ANUL III.—No. 407. 5 Bani în Capitală.- 10 Bani în Provincie MERCURI, 1 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA
Pe un an - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte dilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No. 8. BUCURESCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Leĭ 20
Pe ș se luni - - - - „ 10
Pe treĭ luni - - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucurescĭ 31 Decembre 1885

Partide și țară sunt lucruri deosibite. Pretutindeni partidele nu sunt de cât nisce colectivități de esploatare. Oamenii cari—cu cale saŭ fără cale,—se simt capabilĭ a conduce treburĭ publice, se strîng într'o tovărășie, unii ca să'și câștige hrana alțiĭ ca să ajungă la un traiŭ fastuos, alțiĭ în sfîrșit ca, prin administrația ce oferă țĕreĭ, sa'și refacă averea pe care, de bine ce aŭ administrat'o, aŭ prăpădit'o.

Toți acestia se hrănesc de minune din budgetul țĕreĭ ba încă 'și fac și averi, une orĭ maĭ micĭ, alte orĭ maĭ marĭ, dar dacă ar fi să le cercetezĭ munca să vedĭ ce trébă fac, aĭ vedea câtă nedreptate maĭ este și pe lume.

Când țara se află într'o nevoie, se ridică tot-d'auna unul din ceĭ carĭ n'aŭ supt budgetul și nu s'a ocupat de politică, d'o scapă.

Fiind deci cestiunea luptelor de partid o cestiune de existență pentru membriĭ lor, e natural ca dânșiĭ să'și dea o luptă de mórte pentru a ajunge la cârmă.

Și când ajung atunci privesc țara ca pe un lucru cucerit. Se face jubileŭ, orgiĭ; funcțiunile, demnitățile se iau ca trofee și se dau răsplătiri acelora cari aŭ arătat multă vrednicie pe câmpul de luptă.

Cu cât curagiul luptătoruluĭ a fost maĭ mare cu atâta are dreptul la maĭ multe funcțiunĭ, de scie măcar citi saŭ de nu scie, de are măcar un pic de aptitudine la împlinirea acelor funcțiunĭ saŭ de nu are.

S'aŭ vĕdut cum funcționariĭ vechĭ, oneștĭ, specialitățile, s'aŭ isgonit, ómeniĭ carĭ aŭ crezut să nu se amestece în niciĭ o tabără ci să 'șĭ vadă de datorie aŭ fost scoșĭ fără milă și lăsațĭ pe drumurĭ.

Un burtă verde împlinesce maĭ multe funcțiĭ de o dată, trăgênd din budget lefurile cu carĭ s'ar întreține cinciĭ șése alțiĭ vrednicĭ și capabilĭ.

Ce-va maĭ mult; inginerul și architectul 'și abandonă compasurile ca să s'apuce de finance și de diplomație, medicul se bagă în afaceri de industrie și agricultură, cârciumarul se face mare administrator de plasă saŭ județ.

In astfel de împrejurări treburile nu merg bine; de aceea nu am ajuns la o desvoltare în instituțiile nóstre.

Era scandalos ce se vedea; un om ne dând cu aniĭ pe la slujba ce i-se dedese din favóre, un altul întrunind pe capul sĕŭ tóte diregătoriile dintr'o localitate óre care, neputând pe niciĭ una împlini cum se cade, iar atâția tineri, învețațĭ, doritorĭ de muncă, crăpând de fómе pe strade.

A trebuit o lege ca să pue capăt acestor anomaliĭ, căcĭ sunt ómeni carĭ nu pot singuri să judece și să se înfrîneze ci le trebue o lege pentru acésta.

S'aŭ rădicat maĭ mulțĭ bărbațĭ în cameră anul trecut si aŭ propus o lege numită *a stabilireĭ cumululuĭ*. Dupĕ acéstă lege n'are nimeni dreptul să ocupe maĭ mult d'o funcțiune saŭ, în casurĭ anumite, două.

Cu mare greŭ acea lege a trecut prin camĕ harțuită și criticată de aceia pentru care ea era ca o ingratitudine la atâta jertfă lăsată pe altarul patrieĭ.

Dar, după ce a eșit din Cameră, s'a oprit la Senat și acolo a petrecut o vară.

Deunădĭ câțĭ-va inși din opositie, — cari iarăși nu credem să lucreze de cât din ciudă și invidie fiind și ei ómeni de partid, aŭ adus'o în discuție; când să se voteze însă s'a vĕdut că erau lucruri maĭ grabnice de făcut, și s'a lăsat până după vacanțe.

După vacanțe se vor ivi poate alte incidente iar cumulul va continua.

Dacă e ca într'o țară, ómeniĭ să fie buniĭ numaĭ printr'o lege, și încă tocmaĭ aceĭ ómeni cărora le e încredințată sarcina d'a cârmui, e trist lucru; dacă în inimă nu se află alt isvor de cât acela de câștig, daca nu'ĭ dorință sinceră pentru propășirea țereĭ, ce va putea face o lege inertă, un lucru mort?

Abusurile se vor transforma numaĭ, fără a înceta, se va rafina numaĭ modul d'a stórce sudórea poporuluĭ.

Cu tóte astea, fiind că acea lege a intrat în discuție și fiind-că orĭ-ce experiență este bună, noĭ o așteptăm rugând însă pe maturiĭ representanțĭ, carĭ cu adevĕrat vor binele instituțiilor nóstre, să bage de sémă a nu lăsa loc la ori-cât de micĭ sucituri și înterpretărĭ.

Intr'unul din numerile viitóre vom arăta lacunele ce are, și modificările ce ar trebui spre a se opri exagerațiile și inichitățile într'același timp.

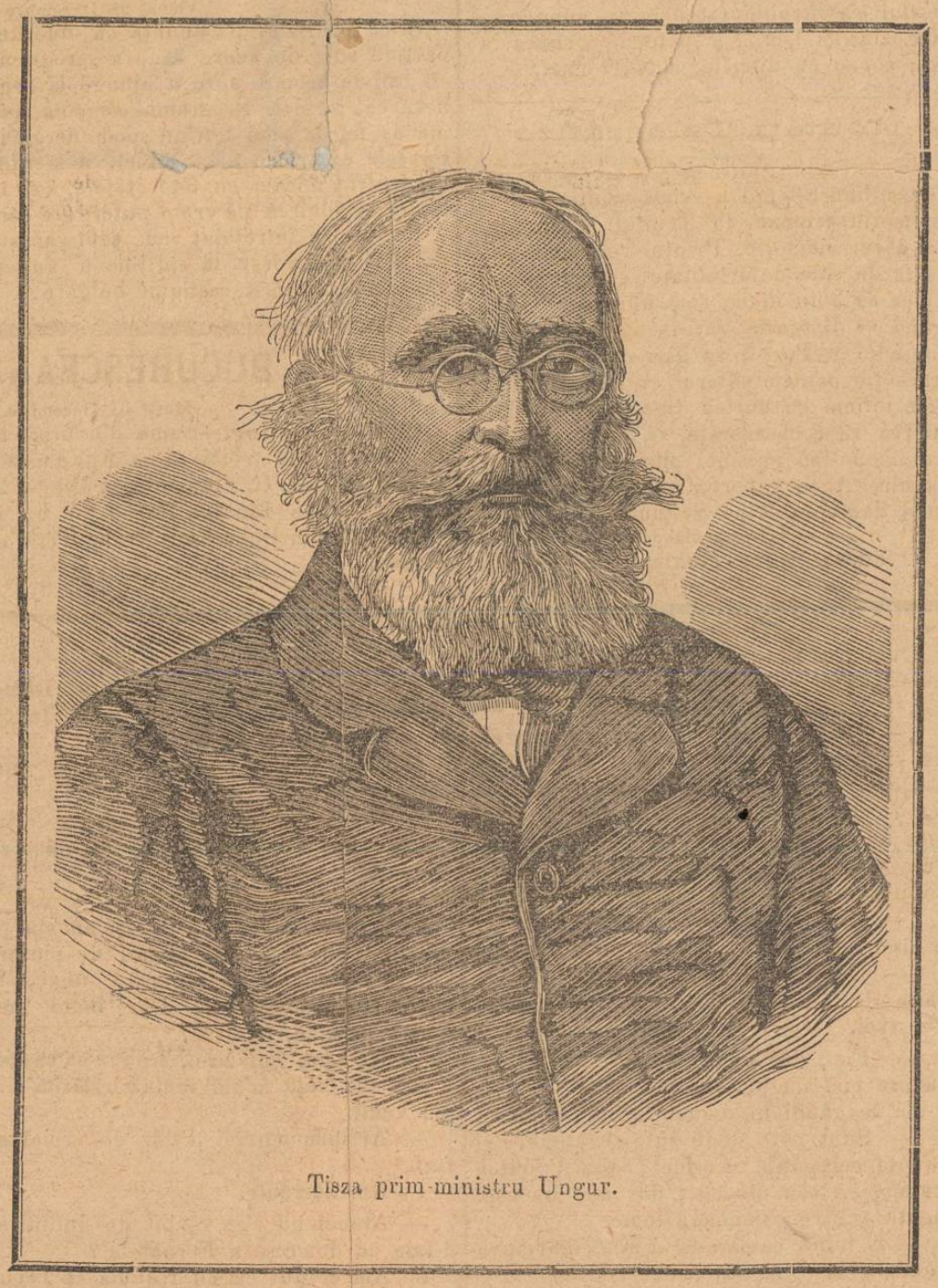

Tisza prim-ministru Ungur.

DIN ATENA

(Corespondența particulară a „Universuluĭ“)

27 Decembrie.

In curînd pacea dintre Serbia și Bulgaria se va încheia și Grecia *din fericire*, nu va fi vĕrsat niciĭ o picătură de sânge, dar în schimb pe lângă că nu va câștiga nimic, ea va scădea în stima și simpatia universală. Grecia va rĕmâne jertfită ca un copil strîns de fașele rĕŭ înfășurate de doica ministerială.

Grecia 'și va fi închis tóte ușele caselor marĭ de bancă, va avea o datorie mare de plătit și póte se va afla în neputință să percépă contribuțiile rĕŭ repartisate. Budgetele vor fi asediate de o grămadă de cereri pentru secfestrări preventive, pentru executări și decrete de vêndare.

Și frumosul ŏș al lui Pericle va rĕmâne tot zîmbitor sub frumosul cer al Aticeĭ, dar deșert și desolat.

Ĕtă tabloul viitoruluĭ.

A cuĭ e vina?

Nu voĭ spune a cuĭ; dar e sigur că poporul n'are niciĭ cea maĭ mică vină.

Dacă poporul grec s'ar revolta, ar fi și maĭ rĕŭ pentru dênsul. Toțĭ ceĭ ce guvernéza Europa vor sări asupra'ĭ și, după un rĕsboĭ civil, el va avea să sufere pedépsa uneĭ ocupărĭ mixte saŭ unice.

Acest popor trebue deci să se resemneze la muncă și să caute leacul pe care trebue să 'l aplice bóleĭ de care sufere acum.—O schimbare radicală în sistemul administrativ, economic, politic.—Ĕtă tot: *Să aléga ómeni capabilĭ d'a o face*!

Veți striga că asta nu e o corespondență; așa e, dar ce să fac? Mĕ dóre inima când vĕd greșala mare pe care a făcut'o guvernul elenic, greșală care o să coste pe Grecia între multe altele și neunirea eĭ cu Candia. Și bieții Candioți aștéptă de la 1821, unirea lor cu patria mumă și spre acest scop eĭ și făcuserĕ către puterĭ un *memorandum* pe care vi l relatez în tótă întinderea luĭ:

„Excelență,

Intr'acest moment în care puterile marĭ caută, în înțelepciunea lor, o soluțiune a chestiuneĭ Orientuluĭ, care se reproduce perpetuŭ, poporul Creteĭ hrănesce nădejdea că chestiunea libertățeĭ patrieĭ sale va fi socotită tot atât de vrednică de a fi luată în considerațiune.

Chestiunea creténă care 'și-a avut originea în marea luptă elenică de la 1821 s'a reprodus în urmă printr'un șir de revoluțiĭ locale în cursul anilor 1833, 1841, 1866 și 1878. Marile Puterĭ a căror acțiune diplomatică a fost provocată de fiecare dintr'aceste evenimente, atestată de un mare numĕr de note și de alte documente publicate atunci recunoscură de maĭ multe orĭ drepturile poporuluĭ cretean la emanciparea sa și la unirea sa cu Grecia neatârnată, și astfel le deterĕ lor titluri de care să se servéscă în circumstanțe favorabile.

Aceste circumstanțe se presintă într'acest moment când s'a ridicat chestia unireĭ Rumelieĭ orientale cu Bulgaria.

Acéstă unire nu se întemeéză de cât pe legăturile de rasă și de religiune între ambele țărĭ, pe când unirea Creteĭ cu Grecia se întemeéză afară de aceste două puternice legăturĭ și pe lupta comun în tot timpul resboiuluĭ de [illegible] lenică și pe jertfele de tot fe[illegible] cia liberă le-a făcut pentru Creta.

Puterile marĭ ar face o operă de [illegible] tate și de umanitate servindu-se de [illegible] sia asta spre a resolva și chestia cret[illegible] și spre a încorona dorințele acestuĭ p[illegible]

Dacă chestia acésta ar rĕmâne

...tă, consecinţa ar fi reînoirea lupte... dominăreĭ otomane, la întâia ocaĭ... a luptelor crude şi desastróse care, ...tâta timp, aŭ arătat imposibilitatea ...poporul cretean să se supue juguluĭ ...an.

...tituţiile locale create în grabă în ... n'aŭ putut face suportabil acest ... pentru că Pórta, concentrând în ... sa tóte părerile, se opune orĭ căruĭ ...es. Ea e o piedică la prosperitatea ...; în tóte ocasiile ea se pune în ...ct cu representanţiĭ ţereĭ şi menţine ... neîncetat turburarea şi agitarea spi...r.

...em onórea să vĕ atestăm, domnule ...sador, adâncul respect cu care sun...l E. V.

Prea umiliĭ servitorĭ

(...méză iscăliturile tuturor autorităţilor şi ale membrilor Adunăreĭ cretene)

...igur însă că acum, în urma men... Greciei, glasul Candioţilor nu va ... în sémă. *Frangulis*

...Spice din ţară

...achitat de către Consiliul de rĕs... ...in Galaţĭ căpitanul Marinescu, care ...uşcat cu revolverul pe căpitanul ...escu cu care se afla deţinut în a... de la Galaţĭ.

—o—

...legătură telegrafică directă cu ...a fost cerută ministruluĭ de co... din Viena de camera de comer... Bucovina. Cu modul ...

—x—

...iunul la Galaţĭ.—Citim în „Vo... Covurluiuluĭ:"

...o dată sărbătorile Crăciunuluĭ în ...nostru n'aŭ presentat o maĭ mare ... animaţiune ca anul acesta. Crisa ...erea afacerilor aŭ făcut ca aceste ...ile de sărbătorĭ, atât de sgomo... dată, să nu difere de cele-l'alte ...cât póte pentru că prăvăliele aŭ ...ise. De altmintrelea ar putea sta ...în ḑilele de lucru, căcĭ tot una ... Biata clasă de jos a petrecut cu ... nisce sărbătorĭ triste. De unde ... petrecea cu veselie în aceste ... acesta sărăcia a fost atât de ... cât vedeaĭ pe la porţĭ adunaţĭ ...treĭ muncitorĭ şi stând de vor... s'aŭ mărginit pentru eĭ sĕr... Crăciunuluĭ.

—x—

...căciulĭ.—Mercurĭ, întâiŭ ḑi a ...ĭ, în Galaţĭ pe când d. Hris...ea era în biserica sf. Nicolae; ...aş, numit Vasile Doniţă îĭ furase ...lin buzunar. D. Manea tânguin...du-se sub-comisarului ... lachi, acesta a alergat ... ngaşuluĭ şi a găsit căciula ... ir Macri lăsată amanet de ... opt leĭ.

—x—

Sătulă de via... ... pe la orele 9 o fată anume Chiriacula Dimitriŭ în Galaţĭ în etate de 30—35 anĭ, a bĕut gămăliĭ de chibriturĭ disolvate în apă, spre a se otrăvi. Cu tóte ajutórele medicale administrate în grabă, să crede că pacienta nu va putea scăpa.

—x—

Un mare furt.—Joĭ nóptea în lipsa d-neĭ Sofia Costescu de la domiciliul sĕŭ de pe strada Pastramă, desp. II, în Galaţĭ, concubinul eĭ, anume Petru Hrostofide, ia furat suma de 400 fr. în 4 bilete ipotecare, un bon de rentă amortisabilă de 500 fr., o chitanţă a caseĭ de depunerĭ pe suma de 40.000 fr., un lanţ mare de aur, un broş de aur cu 17 petre briliant, una pereche cerceĭ cu 1... petre briliant, o brăţeletă maĭ mică cu 9 petre diamant, şi un medalion de aur cu 6 petre de diamant. După urmăririle făcute, domniĭ St. Anghelescu, comisarul desp. II, şi Nicolae Anastasiu, comandantul sergenţilor de oraş aŭ reuşit a pune mâna pe faptaş.

Din anchetă se presupune că păgubaşa ar fi furat şi dânsa aceste obiecte de la un domn Constantinescu din Ploescĭ. Atât ea cât şi concubinul sĕŭ, sunt arestaţĭ.

—x—

Ajutor copiilor săracĭ.—Se comunică din oraşul Folticenĭ că acolo s'a celebrat în séra ajunuluĭ Crăciunuluĭ o ceremonie demnă de imitat: în localul şcóleĭ primare de băieţĭ No. 1 s'aŭ distribuit haine, încălţăminte, pâine şi lemne ... 10 copiĭ săracĭ din acel oraş. Iniţia... acesteĭ serbărĭ caritabile a fost luată ... d-nele Elisa Millo, Virginia Rosignon ... Deduţa Ghiţescu. Aceste onor... persóne aŭ adunat suma de 600 leĭ a propos, iar d-nele societăţeĭ aŭ contribuit cu câte unul saŭ maĭ multe rândurĭ de îmbrăcăminte pentru aceĭ copiĭ. Din baniĭ adunaţĭ s'aŭ cheltuit o parte pentru confecţionarea a 30 rândurĭ de haine, iar restul s'a întrebuinţat pentru cumpĕrare de pâine şi lemne şi pentru ornarea unuĭ copac cu diferite cadourĭ micĭ.

Noutăţi Telegrafice

Constantinopole 28 Decembre

Gadban Effendi a remis Sultanuluĭ un memoriŭ semnat de prinţul Alexandru. In acest memoriŭ, Prinţul reînoesce protestările sale de fidelitate şi devotament şi persistă în ideile sale unioniste, adaogênd că Bulgaria, satisfacută şi posedând încrederea Porţiĭ, va găsi cea maĭ bună garanţie pentru viitorul eĭ în relaţiunile sale intime cu curtea Suzerană şi daca unirea va fi consacrată, va merge la Constandinopol să presinte omagiile sale Sultanuluĭ. Acest raport a impresionat într'un mod defavorabil pe Sultan.

Constandinopol 28 Decembre

O depeşă a luĭ Muktar-Paşa cere să trimiţă trupe turcescĭ, fără de carĭ pacificaţiunea Sudanuluĭ e imposibilă.

Constantinopole, 28 Decembre.

Cale indirectă.—Pórta pare dispusă a adera la circulara rusă, privitóre la ... mobilisarea trupelor, cu condiţiunea ca Grecia, Serbia şi Bulgaria să dea ... plul.

Aşteptând, Pórta ia mĕsurile trebuincióse pentru a mobilisa reservele ma...neĭ sale.

Viena, 28 Decembre.

După „Noua Presă Liberă" concesiunile făcute de prinţul Bulgarieĭ, în memoriul remis de Gadban-Effendi Sultanuluĭ, în ceea ce privesce menţinerea drepturilor Sultanuluĭ şi cestiunile financiare, face neprobabil un refus categoric din partea Porţiĭ.

Gadban Effendi trebue să se întórcă astă ḑi ... Sofia.

Belgrad, 28 Decembre.

Ştiri ... Serbia ar fi avut intenţiunea ... încheierea unuĭ tractat de ... cu Bulgaria e lipsită de temei...

Belgrad, 28 Decembre.

Re... ...it ast ḑi numeróse deputaţiunĭ ... ictele Şabaţ, Voljevo şi Vran... spre a'ĭ asigura devotamentul ...tea populaţiunilor ce representa...

Belgrad, 28 Decembre.

Un ukaz regal convocă Scupcina la 30 Decembre şi o amână în acelaş timp pentru 6 lunĭ; cu tóte astea Scupcina ar putea fi convocată extra ordinar în casurĭ neprevĕzute.

Ministrul Agriculturiĭ şi Comerciuluĭ, Raiovicĭ ...a dat demisiunea. D. Pavlovicĭ, ministrul justiţieĭ, este însărcinat cu interimul.

Cu ocasiunea sărbătorilor de Crăciun, Regele felicită personal pe Garaşanin.

Paris, 28 Decembre.

O direcţiune de torpile se va crea la ministerul de marină.

St Petersburg, 28 Decembre.

Guvernul rusesc a supus marilor puterĭ o propunere ce tinde a insista ca să se obţină desarmarea Bulgarieĭ şi a Serbieĭ.

Viena, 28 Decembre

Ştirĭ din Belgrad anunţă că diferitele partide sunt de acord asupra programeĭ ce trebue urmată spre a ajunge la regenerarea Serbieĭ. Programul ... Regele s'a înţeles cu şefiĭ acestor partide, carĭ voesc să sprijine pe guvern până la soluţiunea cestiuniĭ bulgare.

CRONICA BUCURESCEANA

Marţĭ 31 Decembre.

...lor.—Suma din urmă leĭ ...trĕmis d-na Ana Ionescu ...G. Stănciulescu Buzĕŭ 25 ...Ionescu Buzĕŭ 25 b., d. ...Bucurescĭ 15 b. Total leĭ ...

... d. I ... Al. A.

—o—

...s'aŭ introdus în servi... ...numaĭ pentru oraşe, şi maĭ ...tru capitală.

...Ast fel se ḑice că aicĭ numĕrul factorilor a fost mărit şi s'a luat disposiţiĭ ca de acum noŭ scrisorile şi cărţile de visită să fie ...tribuite cu o maĭ mare regularitate ca ...trecut.

Pe viitor un funcţionar superior posta... face inspecţiunĭ spre a se convinge d... împărţitoriĭ 'şĭ fac datoria la timp.

—o—

O întrunire de magistraţĭ aĭ Curţeĭ Casaţie, şi aĭ curţeĭ de Apel, precum maĭ mulţĭ avocaţĭ însemnaţĭ din ...s'a ţinut ierĭ, după chiemarea d-luĭ ...tescu ministru de justiţie. S'a discutat forma magistraturei.

—o—

Retragerea militară cu facle şi ...sicĭ, care se făcea în toţĭ anĭ ... tea palatuluĭ în séra aj... ...luĭ nu se va maĭ face d... usa doliuluĭ curţeĭ ... Spanieĭ şi al bĕtrânu...

—o—

Accident la teatru. ... haine fiind curiers a ... Pati şi ne având ... şi ... tine ... Dup... cânte... al treilea dregul a şi nefericitul a cădut pe scenă. Patti tocmaĭ cânta, s... celuĭ d'ântâĭ; ... celeĭ d'a doua a... a continuat.

O vênătóre ... N. Bibescu a a... şóia, lângă capi... despre petrecer... de mirare că, ... disposiţie, vênăt... bieţĭ iepurĭ flăm... Printre aceşt...

... rieĭ Haiman d... multe cărticele... maĭ multă buc... care altă jucă...

Sinucidere ... om ce locuesc... amarit de neaj... să, a luat gă... briturĭ şi topi... rêndă a fost ap... nind doctorul... l'a scăpat.

...ţa „Universuluĭ."

32

DRAMELE VIEŢEI

...ele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTÂIA

...na de la Grandval

XI

... abia 'şĭ pu... ...scurtă tăcere ... rinţele mele ... sese cusă ... ită lung la ... plóre, şi 'mĭ ... ochiĭ în jos: ... o figură ... noşĭ; tre... ...m am fă... Acum nu ... douĕzecĭ ... a trăesc, ...eĭ şi aĭ ... şi banĭ

Cum trebue să 'ţĭ închipuiescĭ, domnule, căscaĭ ochiĭ marĭ.

„— Ce facĭ tu acum?—întrebaĭ.

„— Sunt modelă, posez în atelierele de pictură.

De óre ce nu prea pricepeam bine, ea 'mĭ explică că domniĭ pictorĭ aŭ trebuinţă de modelurĭ vieţuitóre, adică d'a avea sub ochiĭ lor bărbaţĭ, femeĭ, fete, copiĭ spre a 'şĭ face tablourile.

„— Credĭ decĭ că pot să fiŭ modelă? îĭ ziseĭ eŭ.

„— Da, şi o modelă *şic*,—e vorba de care s'a servit ea, — şi veĭ căsciga ce veĭ vrea.

„— Fie; dar unde să mĕ duc? Nu cunosc nicĭ un pictor, eŭ.

Ea se gândi un moment şi'mĭ rĕspunse:

„— Sunt póte douĕ sute de ateliere şi cunosc ceĭ puţin treĭ ḑecĭ; te aşĭ putea trămite icĭ saŭ dincolo; dar nu, nu escĭ făcută pentru asemenea lume.

— E bună camarada d-tale, murmură tînĕrul.

— Oh! nu e rea, cred chiar că are inimă bună.

„— Intr'acest moment, ḑise ea, vĕd numaĭ un singur loc pentru tine. Infăţişéză-te mâine la atelierul d-luĭ George Ramel, eleviĭ nu 's numeroşĭ şi toţĭ sunt bine crescuţĭ. Cunosc atelierul şi sciŭ cum se pórtă eleviĭ de acolo; am posat douĕ lunĭ anul trecut.

— Camarada d-tale se numesce Fernanda?

— Da, domnule.

...ată cum se cade. ...ră că d. George Ramel ...ogă ea, şi 'ţĭ va da cel ...ĭ pe douĕ césurĭ. ...r trecu pe buzele tinĕ... ...'mĭ dete adresa d-luĭ ... se despărţi de mine zi... ...pun, dragă. ...ă, am esitat şi am stat pe ...; un atelier de pictură ...oscut pentru mine, în ...ceam... Dar biata mea ...niseria... ...ĭ ziseĭ, trebue să căscig. ...m'am sculat hotărîtă şi... ...ume) d-tale ce vroiaĭ să ... ...le. ...ĭ aĭ vorbit de întîlnirea ...óra Fernanda? ... că nu trebuia să 'ĭ spun ... ...ă nu voĭ isbuti domnule; ...ĭ mameĭ o nădejde falsă. ...ucian uitându-se în ochiĭ ...ar fi vrut să 'ĭ citéscă ... ...tăcere tînĕrul reluă: ... Fernanda ţi-a spus e... ...cere de la un model ... pictură? ..., ea n'a intrat în nicĭ

— Pricep; ... greŭ să 'ţĭ spu... reserva eĭ. Eĭ bine, don... vedĭ pe domnu... nu'ĭ voiŭ vorbi...

— Oh! dom...

— Domnul ... primi nicĭ de ...

— De ce d...

— Pentru c... să facĭ meseri...

— Totuşĭ, F...

— Nicĭ de ... ţĭ ar fi explica... model într'un... venit aicĭ. Iţĭ... poţĭ face acé...

— Ore nu...

— Din po... Nu te cunos... destul să te... cu d-ta spre... simţimintele... Aĭ fost c... iubesce şi ... celentă.

— Aşa ...

— Vorb... de care te...

— Puţi...

Emile ...

...rie sunt ...luï me... ...piï, alta ...tru pri... ...*Serbo*...

—o—

Furt.—Marin Matei a furat 31 napo... ...bulescu ... furtul ... Marin Mateï ...rumósă ... se află ... comisaruluï de ...nï. Totuşï o mare pa te de ...eră.

O nouă replică d-luï Z. Arbore care ...orică la diarul „Telegraful" ...ul de *Don Caprice*:

... că ţî-aï apropriat baniï strě ...aţie fórte gravă pentru un ...buia să mě tragï în judecata ... altă satisfacţie, tot atât ... cât e de împrăsciat diarul ...re ţi-am adus acea acusaţie. ...umit a mě face evreŭ. Póte ...pălare pentru d ta?

...să fiŭ un evreŭ onest de cât ... d-ta. Dar fiind-că cu insinu... d-ta urmăresci ruina mea, ... chiar mâine în judecată ca ... că sunt creştin şi încă căsă...ancă.

...ă aï trimis ceï dece leï spuï ...evăr. N'am primit nimic. Aş... ...ţi baniï ca să 'ï daŭ uneia din ...duve ce vin după ajutor la a...une.

Luigi Cazzavillan.

...comandăm

... cititorilor noştri anunciul de ...V despre abonamente la „Uni... ...u premiï extra-ordinare.

...CTE OFICIALE

...octor Posa Stefan, se numesce ...spitaluluï Drăgăşanï ...

... doctorï C. Nacu ... ...iţï mediciï secunda... de eforia spitalelor civile din ...

... Al. N. Vitzu, profesor la ca... zoologie, anatomie şi fisiologie ...ă de la facultatea de sciinţe din ..., şi L. de Santis, profesor la ...le flaut de la conservatorul de ...in Bucuresci, sunt numiţï defi... ...catedrele lor.

...getul căilor ferate ale Statuluï ... 18?6, coprindênd la veniturï ... leï 27,324,000, iar la cheltuelï ... leï 16,456,858, se aprobă.

PROGRAMA

pentru serbarea dileï de 1 Ianuarie 1886

M. S. Regele, încongiurat de casa Sa civilă şi militară, asistă la oficiul divin ce se va celebra în S-ta Mitropolie, la orele $10^1/_2$ diminéţa, faţă fiind d-niï miniştriï, d-niï preşedinţï şi membriï Adunărilor legiuitóre carï se vor afla în Capitală, înaltele curţï de casaţiune şi de compturï curţile şi tribunalele, d. primar cu consiliul comunal, camera de comerciŭ funcţionariï superiorï aï Statuluï şi d-niï ofiţerï superiorï carï nu vor fi sub arme.

Trăsura M. S. Regeluï va fi escortat... de un escadron de cavalerie.

După serviciul divin, M. S. Regele tr... ce în revistă, garda de onóre înşirată ... curtea S-teï Mitropoliï şi merge în apartamentele I. P. S. S. Mitropolituluï Pri... mat, unde primesce felicitaţiunile Inalt... luï cler şi ale persónelor presinte.

In acea di, la Palatul din oraş vor ... deschise registrele de înscrier... .

Spice din Străinătate

Abdicarea regeluï Bavarieï — ... confirmă sgomotul că regele Ludovic ... al Bavarieï ar fi aprópe să abdice d... causa chieltuelelor sale nebunesci pe ca... nu le póte plăti.

Chestia va fi dusă înnaintea consiliul... federal german.

Numerul reclamaţiilor creditorilor ... plătiţï, venite până acum guvernuluï ... de 800 şi maï bine, pentru o sumă ... 20 milióne mărcï, adică 25 milióne leï.

O casă de bancă din Berlin şi Stutga... care a dat regeluï banï pentru construir... palatuluï chinezesc cere secfestrarea ... celuï palat.

Regele a făcut dilele acestea o noă ... bunie. A poruncit distrugerea mareï s... de primire a palatuluï regal din Münich, sală abia terminata, care costă apró... un milion.

Ca succesor al sěŭ se dice că va ... věrul luï Ludovic, fiul prinţuluï Liutpold.

—o—

Infirmier ucigaş. — La spitalul din Beaujon (Francia) s'a săvěrşit o crimă îngrozitóre.

Un paralitic de 79 anï chiemă alaltăierï nóptea pe infirmier. Acesta, beat, îl trase din pat şi 'l băgă în reservoriul de cărbunï.

A doua di diminéţă paraliticosul fu găsit mort.

Infirmierul, arestat pe dată, declară că tânguirile bolnavuluï 'l supărau.

—o—

Canal uriaş. — Diarele oficióse rusescï anunţă că la prima-vară se vor începe lucrările pentru un canal noŭ ce va trebui să unéscă marea Caspică cu marea Négră. Chieltuelele se socotesc la 100 milióne ruble.

Ultime Sciri

Londra, 30 Decembre.

„Times" dice că Ţarul persistă a nu se împăca cu principele Alexandru dar că luând în consideraţie valórea desfăşurateă de trupele bulgare, încetéză de a se opune la unirea celor două provinciï.

Acelaş ziar maï spune că Anglia ar fi de părere a aplica şi Turcieï propunerea de desarmare făcută de către Rusia.

Berlin, 30 Decembre

Diarul „Post" scrie că Grecia pare că voesce să'şi schimbe primele sale inten... ...ar că cu tóte astea nu este de ... se observe chiar dacă s'ar pro... ... resbel între Turcia şi Grecia n'ar ... pacea Europiï.

...l berlines adaogă că de acum îna... ...ce stat din Balcanï, care ar voi ... prin forţă v'o schimbare în or... ...ciurilor actuale, va fi părăsit şi ... resbelul pe riscul şi pericolul ...

Bucurescï, 31 Decembre.

...ce că focul ce a consumat noua ... de gimnasiŭ din Brăila ar fi fost ...s pus de un ungur.

—o—

... Regina a cumpěrat pentru suma ...000 leï casele d-luï Negri din ... Clemenţeï, în capitală.

—o—

...iar scrie că doctorul Marcovicï e ...olnav.

—o—

...u mâine vom da o frumósă ilus... ... represintând anul vechiŭ şi anul ... ...éstă gravură este desinată şi săpată ...rul „Universuluï".

—o—

...iitor de prefect la Vasluiŭ se va ... d. Luca Ionescu, şeful divisiuneï ...trative din ministerul de interne.

—o—

...eralul Brialmont s'a îndreptat de ...a piciorulul şi în curând va pleca în ...

—o—

...e susţine sgomotul despre întruparea într'unul singur a celor două judeţe din Dobrogea. Un proect de lege în acéstă privinţă va fi în curând p... ...

—o—

... d'împreună cu tótă armat... ... nurï d'asupra mormêntul...

—o—

La Muscel s'a ales deputat, la coleg. I vacant, d. Ilie Protopopescu; la Bacăŭ la coleg. II d. G. Manoliŭ; la Teleorman d. general Berendeiŭ.

—o—

Consiliul comunal al capitaleï era convocat pentru ierï spre a numi comisiunile de recensimânt pentru cele 5 circomscripţiï ale Bucurescilor. Aceste comisiunï vor constata prefacerile urmate în cele 6 lunï trecute.

Doctor Urechi

de la Facultatea din Paris

Censâltaţiï: Marţea, Joia şi Sâmbăta de la 12—2 ore.

Strada Stirbeï Vodă No. 66

VECHIUL MAGAZIN

De bijouterie

Michailovitz

Vis-a-vi de legaţiunea ruséscă

Se recomandă cu tot felul de bijouteriï şi cu preciurile cele maï moderate.

OCASIUNE RARA

CADOURI

pentru Anul Noŭ

La Administraţia diaruluï „Universul" Calea Dorobanţilor No. 8 Bucurescï, se află spre vêndare Cadourile cele maï frumóse pentru Anul Noŭ şi cu preţurile cele maï reduse.

Cadoul I.

Frumóse cutiï fórte elegante conţinênd 3 săpunurï extra fine de la leï 3.50 până la leï 6.

Cadoul II.

O cutie în cromolitografie conţinênd un săpun parfumat din cele maï fine, o sticlă elegantă de parfum, un cosmetic şi un pachet de pudră de orez, Leï 4.

Cadoul III.

O cutie fórte elegantă conţinênd două elegante sticle de parfumul cel maï bun şi un săpun extra-fin, Leï 5.

Cadoul IV.

O elegantă cutie în cromolitografie conţinênd 2 sticle de parfum, o sticlă de glicerină parfumată, un pachet de pudră ...

Leï 6.

Se maï află spre vêndare:

Parfumurï pentru batistă de la 50 banï până la 4 leï sticla.

Ape şi Oţeturï diferite de toaletă, pudre de orez din cele maï fine, prafurï de dinţï, glicerina parfumată, săpunurï extra fine etc. etc. cu preţurile cele maï reduse.

Se trimite în orï ce parte din ţară, în urma primireï costuluï relativ.

Se vinde numaï la Admistraţia diaruluï „Universul" Calea Dorobanţilor No. 8 Bucurescï, unde se vor adresa şi cererile din provincie.

Director şi redactor Nicolae Procopiŭ

Foiţa „Universuluï"

37

TESTAMENTUL

PRINCIPELUI BISMARCK

PARTEA ÎNTÊIA

Desmoşteniţiï

II

Vĕduva bine-făcĕtóre

...aş fi singur! aş fi reluat de ...l; ceea ce-aş fi câştigat mi ar ... prisos, de óre-ce fiică-mea nu ... se hrănesce singură dar are a ... mě ţină şi pe mine, cum face ...

...nu sunt singur dómnă, iarna ne ...ucrul şi cred de datoria mea ...n de greviştï până se vor înde...inţele lor care sunt şi ale mele, ...r să mor cu încetul de fóme.

...ire fugitivă de bucurie trecu pe fi...nefăcătóreï vĕduve. Ea lăudă pe ... perseverenţa sa, în hotărîrile ...ţiuneï recunoscu de fundate moti... ...greveï şi 'l sfătui să nu micşoreze ... de puţin pretenţiunile.

...reptate scumpe Steinbruck, pentru ... lucrător e o datorie de onóre să ...féscă pentru buna stare a membresleï sale.

„Ia gândesce-te la atâţia martiri cari s'aŭ sacrificat pentru ideï maï imposibile încă şi s'aŭ lăsat a fi tăiaţï în bucăţï! Voi veï óre să rĕmâï maï pre jos de dênşiï, maï cu séma când mişcarea d-v. este pentru existenţa de tóte dilele? Nu, nu o cred. Dic, din contră că dacă toţï lucrătoriï ar fi ca d-ta, de mult patroniï v'ar fi dat ce-aţï cerut.

Ochiï bĕtrânuluï străluciră, figura luï se transformase. Aceste cuvinte ale bine făcĕtóreï vĕduve 'l întăriseră pare-că într'o idee nehotărîtă. 'ï întinse mâinele cu entusiasm şi 'ï dise:

— 'Ţï mulţumesc, dómnă. Dea Dumnedeŭ ca tóte femeile să aibă o inimă aşa de bună ca a d-tale.

Vĕduva 'ï strînse mâna luï slăbită, 'ï dise că şi-a esprimat numaï convingerea intimă, repetă să caute a nu perde ocasiunea d'a 'şï dobândi.

D-na Drossel oftă din greŭ. Dênsa părea a nu fie de părerea zidaruluï nicï a d-neï Dusselhof, dar nu îndrăsnea să dică nimic. Numaï pe figură 'ï se arătă o grijă maï mare şi o lacrimă se lăsă d'a lungul obrazuluï sĕŭ galben şi uscat.

Vĕduva observând acésta şi fiind că dorinţa eï era ca zidarul să nu s'apuce de lucru, temêndu-se apoï ca bolnava să nu 'l determine a se desface de greviştï se întórse către dânsa şi 'ï dise:

— Pe cât vĕd d-ta nu escï de părerea nóstră şi facï rĕŭ. N'aï motiv a te plânge de acest biet om care a făcut totul ca să te susţie: d-ta nu trebue să 'l împedicï a urma calea onóreï. Aï vrea óre să fie sclav, să nu murmure la apăsărie tiranilor să nu scuture jŭgul ruşinos al speculatorilor? N'aş fi credut să cugeţï astfel despre un om aşa de onorabil ca amicul nostru Steinbruck.

Acest reproş avu efectul dorit; convalescenta se simţi atinsă de bĕnuéla că, pentru a nu perde neînsemnatul ajutor ce 'ï dădea Steinbruck, dênsa ar vrea să 'l supue la umilire, să 'l facă să muncéscă p'un preţ de nimic. Se grăbi a dice că nu era acesta gândul eï, că Steinbruck făcea fórte bine a nu relua lucrul până nu se va da satisfacere tuturor lucratorilor.

Bine făcĕtórea vĕduvă fu nespus de mulţumită cu acest resultat. Sub pretext d'a vedea ce fac copiiï, părăsi camera şi se duse de scrise următórele liniï:

„Scumpul meŭ Seldi,

Tóte merg bine. Zidarul s'a pus în grevă, femeea Drossel este bolnavă şi voiŭ îngriji ca amêndoï să rĕmâe ast-fel. In curênd deci eï s'ar afla în cea maï aspră lipsă dacă fiica zidaruluï nu le ar trimite tot ce câştigă în fabrică; e de absolută necesitate ca ea să fie dată afară d'acolo şi rĕmâne ca d-ta să îngrijescï urgent despre acésta. Când vor ve... la disperare, le voiŭ da să înţelégă ... sinuciderea prin mangal este cea ... dulce mórte care a fost vr'o dată, ... cu séma când cine-va vrea să mór... societate. Voiŭ sci să înlătur piedic... care ne-o pune Hermann Pohl."

Credinciósa d-tale *Amalia.*

Vĕduva puse scrisórea în plic şi o sigilă; scrise cu îngrijire şi precisiune adresa şi se duse singură la cea maï apropiată cutie. Când se întórse luă copiiï şi 'ï duse la muma lor, d-na Drossel. Zidarul se află acolo. După acésta se duse de bătu la cea din urmă uşă din coridor. Acéstă uşă era a camereï ocupată de Hermann Pohl.

B.C.U. „M. E..." IAŞI 7 OCT 193.. 11328

III.

Cocoşatul

Trebui să 'şï repete bătaia, apoï auḑi un *intră* fórte timid. Aflându-se înaun... privi drept în faţă pe locuitorul came... Acesta se uitase cu grijă spre uşă, ... vĕdênd apărând simpatica figură a vĕ... veï faţa luï se însenină.

— Ah! d-ta eştï d-na Dusselhof? ... el scoţând un suspin de uşurare.

Tînĕrul era mic şi slab dar ceea c... făcea urît şi ridicul era o cocóşă m... în spate. Pe cât însă făptura luï era ...formată pe atât avea nisce ochï mar... inteligenţï, carï atrăgeaŭ asupră'ï b...voinţa.

Camera în care locuea cocoşatul ... fórte mică şi avea numaï e ferêstră, lâ... ... afla o masă unde dênsul scria. Vĕduva 'ï făcu semn să 'şï conti... lucrul trăgând ea însăşï un scaun şi punêndu se alaturea.

(Va urma)

Foita „Universului„

176

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XIX

(Urmare

Alcadele, însufleţit de speranţa d'a 'şĭ asigura favórea duceluĭ, făcu, cum se ₤ice, din necesitate virtute; luă cadavrul de picióre îl tîrî până la pórta secretă, îl scóse în uliţă şi pe urmă se în turnă.

— S'a făcut? întrebă du ele.

— Da, excelenţă.

— Eĭ bine! senora, închideţi pórta, şi reluaţi lanternele.

Donna Ana reveni numaĭ de cât cu lanternele, ducele şi alcadele examinară curtea.

— Nu maĭ e nicĭ o urmă de sânge observă ducele; plóia a şters tot.

— Dar urmele, ₤ise donna Ana, există pe covorul odăieĭ unde a fost omorît majorul; ele există pretutindenĭ pe unde a fost tîrît cadavrul spre a 'l aduce aicĭ.

— Ardeţĭ covorul şi spălaţĭ tóte petele; trebue, senora, să ne ajutaţĭ. Acum, alcade, veĭ eşi d'aicĭ: n'aĭ găsit nimic, pricepĭ bine! şi ca rĕsplată a serviciilor d-tale te poţĭ socoti chiar de acum ca preşedinte al auditorilor audienţeĭ regale din Mexic, cu treĭ miĭ de galbenĭ pentru cheltuelile drumuluĭ.

— Oh! excelenţă cătă bunătate!

— Insă maĭ aĭ ce va de făcut.

— Sunt la ordinele excelenţeĭ vóstre.

— Eşind d'aicĭ, te veĭ duce, cu oameniĭ d tale, în strada St. Bernardino, în care dă pórta secretă; bucătarul-şef al regeluĭ va eşi pe acea pórtă; îl veţĭ aresta lângă cadavru; şi fiind că aparenţele sunt în contra luĭ îl veţĭ acusa de acest omor.

— Am înţeles excelenţă.

— Aidem senora, ducegi ne la pórta principală.

Când ajunseră sub vestibul, ducele se înfăşură bine, îşĭ acoperi faţa, şi deschise pórta. Pórta se închise în urma alcadeluĭ; alguazilii nu vĕdură nimic alt de cât un om înfăşurat într'o manta, care deschisese de două orĭ pórta alcadeluĭ, înainte ca să intre şi al douilea ca să iasa.

— Am cutreerat tóta casa, fiiĭ siguri, ₤ise Sarmiento, am scotocit pretutindeni, şi n'am găsit nimic din ceea ce căutam. Casa e locuită de o familie nobilă din cunoscinţele mele, care merită cele maĭ mariĭ atenţiunĭ. Haidem decĭ, şi pentru că suntem aicĭ, să cercetăm puţin împrejurimile care nu prea sunt sigure.

Alcadele porni în capul alguazililor, ₤icêndu'le:

— Zĕŭ, dacă senora n'ar fi fost aşa de frumósă, n'ar fi scăpat de eşafod; e adevĕrat însă că fără f umuseţea senoreĭ aceştia, eŭ n'aş fi preşedinte al audienţeĭ regale din Mexic. Innainte! înnainte! şi să ne sfârşim misiunea cu care sunt însărcinat.

₤icênd acésta coti pe strada St. Bernardino, unde aruncase el singur cadavrul majoruluĭ.

XXI

Ducele de Lerma abia eşise pe pórta principală, când donna Ana, de şi îngrozită porni după bucătarul-şef. Il găsi ghemuit într'un coridor, tremurând de frig şi de frică, şi murmurând printre dinţi vorbe fără şir.

— Oh, oh!... cine e acolo! ₤ise el tresărind.

— Nu 'ţĭ fie frică, senor Montino; eŭ am venit din ordinul duceluĭ de Lerma ca să 'ţĭ daŭ drumul spre a te putea duce să te odihnesci.

— Să mĕ odihnesc! să mĕ odihnesc! ar fi vreme! D-ta sciĭ prin urmare că era ducele de Lerma? Aşa dar v'aţĭ învoit; tóte se reguléză; afară de afaceri'e mele!

— Haidem, haidem prietene, că e târziŭ.

— Cum, târziŭ, ₤ise Montino urmând pe dónna Ana, care pornia spre scară; de ce 'mĭ spuĭ asta mie care staŭ de două ceasurĭ ghemuit murând ca un iepure?

— Tocmaĭ de aceea e [illegible] duĭ a casă la d ta.

— Acasă la mine?... şi unde e casa mea?...

In timpul acesta coborîseră scara şi se aflaŭ în curte; donna Ana se apropie de pórta secretă şi o deschise.

— Dumneₒeŭ să te însoţéscă senor Montino, ₤ise ea.

— Dumneₒeŭ să te păzéscă; rĕspunse Montino; dar asceptă puţin: când Excelenţa Sa va maĭ veni la d-ta şi când nu veĭ avea sĕ 'ĭ spuĭ alt ce-va maĭ important amintesce-ĭ starea ticăloasă în care mĕ aflu. Ducele o cunósce deja adu-ĭ aminte că 'mĭ trebue ajutor.

— Da, da, rĕspunse cu nerăbdare femeea; voĭ spune tot.

— Iartă-mĕ, senora, ₤ise Montino, care observase gestul Donneĭ Ana; dar când e cine va nenorocit crede că cel-l-alţĭ trebue să aibă mila de el. Adio, senora, adio, şi primesce felicitările mele pentru norocul d tale.

— Adio, senor Francisc, adio.

Bucatarul-şef eşi, şi donna Ana se grăbi a închide pórta secretă.

— Dumneₒeule bun! murmură bietul Montino, înfăşurându-se în manta cât putu maĭ bine: apa cade neîncetat, şi nóptea e întunecósă rĕŭ. In cotro să pornesc?

(Va urma).

Deslegarea Şaradeĭ

din „Universul“ de la 22—23 Decembre

Bârlad: d-ra Aglaia Valner, d-ra Cornelia I. Popescu, d-na Emilia H. Bistriţianu, Fănică S. Popescu, d-ra Ortansa Stocnescu, d-na Maria Adam Ionescu, Pericle Franch a, d-ra Eglantina D...

Băcăŭ: d. Romulus Grigorcea, Demetrie Vasiliu, N. Nicolau, Paul Herner.

Craiova: D-na Ghisdavescu, G. Rădulescu, d-ra Janeta Manea, Profira Zavoianu.

Fălticenĭ: D nu A. Nicolaŭ, Gr. Rotarescu, C. Oatu.

Galaţĭ: D nu Theodoroviciĭ Theologu, George Gheoca, d ra Maria Hagi George, Jean D. Chrysicos, d-na Zinica Neculcea.

Iaşĭ. D nu C. Popoviciĭ; A. G. Grigoriŭ.

Piteştĭ: D nu Mihael G. Hristescu.

Premiul a fost câscigat prin tragere la sorţ de d-ra Elena Ionescu din Bucurescĭ.

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Anul 1886

„UNIVERSUL“

spre a 'şĭ dobêndi din ce în ce maĭ mult bună voinţa publiculuĭ va introduce cu Anul Noŭ îmbunătăţirĭ atât în redactare cât şi în partea ilustrativă.

„UNIVERSUL“

apoĭ, spre a 'şĭ menţine renumele d'a fi ₤iarul cel maĭ complect şi cel maĭ repede informat a angajat corespondenţĭ speciaĭ în tóte capitalele Europeĭ, cum şi în principalele nóstre oraşe şi chiar prin sate, cari corespondenţĭ aŭ însărcinarea să ne informeze chiar pe cale telegrafică de tot ceea ce are o importanţă şi un interes maĭ mare pentru cititorĭ.

Cât despre partea literară am şi dat deja în traducere romane frumóse şi noĭ de ale autorilor renumiţĭ, ca: **Richebourg**, **Montépin**, etc.

Preţurile Abonamentelor:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEŢE:	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe şése luni	„ 9.—	Pe şése luni	„ 10
Pe treĭ luni	„ 4.50	Pe treĭ luni	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

PREMIĬ LA ABONAŢI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare, precum şi 2 frumóse volume de 225 paginĭ, fie care coprinđênd: *Viaţa Imperăteselor romane, complectă* şi **5 frumóse romane** adică: *Donna Ana, Era Nebun? Regentul şi Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigaşuluĭ* şi 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. şi maĭ mult de 100 ilustraţiĭ.—Fie care abonat de şése luni care ne va trimite 2 leĭ maĭ mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, şi un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultura, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* şi 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 luni care ne va trimite 1 leŭ maĭ mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde maĭ bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, reţete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 banĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

Bulevardul Elisabetha

Astă ₤i şi în fie-care ₤i

La 3, 4, 5, 7, 8, 9 ore p.m.

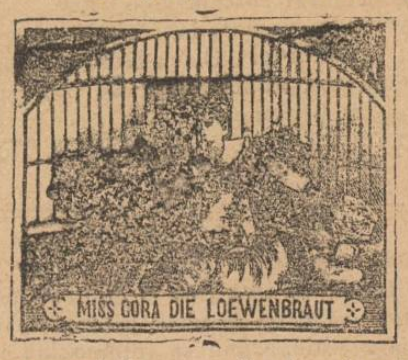

Mare representaţie a renumiteĭ dresătóre de Leĭ

numită MISS CORA

Cu 6 lei dresaţi

INTRAREA: Locul I, 2 leĭ; Locul II, 1 l.

C. Steiner, director.

Intre pausă va cânta Musica militară.

UNICUL MAGASIN

pentru

Articole de Doliŭ

I. PETROVICI (M-me Amalie)

15, Calea Victorieĭ, 15

Asortat cu tóte articolele necesare dohuluĭ pentru dame şi copiĭ, póte într'un moment procura orĭ-cuĭ, cu jumĕtate preţul asupra celor comandate, cele maĭ fine şi elegante costume complecte de doliŭ.

Rog dar pe Onor. Public de a lua notă de cele ce preced în asemenea ocasiunĭ.

26-3-10 Cu tótă stima I. Petrovioĭ

Frumósă Ocasiune

„LE HERCULES“

VINURI VECHI

PENTRU SERBĔTORI

Vin vechiŭ de duoi ani

NEGRU şi ALB

60 BANI OCAUA

Saŭ un Clondir pecetluit 80 banĭ

Se găsesce şi un dublu vin, tămâios şi negotin negru.

Din cauză că am o mare cantitate de 400 vedre sunt decis a vinde cu 40% maĭ eftin ca orĭ şi cine.

STRADA COLŢEI (Vis-a-vis de Primărie)

20—7 Sotir Christu

OCASIUNE RARA

Cadouri pentru Anul Noŭ

Se află în mare deposit la Magasinul de bijuteriĭ al

D-luĭ N. Braunstein

50, Calea Victorieĭ, 50

precum ciasornice de aur, argint, Nichel şi de perete de tóte calităţile.

Mare asortiment de bijuterie fine şi elegante, cu preţurĭ fórte eftine, de la 4 leĭ în sus. 15—13

MAGAZN DE NOUTAŢI

LA

„CURCUBEU“

No. 46, Strada Lipscanĭ, No. 46.

Avem onóre a înconoştiinţa pe onor. public că am primit un mare asortiment de cadouri în: necesare, albume, mape, cuere, etajere, mese pentru serviciŭ de fumat, sachete, port-ţigar, port-bilet, cutiĭ speciale cu parfumerie, pungi de fir şi de ibrişim, broderiĭ pe canava, postav, plüş şi catifea etc. etc. precum si o mare specialitate în fir, fluturĭ, beteală, jenilie mătase şi în diferite articole de modă cu preciurile cele maĭ avantagióse.

Panaitescu & Ionescu

11-3-10 Succesoriĭ luĭ M. Stelescu

Mórtea şórecilor

Remediŭ fórte sigur şi puternic.

Pachetul mic 70 banĭ.

Dublu leĭ 1.10.

Se vinde numaĭ la Administraţia ₤iaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanţilor No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Potârnichĭ de California, Prepeliţe, Porumbeĭ, Merloĭ, Privighetorĭ, Papagalĭ, Perusche, **Canari** şi alte diferite paserĭ exotice.

86, Calea Victorieĭ, 86.

Lucescu, Avicultor român.

Fleur **du bouquet de Noce** pentru înfrumuseţarea peliţeĭ; frumuseţea şi juneţea eternă. Acéstă preparaţie e alésă, dă imediat, chiar la prima întrebuinţare o moliciune delicată, o albéţă de marmură, înfăţişérea şi parfumul crinuluĭ şi al roseĭ, figureĭ, braţelor, gâtuluĭ şi mânelor, înlătură petele de roşéţă şi de sóre, şi tóte nefrumuseţile peliţeĭ, redă feţeĭ arse brune de sóre colórea primitivă. Miracol de frumuseţe, peliţă încântătóre, isvor de juneţe. Flaconul leĭ 5.

Se vinde numaĭ la administraţia „Universuluĭ“ Calea Dorobanţilor No 8, în dosul Episcopieĭ Bucurescĭ.

Editura Tipografieĭ „Universul“ Luigi Cazzavillan, Calea Dorobanţilor, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 408. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie JOUI, 2 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ROMANIA BIBLIOTECA CENTRALE DIN IASSI

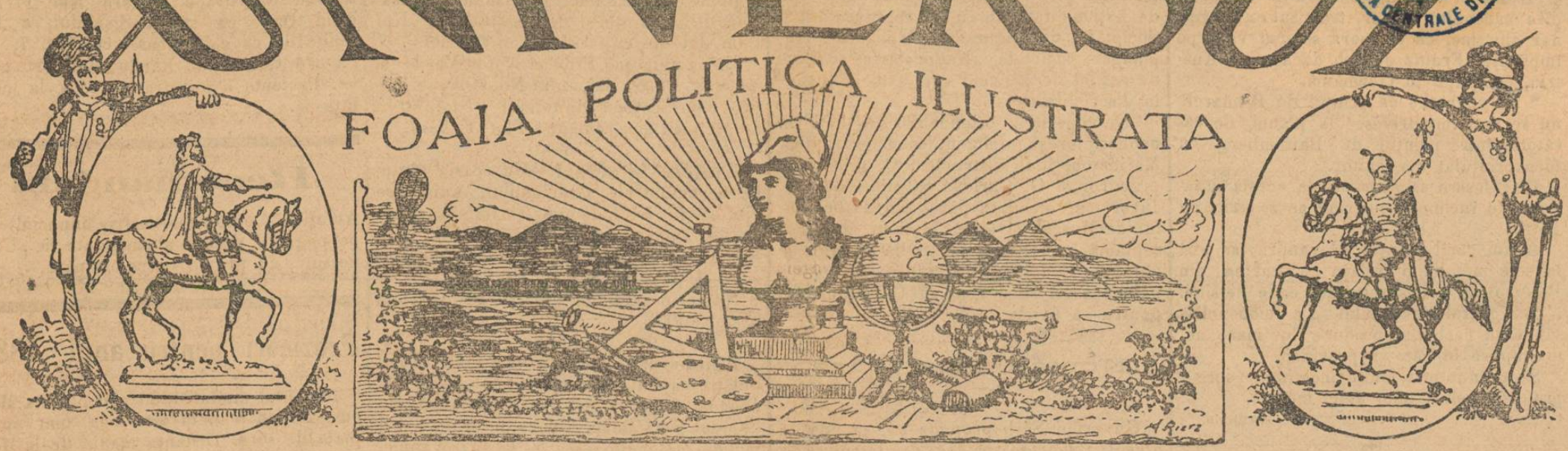

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte dilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR, No. 8. BUCUREȘCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Leĭ 20
Pe ș se luni - - - - „ 10
Pe treĭ luni - - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucur. 1 Ianuarie 1886

La mulți ani!

Ecă urarea sinceră ce trimetem scumpilor cititorĭ, cu cari de vre-o doĭ anĭ trăim în legăturile aceloraşĭ ideĭ, aceloraşĭ principiĭ, aceloraşĭ afecțiĭ.

La mulți anĭ!

Şi dee domnul ca anul ce vine să fie, pentru noĭ toți cari punem mai presus de orĭ-ce mărirea şi onórea patrieĭ, un an maĭ bun pentru scumpa nóstră Românie!

Uitându-ne înnapoĭ la anul ce móre nu prea găsim multe argumente de consolare.

Doliurĭ, calamitățĭ publice, crisa monetară atârnată d'asupra capuluĭ nostru chiar acum, oh! anul ce dispare nu ne lasă amintirĭ plăcute.

După ce s'a proclamat independența Românieĭ, după ce am făcut un progres nespus față cu cele-l-alte state micĭ ce ne încunjură, cu o repeziciune uimitóre, écă ne opriți la începutul drumuluĭ, esitând, reciĭ, sceptiĭ, fără vigóre în muschĭ, fără palpitărĭ în inimă, fără idealurĭ în minte.

Suntem o națiune, dar nu suntem un popor harnic şi puternic, cunoscător al datoriilor şi drepturilor sale, hotărît să se împotrivéscă la arbitrarități, să trăéscă cu demnitate, să caute în sine însuşĭ activitatea sa, în propria-ĭ inițiativă îmbunătățirea condițiilor sale economice şi sociale, pătruns de adevĕr, mare şi cunoscător al practiceĭ că guvernele trebuesc făcute pentru popó e, şi nu popórele pentru guverne.

A fi administrațĭ, a plăti impositele, a îmbrăca uniforma armateĭ, lăsând guvernuluĭ grija restului, este prea puțin pentru un popor care are consciință de demnitatea şi de viitorul luĭ.

Ar trebui să fim maĭ liberĭ, maĭ bogațĭ, mai egalĭ şi maĭ uniți.

Românieĭ 'ĭ trebuesc cetățenĭ cinstiți, harnicĭ, în care ideea datorieĭ, legea morală să prevaleze asupra tuturor celor-l-alte lucrurĭ pentru că—în zadar ne-am maĭ face ilusiĭ—o societate nu este mare, o țară nu póte propăşi acolo unde ghesefftul şi imoralitatea aŭ prins rădăcinĭ, şi interesele țĕreĭ, binele public sunt jertfite intereselor cutăreĭ saŭ cutăreĭ partide.

Sus deci inimele şi mințile!...

Să ținem la un singur scop: Mărirea Românieĭ!

Este dorința cu care însoțim urarea ce vĕ facem, scumpĭ cititorĭ, d'a avea un an maĭ bun de cât cel trecut.

ANUL VECHIŬ ŞI ANUL NOŬ

DIN BERLIN

(Corespondența particulară a „Universuluĭ“)

27 Decembrie.

Serbările ce s'aŭ celebrat Duminică în tótă Germania pentru a 25-a aniversară a suireĭ împĕratuluĭ Wilhelm pe tron, furĕ relativ simple şi modeste.

De o cam dată se plănuise organisarea unor procesiunĭ numeróse la care să ia parte Societățile din capitală şi a căror atracție principală era să fie reunirea tuturor veteranilor din bătăliile contra luĭ Napoleon I.

In cel din urmă moment se lăsară tóte la o parte, împĕratul neputând sĕ iasă din palatul sĕŭ.

Câte-va serbărĭ aŭ fost amânate pentru ḑiua de 25 trecut.

Semnalul serbăreĭ fu dat de fanfarele adunate în ziorĭ de ḑiuă pe terațele turnurilor castelului împĕrătesc şi pe terațele palatului municipal.

Clopotele tuturor bisericilor sunaŭ neîncetat.

Un public numeros se grămădia la serviciul din bisericĭ. Tunurile castelului traseră o sută şi unu de focurĭ în ziorile ḑileĭ. La 10 ceasurĭ membrii familieĭ împĕrătescĭ presentară urările şi felicitările lor împĕratuluĭ Wilhelm.

Peste câte-va minute maĭ târḑiŭ regele Saxonieĭ, care nicĭ nu era aşceptat, veni şi dênsul să felicite pe bĕtrênul suveran.

O slujbă solemnă se celebră pe urmă în capela castelului.

Impĕratul şi împĕrătesa asistaŭ la acéstă slujbă împreună cu toți membrii familieĭ împĕrătescĭ. Ambasadoriĭ, trimişiĭ extra ordinarĭ ai Curților streine, tot Corpul diplomatic, miniştriĭ şi ofițeriĭ generalĭ asistaŭ şi dênşiĭ.

După slujba bisericéscă, fu o mare primire în sala albă.

Impĕrătesa sta sub un baldachin; împĕratul stătu în picióre lângă dênsa până ce se sfârşi tótă ceremonia. Tóte personajele înnalte ce eraŭ de față trecură pe d'innaintea lor.

Când se apropiă prințul de Bismarck, împĕratul merse la dênsul şi 'l îmbrăţişă. Aceeaşĭ onóre o avu şi mareşalul Moltke.

După acéstă defilare împĕratul a primit în audiență particulară pe trimişiĭ Curților strĕine, însărcinați să'l felicite în numele suveranilor lor.

Pe tóte ulițele, pe tóte piețele situate între castelul regal şi palatul împĕrătesc se adunase, încă din zorĭ, o mulțime enormă, care salută cu *urale* frenetice pe-

rechea împĕrătéscă, la eşirea sa şi la întórcerea sa la palat.

Tot oraşul era bogat pavoasat şi tótă populaţia era în mişcare.

Séra a fost o mare iluminaţie.

In audienţa particulară dată miniştrilor şi trimişilor streinĭ împĕratul Wilhelm dise baronului Koller, trimisul extraordinar austriac, că el speră să maĭ vadă pe împĕratul Franz Joseph dacă nu în Austria, cel puţin în Germania.

* Se verbesce că prinţul de Bismarck nu se maĭ împotrivesce la planul de căsătorie între prinţul de Battemberg cu fiica prinţuluĭ moştenitor.

El refusase să consimtă la acéstă căsătorie de înclinaţie nevrînd să se strice cu Rusia.

Acum când prinţul Alexandru se aflá in cele maĭ bune relaţiĭ cu curtea din Petersburg, causa refusuluĭ cade de sine.

* Proectul guvernuluĭ d'a monopolisa vîndarea rachiuluĭ produce o mare nemulţumire în câte-va provinciĭ.

S'aŭ ţinut maĭ multe meetingurĭ spre a protesta contra uneĭ atarĭ mĕsurĭ.

Germanicus.

Spice din ţară

In furtul comis de unădĭ la Galaţĭ, de banĭ şi bijuteriĭ, în paguba d-neĭ Sofia Costescu poliţia făcênd cercetărĭ amĕnnnţite a aflat precum am ḑis, că şi Sofia Costescu, furase acele bijuteriĭ. Iată câte-va amĕnunte după „Galaţiĭ“:

La 6 Noembre a. c. numita Sofia Costescu, care era servitóre la d. Hristodor Constantinescu din Ploescĭ, în lipsa stăpânilor de acasă, a furat cu ajutorul unor cheĭ falşe, suma de 2 100 leĭ în bilete hipotecare, 2.000 leĭ în 4 bonurĭ de rentă română, o recepisă a caseĭ de depunerĭ pe suma de leĭ 40.000 cum şi un numĕr însemnat de bijuteriĭ. A maĭ furat şi nisce haine ale d-neĭ Constantinescu. Investmântată în acele haine, împodobită cu bijuteriĭ, a fugit de la stăpân din Ploescĭ şi a venit în Galaţĭ unde a început a afişa un lux de contesă, arătându-se peste tot. Puţin după sosirea sa în Galaţĭ se angajá cu un grec anume Petru Hristofide. In séra de 26—27 curent, Hristofide profitând de lipsa concubineĭ sale, fură, după cum se scie, bijuteriele şi bonul. Sofia Costescu a reclamat poliţieĭ. Acésta urmărind pe hoţ l'a prins şi arestat.

Isvindu-se bănuelĭ în privinţa posesiuneĭ acesteĭ averĭ de către numita femee, s'a cercetat cu amĕnuntul şi s'a dat de o telegramă a prefectureĭ din Ploescĭ, prin care se urmărea fosta servitóre a d-luĭ Constantinescu pentru furtul comis acolo. Recunoscêndu-se semnalmentele Costéscăĭ şi vĕḑêndu-se ast-fel descoperită ea mărturisi faptul.

—x—

Procesul incendiatorilor din C.-Lung scrie „România Liberă“, care era sa se judece de curtea cu juraţĭ în sesiunea acésta, s'a amânat pentru sesiunea viitóre de la Martie, de óre ce procedura era neîndeplinită. In acest proces figuréză 25 persóne ca parte civilă, aprópe 100 martorĭ şi 9 inculpaţĭ.

Printre criminalĭ figuréză ca autor intelectual şi un óre-care Julius Herovitz de naţionalitate ebreŭ, şi representant al Societăţiĭ de asigurare „Naţionala“. Deplângem societatea „Naţională“ că se servă de ast-fel de persóne care pot contribui la discreditarea eĭ.

Descoperirea criminalilor o datorim neobosiţilor şi inteligenţilor magistraţĭ C. Marinescu, jude instructor, C. Trifonescu procuror şi G. Cărlova substitut de procuror, carĭ compun parchetul Tribunaluluĭ de Muscel, şi care în timp de şése sĕptămânĭ aŭ lucrat cu multă energie şi curagiŭ. Felicităm pe tineriĭ magistraţĭ pentru acest succes, şi pe Câmpulungenĭ pentru că 'ĭ posedă.

Noutăţi Telegrafice

Belgrad 30 Decembre.

Guvernul Sêrb propune să se aleagă oraşul Bucurescĭ ca loc de întrunire a plenipotenţiarilor însărcinaţĭ cu negociarea condiţiunilor de pace între Bulgaria şi Serbia.

D. Mijatovicĭ, desemnat ca să represinte Serbia în conferinţile ce vor avea loc în acéstă privinţă, a sosit la Belgrad. A conferit aḑĭ cu regele şi cu ministrul afacerilor strĕine.

Paris 30 Decembre.

Marile Puterĭ aŭ luat hotărîrea să facă un demers colectiv la Belgrad, Sofia si Atena cu scopul de a aduce un desarmament general în tótă peninsula balcanică.

Belgrad, 30 Decembre.

Maĭ multe jurnale streine anunţând că s'a ţinut un consiliŭ sub preşedinţa Regeluĭ, la care aŭ asistat toţĭ şefiĭ partidelor. guvernul sêrb desminte acéstă ştire.

Viena, 30 Decembre.

Se scrie din Constantinopol ziaruluĭ „Noua Presă Liberă“ că d. de Noailles, sfătuind pe Sultan a face ce-va în favórea Grecieĭ, Sultanul, contrariat, n'a rĕspuns nimic ambasadoruluĭ francez.

Viena, 30 Decembre.

Ştirĭ din St. Petersburg comunicate „Corespondenţiĭ politice“ anunţă că Ţarul este încă departe de a se gândi să se împace cu Prinţul Alexandru.

Madrid, 30 Decembre.

O parte din garnisona din Cartagena s'a revoltat. Mişcarea a fost înăbuşită. Insurgenţiĭ aŭ fugit pe corăbiĭ.

CRONICA BUCURESCEANA

Mercurĭ, 1 Ianuarie

Cutia sĕracilor.

Intrare: Suma din urmă leĭ 21 banĭ 5. A trĕmis d-nu Moritz Haimovicĭ 25 b. Suma totală leĭ 21 b. 30.

Eşire. Erĭ venind la redacţia nóstră o femee sĕrmană lăsată de bărbat cu 6 copilaşĭ şi arătându-ne un act prin care se constată că într'adevĕr e lipsită cu totul de mijlóce, facem apel la cititorĭ ca s'o ajute, să dea hrană micilor copiĭ care ţipă de fóme şi de frig împrejurul mumeĭ lor slăbită de suferinţe şi de neajunsurĭ. Noĭ i-am dat din cutia sĕracilor treĭ leĭ.

Ea se numesce Frusina Anton Vasile şi locuesce în str. Raionuluĭ No. 192 sub Delea-nouĕ. Scoţênd din totalul 21 leĭ, 30 b. aceştĭ 3 leĭ, maĭ rĕmâne 18 leĭ 30 banĭ.

—o—

Ajutóre la sĕracĭ.—Cu ocasia sântelor sĕrbătorĭ ale Crăciunuluĭ, numeróse ajutóre în banĭ, lemne şi îmbrăcăminte aŭ fost împărţite, din ordinul MM. LL. Regeluĭ şi Regineĭ, pe la sĕraciĭ din Bucurescĭ, Iaşĭ şi Craiova.

Numérul săracilor ajutaţĭ se urcă la peste 3.000

—o—

Bólele carĭ aŭ secerat maĭ mult în populaţia capitaleĭ în sĕptămâna de la 22 până la 28 Decembrie a fost—pe lângă cele de pept şi de stomach care de ordinar fac victime maĭ multe—scarlatina cu 5 victime, tusea convulsivă cu 3, febra tifoidă cu 3, meningita cu 5, angina differică cu 2.

S'aŭ născut în acéstă sĕptamână 127 copiĭ şi aŭ murit 100 de ómenĭ.

—o—

Sosiri: Aŭ sosit în capitală: d. C. Politimos, directorul general al penitenciarelor.

—o—

Plecărĭ: — Aŭ plecat din capitală: d. I. C. Brătianu la Florica de unde nu se va întórce de cât după Bobotéză; P. S. episcop de Buzĕŭ, la reşedinţa sf. sale; d. general Catargi, adjutantul regeluĭ Serbieĭ.

—o—

Consiliul comunal al capitaleĭ n'a ţinut şedinţă alaltaséră din causă că nu s'aŭ adunat membriĭ.

S'a făcut convocare pentru aḑĭ, 1 Ianuarie, când se va ţine şedinţă cu orĭ câţĭ membriĭ vor fi. Este la ordinea ḑileĭ numirea de comisiunĭ de recensimênt.

—o—

Circulaţiunea este fórte mult împiedicată pe stradele de pe care s'a ridicat zăpada aşeḑêndu se în mormane continue pe lângă trotuare, ast-fel că două trăsurĭ nu pot circula d'o dată şi trebue cine va s'aştepte o oră cu trăsura până să 'ĭ vie rândul să trécă. Dacă nu eraŭ mijlóce de transportat zăpada n'ar fi fost maĭ bine să se lase cum se afla?

—o—

Primejdie pentru trecătorĭ a oferit alaltăierĭ clădirea oteluluĭ de Bulevard. O bucată de tencuélă s'a desprins tocmaĭ de sus de lângă orologiul din faţă în momentul când d. Brătianu eşea din otel şi voéa să se urce în trăsură. Puţin a lipsit ca primul ministru să nu fie lovit, ḑice un ḑiar.

In aceeaşĭ ḑi un sloĭ mare de ghiaţă pornindu-se de pe coperişul aceluiaşĭ otel a căḑut cu mare sgomot în calea Victorieĭ şi numaĭ o fericită întâmplare a făcut să nu fie nimenĭ omorît,

—o—

Rănire.—Alaltă-ierĭ, d-na T. Constantinescu din strada Aurora No. 11, pe când trecea pe strada Splaiuluĭ, a fost rănită de un zid al caseĭ cu No. 7, ce i a căḑut în spate. Rănile sunt fórte grave. Pacienta a fost transportată la locuinţa sa.

Recomandăm

Atenţiuneĭ cititorilor noştri anunciul de pe pag. IV despre abonamente la „Universul“, cu premiĭ extra-ordinare.

Preziceri pentru anul 1886

Regentul anuluĭ 1886 este planeta Mercur. Acéstă planetă este cea maĭ apropiată de sóre. Distanţa medie de la Mercur până la sóre e de 8 milióne de mille, şi cu tóte că distanţa luĭ până la pământ, în comparaţie cu alte planete, nu e fórte mare, totuşĭ el ne apare ca o stea mică, cu o lumină albă strălucitóre. Tocmaĭ din pricina apropiereĭ luĭ de Sóre este rar visibil ca stea de séră orĭ de diminéţă.

Mercur 'şĭ face ocolul sĕŭ în formă de elipsă împrejurul Sóreluĭ în 87 de ḑile, 23 de ore şi 15 minute şi se învêrtesce împrejurul sĕŭ în timp de 24 de ore şi 5 minute. Iuţéla luĭ Mercur e de 6 mile şi jumĕtate pe secundă, şi întrece decĭ de 140 de orĭ iuţéla sunetuluĭ.

Diametrul luĭ este de 585 de mile; decĭ numaĭ cât a treia parte din diametrul Pământuluĭ.

Mercur se mişcă în teritoriul orbiteĭ Pământuluĭ, de aceea 'l vedem ca pe Lună în diferitele sale fase, adică când plin, când în întâiul pătrar şi când în cel din urmă. Mercur se mişca, cum am ḑis, în interiorul orbiteĭ Pământuluĭ, de aceea el stă între Pământ şi Sóre. Aşa numitele *trecerĭ ale luĭ Mercur* sunt fórte importante pentru calculele astronomilor, fiind că Mercur apare în discul solar ca un punct negru întunecat. Trecerĭ de acestea este în secolul acesta una, şi tocmaĭ la 29 Octombre 1994.

După astronomĭ, masa din care e compus Mercur trebue să fie fórte compactă şi e comparată cu fierul.

Aniĭ, când e regent Mercur, sunt uscaţĭ şi frigurosĭ, decĭ fórte rar bunĭ şi fertilĭ.

Condiţiile atmosferice ale pământuluĭ în 1886, derivând din influenţa luĭ Mercur, sunt:

Primă-vara

se începe friguróză, apoĭ uscată, caldă şi vênturósă, pe urmă bună.

Foiţa „Universuluĭ“

33

DRAMELE VIEŢEĬ

Milionele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XI

O nenorocită

— In sfîrşit, domnişóră, ochiĭ d-tale, fisionomia d-tale reflectéză curăţenia sufletuluĭ, a inimeĭ, a cugetărilor d-tale.

Fata se făcu roşie ca o cireşă.

— Ei bine, domnişóră, tóte acestea nu se potrivesc nicĭ de cum cu meseria de modelă pe care aĭ fost sfătuită, puţin cam uşurel, s'o ieĭ.

— Nu înţeleg, domnule.

— Da, nu înţelegĭ, nu poţĭ înţelege.

— Nu vreĭ să 'mĭ spuĭ, să 'mĭ explicĭ?....

— Să mĕ feréscă Dumneḑeŭ, domnişóră! Te respect prea mult ca să fac aşa ce-va. Pot să 'ţĭ spun eŭ, nisce lucrurĭ asupra cărora domnişóra Fernanda a creḑut de cuviinţă să păstreze tăcerea?

Fata coborî cu mâhnire capul.

— Crede-mĕ, domnişóră, urmă Lucian, renunţă la planul d-tale; îţĭ maĭ spun încă o dată, nu poţĭ servi de model pictorilor; crescerea, tinereţea, candórea, nevinovăţia, simţimîntele, frumuseţea d-tale se împotrivesc la acésta. Domnişóra Fernanda a creḑut fără îndoială că'ţĭ dă un sfat bun, dar e rĕŭ şi ea a făcut o greşélă. Dacă pot la rîndul meŭ, să'ţĭ daŭ un sfat domnişóră, îţĭ voiŭ spune: Nu maĭ revedea pe domnişóra Fernanda şi maĭ cu sémă feresce-te d'a fi prietenă intimă cu dênsa.

— Oh! mamă, biata mea mamă! gemu fata; nicĭ o nădejde, nimic!... Ce să fac, Dumneḑeule, ce să fac? Va trebui decĭ să murim de suferinţă, de fóme?

— Oh! domnişóră! ḑise tînĕrul cu un glas tremurând de emoţiune, te rog, te rog fórte, nu maĭ plânge astfel, liniscesce-te; orĭ-cât de crudă ţĭ-ar fi situaţia, veĭ putea să eşĭ dintr'însa. Muma d-tale se va însănătoşi, d-ta veĭ regăsi de lucru. Óre Providenţa părăsesce vre-o dată pe ceĭ ce aŭ încredere într'însa! Nu, nu, nu fiĭ aşa de mâhnită. In loc să te desnădăjdueştĭ, recapătă curaj, aibĭ încredere şi nădejde în nisce ḑile maĭ bune.

Nu sunt pe pămênt numaĭ ómenĭ rĕĭ, egoiştĭ, fără inimă; se găsesc şi de ceĭ bunĭ; unul dintr'aceştia te va ajuta.

Fata scóse un oftat lung şi dete din cap.

— Lucian reluă:

— Pentru bogat nu e nimic să scótă din pungă spre a ajuta pe adevĕraţiĭ nenorociţĭ.

— Mama e mândră, domnule, ea ar prefera să móră de cât să priméscă pomană.

— Sunt asemenea mândriĭ chiar şi în miseria cea maĭ grozavă, o sciŭ domnişóră; dar binele pe care cine va 'l face unuĭ nenorocit nu 'ĭ tot-d'auna pomană; şi pe urmă totul atârnă de chipul cum viĭ în ajutor cuĭ-va şi de mână care dă.

— Cuget ca şi d-ta, domnule, dar noĭ nu cunóscem pe nimenĭ şi nimenĭ nu ne cunósce. Ş'apoĭ cum să ne vină într'ajutor în mijlocul mareĭ nóstre miseriĭ? Ne lipsesc tóte: nu maĭ avem rufe, nu maĭ avem rochiĭ; rochia acésta rósă, pe care o am pe mine, e singura mea îmbrăcăminte. Datorim stăpânuluĭ caseĭ chiria pe două lunĭ, chiria pe luna a treia e în curs; mobila nóstră modestă nu ne maĭ aparţine, fiind-că ea e garanţia datorieĭ nóstre, şi suntem ameninţate d'a fi aruncate pe uliţă.

Veḑĭ tabloul, domnule; e negru.... Mi-ar trebui de lucru, şi lucru cer. Vaĭ! venisem plină de nădejde, nu sciam..... Dar s'a sfîrşit, nu mĕ maĭ gândesc la acésta, eram nebună, d-ta maĭ făcut s'o pricep; când te împinge miseria, nu maĭ judecĭ.

Am câştigat chiar câte cincĭ leĭ pe ḑi, lucrând ḑi nópte ca cusătorésa de rufărie fină. De aş avea de lucru, băgând bine de sémă, lipsindu-mĕ de multe lucrurĭ, aş ajunge încet încet să plătesc ceea ce datorim, să cumpĕr lucrurile cele maĭ neapărate care ne lipsesc, şi, cum ḑicĭ aĭ d-ta maĭ adineórea, domnule, mama, înconjurată de îngrijirĭ, maĭ liniscită, s'ar însănătoşi puţin câte puţin. Acum ea are numaĭ afecţia, iubirea, devotamentul meŭ, nu e de ajuns. Dar unde să găsesc de lucru, unde? Am fost pretutindenĭ. Nimic, nimic. Vaĭ! sunt cu totul descurajată, şi de maĭ multe orĭ m'am întrebat de n'ar trebui să sfîrşesc maĭ repede cu viaţa.

— Oh! domnişóră!

— N'aĭ nicĭ o grijă, domnule, nu mĕ voiŭ omorî; am pe mumă-mea, nu o voiŭ părăsi. Dacă trebue să murim de miserie, vom muri împreună, una în braţele celeĭ-l-alte, sărutându-ne.

Lucian asculta pe nenorocita fată ca atârnat de buzele eĭ, sorbindu'ĭ cuvintele, mâncînd'o cu ochiĭ. El era sub influenţa unuĭ farmec nespus. Şi, cu tóte că inima 'ĭ era tristă, cu tóte impresiile luĭ mâhnitóre, nisce sensaţiĭ de o dulcéţă nespusă, necunoscute până atuncĭ, făceaŭ să vibreze într'ênsul tóte córdele emoţiuneĭ.

— Haidem, haidem, domnişóră, zise el, nu trebue să veḑĭ viaţa aşa de urîtă; n'aĭ dreptul să te desnădăjduescĭ la vîrsta d-tale.

— Imbătrânescĭ iute când suferĭ, domnule, şi nu poţĭ nădăjdui în viitor când ţi-l veḑĭ închis înainte.

— Aşa e, făcu Lucian, amintindu'şĭ durerile sale de odinióră.

Rĕmase un moment pe gândurĭ şi reluă:

— Ce vârstă aĭ domnişóră?

— Implinesc şépte-spre-ḑece anĭ la 6 Iunie viitor.

(Va urma)

Emile Richebourg

Vara

căte o dată moină, după aceea veselă. Sfârșitul verii ploie multă. Pómele și fânul să se strângă mai curând.

Tómna

se începe în Octombre ; până la jumětate frigurósă, pe urmă mai bine, cu strălucirea sóreluĭ, sfârșitul cu ploe.

Iarna

nu este lipsită de vifor și de vĕnt, frigurósă și gerósă.

Intr'acest an vor fi póme multe, vin puțin, grâul de primăvară și alte semințe puține.

ACTE OFICIALE

* S'a aprobat vêndarea de vecĭ a vieĭ din délul Oltuluĭ, comuna Drăgășanĭ, județul Vêlcea, fostă pendinte de mănăstirea Bistrița, de a se face o școlă de băeți în comuna Drăgășanĭ, și a se întreține un dormitor cu 10 paturĭ destinate elevilor fără mijóce din alte comune cari vor urma la scóla ce se va inființa.

Cele zece porunci ale cetățénuluĭ

Azĭ, când începe un alt an, credem bine să punem sub ochiĭ cititorilor noștriĭ urmatórele zece porunci, de care un om, în tótă accepțiunea cuvîntuluĭ, n'ar trebui să se departeze nicĭ o dată :

1°. Iubesce libertatea mai presus de orĭ ce alt lucru, pentru că ea este legea vieței.

2° Nu profana nume sfinte de libertate și de Patrie cu fapte și cu cugetărĭ necinstite, și nu te sluji nicĭ o dată de numele lor spre a amagi pe ceĭ slabĭ.

3° Celebréză, imitându-le pilda, pe ceĭ ce aŭ liberat patria, pe martiriĭ ce și-aŭ vĕrsat sângele pentru dênsa, pe înțelepțiĭ ce aŭ făcut'o ilustră, pe ómeniĭ buni ce aŭ căutat s'o facă fericită.

4° Cinstesce familia școlă de jertfe și de demnitate. Nu va fi cetățean bun cel care nu e fiŭ bun, bărbat virtuos, părinte înțelept.

5°. Feresce te de exageraților, chiar îmbrăcate de amorul egoist de patrie și de excesele care pot împinge la rĕsbóiul distrugător de ómeni și de industriĭ : un singur rĕsboiŭ e permis, necesitate durerósă : rĕsboiul pentru apărarea pământuluĭ natal.

6°. Nu fiĭ prieten cu vrăjmașiĭ libertățeĭ, pentru că prietesugul tĕŭ póte să te înjoséscă și să te păgubéscă, stârpindu-ți inima și întunecându-ți mintea.

7°. Nu fura celor l-alte popóre libertatea lor pentru că săvârșescĭ o crima în potriva firiței omenesc.

8°. Nu te lăsa să fiĭ sedus de mărturiile mincinóse ale ambițiosilor ce caută să 'ți aibă sprijinul și votul. Cere vorbe sincere care să se acorde cu faptele.

9°. Nu invidia puterea și gloria celor l alte națiunĭ, ci caută să dobândescĭ aceași putere și glorie pentru patria ta sprijinind artele și industriile folositóre.

10°. Să fie fecund amorul tĕŭ de patrie și să se urce până la acela al omenireĭ ; și amorul tĕŭ de libertate să te facă a dobândi dreptate pentru toți.

Sfîrșitul Lumeĭ

De miĭ de orĭ s'a predicat sfîrșitul lumeĭ în secolele trecute ; și chiar și într'al nostru eși din nou la ivélă profeția asta, cu deosibirea insĕ că în trecut mințile ómenilor fiind pline de strigoĭ, și vrăjitóre, care după plac născeaŭ furtunĭ și faceaŭ tot soiul de rele, eraŭ necesare pornite spre orĭ ce credință órbă și absurdă.

Acéstă credință făcu cu putință despuiarea de bunăvoie a nobililor și plebeilor în 999 cări convinși că lumea se va sfîrși în 1000, daruiră tótă avuția lor Bisericeĭ luând chiar rasa de călugărĭ, spre a 'și asigura raiul. Și în 1454 se petrecu ce-va analog.

In ziua de astă zĭ, mulțumită instrucție, care de și nu prea se intinde cât ar trebui prin comune, aceste t mpurĭ ciudate nu mai sunt cu totul puternicióse, dar póte că pe la instrucție trebue să mai adăogam și circumstanța ca conscința nóstră nu ne mai mustră pentru atâtea acte neomenóse și crude, pentru câte 'ĭ mustra conscința pe ceĭ din secolele trecute.

ANECDOTE

Un óre-care ducându-se la un prieten, acesta l'a rugat să prânzéscă cu el.

— Nu pot, prietene ; am nisce afurisite de frigurĭ care mĕ chinuesc cumplit.

Eĭ, dar te rog, fă mĭ plăcerea, ia numaĭ puțina supă, că n'o să ți facă rĕŭ.

Invitatul consimțind, se așĕdă la masă, mâncă cât un lup și bĕu cât treĭ.

Anfitrionul se speriase.

— Prietene, îĭ ĝise la urmă, poți veni orĭ când să mâncam împreună, dar tot ce te rog e să nu mai viĭ cu frigurĭ.

***

Dómna A.... în ĝiua nunțeĭ sta fórte gânditóre.

O amică a eĭ o întrebă !

— Draga, ce aĭ, de ce staĭ pe gândurĭ?

— Mĕ gândesc pe cine să iaŭ de bĕrbat dacă voiŭ rĕmâne văduvă.

Spice din Străinătate

Un proces scandalos. Citim în ĝiarele din Viena că în acel oraș s'a judecat un proces scandalos.

Sculptorul Cajetan Krziwaneck tráia de mai mulțĭ anĭ în căsnicie cu propria luĭ soră și din relațiunile lor se născura șépte copiĭ. Amândoĭ aŭ fost urmariți după reclamațiunile colegiuluĭ eclesiastic numit „Favoriten".

Cajetan Krziwaneck are șése ĝecĭ de anĭ și sora luĭ care se chiemă Ana are cinci-ĝecĭ.

Aŭ fost condamnați la șése săptĕmânĭ închisóre cu interzicerea d'a mai locui pe viitor împreună. Ziarele spun că când aŭ auĝit pronunțându se sentința, condamnații aŭ început să plângă. Krziwanek s'a retras, rezemîndu-se pe brațul surorel sale și ĝicênd : „Oh ! d lor judecătorĭ, mĕ omorîți ! Nu pot să trăesc fără surora mea. Am îmbătrânit împreună și vom sta impreună pînă ce vom intra în mormênt !"

—x—

Măceluri îngrozitóre pe un vas. — Citim în ĝiarele engleze că un pilot engles după un vas chinesesc, trimete o scrisóre unuĭ ĝiar din Dublin fórte îngrozitóre, în care se relatéză în mod amănunțit cea ce s'a produs pe vasul chinezesc, care transporta la Hancu din Tonkin nisce Pavilióne Negre.

Oamenii aceștia în numĕr de 2500, aŭ plecat din Amey. După ce o mie dintr'ênșiĭ fuseseră desarmați mai înnainte de debarcare ceĭ l-alțĭ deteră nascere la o așa de mare încurcătură în cât nu se putea procede la o desarmare regulată, cea mai mare parte dintre ómenĭ fiind beți ; eĭ năvălirĕ în vapor și se introduserĕ pretutindenĭ.

Vasul abia părăsise portul Amey și acéstă mulțime, avênd fie care banĭ destuĭ, se puse să jóce și să se certe ; în timpul nopțeĭ un șir neîntrerupt de bătăĭ urmă; uniĭ dintre eĭ fură înjunghiațĭ strînșĭ de gât, aruncați în apă, sdrobiți saŭ înăbușiți.

Cadavrele se ridicară de cu ĝiuă în numĕr mare. Un grup din pavilióne Negre ocupară depositul și provisiunile de apă. Equipajul, fiind copleșit de căldură, ceru apă, aceștia 'ĭ refusară lucru care dete nisce lupte înfricoșate între ómenii echipagiuluĭ și Pavilióne e Negre. Acestea din urmă luară și alimentele, parte dintr'ênsele aruncară în apă.

Lupta era la culme când un vas de rĕsboiŭ englez veni și ordinea în restabilită.

Pavilióne negre fură trecute pe nisce canoniere chineze și dacă nu se supunĕŭ eraŭ fórte rĕŭ tratați chiar și omoriți. Mulți dintre dênșiĭ încercară să se revolte dar resultatul încercărĭ lor fu omorîrea a 5 dintr'ênșiĭ și aruncarea a celor mai mulțĭ în apă.

UltimeSciri

Madrid, 31 Decembre.

Ĝiarul „Corespondencia" atribue incidentul din Cartagena intrigelor partideĭ lui Zorrila, și spune că principaliĭ șefĭ aĭ mișcăreĭ revoluționare aŭ fost arestațĭ.

Viena, 31 Decembre.

Se comunică din Belgrad ĝiarului „Tagblatt" ca Nota colectivă a Puterilor, care cere demobilisarea trupelor, a fost remisă erĭ guvernuluĭ sârb.

Trimisul otoman a refusat de a semna Nota.

Viena, 31 Decembre.

După „Noua P esă Liberă", noua încercare făcută spre a resolva cestiunea granițelor între Turcia și Muntenegru a căĝut cu totul.

———

Bucurescĭ, 1 Ianuarie.

Se aude că ministerul de resbel se va da d luĭ general Berendeĭ.

—o—

Pe ĝiua de aĝĭ se vor face maĭ multe înaintărĭ de oficerĭ inferiorĭ în arma infanterieĭ.

—o—

La 7 Decembre a căĝut pe strada Firgenti în mijlocul Neapoluluĭ un meteor greŭ de 6 chilograme și jumĕtate.

—o—

In maĭ multe localităților din țară a plouat alaltăierĭ și ierĭ ; la Sinaia a fost ploie torențială, ca în vremea vereĭ.

—o—

Se ĝice că din causa apelor umflate de ploĭ, podul de la Mamaia dintre R. Vêlcea și Piteștĭ s'a rupt.

—o—

Se aude că se va numi d. colonel Dimitrescu Maicanu secretar general la ministerul de resbel în locul d luĭ colonel Baicoeanu, care și-a dat demisiunea.

—o—

Un frances, profesor la Slatina, căsătorit cu o română, a trecut de la ritul catolic la cel ortodox. Ceremonia a avut loc în ĝiua de Crăciun.

—o—

Se ĝice că negocierile dintre Serbia și Bulgaria de nu vor ajunge la un resultat satisfăcĕtor, prințul Alexandru va cere arbitragiul puterilor.

—o—

La Berlin se va întrebuința după inițiativa d luĭ de Bismarck o Academie Orientală dependentă de Universitate.

MULȚUMIRI

Mulțumim următórelor persóne care în urma apeluluĭ nostru după nenorocire de foc întâmplată la tipografia și depositul de hârtie al ĝiaruluĭ „Universul", aŭ bine voit a ne cumpĕra din romanele la earne a rĕmas tótă speranța spre a putea face la loc tipografia și care, costând 1 leŭ 50 banĭ fie-care, le dăm cu un leŭ

Tecucĭ : Inginerul Udrischi 2 vol.

Bucurescĭ : d. George Calomfirescu 1 volum.

Doctor Urechia

de la Facultatea din Paris

Consultații : Marța, Joia și Sâmbăta de la 12—2 rre.

Strada Stirbeĭ Vodă No. 66

Director și redactor Nicolae Procopiŭ

Foița „Universuluĭ"

38

TESTAMENTUL

PRINCIPELUI BISMARCK

PARTEA ÎNTÊIA

Desmoșteniții

III

Cocoșatul

Tînĕrul era surprins de subita întrebare a vĕduveĭ ; era curios să afle motivul acesteĭ visite și ochiĭ luĭ esprimaŭ o întrebare așa de lămurită în cât gura nu maĭ putea să 'ĭ o repete.

Vĕduva observa fórte bine curiositatea luĭ dar nu se grăbi nicĭ de cum să 'ĭ o satisfacă.

După ce se așĕdă încet pe un fotoliŭ în fața luĭ, începu să 'l întrebe cum se află ; prin răcéla și indeferința eĭ era vădit că voea să 'ĭ măréscă curiositatea.

— Mi se pare, ĝise ea fără de veste, că te mirĭ vĕdându-mĕ aci ?

Tînĕrul făcu o mișcare ca și cum ar fi vroit să asigure despre contrar ; dânsa 'ĭ făcu semn să tacă și continuă :

— Sciĭ că în urîtul de care sunt cuprinsă mĕ preocup adesea de buna stare a vecinilor meĭ ; am îngrijit în bólă pe femeea Drossel fiind-că am o nespusă milă de dênsa și de copiiĭ eĭ ; am îngrijit pe Steinbruck și pe fiica luĭ Elisa.

Ea pronunță aceste nume într'un chip deosebit și putu să observe pe figura cocoșatuluĭ o roșeță fugitivă.

— Sciŭ, respunse tînĕrul, pentru a 'și ascunde încurcala, cât bine maĭ facĭ acelor nenorociți dar pentru acéstă eŭ nu 'ĭ iubesc și stimez maĭ puțin.

— Da, da, ĝise vĕduva surîĝênd, sunteți cu toțiĭ ómenĭ bunĭ și vrednicĭ de iubire ; am aflat cum d ta aĭ luat cu chirie acéstă mică cameră de la d na Drossel numaĭ pentru ca să fiĭ aprópe de dênsa și să 'ĭ poți oferi micul d-tale ajutor. Mĕ mir însă că d ta care aĭ o scriere așa frumósă nu ĝiaĭ un loc unde va ca să aĭ un salar întreit de ceea ce câștigĭ acum. Cunosc un mare avocat într'a căruĭ casă am fost veghietóre de bolnavĭ ; după recomandațiunea mea aĭ putea să intrĭ acolo ca scriitor și aĭ câștiga bune parale ce ĝicĭ d-le Pohl ?

Tînĕrul cocoșat plecase ochiĭ și nu rĕspundea nimic ; nu îndrăsnea să respingă binele ce i-se oferea, însă pe de altă parte era definitiv hotărît să nu se mișce din acea casă, chiar de i s'ar fi oferit orĭ care înaltă funcțiune.

Ingână numaĭ nisce vorbe fără înțeles, dar vĕduva 'l privi drept în ochĭ și 'ĭ ĝise cu un ton energic.

— De ce nu 'mi spuĭ adevĕrul, domnule Pohl ? d-ta nu vreĭ să te ducĭ d'aci fiind-că iubescĭ pe Elisa, fiica zidaruluĭ.

Cocoșatul deveni complect confus. O brajiĭ i-se făcură ca jeratecul de roșiĭ și ĝise numaĭ atâta.

— O ! eŭ !.... eŭ !....

— Confusiunea d-tale mĕ întărește în credința mea, continuă vĕduva, n'aĭ însă pentru ce să te rușinezĭ de iubirea pentru Elisa, óre n'o credĭ vrednică de d ta ?

Se uită la dênsul pe sub gene, iar el de și nu'ĭ vedea ochiĭ, simția asupră'și greutatea privireĭ eĭ.

Bănuéla că ar socoti pe Elisa maĭ prejos de dênsul, pe acea Elisă pe care o adora deștept și în somn, nu putea să rămână fără replică.

Rădică ochiĭ cu îndrăsnélă, timiditatea 'ĭ perise, și ĝise cu entusiasmul uneĭ curate și adevĕrate iubirĭ :

— O, dómnă, cum aĭ putea să bănuescĭ că o fata ca Elisa n'ar fi vrednică de iubirea celuĭ maĭ bun dintre ómenĭ !

— Nu, asta n'am ĝis, dar de ce te temĭ a mărturisi c'o iubescĭ ?

— Nu mĕ tem ; cea maĭ scumpă a mea fericire ar fi să pot spune patima mea la tótă lumea ; dar închipuesc e ți, dómnă, ce întristare ar cuprinde pe biată fată când ar afla că a inspirat amor unuĭ cocoșat și că acel cocoșat s'ar gândi la o respundere de iubire din parte'ĭ. Te rog, te conjur, dacă aĭ ghicit amorul meŭ, să nu'l spuĭ Eliseĭ nu vrĕŭ ca să scie.

Lăsă capul în jos și pe figura luĭ se întipări o adâncă tristeță.

Se gândia la atâția tinerĭ bogațĭ, frumoșĭ, carĭ puteaŭ să se bucure de cel maĭ bun ce-a fost dat omuluĭ pe pâmênt : de iubire. El n'avea să guste din acel bun trebuea să 'și înece cel maĭ ducel curent ce 'ĭ străbătuse inima de témă d'a nu părea ridicul.

Dusese o viață retrasă, citise poesiĭ romane și bune și rele, 'și formase o simțire hiperpoetică. Vĕduva cunoscea acéstă împrejurare și după dênsa 'și aranjase un plan.

— Rĕŭ facĭ de cugeți ast-fel domnule Pohl reluă dênsa, credĭ óre că iubirea uneĭ fete se dobîndesce numaĭ prin frumuseță ? Afară de asta, Elisa are calități de inimă, este tînĕră dar frumósă uu 'ĭ.

— O, dómnă ! întrerupse tînĕrul.

Ea clătină capul zîmbind.

— Negreșit d ta o credĭ frumósă fiindcă o iubescĭ. Urîta iarăși am ĝis că este. Mi-am închipuit că iubescĭ într'ênsa bunătatea inimeĭ și blândeța caracterului. Póte m'am înșelat ?

— Nu te-aĭ înșelat d-nă, e adevĕrat că nobilele sale calități aŭ fost carĭ m'aŭ atras spre dênsa, jerfele ce face pentru tatăl eĭ aŭ deșteptat în sufletul meŭ o admirațiune nedescrisă.

„Cât de bună a fost dênsa cu mine, un cocoșat, batjocorit de tóta lumea.

Ĝise aceste din urmă vorbe cu o mare emoțiune, ținêndu'și ochiĭ fixați înainte și clătinând capul.

— Nimenĭ încă nu mi-a arătat atâta bunătate ca dênsa.

Un surîs ironic încreți buzele vĕduveĭ, dar numaĭ un moment. Tinerul nu'l putu observa de óre-ce ținea neîntrerupt ochiĭ în pământ.

(Va urma)

Foiţa „Universului„

177

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XIX

(Urmare

Alcazarul e închis acum, şi, chiar d'ar fi deschis, nu m'aş întórce pentru nimic în lume la mine a casă ; inima mea s'ar sfîşia la acéstă durerósă priveliste ! Aurul meŭ, fiica mea, nevastă-mea ! nimic, nimenĭ !...Mĕ duc la Gabriel Cornejo ; casa nu prea e din cele bune, dar tot e maĭ bine de cât în uliţă, fără lanternă, pe o nópte întunecósă ca asta. Pentru orĭ-ce întîmplare, să scot sabia şi să 'mĭ grăbesc pasul.

Bietul Montino scóse sabia din técă, dar abia făcuse vre-o câţĭ va paşĭ, alunecă, se împiedică de ce-va şi căđu. Căđênd i-se păru că simte sub el un corp omenesc, şi mâinile luĭ atinseră fără voie faţa deja rece şi ţépănă a aceluĭ corp.

— Dómne a tot puternic ! strigă bucătarul-şef ; un om mort !

Pĕrul i-se sbârli şi ca culme a spaimeĭ 'ĭ ajunse la ureche un glas care ţicea :

— Arestaţi-l ,repede, şi duceţi'l ,înnaintea justiţieĭ !

— Justiţia ! şi eŭ mĕ găsesc lângă un cadavru ! exclamă Montino ; dracul aşa dar aruncă asupră'mĭ tóte nenorocirile !

Intr'acel moment douĭ alguasilĭ puseră mâna pe Montino, şi lanterna luĭ Sarmiento inunda de lumină faţa luĭ vênătă şi descompusă : bietul om gemea, tremura şi abia se putea ţine pe picióre, susţinut de Alguanzilĭ.

— Ce vreţĭ cu mine ? exclamă el cu accentul cel maĭ dramatic pe care l'a auđ t vee-o dată un alcade de curte şi de oraş.

— Să te ducem la închisóre, ticălos ucigaş, care aĭ încă în mână arma cu care aĭ străpuns victima ta.

— Sabia pe care am scos'o ca să mĕ apăr, mĕ pierde! exclamă nenorocitul.

— Legaţi ! bine şi să fie dus la închisóre, ţise licenţiatul Sarmiento.

Alguazilĭ legară mâinile bietuluĭ Montino, care repeta plângênd :

— Ce vreţĭ să 'mĭ faceţĭ ?

— O să joc de unul singur, prietene, póte prea sus, ţise un alguazil.

— Cum ! să joc ? eŭ nu vreaŭ să joc, Mie nu 'mĭ place danţul, rĕspunse Montino.

— De voie orĭ de nevoie, va trebui să fiĭ spânzurat, observă un alt alguazil.

— Spânzurat !... spânzurat ! după ce am fost jefuit, despuiat de tot... să fiŭ spânzurat !

— Dacă veĭ putea devedi însă că omul ucis de d-ta era un hoţ.., ţise alcadele.

— Dar, senor, eŭ n'am omorît pe nimenĭ, ţise Montino ! în viaţa mea eŭ am omorît numaĭ claponĭ puĭ, iepurĭ, fasanĭ şi alte animale domestice.

— Dacă veĭ dovedi că aĭ omorît omul apărându-te póte că veĭ fi achitat ; alminteri veĭ fi pedepsit ca ucigaş. Să se examineze persóna omorîtuluĭ.

— Este un major, ţise un alguazil.

— Un major, exlamă Montino.

Şi ca din instinct aruncă ochiĭ asupra cadavruluĭ luminat de lanterna alguazililuĭ.

— Don Juan de Guzman, strigă el recunoscêndu-l ; miŝelul care mi-a furat banĭĭ nevasta şi ficа !

— Ah ! ah ! îl recunoscĭ ? ţise licenţiatul Sermiento, şi ţicĭ că omul acesta ţi-a adus pagubĭ marĭ ?

— Păgubi ! Numaĭ Dumneđeŭ scie în ce chip mârşav s'a purtat el faţă cu mine !

— Chiar de nu te aş fi găsit cu sabia în mâuă, nóptea şi la ceasul acesta lângă acest cadavru, vorbele ce le aĭ rostit şi care dovedesc că eraĭ duşman al mortuluĭ, ar fi do ajuns ca să fiĭ osândit. Dar să nu pierdem vreme ; iute, la închisóre şi unul dintre voĭ să se ducă la biserica vecină, ca să se ia dispoziţiile trebuincióse spre a se transporta cadavrul.

După ce ţise acésta licenţiatul Sarmiento porni spre închisórea Curţeĭ, şi alguazilĭ fură nevoiţi să tîrască cu sila pe bietul Montino care nu vroia nicĭ de cum să mérgă la închisóre.

Rugăminţile şi vorbele dulcĭ ale bucătaruluĭ şef al regeluĭ nu putură înduplеca inima neîmblândituluĭ alcade şi nenorocitul Montino fu dus saŭ maĭ bine tîrât la închisóre, şi aruncat într'o odaie, unde se maĭ găsiaŭ încă patru încarceraţi.

Când Montino auđi zgomotul cheieĭ în bróscă şi al zăvórelor ce se închideaŭ în urmă ĭ leşină.

XXII

Un felinar de fier, cu sticlele murdare şi opace, atârnat de zid, rĕspêndea o lumină, palidă şi tristă în închisórea umedă infectă, de jur împrejurul căreia se afla un fel de laviţă de piatră.

Francisc Montino nu distingea nimic din ceea ce era împrejurul sĕŭ, aşa era de mare starea de prostraţie în care se afla, când ajunse saŭ maĭ bine când îl adusără la închisóre.

Ceĭ ce staŭ într'acel loc trist nu observară nimic, de óre-ce alguazilii 'l aruncasera în colţul cel maĭ întunecos, ca o povară supă atóre de care vroiaŭ să scape maĭ curînd.

Patru inşi ocupaŭ închisórea maĭ înainte de intrarea luĭ Montino : eraŭ doĭ barbaţi şi douĕ femeĭ, şi aceste din urmă se ţineaŭ îmbrăţişate.

Trecu póte vre-o jumĕtate de ceas maĭ înnainte ca unul dintr'acestĭ ómenĭ, pe care întîmplarea 'ĭ reunia aşa de fatal, să se misce din posiţia sa.

(Va urma)

CASA DE SCHIMB

TOMA ŢACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4.

In noul Palat Dacia-România

Pe ţiua de 31 Decembrie 1885.

	Cumpăr.	Vêndute
5% Rentă Amortisabile .	92 —	93 —
5% Rentă Rom. perpetuă.	87 1/2	88 1/2
6% Obligaţiĭ de Stat . .	84 1/4	85
6% „ C. F. R. R.	103 —	104 —
5% „ Municipale .	73 1/2	74 1/2
10 fr. „ Caseĭ p. 300 l.	210 —	215 —
5% Scr. funciare Rurale.	83 1/2	84 1/4
7% „ „ „ .	100 1/2	101 1/2
5% „ „ Urbane.	80 —	81 —
6% „ „ „ .	88 —	89 —
7% „ „ „ .	95 1/2	96 1/2
Im. cu prime Buc. 20 l. buc.	30 —	32 —
Acţ. Bănc. Naţ. a Rom. 500 l.	— —	— —
„ Soc. Cr. Mob. Rom. 250 l.	— —	— —
„ „ Rom. de Cons. 500 l.	— —	— —
„ „ de Asig. D.-R. 200 l.	— —	— —
„ „ „ Naţionale 200 l.	— —	— —
5% Municipale nuoĭ. .	— —	— —
Acţ. Banca Prevederea.	— —	— —
DIVERSE		
Aur contra Argint. . . .	16 3/4	17 1/4
„ „ Bilete bancă	16 3/4	17 1/4
Florinĭ Wal. Austr. . . .	2 01	2 03
Mărcĭ Germane.	1 23	1 25
Bancnote francese	99 —	100 —

S'a perdut în cursul luneĭ Noembrie un Faisan argintiŭ cu picióre roşiĭ şi o Căţea boesă mare cu pĕrul galben ; la cine va fi, sunt rugaţĭ a anunţa Administraţia acestuĭ ţiar fiind recompensaţĭ. 3—1

Important

Ocupaţiune specială cu vênđărĭ şi cumpărărĭ de case şi de Locurĭ.

Vênđărĭ, cumpĕrărĭ şi arendărĭ de **Moşii** şi de **Păduri.**

Imprumntărĭ de banĭ pe ipotecă.

Amatoriĭ pentru detaliurĭ şi planurĭ a le vedea să se adrescze la comptuarul meŭ *Boullevard No. 12 vis-a-vis de băile Eforieĭ*

Cu stimă **Ionescu**

De vênđare şi închiriat o mică moşiór în Bucurescĭ, la obor, suburbia Iancu, ocolul de negru, avênd teren metri p. 110.000 cu treĭ faţade, tótă împrejmuită, în treĭ strade şi locurĭ de arăturĭ, fîneţe, pomĭ roditorĭ, vie, case marĭ şi micĭ, magazĭĭ şi pivniţe. Adresa Ionescu, Bulevard No. 12 vis-a-vis de băile Eforieĭ. 5—64

Scolarina. Noua descoperire infailibilă, spre a face să dispară la moment după hârtie saŭ ţesătură albă petele de cernélă saŭ de culóre.—Flaconul leĭ 1.20.

Se vinde numaĭ la Administraţia ţiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanţilor No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Ânul 1886

„UNIVERSUL"

spre a 'şĭ dobêndi din ce în ce maĭ mult bună voinţa publiculuĭ va introduce cu Anul Noŭ îmbunătăţirĭ atât în redactare cât şi în partea ilustrativă.

„UNIVERSUL"

apoĭ, spre a 'şĭ menţine renumele d'a fi ţiarul cel maĭ complect şi cel maĭ repede informat a angajat corespondenţĭ speciaĭĭ în tóte capitalele Europeĭ, cum şi în principalele nóstre oraşe şi chiar prin sate, cari corespondenţĭ aŭ însărcinarea să ne informeze chiar pe cale telegrafică de tot ceea ce are o importanţă şi un interes maĭ mare pentru cititorĭ.

Cât despre partea literară am şi dat deja în traducere romane frumóse şi noĭ de ale autorilor renumiţĭ, ca : **Richebourg, Montépin**, etc.

Preţurile Abonamentelor :

PENTRU CAPITALA :		PENTRU JUDEŢE :	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe şése luni	„ 9.—	Pe şése luni	„ 10
Pe treĭ luni	„ 4.50	Pe treĭ luni	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

PREMII LA ABONAŢI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare, precum şi 2 frumóse volume de 225 paginĭ, fie care coprinđênd : *Viaţa Împĕrăteselor romane, complectă* şi **5 frumóse romane** adică : *Donna Ana, Era Nebun? Regentul şi Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigaşuluĭ* şi 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. şi maĭ mult de 100 ilustraţiĭ.—Fie care abonat de şése luni care ne va trimite 2 leĭ maĭ mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, şi un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultura, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* şi 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 luni care ne va trimite 1 leŭ maĭ mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde maĭ bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, reţete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 banĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

Frumósă Ocasiune

„LE HERCULES"

VINURI VECHI

PENTRU SERBĔTORI

Vin vechiŭ de duoi ani

NEGRU şi ALB

60 BANI OCAUA

Saŭ un Clondir pecetluit 80 banĭ

Se găsesce şi un dubla vin, tămâiósă şi negotin negru.

Din cauză că am o mare cantitate de 4000 vedre sunt decis a vi de cu 40% maĭ ettin ca orĭ şi cine.

STRADA COLŢEI (Vis-a-vis de Primărie)

20—8 **Sotir Christu**

MAGAZN DE NOUTAŢI

LA

„CURCUBEU"

No. 46, Strada Lipscani, No. 46.

Avem onóre a înconoştiinţa pe onor. public că am primit un mare asortiment de cadourĭ în : necesare, albume, mape, cuere, etajere, mese pentru serviciŭ de fumat, sachete, port-ţigar, port-bilet, cutiĭ speciale cu parfumerie, pungĭ de fir şi de ibrişim, broderiĭ pe canava, postav, plüş şi catifea etc. etc. precum si o mare specialitate în fir, fluturĭ, beteală, jenilie mătase şi în diferite articole de modă cu preciurile cele maĭ avantag óse.

Panaitescu & Ionescu

11-3-11 Succesoriĭ luĭ M. Stelescu

Potârnichĭ de California, Prepeliţe, Porumbeĭ, Merloĭ, Privighetorĭ, Papagalĭ, Perusche, **Canari** şi alte diferite paserĭ exotice.

86, Calea Victorieĭ, 86.

Lucescu, Avicultor român.

OCASIUNE RARA

Cadourĭ pentru Anul Noŭ

Se află în mare deposit la Magasinul de bijuteriĭ al

D-luĭ N. Braunstein

50, Calea Victorieĭ, 50

precum ciasornice de aur, argint, Nichel şi de perete de tóte calităţile.

Mare asortiment de bijuterie fine şi elegante, cu preţurĭ fórte eftine, de la 4 leĭ în sus. 15—14

Mórtea şórecilor

Remediŭ fórte sigur şi puternic.

Pachetul mic 70 banĭ.

Dublu leĭ 1.10.

Se vinde numaĭ la Administraţia ţiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanţilor No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Fleur du bouquet de Noce pentru înfrumuseţarea peliţeĭ ; frumuseţea şi juneţea eternă. Acéstă preparaţie e alésă, dă imediat, chiar la prima întrebuinţare o moliciune delicată, o albeţă de marmură, înfăţişérea şi parfumul crinuluĭ şi al roseĭ, figureĭ, braţelor, gâtuluĭ şi mânelor, înlătură petele de roşéţă şi de sóre, şi tóte nefrumuseţile peliţeĭ, redă feţeĭ arse brune de sóre colórea primitivă. Miracol de frumuseţe, peliţă încântătóre, isvor de juneţe. Flaconul leĭ 5.

Se vinde numaĭ la administraţia „Universuluĭ" Calea Dorobanţilor No 8, în dosul Episcopieĭ Bucurescĭ.

Editura Tipografieĭ „Universul" **Luigi Cazzavillan**, Calea Dorobanţilor, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 409. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie SÂMBATĂ, 4 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

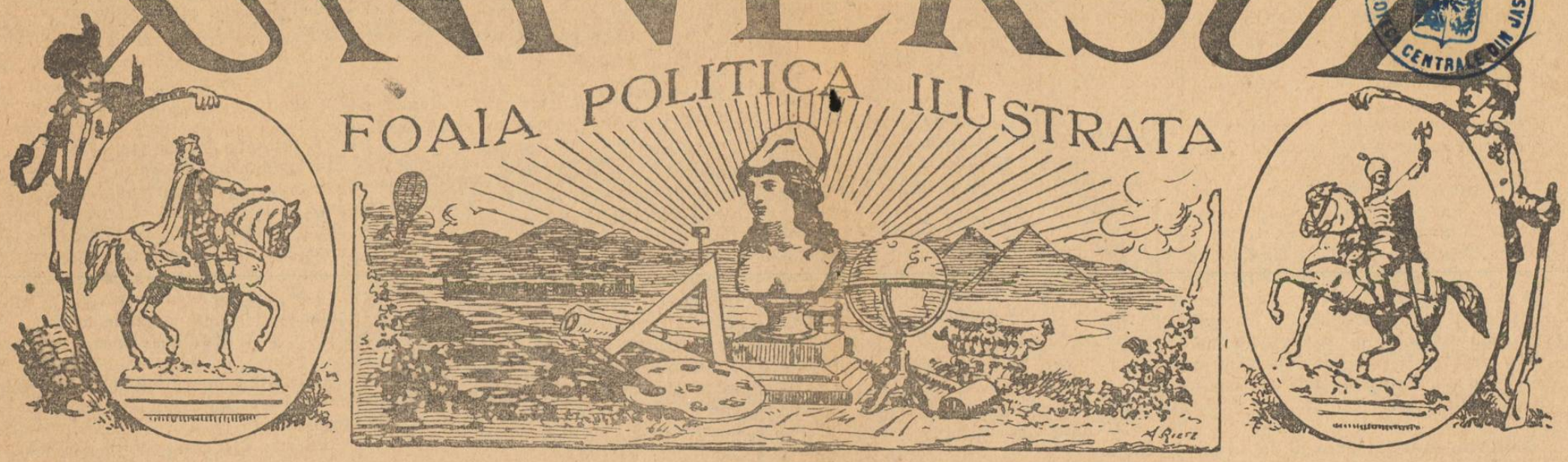

BIBLIOTECA CENTRALĂ DIN IAȘI ROMÂNIA

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte ḑilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCUREȘCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Leĭ 20
Pe ș se luni - - - - „ 10
Pe treĭ luni - - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucuresci 3 Ianuarie

Cu începerea anuluĭ acestuia, am ḑis că avem multe și marĭ nevoĭ pe care, ca să le întimpinăm, ne trebue energie. Dar acéstă energie ne lipsesce.

E adevĕr că în multe direcțiunĭ ne-am mișcat, dar pe cât a fost de mare gălăgia la început pe atât am recăḑut fără cel maĭ mic resultat practic în amorțélă, lăsând a ne toci de nevoele cele maĭ de jos, învĕțându-ne a le suporta cu nedemnitate.

Cel bântuit de nevoĭ este tot-d'a una cel fără voință tare și fără perseverență.

Pe când în Austria, de pildă, cu apropierea termenuluĭ de espirare a convențiuneĭ comerciale, s'aŭ pus în mișcare industriașiĭ și camerele de comerciŭ ca să'șĭ emită părerile asupra împedicărilor ce ar fi avut traficul cu România, pregătind astfel guvernuluĭ un teren solid de tractative, noĭ nicĭ ne-am gândit la așa ceva; camerele nóstre de comerciŭ n'aŭ făcut nimic. Avem printre noĭ comercianțĭ, agricultorĭ luminațĭ carĭ ar fi adus prețióse lămurirĭ guvernuluĭ, dar dênșiĭ aŭ stat pe loc.

Celor douĕ orașe comerciale ale Romănieĭ, Galați și Brăila, li s'a rădicat dreptul de porto-franco, fără a li se da în schimb docurile, ceea ce a făcut să se deplaseze de la noĭ mișcarea de transit ruinându se și marĭ și micĭ comercianțĭ.

Negreșit, s'aŭ suprimat porto-francurile cu scop bun, dar la ce ne folosesce buna intențiune dacă ne lipsesce prevedere și capacitatea d'a duce opera până la sfîrșit?

Gălățenii si Brăilenii s'aŭ mișcat o tónă iar acum s'aŭ liniștit; e ca și cum totul s'ar fi îndreptat. Cu veleităț d'acestea nu s'ajunge la nimic în lume.

S'aŭ înființat de guvern creditele agricole pentru a acăpa pe țĕranĭ de esploatările arendașilor. Dar sărăcimea din orașe se află tot la discreția usurarilor fără consciință.

Intr'un timp a fost mare sgomot cu înființarea Munteluĭ de pietate, dar totul a rĕmas, d'atuncĭ, numaĭ sgomot, și azĭ pare că nu se maĭ gândesce nimenĭ la acéstă trebuință care sĕ mărește pe zi ce merge.

Trebue a se da impulsiunĭ guvernuluĭ; astfel se face în alte țĕrĭ unde poporul se mișcă, 'șĭ arată nevoile, înlesnesce calea d'a i se îndrepta.

Dar când stăm ca într'un fel de letargie, e natural să ne incurgă tot felul de neajunsurĭ micĭ și marĭ, să trăim nefericițĭ.

De aceea am ḑis, cu începerea anuluĭ acestuia: sus mințile și inimile! Să ne punem la lucru, căcĭ el este singura condițiune a bunuluĭ traiŭ.

DIN LONDRA

(Corespondența particulară a „Universuluĭ“)

29 Decembrie.

Englesiĭ în Africa.—Se atacă, se măcelărește un popor care se luptă pentru libertate!

Maĭ înainte se lupta pentru liberarea luĭ Gordon—acum poporul sudanez e măcelărit, decimat, distrus pentru că a violat frontiera.

Dar aŭ englesiĭ o frontieră în Egipt?

Nu. Aŭ numaĭ frontiera unuĭ rege, a unuĭ semi—rege, a uneĭ păpușĭ regale: Kedivul.

Atuncĭ?

Causa e asta, că Englitera e flămândă și cu neputință de săturat: Inghite un popor după altul și tot îĭ e fóme.

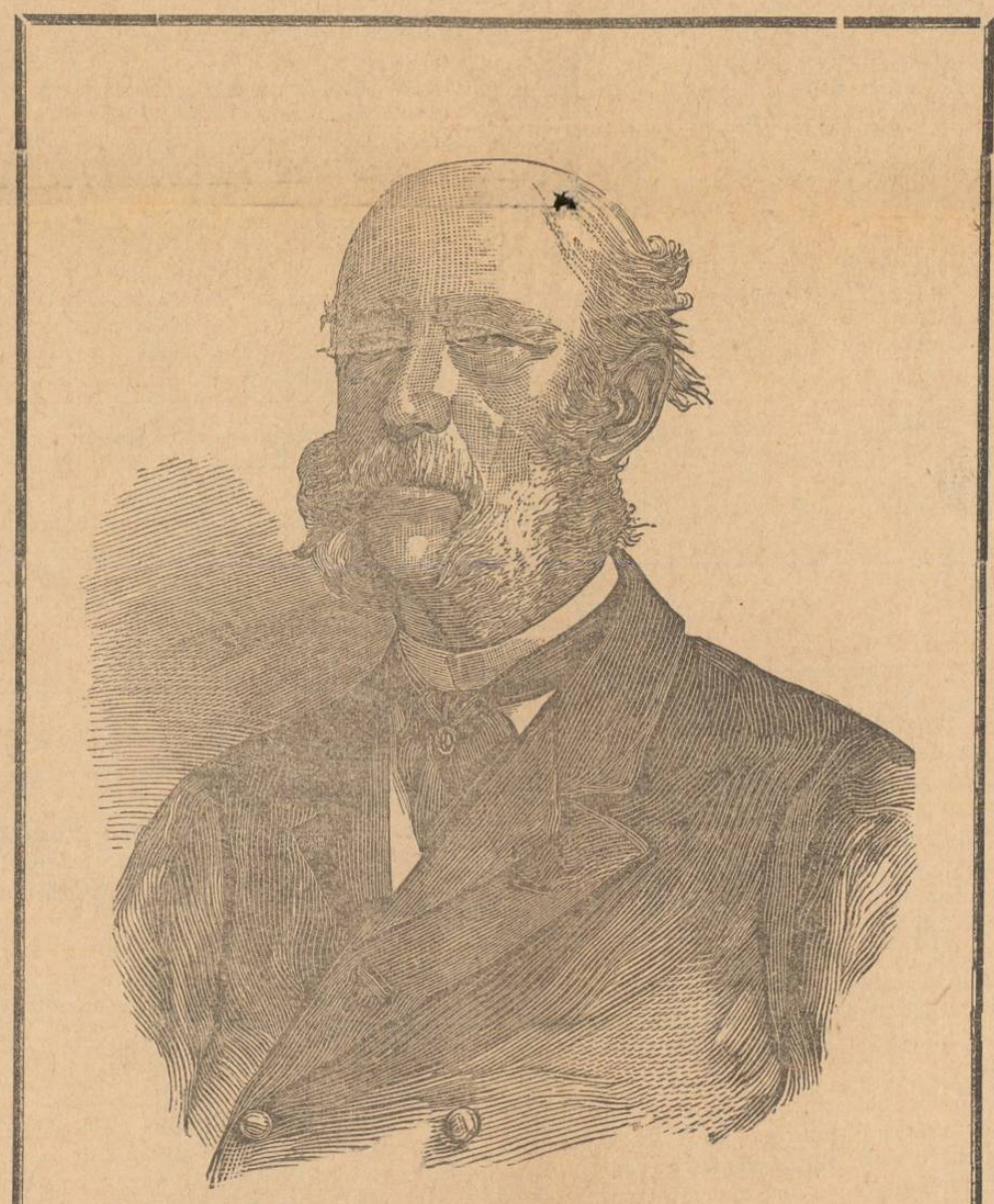

(Contele de Münster.—Vedĭ pag. 3)

Să căutăm a ne convinge, rĕmânênd în Egipt.

Canalul de Suez cine l'a făcut? Francesiĭ contra voințeĭ englesilor. Dar cine 'l posede? Englesiĭ.

Pe la finele anuluĭ 1875—folosindu se de lipsa de fonduri a Kevidului— Englesiĭ cumpărară 176,602 acțiunĭ plătindu-le 400.000 sterline.

Cu acéstă grămadă de aur eĭ 'șĭ asigurară calea ce duce repede în India—unde eĭ domnesc—și aŭ întreit suma. Pentru că în ianuarie 1882, acțiunile canaluluĭ de Suez—pe piața Londreĭ—valoraŭ 12 milióne de sterline.

Apoĭ ce și-aŭ ḑis englesiĭ—pe când francesiĭ luaŭ Tunisul spre a pedepsi pe faimoșiĭ krumirĭ? A avea canalul și Egiptul nu, e ca și cum am posedă o ladă de banĭ gólă. Cine are canalul, trebue să aibă și Egiptul care e un isvor ne sfîrșit de bogățiĭ. Dar Delta ce ar fi fără Egiptul de Sus, fără Sudanul? O primejdie. Nilul trebue să fie al nostru. Trebue să ne anexăm tot.

Atuncĭ o caravană de scriitorĭ plătițĭ aŭ plecat din Cair și adio Egiptul. Egiptul deveni o proprietate a Englitereĭ.

Aŭ închis ochiĭ asupra ruinelor Tebeĭ și asupra statuelor ușiașe de la Ipsambul —dar s'aŭ oprit ca să observe pretutindenĭ pe unde aŭ găsit o bucățică de pămênt fertil pentru grănarele patrieĭ lor.

Intre cataracta a doua și a treia aŭ vĕḑut un pămênt desolat, dar aŭ scris:

„ Cu un pumn de sterline se póte pompa apa din Riva și schimba pustia într'o grădină.“

Kartumul—capitala provincieĭ Sudan, centrul comerțuluĭ—i-a făcut să tresalte. Pentru că, în loc d'a înregistra cuceririle viitóre—din punctul de vedere comercial, aŭ scos o exclamare ce avea aerul d'a fi omenósă?

„ De aicĭ (scriaŭ eĭ) englesiĭ trebuesc să suprime vênḑarea sclavilor!“

Și toțĭ aicĭ, în Londra, aŭ rĕspuns în cor: să suprimăm sclavia în Egipt!

Dar, când colo, entusiasmul era curat comercial. Străbătênd Nilul alb și Nilu Albăstru—aŭ mirosit goma, curmalele, filḑeșul, penele de struț și s'aŭ găsit în fața unuĭ munte de sterline viitóre.

Poporul Egiptuluĭ?—Poporul nu póte suferi pe turcĭ—un cârd de strângătorĭ de birurĭ—și iubesc pe englejĭ.

Țĕranii—*felaheen* —(ḑic englesii) care'și datoresc puterea și prosperitatea țăreĭ sparțin unuĭ neĭ rase rĕbdătóre, suferinde, muncitóre care va saluta invasiunea nóstră cu o bucurie nespusă.

Locuitorii din orașe ne vor eși înainte și ne vor întîmpina. Noi vom fi salvarea lor,

Dar partida națională?

Visurĭ de mințĭ înfierbântate. Egiptul egiptenilor e o absurditate.

Asta, și nu alta, e causa pentru care englesiĭ ucid pe arabĭ: o poftă neînfrânată d'a sta pe spatele popórelor și o lăcomie nespusă d'a face banĭ și iar banĭ.

De nu mĕ credețĭ, întrebațĭ pe Birmania. Ea a trecut întrégă în stomahul Englesilor, ca un dar de anul noŭ, și indieniĭ aŭ plătit chieltuielile.

Nu 'ĭ vorba și acolo aŭ început să se mișce ómenĭ și *tâlharĭ de Ducoth* nu vor să lase în pace pe englesiĭ, carĭ n'aŭ alt scop de cât să rĕspândéscă civilisația în tóta lumea.

Johnson.

Spice din țară

Fecunditate.—In ḑiua de 23 Decembrie curent, femeia Drăguța, soția locuitoruluĭ Sandu Sima din comuna Măicănescĭ, județul R.-Sărat, a născut o fată care trăesce; iar în ḑiua de 25 a născut alțĭ duoĭ băețĭ morțĭ.

—x—

Viață lungă.—In nóptea de 5 Decembre curent, a încetat din viață femea Bălașa sin Neculae Tanora din comuna Priboiŭ, județul Dâmbovița, în etate de 116 anĭ trecuțĭ.

—x—

Monstru.—In ḑiua de 8 Decembre curent, o femee din comuna Ursóia, județul Olt, a născut un băiat fără piciorul drept, avênd în acéstă parte a șoldului numaĭ douĕ degete de picior; iară piciorul stâng are talpa în sus și întórsă spre piciorul drept.

—x—

Un incendiŭ a consumat o enormă șiră de pae de orḑ a d-luĭ F. Aninos arendașul moșieĭ Obidiți jud. R.-Sĕrat. Paguba este destul de simțitóre, avênd în vedere mai cu sémă lipsa generală de nutreț din anul acesta. Focul pare a fi fost pus iar nu resultatul unei întâmplări.

—x—

Furt.—Doĭ indivizi anume Gheorghe și Dănilă, zugravi din Focșani, s'aŭ introdus în séra de 25 Decembrie în prăvălia d-luĭ Hascal Faibis din acel oraș și, găsind o frumósă ocasie, aŭ furat 165 leĭ, un cias și peste 60 de chitanțe cu diferite daraveri.

Numiții aŭ fost prinși într'o cafenea.

—x—

O ploĭe abondentă a căḑut în orașul R. Sărat dar așa cum nu se póte vedea de cât în timpul primăverei, scrie „R.-Sărat. Zăpada de pe câmp fiind topită în mare parte, agricultorii sunt fórte îngrijați de starea semănăturilor de tómnă. Un înghieț pentru acésta ar fi de ajuns pentru a'și lua nădejdea de la semănăturile de tómnă; póte că însă vom avea norocul d'a fi scutiți de una ca asta, asemenea acelaș ḑiar.

—x—

Loterie.—Cu începere de a doua ḑi de Crăciun a avut loc, în treĭ ḑile consecutive, tragerea claseĭ a 5-a a lotărieĭ de utilitate publică organisată în orașul R. Sărat pentru clădirea unui local de școlă. Resultatul nu se cunósce încă; va fi însă publicat prin liste a parte după câte-va ḑile.

—x—

Vêndarea tutunurilor în județul Ialomița, Covurluiŭ, Brăila, Vâlcea, Putna, Tecuciŭ, Fălciŭ, Vasluiŭ, Roman, Râmnicu-Sărat și Teleorman, urmând a se da în întreprindere pe un termen de 3 anĭ cu începere de la 1 Aprilie 1886, se va ține în acest scop licitațiune publică la 1 Martie 1886, prin oferte sigilate, carĕ vor trebui să fie depuse în ḑiua mai sus fixată, până la orele 11 și jumĕtate de dimineță, saŭ la direcția generală a regieĭ tutunurilor (calea Victorieĭ No. 109), séŭ la fie-care dintre agențiile regieĭ din menționatele județe. Nu se vor primi suprafoferte.

—o—

Sloiurile pe Dunăre merg în mare cantitate. Circulația s'a oprit cu totul.

—o—

Falimente.—S'a anunțat că proprietarul unuĭ stabiliment de móră din Ploescĭ, anume Panait Tanescu, a încetat plățile. Se ḑice că pasivele se urcă la 400,000 leĭ și că casa insolventă caută să obțină o învoială pe sub mână oferind creditorilor 25 la sută din care 10 la sută comptant și restul în poliță pe 9 și 12 lunĭ.

Din Focșani se comunică că în falimentul fraților K. & N. Feldstein s'a încheiat un concordat cu 15 la sută, care însă e contestat de câțĭ-va creditorĭ.

—o—

Bólele de vite.—După datele oficiale, în cursul luneĭ Noembre 1885 cele mai multe vite bolnave de bóle contagióse aŭ fost în județul Argeș. In acest județ se găseaŭ bolnave la începutul numiteĭ lunĭ 1198 de vite; până la 15 Noembre însă tóte se vindecaseră.

Acum în tótă țara nu mai e nicĭ o vită bolnavă.

Noutăți Telegrafice

Belgrad. 31 Decembre.

Oficial.—Representanții marilor Puterĭ aŭ remis astăzĭ guvernului Nota colectivă prin care cer Serbieĭ să libereze trupele sale, promițându-ĭ că Turcia va urma exemplul sĕŭ.

Numirea generaluluĭ Leșanin ca delegat militar pe lângă Mijatovicĭ pentru a represinta Serbia în discuțiunea condițiunilor de pace este oficială.

Regele plécă astăzĭ la Niș.

Atena, 31 Decembre.

Remiterea Noteĭ colective Puterilor a produs aci o vie emoțiune.

Belgrad, 8 Ianuarie.

Regele a plecat cu suita militară la Niș.

D. Garașanin a însoțit pe rege până la Ralja.

Paris, 3 Ianuarie.

Camera deputaților a reales pe B. Floquet ca președinte.

Mesagiul Președinteluĭ Republicieĭ va fi citit în Parlament Joĭ, și declarațiunea ministeriala Vinerĭ.

Londra, 3 Ianuarie.

B. Arthur W. Peel a fost reales președinte al Camerĭĭ comunelor.

Viena, 1 Ianuarie.

Se semnalézâ în cercurile nóstre diplomatice întrunirea vitóre a uneĭ conferințe, care ar ratifica învoelile ce s'ar încheia între Pórta și prințul Alexandru.

In sînul acesteĭ Conferințe, comitele Corti ar formula cu privire la aceste învoelĭ, óare-carĭ propunerĭ, la carĭ tóte cele-l'alte Puterĭ ar declara că aderă.

Puterile ar remite și Porții o notă colectivă, angajând-o sa desarmeze.

Belgrad 1 Ianuarie.

Inainte de a pleca la Niș, Regele a adresat d-luĭ Garașanin, cu ocasiunea anuluĭ noŭ, o scrisóre în care felicită pe primul-ministru de sforțările sale patriotice și de devotamentul sĕŭ către națiune și familia regală.

In acéstă scrisóre Regele mulțumesce asemenea armateĭ și poporuluĭ, carĭ în momentele cele mai dificile, aŭ înțeles datoriile lor către patrie și rege.

In fine regele pronunță o amnistie generală în favórea tuturor acelora carĭ aŭ fost condamnați în urma insurecțiuniĭ din 1883,

Londra 1 Ianuarie.

Se asigură că d. Gladstone a emis știrea că va resturna cabinetul conservator lăsându se pe acea că majoritatea în Parlament nu este conservatóre.

Paris 1 Ianuarie.

D. Paul Bert este numit resident general al Francieĭ în Anam și Toukin.

CRONICA BUCURESCEANA

Joĭ, 3 Ianuarie

Cutia sĕracilor

Intrare: Suma din urmă leĭ 18 b. 30. — Aŭ mai trimis: d-na Maria Theodor Cazimir leĭ 10; d. C. Petrescu, institutor, leĭ 1; Diaconu M. Dimitrescu banĭ 30; d. Ion T. Ghica banĭ 25.

Total leĭ 29 b. 85.

—o—

Inalt ordin de ḑi.— M. S. Regele a dat de Anul Noŭ următorul ordin de ḑi:

„Ostași,

„Gândul și silințele Mele sunt neîncetat îndreptate către voĭ. Țara vĕ privesce cu mândrie și încredere și este tot d'a una dispusă a face marĭ sacrificiĭ pentru voĭ. Sunt convins că veți sci a răspunde în orĭ-ce împregiurare la așteptările Nóstre, devenind din an în an scut mai puternic pentru țară și rĕmânênd de a pururea fala eĭ.

„In anul care s'a închis am fost mulțumit de voĭ și vĕ mulțumesc. Urmați dar și în viitor pe acésta cale și resplată vóstra cea mai frumósă va fi recunoscința Patrieĭ.

„Oficerĭ, sub-oficerĭ și soldați, cu ocasiuneă anuluĭ noŭ vĕ doresc anĭ mulți și fericiți.“

Dat în Bucurescĭ, la 1 Ianuarie 1886.

CAROL

—o—

Ajutóre la sĕracĭ.—Majestatea Sa Regina a daruit primarielor din Bucurescĭ, Iași și Craiova câte 1000 de leĭ pentru a fi împărțite pe la sĕracĭ cu ocasiunea sĕrbătorilor.

—o—

Conferința la Bucurescĭ.— Prinde consistență sgomotul ce am mai înregistrat, despre întrunirea la Bucurescĭ a uneĭ noĭ conferințe Europene care să reguleze cestiunea serbo-bulgară Guvernul nostru ar avea intenție să facă unele demarșe în acéstă privință; ar fi o însemnată onóre pentru capitala nóstră d'a avea între ḑidurile eĭ o asemenea conferință care să nu se ocupe de noĭ.

—o—

Posta din străinătate n'a sosit alaltă ieri din causă că la Vêrciorova nu s'a întâlnit trenul român cu cel ungur, care a întârḑiat cu mai multe ore din causa enormeĭ cantități de zăpadă ce a căḑut în Temișiana.

Corespondența din țară încă nu s'a împărțit rĕgulat, în capitală măcar că trenurile aŭ sosit aci fórte la timp. Ast fel ḑiarele din provincie ce trebuia să le primim alaltăieri diminéță, le-am primit ieri după amédză. Credem că acéstă întârḑiere a provenit din prea multe bilete de visită care trebuia împărțite.

—o—

Consiliul comunal s'a putut întruni în fine, și a alcătuit cele cinci comisiunĭ, câte una de fie care culóre, care să constate prefacerile urmate în capitală în cele 6 lunĭ din urmă.

In fie-care comisiune se află un consilier, un contrulor și un comerciant dintre ceĭ mai greŭ impuși.

S'aŭ numit și cincĭ comisiunĭ care să întocmésca listele electorale pe 1886.

—o—

Plecărĭ.—Aŭ plecat din capitală: D. I. C. Brătianu care venise în capitală la Florica: după d'sa s'a dus d. Sturza și d. Haret, ca să vorbéscă acolo asupra treburilor școlare; d. dr. Fotino înspector sanitar s'a dus la Severin.

—o—

O fericită căpturare a făcut ieri poliție capitaleĭ. A pus mâna pe Leiba Schwarc care d'împreună cu alți tovarăși stersese 309.000 francĭ din buzunarul d-luĭ colonel Alcaz în gara de la Roman, furt despre care am vorbit.

Sunt curióse împrejurările ce aŭ condus la descoperirea acestuĭ hoț îndemânatec. Trebue să menționăm că cercetările aŭ fost urmate de însuși d. Moruzi.

—o—

Societatea masonică din Bucurescĭ va da la 15 Ianuarie un bal cu scop filantropic.

Biletele se găsesc la librăria Socec, la membrii „mareĭ lojĭ naționale“, și la redacția „Veteranului“. Balul se va da în sala Bossel.

—o—

Demisiunĭ în bloc.—Aflăm că alaltăieri toți comisariĭ de poliție din culórea de negru 'și aŭ depus dimisiunile în mâna d-luĭ prefect Moruzi; causa se ḑice a fi conduita inspectorului de clasa II d. Epaminondas Ciocanelli, care 'ĭ amenință cu bătaia și destituirea.

Comisariĭ, după tótă stăruința d-luĭ Moruzi, nu voesc a 'și retrage dimisiunlee până ce inspectorul Ciocanelli nu va fi permutat. Indignarea este mare și printre ceĭ l-alți comisariĭ din capitală.

—o—

Un noŭ ḑiar a apărut în capitală, la 1 Ianuarie. Se numesce „Voința Țĕreĭ“. In primul articol de fond se ḑice că guvernul liberal-național nu póte duce țara la fericire din causa conservatorilor carĭ 'ĭ pun piedicĭ.

Urăm viață acestuĭ ḑiar.

—o—

Un bal mascat în scop de bine-facere dat de societatea „Arcul“ a plăpomarilor din capitală, va avea loc astă séră, Vinerĭ, 3 Ianuarie în sala Bossel. S'a luat dispozițiunĭ ca petrecerea să reușéscă pe deplin și îndemnăm publicul a lua parte.

—o—

Faliment.—Negustorĭ de haine, frații Rosenzweig din capitală aŭ încatat plățile, cerând eĭ înșiși declararea lor în stare de faliment.

—o—

Furt.—Unele ḑiare scriŭ că pe când d l D. P. Moruzi prefectul capitaleĭ se afla Sâmbătă la Teatru, un pungaș i a furat de la brâŭ ceasornicul cu lanț cu tot.

Foița „Universului„

34

DRAMELE VIEȚEĬ

Miliónele Domnului Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XI

O nenorocită

— Nu eram nicĭ eŭ mulțumit de viață când aveam tocmaĭ vêrsta d-tale, domnișóră; suferiam, eram singur pe lume, părăsit și, ca și d-ta, vedeam viitorul închis înainte mĭ. De o-dată nisce mâinĭ milóse s'aŭ întins spre mine; atunci orizontul mi-s'a deschis și viitorul mi-s'a arătat zîmbitor, luminos, plin de fágăduelĭ. Eĭ bine, nu, domnișóră, nu trebue să te desnădejduescĭ, viața e grea, fără îndoială, dar a nu e necontenit nenorocită.

Cum te chiamă, domnișóră?

— Eugenia, domnule, Eugenia Lureau.

— Trebue să aibĭ rude, prietenĭ.

— Nicĭ rude, nicĭ prietenĭ, domnule; mumă mea mĕ are numaĭ pe mine, după cum și eŭ o am numaĭ pe mumă-mea.

— Tatăl d-tale a murit?

— Da, tata a murit, rĕspunsea ea. Ah! de nu ne-ar fi fost smuls, noĭ n'am fi în situația grozavă în care ne aflăm. Tata era bun, cinstit și devotat! s'ar fi omorît muncind pentru nevastă-sa și pentru fiică-sa, pe care le adora. Era zidar; muncitor admirabil, tot d'auna cel d'întĕiŭ și cel din urmă la lucru, câștiga pa ale bunicele pe care nu la arunca pe tejghetele de zinc ale cârciumarilor.

Aceia pe care 'ĭ vede lumea tot prin cărciumĭ nu 'și iubesc nicĭ neasta nicĭ copiĭ.

Tata mĕ puse într'un pension de fete unde învățaĭ puținul ce sciŭ. Antreprenorul pentru care lucra dênsul avea mare încredere în el; avea maĭ mulțĭ lucrătorĭ sub ordinele luĭ, și era óre-cum maistru.

Intr'o zi, sunt vre-o doĭ anĭ—eram în anul al doilea de când învățam cusătoria—nisce schele se rupseră și bietul tata fu aruncat pe pietrele grămădite de desupt. Ni-l aduseră încă în viață, dar sdrobit, plin de sânge. Peste câte-va ceasurĭ, el muri sub sărutările nóstre fără să 'și fi venit în sine.

Mama n'a putut să se liniscéscă în urma acesteĭ lovituri grozave și bóla de care sufere astă-zĭ provine d'acolo.

— Antreprenorul în serviciul căruia a murit tatăl d-tale nu v'a venit în ajutor?

— Da, domnule la început.

— Dacă e bogat îmĭ pare că trebuia să vĕ facă o mică pensie.

— Așa și vroia; din nenorocire nu 'ĭ prea mergeaŭ bine trebile; fu declarat falit. Cu desăvârșire ruinat el a pierit și n'am maĭ auḑit vorbindu se despre el. Cum veḑĭ, domnule, nenorocirea ne prigonesce în tóte chipurile.

— Așa e, domnișóră o fatalitate grozavă. Dar ce face cu asta, trebue să te lupți cu ea. D-ta n'aĭ nicĭ rude, domnișóră nicĭ prieten vreĭ?

— Oh! domnule, făcu fata fórte mișcată.

— Nu sciŭ încă ce aș putea face pentru muma d tale, pentru d ta; dar, mĕ voĭ gândi, voĭ vedea. Unde staĭ domnișóră?

— Strada Beaubourg, 16.

— Și cum îĭ chiamă pe stăpânul caseĭ?

— D. Rabiot.

— Rabiot, făcu Lucian căutând în amintirea sa, mi-se pare că acest nume 'mĭ este cunoscut. Locuesce în casa sa, acest proprietar?

— Nu, domnule.

— Imĭ poți d-ta da adresa sa?

— Locuesce în strada Taitbout, numĕrul 41.

— Domnișóră, reluă tînĕrul, ne-am învoit, vreĭ să fiŭ prietenul d-tale, aĭ mumeĭ d-tale?

Ea ridică asupra luĭ frumoșiĭ eĭ ochĭ limpeḑĭ, plinĭ de o expresie dulce de recunoscință, obrajiĭ i-se colorară și ea respunse:

— Vreaŭ, domnule.

— Mulțumesc, domnișóră, făcu Lucian cu un ton serios.

El urmă cam încurcat:

— Un prieten are óre-carĭ drepturĭ....

Ea se uită la dênsul cu mirare.

— Da, nisce drepturĭ, reluă tînĕrul prinḑênd curaj; de pildă, acela de a da sfaturĭ uneĭ prietene.

— Fără îndoială, domnule.

— Apoĭ acela de... a 'ĭ da, nu, de a'ĭ împrumuta puținĭ banĭ la cas de strêmtorare.

El vĕḑu că ea era să plângă.

— Domnișóră, urmă el cu vioiciune, cu lacrimile în ochĭ, primesce acesta; este un împrumut, da, da, un împrumut.

El scosese din buzunar o monedă de douĕzecĭ de leĭ.

— Nu sunt bogat, adăogă el; dar fac acesta din tótă inima, da, din tótă inima.

Confusă, rușinósă, ea voia să refuse.

Dar Lucian, puțin cam cu sila, îĭ puse napoleonul în mână.

Atunci, ea nu 'și putu ține lacrămile.

— Mi-l veĭ înapoia maĭ târziŭ, când veĭ eși din strîmtorare, ḑise cu blândeță tînĕrul.

Amêndoĭ se sculară.

Ea 'ĭ luă mâna și, uitându-se drept la el, 'ĭ ḑise:

— Oh! ce bun escĭ!

Apoĭ 'și șterse lacrămile și porni spre ușă.

Lucian o reconduse până la ușa atelieruluĭ.

Acolo, în tăcere, se salutară, și, tremurând încă, ea coborî repede scara.

(Va urma)

Emile Richebourg

Dintr'o carte veche

Dacă voescĭ ca să fiĭ sănătos și să trăescĭ anĭ mulțĭ pe cât e în putință cu o dosă maĭ mică de insulte, de necaduriĭ și de displăceriĭ, sa te silescĭ a luaîn vedere următórele precepte:

1). In fie care ți să facĭ o preumblare de o două césuriĭ,

2). Să dormĭ șépte césuriĭ pe nópte,

3). Singur să te culcĭ într'un pat dacă vreĭ să dormĭ maĭ bine.

4). Cum te-aĭ deșteptat pe dată să te și scoli.

5). Sculat deja, să te puĭ pe muncă.

6). Mănâncă în tot-d'auna cu mĕsură și încet.

7). Nu bea de cât atuncĭ când ți e sete.

8). Nu vorbi de cât când e de trebuință și spune numaĭ o parte din ceea ce cugețĭ.

9). Scrie numaĭ aceea ce o poțĭ destăinui,

10). Să nu facĭ de cât aceea ce o poțĭ spune cu sinceritate.

11). Să 'țĭ aducĭ aminte în tot d'auna că alțiĭ comptézĕ pe tine și că d ta nu trebue să comptezĭ pe nimenĭ.

12) Prețuesce banii după valórea lor adevĕrată.

Recomandăm

Atențiuneĭ cititorilor noștri anunciul de pe pag. IV despre abonamente la „Universul“, cu premiĭ extra-ordinare.

Spice din Străinătate

Explosie în apă.— La Steffisburg lângă Than (Elveția) s'a petrecut un accident grav, duminică pe la 4 ore diminéța. In urma revĕrsăreĭ rîuluĭ Mühlebach apele aŭ năvălit într'o pimniță conținênd petroliŭ. Proprietarul caseĭ, intrând în pimniță spre a căuta să scape buțile cu petroliŭ, cu o luminare în mână, petroliul luă foc și făcu explosie, omorînd o femee, care lasă șése copiĭ, și rănind grav pe bărbatul eĭ; alte șése persóne, între care și proprietarul caseĭ, sunt maĭ mult saŭ maĭ puțin grav ranite.

—x—

Expositia asiatică în Japonia.— „Bush Trade Journal“ anunță ca guvernul japones aprobă propunerea d'a face în 1890 o expoziție asiatică la Auyeno (Tokio).

Domnul conte Yamagata, ministrul de interne, fu numit președinte al Expoziției a cĕrei programă o pregătesce o comisiune numită într'adins.

—o—

Sinuciderea unuĭ general rus.— Acum vre-o 15 ¸zile generalul Rydsewsky care în rĕsboiul turco rus s'a semnalat prin marea sa vitejie, sosi la Gunib în Dagestan spre a trece în inspecție regimentul 83.

După ce sfîrși irspecția el intră cu comandantul regimentuluĭ în locuința acestuia; după ce vorbi puțin cu colonelul, generalul rĕmase singur în salon.

Colonelul auți cum generalul murmura ce va ce el nu 'l pricepea, și peste câte-va minute rĕsună o împușcătură și se auți sgomotul cădereĭ unuĭ corp.

Colonelul alergă în salon și găsi pe general întins pe scândurĭ, îngrozitor de vĕdut; capul lipsea pe jumĕtate; la vre-o doĭ pașĭ lângă el era revolverul.

Motivul acestuĭ act desperat a remas necunoscut; generalul n'a lăsat nici o scriére într'a ésta privința.

Probabil ideea i a venit fără de veste de óre ce în portofoliul luĭ eraŭ însemnate resultatele inspecțieĭ.

—o—

Un om fenomenal.—Un óre care Thomas Longley categiŭ la Douvres atinge greutatea colosală de 560 ivre englese. El s'a născut în orașul maĭ sus numit, în 1848. Numeroșĭ directorĭ de panorame aŭ facut acestuĭ fenomen ofertele cele maĭ seducetóre. Un american a mers până acolo în cât 'ĭ a propus să 'ĭ dea suma de 50,000 leĭ creținênd astfel că v. putea hotărî pe acest om de greutatea colosală să 'l însoțească într'o călătorie speculativă. D. Langley a refusat tot și a preferat să se consacre soțieĭ sale și celor treĭ copiĭ aĭ luĭ, din carĭ cel maĭ mic este de șapte anĭ.

Sănătatea acestuĭ enorm supus engles este relativ bună și pofta luĭ de mâncare nu este așa de mare în comparație cu masa enormă a corpuluĭ sĕŭ.

—o—

O colonie de nihiliști.—„Wiener Abendpost din Viena dă următórele amănunte asupra uneĭ colonii de nihiliștiĭ ruși stabilită la San-Francisco în America.

Colonia a fost fundată în 1850 de un fugar anume Ivan Duervay. In timp de douĭ spre zece anĭ, el a trait singur; dar, un anume Kruszawoski veni de se stabili lângă dênsul, și încetul cu încetul colonia se mări, în curînd ea se compuse din vr'o două-zecĭ familiĭ și se găsi fundată sub numele de Ukrania.

Casa principală este locuită de un preot revoluționar, anume Hucharenko; pe ușă este scris cuvîntul „Libertatea“. Preotul, de loc din Kiev, este un om fórte cultivat care, destinat la început eariereĭ diplomatice se votase clerului, pe care 'l părăsi pentru a funda un ¸ziar.

Arestat, putu să scape din Siberia și să fugăîn America, unde funda o biserică rusă la New York, apoĭ o biserică greco rusa în Noul Orleans. Acum e căsatorit cu o americena și trăesce liniscit cu dênsa în Ukrania.

Colonia tot a păstrat óre-carĭ relațiunĭ cu Rusia. In 1880 Duernax primi din țara luĭ o telegramă cifrată, după citirea căreia se omorî.

Stabilimentul a prosperat fórte mult și arborĭ fructiferĭ, legume și florĭ cresc acolo în abondență. Coloniștiĭ sunt toțĭ niște ómenĭ cu o educațiune îngrijită; nu nu se știe cum eĭ aŭ fost informați asupra existenței colonieĭ.

Printre ei se afla un nihilist care a scăpat din Siberia și a făcut o călătorie de 900 mile fără a putea scăpa de lanțurile sale. Cel din urmă sosit este un student din Petersburg, care a reușit să scape pe când 'l transporta în insulele Sachalia și a putut să ajunga la San Francisco, unde a început a 'șĭ zidi o casă.

Ilustrația nóstră

Comitele de Münster este ambasadorul la Paris al imperiuluĭ German; el este unul dintre ceĭ maĭ însemnațĭ diplomațĭ germanĭ. S'a născut la Londra la 25 Decembrie 1820, e prin urmare în verstă de 65 de anĭ. In timpul resboiuluĭ de la 1870 el a fost unul din ceĭ d'întêĭ care aŭ cerut coróna imperială pentru învingĕtorul rege al Prusieĭ. A scris maĭ multe opere de economia politică.

Ultime Sciri

Viena, 2 Ianuarie.

Se comunică din Constantinopole că Pórta aderă la unirea personală a Bulgarieĭ și Rumelieĭ, dar cu condițiuuea ca prințul Alecsandru să se oblige să puie armata bulgară la dispositiunea Sultanuluĭ, déca, din causa acesteĭ unirĭ, Serbia și Grecia vor ataca Turcia.

Londra, 2 Ianuarie.

Se comunică din Athena ¸ziaruluĭ „Standard“ că Grecia, în rĕspunsul sĕŭ la nota colectivă a puterilor, va espune motivele carĭ o împedică de a libera trupele sale.

Belgrad 2 Ianuarie.

Toțĭ prisonieriĭ politicĭ amnistiațĭ, aŭ fost liberați ierĭ la prânz. Printre dênșiĭ figurézĕ vechiĭ membriĭ aĭ comitetuluĭ central radical.

Paris 2 Ianuarie

Prefectul departamentuluĭ Eure, a fost asasinat în tren. Autoriĭ crimeĭ aŭ rĕmas necunoscuțĭ.

Bucurescĭ, 3 Ianuarie.

La 1 Ianuarie 1886 st. n.. a întrat în vigóre un noŭ tarif de marfurĭ între maĭ multe stațiunĭ române și cele maĭ însemnate stațiunĭ din Germania.

—o—

La Belgrad a încetat din viață maĭ ¸zilele trecute cel maĭ vechiŭ precum și unul dintre ceĭ maĭ onorabilĭ și maĭ conștiințoșĭ institutorĭ din acel oraș d. D. Montan. Reposatul era transilvănean și făcuse liceul în Cluj.

—o—

Călugăriĭ românĭ de la muntele Athos aŭ trimis o petițiune camereĭ, cerênd a se înscrie și pentru dênșiĭ o sumă óre care în budgetul țĕreĭ, căcĭ o duc în mare lipsă.

Se ¸dice că rugămintea lor nu va fi ascultata.

—o—

Conferințele la Ateneul din capitală vor începe la 15 Ianuarie și vor urma de două orĭ pe sĕptămână.

—o—

D. G. Ianoli, deputatul de Bacăŭ, despre care am ¸dis că era în America, s'a întors în țară. Va veni să ia parte la ședințele camereĭ.

—o—

Comunicația pe linia ferată între Brăila și Buzĕŭ este întreruptă din causa inundațiilor.

—o—

D. Sturza a asistat ierĭ la esamene la liceul sf. Sava.

—o—

Lunĭ va fi la Frățești o mare vînĕtóre la care va asista și regele.

—o—

Ierĭ s'a găsit mort individul David Herș în locuința No. 251 din calea Moșilor. Mórtea a fost prin otrăvire. Se cercetézĕ.

—o—

In Rusia studențiĭ universităților și institutuluĭ tecnologic (scóla politehnică) sunt obligați să salute militărește, închinându se în loc, pe împĕratul, pe marele-duce moscenitor, pe marĭi ducĭ și pe marele ducese.

De asemenea eĭ vor trebui să salute, fără însă de a se opri, pe ministrul instrucțiuneĭ, pe ajutorul sĕŭ, pe îngrijitoriĭ diferitelor județe școlare, pe ajutoriĭ lor, pe guvernoriĭ generalĭ și pe guvernatorĭ, pe prefecțĭ, clerul local, precum și pe toțĭ șefiĭ directĭ și profesorĭ aĭ lor.

Circular a coprinde o mulțime de mĕsurĭ destinate a introduce în Universitățile ruse, unde nihilismul esercită o mare influență, o disciplină cu totul militară.

MULȚUMIRI

Mulțumim următórelor persóne care în urma apeluluĭ nostru după nenorocire, de foc întâmplată la tipografia și depositul de hârtie al ¸ziaruluĭ „Universul“, aŭ binevoit a ne cumpĕra din romanele la eare ne a rĕmas tótă speranța spre a putea face la loc tipografia și care, costând 1 leŭ 50 banĭ fie-care, le dăm cu un leŭ:

Bucurescĭ: D-na Maria Theodor Casmir 5 vol.; d. Const. Cordea, elev scóla militară 2 vol.

Doctor Urechia

de la Facultatea din Paris

Consultațiĭ: Marțea, Joia și Sâmbăta de la 12—2 rre.

Strada Stirbeĭ Vodă No. 66

Director și redactor Nicolae Procopiu

Foița „Universului“

39

TESTAMENTUL
PRINCIPELUI BISMARCK
PARTEA ÎNTÊIA
Desmoșteniții

III

Cocoșatul

— Eĭ, ¸dise dênsa cu un ton blând, dar cunoscĭ motivul pentru care Elisa s'a arătat așa de buna pentru d ta?

„D-ta nu cunoscĭ ce fată de inimă este dênsa, și nu 'țĭ închipuescĭ cum cugețĭ rĕŭ despre ea.

Tînĕrul o privi mirat.

— Da, ¸dise ea cu hotărîre, 'țĭ închipuescĭ a fi maĭ bun ca dênsa, căcĭ altfel cum aĭ crede că ea iubesce numaĭ frumusețea esterióră pe când d-ta ținându-te maĭ nobil declarĭ că iubescĭ numaĭ calitățile frumóse ale caracteruluĭ eĭ. Nu 'ĭ daĭ onórea egalĭtĕĭ măcar, gândindute că are ca și d-ta acea simțire curată d'a prefera frumusețea sufletuluĭ aceleĭ a corpuluĭ; alt-fel diformitățile esterióre nu ți ar face rușine a declara sus și tare iubirea d-tale pentru dênsa.

Cocoșatul căḑu iarăși în încurcală prin acéstă sofismă. Simția bine că ea n'are drept, cu tóte astea nu 'ĭ spuse nicĭ un argument contrar.

Folosindu se de acéstă împrejurare, d-na Dusselhof continuă cu un ton maĭ energic.

— Singur aĭ spus, tinere, că Elisa a fost bună, blândă către d ta precum altul încă n'a fost. Ea a făcut totul pentru a te încuraja, dar d-ta n'aĭ voit să înțelegĭ demarșele, te-aĭ ferit a rĕspunde la îndemnurile eĭ. Purtarea acésta credĭ óre că'ĭ produce veselie? Din contra, o ma e întristare i-a coprins inima vĕdêndu se necunoscată de d-ta, vĕdênd că'ĭ rémân zadarnice tóte silințele d'a te face să'ĭ înțelegĭ gândirea.

Espresia întristată de pe figura tînĕruluĭ dovedea că vêduva începuse prin a'l convinge.

— O, dómnă, ¸dise dênsul, daca ar fi precum spuĭ!..., dar nu, nu se póte, ar fi o fericire prea mare, care nu 'mĭ este mie dat s'o am, în care nu 'mĭ este permis să cred! Elisa este bună către mine numaĭ din milă.

D-na Dusselhoff clătină capul și cu un ton de repros ¸dise:

— 'I aducĭ o nouă ofensă?

„Eĭ bine, permitemĭ să 'țĭ repet că d-ta n'aĭ cea maĭ mică noțiune de viață, că nu cunoscĭ inima uneĭ fete, nicĭ ceea ce póte face să bată acea inimă de un amor profund. Te credĭ maĭ simțitor și maĭ bun ca toțĭ ceĭ-l'alțĭ ómenĭ fără a cugeta că prin acésta le causezĭ o grea ofensă făcându-te pe de altă parte însuți ridicul.

Confusiunea tînĕruluĭ se mărea din ce în ce. Credința că Elisa 'l iubea póte cu adevĕrat, prindea în el tot maĭ adâncĭ rădăcinĭ. Fie cine ascultă cu plăcere glasul ce 'ĭ place și se simte aplecat a lua de reală orĭ ce absurditate ce i ar spune. Dênsul nu putu să întimpine cu recéla și prudență acel murmur de sirenă ba încă supse cu lacomie acea dulce otravă ce i se întindea.

D na Dusselhof observă acésta și, cu vocea'ĭ dulce, continuă:

— Tot ce 'țĭ spun ar fi trebuit singur să 'țĭ spuĭ. Aĭ fi găsit atunaĭ că am dreptul, și nu mi aĭ fi făcut injuria d'a crede că 'țĭ spuu absurdități. Maĭ este apoĭ un lucru la care trebue imediat să te gândescĭ. Dacă Elisa pórtă în inimă o aplecare pentru d ta, dênsa pórta și o dorință d'a ți-o face cunoscut și d'a sci dacă 'ĭ o împărtășescĭ. Ea se află în acea vêrstă în care o fată se gândesce a 'șĭ face casă. Inchipuesce-țĭ traiul eĭ, sĕrmana. E nevoită să lucreze de diminéța până séra într'o fabrică, să servéscă, să îngrijéscă d'un tată neputincios astfel că nu are nicĭ o dată un moment de odihnă. Nu e deprinsă să se ducă în societățĭ, la balurĭ, la soarele cum se duc fetele la vêrsta eĭ; a trăit retrasă și póte din acéstă causă a simțit o dragoste maĭ presus de orĭ-ce deșertăciune pentru d-ta, care ducĭ viața eĭ, și pentru aceea póte vrea să se unéscă pentru tot-d'a-una cu un om cu care să trăéscă în armonie de moravurĭ și de gusturĭ.

„Vedĭ, dacă eŭ o străină am ghicit acestea cu atât maĭ mult d-ta care te aflĭ în causă trebue să te grăbescĭ a dîscerne adevĕrul. Elisa are în acest moment nevoie de susținere. Parintele eĭ face parte dintre grevițĭ, și nu câștigă nimic iar fiica luĭ trebue să 'ĭ procure hrana zilnică. Dacă aĭ fi logodnicul eĭ, dênsa ți ar putea pretinde s'o sjuțĭ, să 'ĭ ușurezĭ sarcina care a devenit prea grea; alt fel dacă i-aĭ oferi orĭ-ce nu ți ar primi.

Decĭ cel întâĭ lucru ce ți e impune este s'o rogĭ, s'o implorĭ a se logodi cu d ta; ea se va ține în reservă, nu va voi acum pentru a nu se ¸dice că 'și caută interesul, dar acésta să nu 'țĭ slăbéscă energia. Eŭ 'țĭ voiŭ procura locul de scriitor despre care ți am vorbit ca să te pun în stare a o putea câtmaĭ mult înlesni, a o împedica să ajungă în mizerie. Simt că mi-se strânge inima numaĭ gândindu-mĕ că Elisa ar putea fi congediată într'o ¸di de la fabrică, că s'ar putea înbolnăvi și ca n'ar avea atuncĭ altă resursă de cât cersitul. Mi-aș ¸dice atuncĭ că numaĭ d ta singur escĭ causa tuturor nenorocirilor.

Glasul eĭ deveni maĭ stăruitor, se apropia maĭ mult de tînĕr, 'ĭ apucă de mână și continuă rugându-se:

— Aĭ curagiŭ tinere, fiĭ bărbat, aruncă acea sfială, vorbesce cu Elisa. E timp să facĭ acest pas, mĕ tem ca maĭ pe urmă să nu fie prea târḑiŭ. De aceea am și venit, ca să te însuflețesc.

Varlam Forst.

(Va urma)

Foița „Universului„

178

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XIX

(Urmare

Montino însă fu scos din nemișcarea sa de frigul care acolo era mai tare chiar și de cât afară, 'și risipi ameţéla ce 'l cuprinsese.

Ridică mai întâi capul și se uită pr'imprejur, pe urmă întinse braţele și piciórele, și în cele din urmă se sculă.

Atunci băgă de sémă că i-se luase spada și pumnalul. Era lucru firesc, nefiind obiceiul d'a se lăsa prisonierilor arme.

Dar ceea ce 'l mâhni peste mĕsură, fu că 'și găsi buzunarele cu totul góle. Banii sĕi dispăruseră; căuta steaua de aur și crucea de St. Jacques pe care ducele de Lerma 'i-o dăduse pentru fostul sĕu epot; scotoci cu nerăbdare ca să găsească chitanţa de o mie de galbeni, ce 'i dăduse totdeuna, dar nu găsi nimic, absolut nimic, nici chiar ceasornicul de argint de care Montino se servia spre a'și regula funcţiile; chiar și batista i se luase din buzunar. Desperarea nenorocitului bucătar nu mai avea margini; Iov pe gunoiul sĕu era mai puţin nenorocit ca dênsul; alguazilii 'i lăsaseră numai ochii ca să plângă.

La întâia exclamare ce scăpă din gura bietului Montino, una din femei ridică capul și se uită la dênsul; lumina slabă a felinarului cădea drept pe fruntea plesuvă a lui Montino; femeea, îndată ce 'l dări, se aruncă acoperindu-și faţa cu mâinile la sânul tovarășei sale.

In timpul acesta unul din ceĭ doi bărbaţi ce stăŭ lângă ele, și care nu vĕduse figura bucătarului-șef, începu să ţică cu un ton aspru și obraznic:

— Ce are dobitocul ăsta de nu vrea să se liniscéscă? aicĭ unde toţi suntem mai mult saŭ mai puţin amenințaţi de ştréng ar trebui să stea ticnit.

La întêiele vorbe ce rostise acel om o uimire ciudată amestecată cu un simţimênt de mânie se zugrăvise pe faţa bucătarului-șef. Ochii lui strălucirĕ de un foc neobicĭnuit; îl apucă un tremur nervos, și, fără de veste, se repezi la cel ce vorbise, strigându'i:

— Ah! tu escĭ, ticălos ministru al lui Satana, mișelule Cosimo Aldaba, blestemat otrăvitor! Ascéptă! ascéptă! mi-ai căđut în sfârșit în mână, și nimenĭ nu te va putea scăpa de rĕsbunarea mea.

Și era să sară asupra luĭ, dar cel-l-alt bărbat îl opri ţinându'l de braţ cu o putere de uriaș.

— Eĭ, eĭ, ce vreĭ să facĭ acestuĭ biet tênĕr, senor Mentino, îi ţise el cu un glas batjocoritor: ţi-se pare lucru cinstit să baţi pe un tovarăș de nenorocire?

— Tovarăș! scump tovarăș care 'mĭ răpesce tot de o dată baniĭ, nevasta și fiica?

— Cine ţi-le răpesce? Nu's amêndouĕ lângă d-ta necutezênd, sĕrmanele! să'ţi vorbéscă, de fricĭ să nu fie maltratate.

— Luisa mea! Ines a mea! strigă bietul Montino pe care amorul de bărbat și de tată'l făcea să uite tot.

— Da, da, Ines a ta, Luisa ta! esclamă repede nevasta bucătarului-șef, încurajata de acéstă dragoste, pentru că Luisa se afla într'adevĕr lângă dênsul.

— Montino n'avu vreme să'și vie în fire: Luisa de o parte, Ines de cea-l-altă se agăţaseră de gâtul luĭ. Ochiĭ negri aĭ Luiseĭ de o parte, și căutătura langurósă și rugătóre a Ineseĭ de cea-l-alta făcură pe bietul Montino ca, de și le scia vinovate, să nu'și pótă ascunde bucuria d'a le regăsi.

— Cum? cutezaţi să mĕ mai îmbrăcișaţi dupĕ ceea ce mi aţi făcut? ţise bucătarul-șef încercând în zadar să se arate sever.

— Și ce am făcut, senor, de cât aceea ce trebuia să facem? rĕspunse cu îndrăsnélă Cristobal Cuero, amantul Ineseĭ.

— Cum! ceea ce trebuia să faceţi? Ore n'aţi încercat să otrăviţi pe regina.

— Cine te-a făcut să cređi fabula asta, senor Montino? ţise Cristobal.

— Fabulă?.... Resultatele îngrozitóre ale acestuĭ atentat există însă.

— Dar ce s'a întâmplat? întrebĕ Luisa care simţia că i-se strânge inima.

— Pajul Gonzales a murit fără de veste.

— Ce avem noĭ cu mórtea pajuluĭ Gonzales?

— Mai întrebĭ? pajul a murit pentru că a mâncat o bucăţică dintr'o prepeliţă servită la masa regineĭ.

Toţi îngălbeniră: numai Cristobal Cuero 'și păstră liniștea.

— Și regina a mâncat dintr'ênsa? întrebă el.

— Providenţa dumnedeéscă a veghiat asupra eĭ.

— Eĭ bine, rĕspunse Cristobal, eŭ sunt de părere că e rĕŭ că Majestatea Sa n'a mâncat.

— Cutezĭ să mai vorbescĭ astfel? adăogă îngrozit Montino; și în loc să te bucurĭ că crima nu s'a săvârșit, îţi pare rĕŭ?

— Aĭ fost rĕŭ informat, senor Francisc. Sciĭ d-ta de ce soiŭ era praful amestecat cu prepeliţa de care e vorba?

— Era o otravă, ticălosule? o otravă așa de tare în cât pajul Gonzales, care a mâncat o bucăţică din prepeliţă, muri în câte-va momente, și cotoiul unchiului Manolillo, de și flămând, nu vru să guste din prepeliţă.

(Va urma).

CASA DE SCHIMB

TOMA ŢACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4.

In noul Palat Dacia-România

Pe ţiua de 1 Ianuarie 1885.

	Cumpăr.	Vêndute
5% Rentă Amortisabile .	92 —	93 —
5% Rentă Rom. perpetuă.	87 1/2	88 1/2
6% Obligaţiĭ de Stat . .	84 1/4	85
6% „ C. F. R. R.	103 —	104 —
5% „ Municipale .	73 1/2	74 1/2
10 fr. „ Caseĭ p. 300 l.	210 —	215 —
5% Scr. funciare Rurale.	83 1/2	84 1/4
7% „ „ „ .	100 1/2	101 1/2
5% „ „ Urbane.	80 —	81 —
6% „ „ „ .	88 —	89 —
7% „ „ „ .	95 1/2	96 1/2
Im. cu prime Buc. 20 l. buc.	30 —	32 —
Acţ. Bănc. Naţ. a Rom. 500 l.	— —	— —
„ Soc. Cr. Mob. Rom. 250 l.	— —	— —
„ „ Rom. de Cons. 500 l.	— —	— —
„ „ de Asig. D.-R. 200 l.	— —	— —
„ „ „ Naţionale 200 l.	— —	— —
5% Municipale nuoĭ. . .	— —	— —
Acţ. Banca Prevederea. .	— —	— —
DIVERSE		
Aur contra Argint	16 3/4	17 1/4
„ „ Bilete bancă.	16 3/4	17 1/4
Florini Wal. Austr. . . .	2 01	2 03
Mărcĭ Germane.	1 23	1 25
Bancnote francese	99 —	100 —

De vêndare 2 perechĭ de case una în str. Ciclopilor No. 35 bis și cea-l-altă în str. Griviţeĭ 127 în care locuește și proprietaru.

S'a perdut în cursul luneĭ Noembrie un Faisan argintiŭ cu piciórele roșiĭ; la cine va fi, este rugat a anunţa Administraţia acestuĭ ţiar fiind recompensaţi. 3—2

Bulevardul Elisabetha

Astă đi și în fie-care đi

La 3, 4, 5, 7, 8, 9 ore p.m.

Mare representaţie a renumiteĭ dresătóre de Leĭ

numită MISS CORA

Cu 6 lei dresaţi

INTRAREA: Locul I, 2 leĭ; Locul II, 1 l.

C. Steiner, director.

Intre pausă va cânta Musica militară.

Frumósă Ocasiune

„LE HERCULES“

VINURI VECHI

PENTRU SERBĔTORI

Vin vechiŭ de duoi ani

NEGRU și ALB

60 BANI OCAUA

Saŭ un Clondir pecetluit 80 banĭ

Se găsesce și un dublu vin, tămâiósă și negotin negru.

Din cauză că am o mare cantitate de 4000 vedre sunt decis a vinde cu 40% maĭ eftin ca orĭ și cine.

STRADA COLŢEI (Vis-a-vis de Primărie)

20—8 **Sotir Christu**

Mórtea șórecilor

Remediŭ fórte sigur și puternic.
Pachetul mic 70 banĭ.
Dublu leĭ 1.10.

Se vinde numaĭ la Administraţia ţiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanţilor No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

UNICUL MAGASIN

pentru

Articole de Doliŭ

I. PETROVICI (Mme Amalie)

15, Calea Victorieĭ, 15

Asortat cu tóte articolele necesare dolului pentru dame și copiĭ, póte într'un moment procura orĭ-cuĭ, cu jumĕtate preţul asupra celor comandate, cele maĭ fine și elegante costume complecte de doliŭ.

Rog dar pe Onor. Public de a lua notă de cele ce preced în asemenea ocasiunĭ.

26-3-10 Cu tótă stima I. Petrovioĭ

Alcool de minta piparata specific superior contra indigestiilor, durerile de stomac, durere de inimă și de cap. Băutură fórte igienică și întăritóre în timpul marilor călduri ale vereĭ. Cel mai bun dintre alcoolurile cunoscute, fiind destilat din foĭ de mintă próspete și nu făcut cu esenţă cum se face de obiceiŭ leĭ 2.50.

Se vinde numaĭ la Administraţia „Universuluĭ“, Calea Dorobanţilor, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Praf dentifrice de Coraliŭ Preparaţie specială care curăţă repede dinţiĭ ceĭ maĭ neglijeaţi și le dă tótă albéţa ivoruluĭ, pre um și împedică stricăciunea și tóte bólele relativ la dinţi.

Cutia mare leĭ 1.50. Cutia mică leĭ 1.

Se vinde numaĭ la Administraţia ţiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanţilor No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Alb de perle. Acéstă specialitate parfumată cu mirosul trandafiruluĭ este superióră orĭ-căreĭ preparaţiunĭ pentru albirea, întărirea și înfrumusețarea pieleĭ.

Leĭ 1.50.

Se vinde numaĭ la Administraţia ţiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanţilor No. 8, in dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Lustraline Lichid care comunică orĭ-căreĭ pelĭ o magnifică strălucire. Neîntrecut spre a lustrui ghetele fără a întrebuinţa peria. Se întrebuinţéză apoĭ cu mare succes spre a da o lucire frumósă cingătorilor, tocelor negre ale săbiilor, cozorócelor de la chipiurĭ, răniţelor, sacurilor de voiagiŭ, hamurilor, trăsurilor, etc.

Flaconul leĭ 2.50.

Se vinde numaĭ la Administraţia „Universuluĭ“, Calea Dorobanţilor, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Anul 1886

„UNIVERSUL“

spre a 'și dobêndi din ce în ce maĭ mult bună voinţa publiculuĭ va introduce cu Anul Noŭ îmbunătăţirĭ atât în redactare cât și în partea ilustrativă.

„UNIVERSUL“

apoĭ, spre a 'și menţine renumele d'a fi ţiarul cel maĭ complect și cel maĭ repede informat a angajat corespondenţi speciali în tóte capitalele Europeĭ, cum și în principalele nóstre orașe și chiar prin sate, cari corespondenţi aŭ însărcinarea să ne informeze chiar pe cale telegrafică de tot ceea ce are o importanţă și un interes maĭ mare pentru cititorĭ.

Cât despre partea literară am și dat deja în traducere romane frumóse și noĭ de ale autorilor renumiţi, ca: **Richebourg**, **Montépin**, etc.

Prĕţurile Abonamentelor:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEŢE:	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe șése luni	„ 9.—	Pe șése luni	„ 10
Pe treĭ luni	„ 4.50	Pe treĭ luni	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

PREMIII LA ABONAŢI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare, precum și 2 frumóse volume de 225 paginĭ, fie care coprinđênd: *Viaţa Impĕrăteselor romane, complectă* și **5 frumóse romane** adică: *Donna Ana, Era Nebun? Regentul și Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigașuluĭ* și 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. și mai mult de 100 ilustraţiĭ.—Fie care abonat de șése luni care ne va trimite 2 leĭ maĭ mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, și un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultură, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* și 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 luni care ne va trimite 1 leŭ maĭ mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde maĭ bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, reţete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 banĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

Editura Tipografieĭ „Universul“ **Luigi Cazzavillan**, Calea Dorobanţilor, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 411. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie Luni, Marți și Miercuri 6, 7, 8 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

BIBLIOTECA CENTRALĂ A STATULUI ROMÂNIA

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Lei 18
Pe șése luni - - - - „ 9
Pe trei luni - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte ḑilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILÓR. No, 8. BUCURESCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Lei 20
Pe șése luni - - - - „ 10
Pe trei luni - - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucuresci 5 Ianuarie

O cestiune care preocupă aḑi pe cârmuitorii noștri și de care vorbesc ḑiarele, este acea a reorganisăreĭ magistraturei; ea intră între reformele cuprinse de programul partidului liberal.

S'a găsit că nu e bună dreptatea în țară. Judecătorii, numiți de ministru, scoși după plac și după nevoĭ de clică, supuși la influențele obrazelor distinse dintr'o localitate nu puteaŭ să țină neclintită fáclia justiției și de multe orĭ dădeaŭ dreptatea după ordin.

Cu tóte că aveaŭ o lege dinainte de la ale cărei prevederĭ n'aveaŭ să s'abată, cu tóte că se făcea mare caz de majestatea pretorielor, de independența tineretuluĭ, totuși se săvârșeaŭ cele mai meschine despoieri cu sucitura articolelor și a înțelesurilor.

Justiția era un mijloc electoral; guvernul 'și aducea printr'ênsa partisanĭ, 'și înspăimânta vrăjmașiĭ.

Era unul dintre cele mai marĭ rele și s'aŭ gândit ómenii de bine ce să facă ca să scape de acest rĕŭ, ca să fie dreptatea un lucru sfânt, și judecătoriĭ nesupuși la fluctuațiile și luptele de partid.

Unii aŭ ḑis să 'ĭ facă inamovibilĭ, adecă nestrámutați; ministrul să nu'ĭ pótă scóte orĭ de câte orĭ nu'ĭ vor face o judecare pe plac saŭ nu'ĭ vor intimida pe un recalcitrant. Atunci judecătorul neavênd temere de nimeni că 'l va da afară, fiind sigur de pâinea de a doua ḑi, va asculta numai de lege și de consciința sa spre a împărți justiția.

Cetățeanul atunci sigur că are cine să 'ĭ apere averea, viața, onórea, va intra fără esitare în luptele vieței publice, 'și va spune opiniile fără teamă de persecuție, iar cel rĕŭ se va feri de a că dea în păcat sciind că favórea no mai avênd preț 'l ascéptă o pedépsă sigură.

Alțiĭ aŭ fost de părere că inamovibilitatea are relele eĭ și că ar fi mult mai bine ca judecătoriĭ să fie aleși, de însăși populația pe care are s'o judece; în acest cas fiecine ar culege ce ar semĕna și n'ar avea dreptul să acuse pe cine-va dăcă i s'ar face strâmbătățĭ. Cari aŭ fost mai deștepți dintre acești din urmă s'aŭ gândit și alt-fel:

„Dacă de pildă într'un oraș alegĕtoriĭ de judecător s'ar împărți în douĕ tabere, una voind pe Stan alta pe Bran și acest din urmă având voturĭ mai multe, ar rĕmânea judecător, nu s'ar servi el de funcțiunea sa ca să persecute pe ceĭ ce i-aŭ fost protivnicĭ la alegerĭ? Saŭ, o persónă influentă printre alegĕtorĭ, n'ar esercita presiune asupra judecătoruluĭ, ḑicându'ĭ: dacă nu 'mĭ daĭ mie dreptul nu te aleg?„

Și inamovibilitatea și alegerea aŭ fiecare relele și bunurile lor, dar se scie că binele nu esistă de cât cu rĕul alăturea și cestiunea este să ne oprim la acea sistemă de reorganisare care are mai puține rele.

Din parte-ne ḑicem ceea ce am mai ḑis, că nu legile fac pe ómenĭ buni dar ómenĭ buni se pot conduce corect fie eĭ inamovibilĭ saŭ aleși, fie chiar numiți de ministru ca acum. Când nu se va gândi nimenĭ nicĭ să céră nicĭ să dea favórea, de prisos este o lege ca s'o împedice, dar când voințele rele și caracterele slabe vor exista legea nu póte nimic. Vrem să ḑicem că precum se iaŭ mĕsurĭ contra influențelor d'afară asupra judecătoruluĭ, tot așa trebue să se ia bune mĕsurĭ și contra tentațiilor interióre.

M. Ivens.—(Veḑĭ pag. 3)

DIN MADRID

(Corespondența particulară a „Universuluĭ“)

1 Ianuarie.

Decretul de suspendare a ședințelor legislative citit ḑilele trecute în Corteși de Președintele ministrilor a fost așa de neasceptat în cât, cu o oră mai înainte, chiar președințiĭ Camerelor nu 'l sciaŭ.

Guvernul, după încercărĭ zadarnice spre a împiedica orĭ-ce discuție, asupra protocoluluĭ Carolinelor, pe care vroia *să 'l evite cu orĭ-ce preț*, s'a servit de singurul mijloc ce 'ĭ rĕmânea spre a închide gura interpelanților. Era temerea, și póte cu drept cuvînt, avêndu-se în vedere dispoziția spiritelor, că putea să se nască vre-un scandal diplomatic și particular și lucrul acesta era cu atât mai verosimil când se află că marchisul Vega de Armijo, ex-ministrul de externe, ar fi intervenit în discuție. Aicĭ nimenĭ nu'și mai face ilusiĭ asupra adevĕrateĭ însemnărĭ a aceluĭ protocol. Se vedea bine că suveranitatea lăsată Spanieĭ, ḑice „El Resumen“ ḑiar al stângeĭ și organ al luĭ Lopez Dominiguez, e o suveranitate derisorie căreia 'ĭ incumbă tóte sarcinele, tóte responsabilitățile, și tóte obligările pe când Germania și-a reservat beneficiile uneĭ posesiunĭ efective.

Germania fumézĕ, ḑice „Globo“ și noĭ scuipăm. Cam asta este opinia tuturor ḑiarelor.

Și acum, în prevederea noilor alegerĭ, carĭ nu vor putea întârzia, dați-mĭ voie să întorc o privire asupra condițiunilor diferitelor partide ce vor intra în luptă.

Conservatoriĭ acum desbinați și împărțiți, se vor lupta între eĭ și cu același îndărjire ca și cum ar fi fost dușmani vechĭ. Romeriștiĭ saŭ *husarii* cum li se ḑice aicĭ, și Canoviștiĭ saŭ *vînĕtoriĭ* își aruncă unii altora insultele cele mai violente, mustrările cele mai aspre. Ceĭ d'întâĭ nu pot ierta pe d. Canovas că a sfătuit formarea unuĭ minister liberal și prevĕd bine că greŭ vor putea avea majoritatea în Camera viitóre și că puterea lor este cu totul pierdută. *Inde irae.* Canoviștiĭ apoĭ, se apropie din ce în ce spre ministeriu formând ast-fel cum își ḑic eĭ acum o partidă conservatóre—liberală.

Partida liberală monarhică este cea ce guvernă acum și care are de cap pe Sagasta. Acésta, s'o spunem sincer, n'are rădăcinĭ adâncĭ în țară. N'a sciut nicĭ o dată să facă nimic bun: darnic în făgăduielĭ în fața alegătorilor, și neîmplinindu-le când ține frînele statuluĭ. Lor le aparțin toți ceĭ nehotărîți, nesiguri, fricoși; burghesimea grasă din oraș și toți ceĭ ce, de și nu 's conservatorĭ, vor monarhia din lipsă de mai bine și de frică că republica se va înclina spre radicalism.

Venim la radicalĭ. Eĭ, de și sunt uniți și concordi, ar putea de sigur să se lupte cu probabilitate de biruință și de a forma cel puțin o parte numerósă care să se impună în Parlament. Din nenorocire, încă n'aŭ priceput că desbinarea nu le folosesce întru nimic. Posibiliștiĭ, cu Castelar, urăsc, și póte cu drept cuvênt, mijlócele violente; vor evoluțiunea și nu revoluțiunea. Zorilliștiĭ, numerogi și compacți, nu cred cu putință triumful fără revoluțiune. Mai sunt apoĭ federaliștiĭ luĭ Pi y Margall și incoloriĭ gata să se slujéscă de acele mijlóce pe care le permit circumstanțele și avênd în mase mai cu sémă, o influență preponderantă.

Despre Carliștĭ nu se scie încă dacă vor lua parte la alegerĭ; însă se pare că da. In acest cas vor câsciga, cel mult, câte-va colegiĭ prin provinciile basce unde preponderéză eĭ, mai ales la țară.

Capiĭ partideĭ conservatóre se pregătesc de o călĕtorie de propagandă electorală prin provinciĭ.

E o mare discuție aicĭ pentru numirea mediculuĭ curțeĭ; fie-care ministru 'și are *in pectore*, candidatul sĕŭ. Să trebuéscă óre a se decide despre vre-un cas de *patologie constituțională*?

Miguel.

Turburările Orientale

Nu sunt nicĭ de cum aprópe să înceteze: pe fie-care zi ce trece se îngreuiază chiar; așa, ca pe de o parte se înmulțesc primejdiile complicărilor, pe de alta putem fi siguri că soluțiunea care va fi adoptată le va mări și mai mult.

Politica, în genere, și politica în special sunt încă destul de departe d'a fi călăuzite de logică. De astă dată apoĭ a fost o întrecere de nedibăcie de contrazicerĭ, între marile Puterĭ, micile State și populațiunile balcanice.

Marile Puterĭ credincióse încă ilusieĭ unuĭ echilibru fals și cu neputință de sus-

ţinut, pare în realitate hotărîte să lase a le scăpa şi acest prilej pentru a stabili într'un mod sigur şi raţional lucrurile din Orient.

Contrariĭ la început unireĭ bulgare, tolerând pe urmă atacul sêrb, aplaudênd biruinţile luĭ Alexandru, primind tot de o dată rugăciunile luĭ Milan, contrariĭ Greciei, nepăsătórea faţă cu Muntenegrul şi cu Albania şi faţă cu complicările ce şi aceste două state pot produce, marile puteriĭ n'aŭ sciut nicĭ să se impue cu totul Statelor micĭ, n'aŭ vrut să le lase cu totul libere a se ocupa de ele şi de sórta lor proprie.

Rusia de o parte, Austria şi Germania de alta, Italia aliată a acestora, Englitera şi Francia neunite, n'aŭ făcut nicĭ una nimic bun. Şi aĭ încă, cu tótă comisiunea internaţională, cu tótă intervenirea directă, cu tóte mementele trimise Germanieĭ, nu se vede ca puterile unite saŭ isolate, să aibă o linie de purtare clară şi bine determinată.

O judecată şi mai aspră, merită Statele micĭ. Ele, în loc să se unéscă spre a dobîndi tóte o independenţă nominală şi efectivă, de la Pórtă saŭ de la puteriĭ, care le lipsesce tuturor, şi-aŭ pierdut timpul, baniĭ, puterile, creditul, luptându-se reciproc, făcând interesul tuturor, afară de al lor.

Rĕsboiul dintre sêrbĭ şi bulgarĭ n'a fost singurul rĕŭ. Deja pacea, chiar de va fi iscălită, nu va fi sigură; pentru că, orĭcari i-ar fi condiţiile, ele nu vor mulţumi nicĭ regatul nicĭ principatul; ura va clocĭ şi în curând vor reîncepe alte turburĕrĭ.

Intre Serbia şi Muntenegru se sciŭ care 's raporturile. Cele din urmă evenimente nu le-aŭ îmbunătăţit.

Este în sfârşit Grecia, a căreia menţinére nu se scie dacă e într'adevĕr mai de nepriceput orĭ mai primejdióză şi pentru existenţa regatuluĭ elenic şi pentru pacea peninsuleĭ balcanice.

Guvernul grec caută să'şĭ explice nelucrarea sa în momentul oportun d'a apăra drepturile elenismuluĭ, spunênd că el nu vroia să imiteze greşala Serbieĭ şi să se arunce nepregătit într'o întreprindere gravă. Acesta nu e o justificare şi nicĭ chiar o scusă.

Şi într'adevĕr după 1878, Grecia avea obligarea d'a fi şi d'a se găsi tot-d'auna pregătită pentru evenimentele ce evident nu puteaŭ întârzia d'a se produce. Ea făcuse pe atuncĭ o figură destul de próstă pentru ca să nu simtă trebuinţa d'a se afirma splendid la întâia ocasie. Dacă din potrivă ea şi-a perdut toţĭ aceştĭ 8 anĭ în lupte sterpe parlamentare, şi neglijă lucrurile importante lucrul acesta e o vină ce nu póte fi iertată nicĭ guvernanţilor ce aŭ comis'o, nicĭ poporuluĭ ce a făcut'o posibilă.

Cât despre Cabinetul actual, chiar dacă el ar fi găsit o situaţie militară rea, şi considerând că el simţia obligaţia şi folosul d'a se servi de complicările serbo-bulgare in favórea Grecieĭ, nimenĭ nu 'l va putea ierta pentru că nu s'a folosit de momentul când Turcia era încurcată într'acele complicărĭ spre a dobîndi dreptatea cu armele.

Şi într'adevĕr, Turcia, apucată fără de veste şi silită să ţie piept în tóte părţile n'ar fi putut împotrivi o resistenţă care să nu fie nimicită chiar de trupe grecescĭ puţine şi rĕŭ organisate: mai ales că acestea n'aveaŭ de cât să intre în teritoriile unde marea majoritate a populaţiunilor ar fi fost pentru ele, unde ar fi găsit cel mai eficace aliat.

Pe urmă; care e puterea ce ar fi cutezat să impue Greciei restituirea teritoriilor elenice ocupate? Europa ar fi făcut pentru rectificarea graniţelor elenice, ceea ce de voie saŭ de nevoie e silită să facă pentru unirea bulgară: să priméscă, adică, faptele împlinite.

Aĭ însă memorandele d-luĭ Delyannis saŭ nu primesc rĕspuns saŭ primesc rĕspunsurĭ fórte aspre; şi, până la un óre-care punt, se înţelege, având in consideraţie politica strâmtă ce călăuzesce astă dĭ, într'o cât privesce Orientul, chiar pe ceĭ ce ar fi mai obligaţĭ şi ar avea mai mare interes să vadă departe.

Acum se vorbesce că guvernul elenic e hotărît să facă rĕsboiŭ, şi 'l va declara în dată ce se va proclama unirea bulgară.—Atât mai prost: pentru că în momentul acela; rĕsboiul va pare ca un act de vrăjmăşie contra uneĭ alte populaţiĭ ce n'a făcut nicĭ un rĕŭ Grecieĭ, şi cu care ca şi cu cele-l-alte populaţiĭ balcanice, Grecia ar trebui să fie în raporturĭ frăţescĭ; şi pentru că, după ce se va resolva chestia bulgară, Turcia va putea dispune de forţele sale întregĭ, care nu 's tocmaĭ aşa de micĭ, şi care sunt constituite din trupe viteze.

Decĭ nu se póte nicĭ de cum înlătura suposiţia ca Grecia să fie bătută,— din potrivă. Şi atuncĭ cine va interveni în favórea eĭ? şi, chiar intervenind, cu ce resultat care să nu fie dureros Grecieĭ?

Cu mare mâhnire constatăm tóte astea, dar suntem datorĭ să le constatăm pentru că dorim binele nu numaĭ al Grecieĭ, ci al tuturor popórelor ce se luptă pentru neatârnarea lor şi pentru liberarea fraţilor ce sunt şi acum încă sub jugul strein.

Spice din ţară

Inundaţiĭ.—Revĕrsându-se Buzĕul între Brăila şi Ploescĭ, s'a întrerupt comunicaţiunea pe calea ferată între acele două oraşe. Astfel trenul accelerat de Bucurescĭ nu ne a sosit ierĭ. Abia aĭ am primit prin Focşanĭ posta de ierĭ, iar cea de aĭ n'a sosit, ţice „V. Covurluiuluĭ."

—o—

Incercare de furt.—In nóptea de 29 Decembre treĭ indivizĭ introducându-se în rachieria d luĭ C. Manuilidi de pe strada gărei, în Brăila, aŭ spart casa de baniĭ, unde se afla peste 16,000 leĭ; dar prinzêndu-se de veste fratele d luĭ Manuilidi furi aŭ fugit lăsând în prăvălie mai multe instrumente, fără de a putea lua nicĭ un ban. In fuga lor, fiind opriţĭ de un sergent de stradă, unul dintr'inşi apucă tesacul sergentuluĭ rănindu-l chiar la mână, mai târdiŭ acesta a fost prins de sergenţĭ pe strada Glasis, de unde fu condus la poliţie. Ceĭ-l alţĭ nu s'aŭ prins.

—x—

Imprudentă. — Toma N. Gradoe din comuna Colibaşiŭ jud. Mehedinţi umblând cu un pistol încărcat din întêmplare s'a slobodit şi i-a sdrobit palma mâneĭ stângĭ împreună cu parte din degete, aflându-se în pericol de mórte, s'a trimes imediat în cura spitaluluĭ.

—x—

Ingropat de zăpadă.—Sub-prefectul plăşeĭ Motru de jos Dumbrava, jud. Mehedinţi în urma ordinuluĭ dat de Prefectură, arată că Vătăşelu com. Secu Ion Seidelea plecând de la gara Strehaia cu espediţia nu s'a mai reîntors în comună. După căutările făcute s'a găsit nămetit de zăpadă în hotarul moşieĭ Valea Marculuĭ.

—x—

Intâmplărĭ de la Craiova. — Florea Dinu Sêrbu, încercându-se să spargă uşa de la şopronul d-luĭ Gr. Economu, în care se afla trăsura şi alte lucruri, a fost surprins de către gardist, tocmaĭ în minutul când izbutise să sfărâme lacătul.

— Ion Ţenovicĭ, ieşind din casă ca să spargă lemne, a căzut mort de o dată. Mórtea a provenit din dambla.

— O fată de 3 anĭ anume Angela, jucându-se singură cu un alt copilaş cu o cutie de chibriturĭ, i-a luat foc rochia şi flăcările ajungând la piele, nenorocita a murit în cele mai grozave chinurĭ.

— Podurile de peste Jiŭ, de la Bucovĕţ şi Jitianu, aŭ fost sfărîmate de ghieţare, care încep să se rupă. Jiul a debordat.

—x—

Bătăĭ la alegerĭ. — La alegerea de delegaţĭ din Adjud, judeţul Putna, s'aŭ făcut încăerărĭ serióse: pumniĭ şi palmele ar fi jucat rolul principal.

—x—

Comunicaţiĭ întrerupte.—La kilometrul 161, între Cilibia şi Făureĭ, la tóte trenurile, din sus şi din jos, se face transbordare, din causa inundărĭ apeĭ Buzĕuluĭ. Se speră că peste 4 ţile linia va fi restabilită.

Noutăţi Telegrafice

Paris 3 Ianuarie.

Se vorbesce că Rusiă a declarat că primeşte unirea personală a Rumelieĭ cu Bulgaria, dacă Pórta 'şĭ dă consimţimêntul sĕŭ.

Belgrad 3 Ianuarie,

Radicalĭĭ amnistiaţĭ, dd. Todoroviciĭ şi Milosevicĭ, aŭ adresat regeluĭ o telegramă de mulţumirĭ, în care declară că vor şti să fie demnĭ de graţia regală.

Belgrad 3 Ianuarie.

Se desminte într'un mod formal că dd. Risticĭ, Pirotşanatz şi partisanĭĭ lor, ar fi conceput vre-o dată proectul de a detrona pe regele.

Viena 3 Ianuarie.

Se comunica din Lemberg „Corespondenţeĭ Politice" că sgomotul de alarmă ce aŭ circulat de curênd în privinţa uneĭ pretinse însurecţiunĭ polonéze, care ar isbucni fără întârziere, sunt cu totul falşe.

Berlin 3 Ianuarie.

Reichstagul a început discuţiunea privitóre la expresiunea Polonezilor din óre carĭ provinciĭ.

Nicĭ un ministru nu asistă la şedinţă, căcĭ guvernul neagă competinţa Reichstaguluĭ în acéstă materie.

Pesta. 3 Ianuarie.

„Camera deputaţilor.—D. Tisza apărând proectele de bugete, constată că agitaţiunea naţională în Croaţia si în Ungaria s'a liniştit mult şi spune că guvernul respinge tóte cererile extreme precum şi cererile inspirate numaĭ de şovinismul maghiar.

Pe urmă, după ce spune că consolidarea creditelor ungureştĭ este proba că guvernul 'şĭ face datoria, presedintele consiliuluĭ mai adăogă că trebuesc suspendate momentan marile lucrărĭ întreprinse şi să aştepte resultatele ce trebue să dea pentru a le relua din noŭ.

Recomandăm

Atenţiuneĭ cititorilor noştri anunciul de pe pag. IV despre abonamente la „Universul", cu premiĭ extra-ordinare.

Amintim că abonamentele cu premiĭ la „Universul" începe la 1 şi la 15 ale fiecăreĭ luni.

CRONICA BUCURESCEANA

Duminecă, 5 Ianuarie

Plecărĭ.—Aŭ plecat din capitală: d. C. Esarcu la Bârlad spre a asista la solemnitatea inaugurăreĭ Ateneuluĭ filial din acel oraş care va avea loc mâine Luni; d. Gr, Tocilescu, inspector scolar în Moldova;

—o—

Sosirĭ.—Aŭ sosit în capitală: d-niĭ Sturza şi Hart care fuseseră la Florica să confereze cu d. Brătianu asupra treburilor scolare;

—o—

Un ordin al ministruluĭ de resbel oprésce pe elevĭĭ scólelor militare a se mai duce pe la balurĭ mascate saŭ alte petreceriĭ publice, precum şi prin cafenele.

—o—

In conflictul dintre comisariĭ colóreĭ de Negru şi d, inspector poliţienesc Ciocanelli despre care am vorbit, aflăm positiv că el s'a iscălit dintr'acesa că d. Ciocanelli a voit să 'ĭ scótă din vechiul sistem d'a face serviciul de siguranţă dormind pe mesele secţiunilor. Insuşĭ d.

Foiţa „Universuluĭ„

36

DRAMELE VIEŢEĬ

Miliónele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XII

Muma şi fiica

— Aĭ fost departe?

— Da, fórte departe.

— In maĭ multe case?

— Intr'una singură, mamă dragă.

— Şi ca şi ierĭ, ca în tóte cele-l-alte ţile, te întorceĭ fără nimic?

Muma oftă şi reluă:

— Nu face nimic, nu trebue să 'ţĭ pierdĭ curajul, fata mea, nădăjduesce; mâine, fără îndoială veĭ fi maĭ norocită. Dar avem de trecut ţiua de aĭ. Tu n'aĭ mâncat nimic aĭ dimineţă şi ierĭ, drept orĭ-ce hrană aĭ avut numaĭ o bucată de pâine pe care aĭ împărţit'o cu mine.

Să vedem, trebue să găsim mijlocul d'a avea câţĭ-va gologanĭ. Deschide dulapul în cutiuţa cea mică o să găsescĭ inelul meŭ de logodnă, degetarul meŭ de argint, o amintire de la tatăl tĕŭ, ţineam la el; dar trebue, sănătatea, existenţa ta 'mĭ sunt maĭ scumpe de cât orĭ-ce. Giuvaergiul îţĭ va da un franc şi cinceĭ-zecĭ orĭ doĭ francĭ pe degetar, şi cinci orĭ şése francĭ pe inel, nu prea e purtat şi e încă greŭ. Cu ceea ce veĭ lua vom căuta să maĭ trăim o săptămână. Cu tóte astea tu veĭ cumpĕra o sticlă de vin; e mai bine de o lună de când n'a mai intrat vin aicĭ, şi vreaŭ ca tu să beĭ un pahar astă ţi. Iţĭ-va face bine, veĭ vedea.

Trebue să 'ţĭ păstredĭ puterile, copila mea; poţĭ fi curajósă, nu trebue să abuzedĭ de puterile tale. Destul că sunt bolnavă eŭ.

Trebue să fiĭ gata a ţine acul, căcĭ lucrul va reveni—nu póte merge mult astfel.—Eŭ, vădêndu-te cum lucrezĭ, mulţumită, voiŭ merge maĭ bine, îmĭ voiŭ redobîndi puterile, şi atuncĭ, ca şi altă dată vom lucra amêndouĕ, împreună.

Haide, scumpa mea fiică, vom îndrepta repede rĕul ce bóla mea şi lipsa de lucru ne aŭ pricinuit.

Mulţumită luĭ Dumnezeŭ, afară de d. Rabiot, stăpânul caseĭ, nu datorim nimic niměnuĭ; până acum am putut trăi cu ceea ce aveam aicĭ. S'apoĭ, ce'ĭ datorim, stăpânuluĭ caseĭ? Douĕ lunĭ, douĕ sute cinciĭ-zecĭ de francĭ. Fără îndoială, pentru noĭ, e o sumă mare; dar lucrând,—şi tu veĭ lucra, copila mea, vom putea să plătim. Vom da câte ce-va, zece saŭ douĕsprezece francĭ pe săptămână, şi peste un an nu 'ĭ vom maĭ datori nimic.

Stăpânul caseĭ e bogat, şi, de óre-ce a asceptat, va maĭ ascepta puţin; nu va refusa de sigur ca să fie plătit în sume micĭ. Ce 'ĭ face luĭ asta, o dată ce nu va pierde nimic.

Portăresa e o femee bună; ea ne cunósce de zece anĭ de când suntem în casa asta, şi scie că n'am fost nicĭ o dată în dărăt cu plata. Li-se fac câte-va concesiĭ chiriaşilor vechĭ, maĭ cu sémă dacă sunt cinstiţĭ şi liniscitĭ ca noĭ. Este lucru vĕdit că dacă d. Rabiot nu ne-a necăjit mult, o datorim portăreseĭ; ea i a zis, apărându-ne causa: Fiĭ fără grijă, domnule, nu le supăra; ele aŭ plătit totd'auna bine, vor plăti bine şi acum; de altminteri, au o mobilă care represinta, cel puţin chiria pe doĭ anĭ.

Haide, Eugenio, curaj şi speranţa; ia cele douĕ lucrurĭ du-te de le vinde şi cumpără de mâncare. Du-te, fata mea, du-te repede, ne e fóme!

In loc să se supue, fata se apropie de piciórele mumeĭ sale cu un scăunaş de lemn pe care se aşedă. Atuncĭ rezemându-şĭ încetişor braţele pe genuchiĭ bolnaveĭ, ea 'ĭ zise:

— Mamă dragă, aĭ dimineţă n'am fost într'una din casele de confecţiunĭ de rufărie unde m'am dus de atâtea orĭ în zadar. Am făcut o altă încercare, m'am dus aiurea: aveam o idee, era rea şi n'am isbutit. Cu tóte astea, mamă dragă, acolo unde m'am dus azĭ dimineţă am dat peste o rază de sóre.

— Eĭ, ce vreĭ să zicĭ?

— Mamă dragă, póte că aĭ să mĕ certĭ, dar pe urmă mĕ veĭ ierta. Nu ţi-am ascuns nicĭ o dată nimic, mi-aĭ cunoscut tóte gândurile; cu tóte astea, alaltăierĭ séra şi ierĭ nu ţi-am spus că m'am întîlnit cu o fostă camarada numită Ferdinanda, şi nu ţi-am vorbit azĭ dimineţă, de demersul ce era să fac. Iţĭ cer iertare.

— O să 'ţĭ spun mamă. De ce ţi-am ascuns'o? Fernanda 'mĭ spusese că aş putea câsciga douĕ-zecĭ de francĭ pe zi.

— Cum? întrebă bolnava, făcênd o mişcare bruscă.

— Ascéptă, mamă, Fernanda 'mĭ spusese asta, şi daca am tăcut, pricina era că mĕ temeam să nu isbutesc. Vroiam să 'ţĭ fac o surprindere plăcută. Acum, mamă dragă, ascultă-mĕ.

Fata începu prin a istorisi convorbirea ce avusese cu douĕ ţile maĭ înainte cu domnişóra Fernanda.

— Şi tu te aĭ dus la acest pictor! exclamă dómna Lureau.

— Da, mamă, aĭ dimineţă.

— Oh! modelă, fiică-mea modelă într'un atelier de pictură!..... Dar pricep, tu nu sciaĭ...

— Aşa e, mamă dragă, nu sciam, şi nicĭ nu sciŭ încă.

— Ah!

— N'a vrut să 'mĭ explice...

— In sfârşit, aĭ avut a face cu un om cinstit,..

— Oh! da, mamă.

(Va urma).

Emile Richebourg

Moruzi a găsit cu cale procedările inspectoruluĭ şi era hotărît a scóte din slujbe pe toţĭ comisariĭ dacă chiar d. Ciocanelli n'ar fi intervenit printr'un raport ca să se amâne acest mijloc estrem.

—o—

Noua lege a instructiuneĭ care se află acum în proiect face inamovibilĭ pe toţĭ profesoriĭ institutorĭĭ şi învăţătoriĭ. Su primă consiliul general al instrucţiuneĭ şi urcă la 10 numĕrul membrilor consiliuluĭ permanent care va lucra sub preşedinţa ministruluĭ ce are dreptul de veto atară din unele cestiunĭ.

—o—

Bustul poetuluĭ Gr. Alexandrescu, făcut din iniţiativa societăţi „Revista Literară“ şi executat de sculptorul G. I. Jolnay, absolvent al Academieĭ nóstre de Bele-Arte, se află deja expus la vitrina magasinuluĭ Gebauer, după calea Victorieĭ.—Ni se spune că o copie după acest bust în teracotă, va fi depusă în foierul Teatruluĭ Naţional, alăturĭ cu bustul poetuluĭ Bolintineanu, făcut acum câţĭ-va anĭ tot de acéstă societate.

Persónele care doresc a poseda acest bust în mărime naturală, şi'l pot procura de la administraţia „Revisteĭ Literare“ cu preţ de 100 leĭ exemplarul.

—o—

Adelina Patti a primit de la d. Stefănescu, şeful orchestreĭ, un costum naţional care a făcut multă plăcere cântăreţeĭ; la rîndul eĭ a dărait d-luĭ Stefănescu o carte în următórea coprindere : *Adelina Patti*. Mĭ de mulţumirĭ şi complimentele mele pentru modul remarcabil cu care m'aţĭ acompaniat în timpul represintaţiunilor mele.“ Dând acea carte d-na Patti a ţis d luĭ Stefănescu: „Sciŭ că ómeniĭ de valóre aŭ vrajmaşĭ 'ţĭ daŭ acésta autorizându-te a o publica.“ D-na Patti a maĭ oferit d-luĭ Stefănescu portretul sĕŭ cu dedicaţie şi un inel, promiţând că la primul bal la care va merge se va îmbrăca cu costumul naţional român.

—o—

O sinucidere deplorabilă s'a întâmplat alaltăierĭ în strada Păunilor la No. 9. Locotenentul de artilerie Miclescu Constantin ce locuea acolo întorcându-se acasă pe la 3 ore după amézĭ, şi după ce a scris maĭ multe scrisorĭ de adio pe la amicĭ, a apucat un revolver şi 'şĭ a tras un glonte în cap. Credinţĭ luĭ s'aŭ împrăştiat în mĭ de bucăţĭ prin casă, nenorocitul a fost mort la moment, Causa acesteĭ hotărîrĭ disperate este că perduse o sumă de 2000 leĭ pe care trebuia s'o răspundă unor vînzĕtorĭ de lemnărie, întrebuinţată pentru fortificaţiĭ.

Spice din Străinătate

Lupta navală.—Locuitoriĭ secţiunĭĭ Mercato din Neapole vor cu orĭ-ce chip să mérgă cu bărcile până la Posilippo, dar locuitorilor din Posilippo nu le permit să vină a pescui în apele Carmineluĭ.

Se trata decĭ de o chestie de drept, în care nu intervenise ca s'o resolve nicĭ un tribunal, şi atât ceĭ din Posilippo cât şi ceĭ din Mercato se gândirà s'o resolve singurĭ.

Pe la patru după amézĭ alaltăierĭ, cincĭ bărcĭ, având fie-care patru marinarĭ plecaŭ din apele Carmineluĭ, îndreptându-se spre Mergellina.

In portul Sanazzaro la Mergellina excadra vrajmaşă era gata de plecare spre a veni la luptă. Excadra era inferióră în numĕrul bărcilor dar superióră în numĕrul echipajuluĭ.

Când pescarĭ de la Carmine, începură să se zăréscă, ceĭ din Mergellina eşirà pe mare şi peste câte-va minute ambele excadre se ciocnisĕră.

Arma întrebuiţată fu lopata : răniţĭ uşor fură patru, răniţĭ greŭ doĭ.

Gardele Vamale, alergând cu bărcile lor, puserà capăt bătălieĭ arestând pe şése din luptătorĭ. O barcă suferi câte-va strigăciunĭ.

Dar nicĭ acéstă luptă navală nu resolvă chiestiunea.

—

O ploĭe de brósce ţestóse. — Câte o dată plouă lucrurĭ extra ordinare; chiar prepeliţe fripte gata aŭ căduţ din cer. Ţilele acestea a ploua în Carolina de Nord brósce ţestóse.

In urma uneĭ furtunĭ grozave, în iunie, în oraşul Raleigh, s'aŭ găsit stradele pline de micĭ brósce ţestóse.

In acest loc câte o dată se întâmplă să plouă şi brósce saŭ pescĭ.

Bróscele ţestóse în chestiune aŭ fost luate, de sigur, din mlăstinele vecine de vre un vârtej şi aruncate în urmă in oraş.

Consiliŭ practic

Venera nu ţinea strîns împrejurul trupuluĭ eĭ Dumnezeesc cingĕtórea Graţiilor; frumósele nóstre dómne se întrec care maĭ de care să 'şĭ strîngă trupul într'un cerc de fier. Obţin astfel un mijloc de viespe, dar sângele gonit violent din circulaţia normală se urcă în faţa lor gingaşă şi le dă o culóre graţiósă între a morcovuluĭ şi a pătlăgeleĭ roşiĭ şi medicii şi farmacistiĭ câscigă cu chipul acesta.

Să bage de sémă ce fac. dómnele, maĭ ales cele carĭ aŭ pasiunea joculuĭ.

Ilustraţia nóstră

Ilustraţia nóstră de adĭ represintă pe Ivens care împreună cu Capello — ambiĭ portugezĭ—aŭ făcut o explorаţiune însemnată în Africa meridională.

După ce aŭ traversat Zambezul şi-aŭ continuat drumul pe ţĕrmul stâng, şi vĕ ţură că e format din reunirea a două fluviĭ aprópe egalĭ la mărime: Liba venind din N. O. şi Kobanapo, venind din N. E.

Expediţia portugesă nu'ĭ găsi în tóte aceste regiunĭ de cât deserturĭ şi pădurĭ imense, unde îndură multe lucrurĭ în special un fel de muscă *tstse*, care omoră boiĭ şi câiniĭ caravaneĭ.

La eşirea lor din basinul fiuviuluĭ Kabanapo, exploratoriĭ intrară în acela al fluviuluĭ Lualabo. Aci putură restabili cu exactitudine isvórele acestuĭ fluviŭ, pe care trebue să 'l considerăm ca cel maĭ principal braţ al Conguluĭ; decĭ eĭ nu făcură alt ce-va de cât să confirme zisele doctoruluĭ Richard, care explorà acéstă ţară în 1883.

Planul lor era de a se îndrepta către N. E. spre staţiele belgiene, dar fură constrînşĭ să reia drumul către sud. Trecură teritoriul încă necunoscut care se găsesce între locul Bangweolo şi Zambezul şi trecură fórte ostenitĭ la *Tête*, oraş însemnat a posesiunilor portugeze ale Africeĭ Orientale, de unde apoĭ se întórserà în Portugalia unde regele îĭ primi cu mare pompă.

ANECDOTE

Se vorbesce despre onestitatea unuĭ domn, şi unul dintre ceĭ de faţă exclamă :

— Onest!... el! Haida de! Este un ticălos, un şarlatan din ceĭ maĭ afurisiţĭ!

— De unde sciĭ d-ta.

— Este prietenul meŭ cel maĭ bun!

* * *

A dona zi după mórtee nevesteĭ sale, un domn sărusa pe o fată frumósă.

Prietenii 'ĭ observară că o asemenea purtare nu se potrivia cu doliul luĭ; dar el fórte liniscit le răspunse :

— Ce vreţĭ, aveţĭ dreptate! Dar sunt aşa de desperat din causa pierdereĭ nevesteĭ, în cât nu maĭ sciŭ ce fac.

Ultime Sciri

Viena, 4 Ianuarie.

„Gazeta germană“, vorbind de apropiata întrunire, la ministerul afacerilor străine, a uneĭ conferinţe austro-ungare, care va studia mijlócele pentru a se înţelege cu România pentru încheerea unuĭ noŭ tratat de comerciŭ, recomandă guvernuluĭ să facă óre-carĭ concesiunĭ. Acésta, zice ea, ăr fi o politică înţeléptă şi profitabilă intereselor comerciale ale monarhieĭ, pe câtă vreme uo resbel vamal între Viena şi Bucureştĭ ar fi de plâns.

Bucureşcĭ, 5 Ianuarie.

Ministriĭ în şedinţa de ierĭ s'aŭ sfătuit a duce la camerà, în dată ce vor reîncepe şedinţele, tóte proectele de legĭ ce aŭ, spre a fi votate, şi a nu lăsa pe deputaţĭ să se întindă la discuţiĭ sterpe.

—o—

Moştenitoriĭ d-luĭ Hernia, reposat maĭ deunădĭ, proprietarul băilor de la Câmpina, aŭ propus se ţică antreprenorilor acelor băĭ, doctoriĭ Garoflide şi Georgescu să priméscă anularea contractuluĭ şi 70,000 leĭ ca despăgubire. Antreprenoriĭ aŭ refusat, sciind că vor câştiga maĭ mult în restul de anĭ până la 10 pe cât aŭ luat acele băĭ.

—o—

Doctorul Marcovicĭ merge tot maĭ rĕŭ cu bóla. Medicii carĭ 'l caută se ţice că aŭ fórte puţine speranţe.

—o—

M. S. Regele şi maĭ mulţĭ diplomaţĭ şi demnitarĭ s'aŭ dus ierĭ la vînĕtóre la Frătescĭ în Vlaşca. Atât M. S. cât şi cele-l-alte persóne s'aŭ întors a séră în capitală. Timpul nu prea era propice pentru vênat.

—o—

Se aude că d. Petroniŭ va fi numit inspector scolar în locul d-luĭ Arsenescu demisionat.

—o—

Un corespondent din Sofia ţice că la Pirot se împuşcă în fie care ţi maĭ mulţĭ ómenĭ nevinovaţĭ, de către autorităţile sêrbe, cere îĭ consideră ca spionĭ. Impuşcarea se face fără judecată şi fără nicĭ un interogatoriŭ. Treĭ comerciaţĭ (marchitanĭ), bine cunoscuţĭ în Sofia, un Bulgar şi douĭ Evreĭ carĭ aŭ trăit maĭ mult timp în România şi care în timpu resboiuluĭ aŭ transportat maĭ multe mărfurĭ coloniale, aŭ fost împuşcaţĭ alaltăierĭ de sêrbĭ sub învinovăţirea de spionagiŭ.

—o—

Din Sofia se telegrafiază că agentul nostru diplomatic d'acolo d. Boldiman, a fost primit în audienţă de prinţul Alesandru. Séra a avut loc un banchet în onórea agentuluĭ nostru. Prinţul Bulgarieĭ a bĕut în sĕnătatea regeluĭ şi regineĭ Românieĭ. Musicile a întonat imnul naţional român.

—o—

După o depeşă din Atena, sosită asĕră, cabinetul Delyanis se va retrage dacă regele va asculta de sfaturile acelora cari 'ĭ ţic să dea drumul soldaţilor pe la case.

—o—

In privinţa păceĭ dintre Bulgaria şi Serbia citim în ziarele din Sofia şi Belgrad că guvernul bulgar a dat furnisorilor germanĭ comanda a 40,000 uniforme care să i se dea în câte-va zile.

Guvernul sêrb s'a adresat Englitereĭ spre a avea torpile de uscat—un soiŭ de mine—spre a apăra trecerea munţilor la sudul Nişuluĭ.

Comanda e de 300.000 franci. Torpilele vor trebui date înainte de marţĭ şi căpitanul Fubovicĭ e însărcinat cu acéstă afacere. El organiséză la Niş compania torpilelor de uscat.

Generalul Horvatovicĭ apoĭ inspectéză trupele în tot regatul. Intorcându se la Niş, el va ţine un consiliŭ împreună cu toţĭ ministriĭ.

Se caută chiar de acum la tipografia „Universul“ 2 rotarĭ care a maĭ fost în acest serviciŭ cu salariŭ de 60 leĭ pe lună.

Director şi redactor Nicolae Procopiŭ

Foiţa „Universului“

41

TESTAMENTUL
PRINCIPELUI BISMARCK

PARTEA ÎNTÊIA

Desmoşteniţiĭ

IV

Tînĕra lucrătóre

Fără de veste păru că 'şĭ amintesce a nu fi singură. O mişcare ce făcu din cap arătă téma d'a nu 'şĭ fi controlat bine esteriorul. Prefăcându se că alungă nisce cugete năvălitóre şi vrênd să vie la realitate, ţise :

— Da, scumpa mea copilă, aĭ tot dreptul să te temĭ pentru viitor. Tatăl d-tale nu vrea să se lase de grevиştĭ, ar fi o nebunie să caţĭ a 'l convinge că face rĕŭ.

Şi trebue să 'ţĭ amintescĭ, scumpa mea, că tatăl d-tale este un om bĕtrân şi că trebue să onorezĭ bĕtrâneţea şi să 'ĭ porţĭ deferinţă.

Elisa clătină capul surâzînd.

— E fórte frumos ceea ce spuĭ, dómnă, dar e greŭ de păstrat asemenea deferinţă când vedĭ apropiându se mizeria. D-tale pot să 'ţĭ spun tot, nu 'mĭ e ruşine, sciĭ că suntem săracĭ, eĭ bine, tóte lucrurile d'o valóre óre-care le-am pus amanet, şi adĭ mĕ uit la cer ; cât câştig eŭ abia 'mĭ ajunge pentru mine.

Vĕduva apucă fără de veste mâna Eliseĭ, o strînse într'ale sale şi 'ĭ ţise cu căldura uneĭ mame :

— Eştĭ o fată bravă şi nobilă, E iso, nu ştiĭ câtă iubire şi compătimire aĭ deşteptat în mine. Cu tóte astea d-ta aĭ putea să 'ţĭ îmbunătăţescĭ situaţiunea, eştĭ datóre să facĭ ce-va, care să fie spre folosul d-tale şi al tatăluĭ d-tale.

Lucrătórea îndreptă asupra vĕduveĭ o privire mirată şi întrebătóre. Nicĭ prin gând 'ĭ trecea scopul la care ţintea intriganta femee.

Acésta 'ĭ observa printre gene tóte mişcările pe figură.

— Vedĭ, copila mea, începu dênsa cu un ton de rară bunătate, pentru d-ta e rĕŭ a fi singură, adecă a nu avea un frate saŭ un logodnic care să te ajute a suporta greutăţile. Inţeleg fórte bine că cu simţul d-tale delicat 'ţĭ par brutalĭ şi respingătorĭ tineriĭ de sémа d-tale, dar sunt şi de aceia al căror caracter este tot atât de bun şi nobil ca al d-tale. Negreşit, frumuseţea şi bunătatea rar se găsesc reunite la un loc. Privesce de pildă la vecinul nostru, Herman Pobl. Pare a fi un monstru prin grozavele diformităţĭ ale corpuluĭ, o! dar ce inimă are şi cât de blând şi modest este, ce dulcéţă esprimă ochiĭ luĭ. Nenorocirea în loc să 'l înăsprescă, din contră, l'a făcut maĭ resemnat. Ce lucru maĭ frumos ar fi pentru o femee de inimă de cât să mângâie pe acest brav tînĕr şi să 'l despăgubéscă de nefericirile cu care pe nedrept l'a încărcat natura.

Elisa încă nu pricepuse unde voea vĕduva s'ajungă, ci numaĭ o privia fix şi cu nisce ochĭ marĭ.

— Nu sciŭ, copila mea, continuă vĕduva, dacă tînĕrul despre care 'ţĭ vorbesc a fost deja observat de d-ta. Sciĭ însă că noĭ femeile, fie chiar la vêrsta d-tale fragedă, avem de ordinar o privire pătrunzĕtóre pentru tot ce se produce într'un tînĕr. Eĭ bine, veĭ fi luat sémа că Herman Pohl este nebun de amor pentru d-ta.

Elisa se dete speriată îndărăt. Atât de puţin se aştepta la acéstă destăinuire, atât de mult era surprinsă în cât nu scia cu ce vorbe să întêmpine o aşa enormitate.

Maĭ pe urmă, când putu să 'şĭ dea bine sémă de cele ce audise, o cuprinse o adâncă milă pentru nefericitul cocoşat care era nebun după dênsa.

Vĕduva o observa cu atenţiune căcĭ scia că în orĭ-ce, fată în orĭ-ce femee este un simţ care se măgulesce de orĭ-ce amor, fie el nobil saŭ de rând. O fată crede tot-d'a una că ceĭ pe carĭ 'ĭ cunósce ard de iubirea eĭ. Şi se bucură vĕdênd că la numĕrul lor s'a maĭ adăogat încă unul, fie el schiop saŭ cocoşat.

— Te prinde mirarea? ţise vĕduva, eĭ bine, se cunósce că n'aĭ observat d'aprópe pe acel tênĕr, alt fel l'aĭ fi vĕdut consumându-se de un foc nestins, neîmpăcat. Şi e natural să nu 'l fi observat, nefericitul şi-l ascunde aşa de bine încât femeea cea maĭ deprinsă nu i l'ar putea zări. El se teme a nu fi luat în batjocură de d-ta, a nu 'ţĭ provoca mila.

Are consciinţă de diformităţile luĭ şi 'şĭ blestemă singur şi în tăcere viaţa. Vaĭ, copila mea, tineriĭ aceştia n'aŭ cea maĭ mică idee de aplecările uneĭ inimĭ nobile de femee. Dênşiĭ cred că se pune preţul numaĭ pe frumuseţea esterióră a corpuluĭ şi nu 'şĭ închipuesc că o fată cuminte caută tot d'a-una într'un om calităţile de caracter şi curagiul.

Tînĕra fată 'şĭ lăsase capul în pept, şi cu un ton de adâncă compasiune ţise :

— Mi-ar părea fórte rĕŭ dacă ar fi adevĕrat lot ce mi-aĭ spus. De şi inima mea e liberă încă şi de şi caracterul aceluĭ tînĕr póte fi dintre cele maĭ escelente, simt însĕ că nu 'l voiŭ putea nicĭ o dată iubi.

Vĕduva oftă din greŭ şi cu durere.

— Scumpa mea amică, ţise dênsa, d-ta aĭ încă ilusiile tinereţeĭ, vorbescĭ de amor care nu există de loc în realitate. Pricepĭ că ea n'a iubit pe bărbatul care o face adĭ cea maĭ nenorocită dintre femeĭ? Da l'a iubit, şi încă cu un amor de nebună, şi când s'a măritat n'a ascultat de cât de glasul pasiuneĭ sale. Servéscă'ţĭ acésta de exemplu şi nu te lăsa a fi biruită de slăbiciunĭ órbe, copilă, ia înţelepciunea drept conductóre şi veĭ ajunge a fi fericită o viaţă întrégă de acea fericire senină care este cu totul contrarie sbuciumărilor unuĭ moment.

Varlam Forst.

(Va urma)

Foiţa „Universului„

179

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XIX

(Urmar.)

— Nu, de sigur!.... rĕspunse bucătarul-şef cu un glas plângător ; am fost acusat....

Toţi se strânseră pe lângă el.

— Am fost acusat că aş fi omorît pe majorul Guzman, că sunt ucigaş!

— D ta!.... oh!

— Dumneḑeŭ scie însă dacă acel om, urmă Montino, acel îndrăcit major nu merita mânia mea!

— Şi de ce! cuteză să întrebe cu liniscе nevasta bucătarului-şef.

— De ce? n'a adus el scandalul şi ruşinea în casa mea? ţi-am mai spus o dată.

— Te rog, Montino, nu mai vorbi astfel, adăogă Luisa a fost pentru mine un simplu prieten. Incetézĕ d'a mai întrista o biată femee e destul când şi-a pierdut iubirea bărbatului ei!

Şi Luisa se prefăcu că suspină.

— Escĭ nedrept, tată ḑise atuncĭ Ines cu glasul eĭ dulceros; noĭ suntem nevinovaţi; iubesc pe Cristobal ce e drept dar am siguranţa că voĭ deveni nevesta luĭ; şi cât despre muma mea vitrigă e o femee cinstită şi nu e, te asigur, maĭ vinovată de cât sunt eŭ.

— Hîm! făcu bucătarul-şef, dar în sfîrşit orĭ cum ar fi... tot sunt amenințat de un proces.

— Veĭ scăpa uşor, tată, de óre-ce n'aĭ omorît pe nimenĭ.

— Zĕŭ, nu aş putea asigura pe nimenĭ, şi nu sciŭ nicĭ eŭ dacĕ am ucis orĭ nu pe majorul Guzman.

— Nu sciĭ?... dar cine vreĭ să o scie atuncĭ, dacă nu d-ta? Observă Aldaba.

— Dumneḑeŭ!

— Explică-te.

— Eşam dintr'o casă ; nóptea era întunecósă şi ceasul fórte târḑiŭ ; acea mahala isolată era pustie : scoseĭ sabia spre a fi gata la casul vre-uneĭ întâlniriĭ rele. Dar étă că mĕ împiedic şi cad şi mĕ găsesc faţă în faţă cu un cadavru. Vine justiţia, 'mĭ vede sabia în mână lângă mort me ia drept un ucigaş şi sunt arestat fără multă vorbă..

Spune-mĭ, senor Francisc,' întrebă Aldaba, când aĭ înaintat cu sabia în mână vîrful era îndreptat înnainte?

— Nu 'mĭ aduc aminte, ḑise Montino.

— Dar în sfîrşit e cu neputinţă?

— Fórte cu putinţă.

— Şi e fórte cu putinţă ca într'acel întunerec să fi dat peste don Guzman, nu 'l aşa?

— Nu ţin bine minte dar e fórte cu putinţă.

— Don Guzman a căḑut d ta aĭ mers spre el şi în căḑere sabia d-tale a intrat în pieptul luĭ; este o ucidere... din imprudenţă.

— Dumneḑeŭ póte conducea acolo pe acel mişel spre a culege róḑele păcatelor sale. Dar Dumneḑeule! să omorĭ pe un om fără să sciĭ!..

— Spre a 'ţi susţine plângerea contra nevesteĭ d-tale, trebue să produceĭ motive acusând'o că a fost în relaţiĭ cu majorul don Guzman, dă'ĭ o armă în contră ţĭ explicând cu gelosia d-tale uciderea de care escĭ acusat.

— Aşa e! făcu Montino.

— Din potrivă, dacă afirmĭ că nevasta d-tale e o femee bună şi cinstită, dacă admiţĭ, fără să ḑicĭ nimic, causele pe care le va arăta ea, pentru că a părăsit casa, împreună cu fiica şi cu banii d-tale, noĭ am scăpat!

— Dar eŭ cum voiŭ scăpa?

— Cu banĭ d tale ce ţi-se vor înapoia veĭ scăpa uşor din mâinile justiţieĭ ; importantul e să spuĭ ce vom spune şi noĭ.

— Să vedem, observă Montino ca să sciŭ ce să fac: cum şi pentru ce aţi fost puşĭ la închisóre?

— Am fost arestaţi pe şoséua Las Peras, când, călărĭ pe patru măgarĭ, căutam un adăpost pentru nópte.

— Ne duceam la Navalcarnero, bărbate, ḑise Luisa.

— Şi ce v'aŭ spus când v'aŭ arestat?.

— Nimic alt de cât că aveaŭ ordin să ne aresteze.

— Ordinul venia de la ducele de Lerma, după cererea mea ; el va putea fórte uşor să 'l retragă, când va afla că eŭ te iert. Tu, Cristobal, îndată ce veĭ fi liber, te veĭ duce la Gabriel Cornejo şi 'ĭ veĭ reclama baniĭ meĭ.

— Este lucru sigur.

— Oh! ce bucurie, mamă! strigă Ines; nu ne vor mai face nimic!

— Nimic, vom fi liberate.

— Tăcere! tecere! pentru numele luĭ Dumneḑeŭ! pare că ar veni cine-va.

Intr'adevĕr se auḑiaŭ nisce paşĭ ce se îndreptaŭ spre temniţă ; toţi tăcurĕ ; uşa se deschise şi intră un temnicer ḑicând :

— Senor Francisc Martinez Montino, urmaţi-mĕ.

Fără să scie dacă trebuia să se bucure orĭ să se témă de o nouă nenorocire bucătarul porni şi urmă pe temnicer.

XXIII

Când ducele de Lerma, înturnându-se de la donna Ana, sosi la uşa secretă a caseĭ sale găsi acolo pe un om bine înfăşurat în manta.

— Ei! îĭ zise acesta, opresce-te şi ascultă.

— Ah! tu escĭ bufonule? ḑise ducele cu un aer necăjit. Eŭ, rĕspunse unchiul Manolillo.

— Ce vreĭ. (Va urma)

Jocurĭ de Petrecere

ŞARADA de M. C. Popovicĭ, T.-Ocna

Prima parte de'ţĭ lua
O întrebare veţĭ afla,
Iar a doua ca s'o ştiţĭ
O avere o să găsiţĭ.
Intregul de veţĭ vroi
Plantă mare veţĭ găsi.

Orĭ-ce persónă care ne va trimite deslegarea esactă a acesteĭ şarade până Vinerea viitóre va concura prin tragere la sorţĭ la un premiŭ de un frumos roman.

Deslegarea Şaradeĭ din „Universul“ de Dumineca trecută

As-tron-om

(Trebue să rectificăm că aceástă şaradă n'a fost făcută de d. Pompeiŭ P. ci de o altă persónă a căreĭ nume l'am perdut. Tot-d'o dată menţionăm că şarada a fost defectnósă şi s'a pus fără scirea Redacţiuneĭ).

Aŭ deslegat :

Alexandria : D. Sp. Theodorescu, d. Ión Theodoreccu.

Bucureşcĭ : D-rele Aretie şi Elena Ionescu, d-ra Elena Popovicĭ, d-na Elena I. Grozescu, d-na Ecaterina H. Marinescu, d-ra Henriette Groper, d-na Arghiriţa M. Georgescu, d-ra Elena Nutescu, d-ra Maria Constandinescu, d-rele Virgina şi Valeria Miclea, d-ra Elena C. Micĭora, d-na Aneta Cesărescu, d rele Maria şi Cornelia N. Pop, d-na Maria Vera, d-ra Eleonora Mircescu, d-na Veronica Miclea, d-na Ana Georgescu, d-ra Ernestina Gänsel, d-na Maria Rizescu, d-na Zoia D. Stroicĭ. D. N. Corneanu, d. Iulius Vicensky, d. N. Georgescu, d. H. G. Baciu, d. Georgescu I., d. I. Gaisan, d. Marin Ionid. Diaconu G. I. Gibescu, H. Genilie, d. Eugeniŭ Moscuna, d. G. Georgescu, d. Haralambie Ionescu, d. C. Conzescu, d. G. Bulgărescu, d. Naumescu Mocca, d. D. Slăniceanu, d. C. Polihroniade, d. N. Pancu, d. M. Darvaris, d. I. R. Goga, d. Ferucic, d ra Elena Kiriţescu, d ra Vasilescu Paulina, d-ra Ecaterina Cristide, d-ra Irina Cocorăscu. (Va urma)

Frumósă Ocasiune

„LE HERCULES“

VINURI VECHI

PENTRU SERBĔTORI

Vin vechiŭ de duoi ani

NEGRU şi ALB

60 BANI OCAUA

Saŭ un Clondir pecetluit 80 baniĭ

Se găsesce şi un dublu vin, tămâiósă şi negotin negru.

Din cauză că am e mare cantitate de 4000 vedre sunt decis a vinde cu 40% maĭ eftin ca orĭ şi cine.

STRADA COLŢEI (Vis-a-vis de Primărie)

20—10 **Sotir Christu**

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Anul 1886

„UNIVERSUL“

spre a 'şĭ dobêndi din ce în ce maĭ mult bună voinţa publiculuĭ va introduce cu Anul Noŭ îmbunătăţirĭ atât în redactare cât şi în partea ilustrativă.

„UNIVERSUL“

apoĭ, spre a 'şĭ menţine renumele d'a fi ḑiarul cel maĭ complect şi cel maĭ repede informat a angajat corespondenţĭ speciaĭ în tóte capitalele Europeĭ, cum şi în principalele nóstre oraşe şi chiar prin sate, cari corespondenţĭ aŭ însărcinarea să ne informeze chiar pe cale telegrafică de tot ceea ce are o importanţă şi un interes maĭ mare pentru citi[illegible]

Cât despre partea literară am şi dat deja în traducere romane frumóse şi noĭ de ale autorilor renumiţi [illegible] **Richebourg**, **Montépin**, etc.

Preţurile Abonamentelor:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEŢE	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	[illegible]
Pe şése luni	„ 9.—	Pe şése luni	[illegible]
Pe treĭ luni	„ 4.50	Pe treĭ luni	[illegible]
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	[illegible]

PREMIĬ LA ABONAMENTI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare, precum şi 2 frumóse volume [illegible] care coprinḑênd : *Viaţa Impĕrăteselor romane, complectă* şi **5 frumóse romane** adică : *Donna [illegible]? Regentul şi Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigaşuluĭ* şi 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, e[illegible]edicină etc. şi maĭ mult de 100 ilustraţiĭ.—Fie care abonat de şése luni care ne va trimite 2 leĭ maĭ mult, va [illegible] *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, şi un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 poveştirĭ, articole de igienă, agricultură, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* şi 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 luni care ne va trimite 1 leŭ maĭ mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde maĭ bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, reţete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 baniĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

CASA DE SCHIMB

TOMA ŢACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4

In noul Palat Dacia-România

Pe ḑiua de 4 Ianuarie 1885.

		Cumpăr.	Vêndute
5%	Rentă Amortisabile	92 3/4	93 1/2
5%	Rentă Rom. perpetuă.	87 1/2	88 1/2
6%	Obligaţiĭ de Stat	84 1/4	85 1/2
6%	„ C. F. R. R.	—	—
5%	„ Municipale	71 1/2	72 1/2
10 fr.	„ Caseĭ p. 300 l.	205 —	210 —
5%	Scr. funciare Rurale.	83 1/2	84 1/2
7%	„ „ „	100 1/2	101 1/2
5%	„ „ Urbane.	80 —	81 —
6%	„ „ „	89 —	90 —
7%	„ „ „	95 1/2	96 1/2
Im. cu prime	Buc. 20 l. buc.	31 —	32 —
Acţ. Bănc. Naţ. a Rom.	500 l.	— —	— —
„ Soc. Cr. Mob. Rom.	250 l.	— —	— —
„ „ Rom. de Cons.	500 l.	— —	— —
„ „ de Asig. D.-R.	200 l.	— —	— —
„ „ „ Naţionale	200 l.	— —	— —
5%	Municipale nuoĭ.	— —	— —
Acţ.	Banca Prevederea.	— —	— —
	DIVERSE		
	Aur contra Argint	16 1/2	16 3/4
	„ „ Bilete bancă.	16 1/2	16 3/4
	Florinĭ Wal. Austr.	2 00	2 01
	Mărcĭ Germane	1 23	1 25
	Bancnote francese	99 1/2	100 —

Bulevardul Elisabetha

Astă ḑi şi în fie care ḑi

La 3, 4, 5, 7, 8, 9 ore p.m.

Mare representaţie a renumiteĭ dresătóre de Leĭ

numită MISS CORA

Cu 6 leĭ dresaţi

INTRAREA : Locul I, 2 leĭ ; Locul II, 1 l.

C. Steiner, director.

Intre pausă va cânta Musica militară.

Mórtea şórecilor

Remediŭ fórte sigur şi puternic.

Pachetul mic 70 baniĭ.

Dublu leĭ 1.10.

Se vinde numaĭ la Administraţia ḑiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanţilor No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

UNICUL MAGASIN

pentru

Articole de Doliŭ

I. PETROVICI (M-me Amalie)

15, Caleu Victorieĭ, 15

Asortat cu tóte articolele necesare dohiuluĭ pentru dame şi copiĭ, póte într'un moment procura orĭ-cuĭ, cu jumĕtate preţul asupra celor comandate, cele maĭ fine şi elegante costume complecte de doliŭ.

Rog dar pe Onor. Public de a lua notă de cele ce preced în asemenea ocasiunĭ.

26-3-11 Cu tótă stima I. Petrovioĭ

De vêndare 2 perechĭ de case una în str. Ciclopilor No. 35 bis şi cea-l-altă în str. Griviţeĭ 127 în care locueşte şi proprietaru.

Scolarina. Noua descoperire infailibilă, spre a face să dispară la moment după hârtie saŭ ţesătură albă petele de cernélă saŭ de culóre.—Flaconul leĭ 1.20.

Se vinde numaĭ la Administraţia ḑiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanţilor No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Editura Tipografieĭ „Universul“ Luigi Cazzavillan, Calea Dorobanţilor, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 412. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie JOUI, 9 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

BIBLIOTECA CENTRALE DIN IASSI ROMANIA

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte ḑilele de ... la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No. 8. BUCUREȘCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - - Leĭ 20
Pe șése luni - - - - „ 10
Pe treĭ luni - - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucurescĭ 8 Ianuarie 1886

Europa actuală

descrisă de un cugetător

Din întâmplare ne căḑu sub ochĭ o carte a unuĭ scriitor german, d. Max Nordau, un volum de vr'o 450 pagine, cu titlul *„Minciunile convenționale ale civilisațieĭ nóstre“* editat de fraților Dumolard, și étă care ne-aŭ fost impresiunile:

Autorul privesce senin și adânc, fără ideĭ preconcepute, neturburat în egalitatea judecăților de spiritul de părtinire, condițiunile Europeĭ actuale și resultatul examinăreĭ sale, în raporturile comerciale, economice și morale, e desolator.

Epoca nóstră e epoca descoperirilor admirabile, el ḑice, care fac maĭ ușor de locuit pământul, maĭ felurite și maĭ simțite satisfacțiile concedate omuluĭ, și totuș, cu tótă acéstă îmbunătățire a condițiunilor bunuluĭ traiŭ, neamul omenesc este din ce în ce maĭ neliniscit, maĭ îngrijat și maĭ nemulțumit.

Lumea civilisată, după părerea luĭ Nordau, este un spital imens, în care bóla se manifestă și se sbuciumă în tóte formele sale.

Autorul nu întrebuințéză exclamărĭ saŭ o formă declamatóre. Inarmat cu bisturiul anatomic, el face vivisecțiunea civilisațieĭ europene.

In Germania el vede socialismul, „pare că ar fi o armată de o sută de miĭ de șorecĭ rozênd temeliile instituțiilor sociale și politice; nicĭ cu cursele lingușitóre ca socialismul de Stat, socialismul de catedra, socialismul creștin și nicĭ chiar cu mica stare de asediŭ și cu arbitrarităților poliției nu se isbutesce a se distruge măcar pentru un moment pe acești neobosiți roḑetorĭ de la opera lor de distrugere pe care eĭ o săvârșesc pe sub ascuns fără sgomot dar respândind pretutindenĭ grija.

Partidele se combat cu o îndârjélă barbară și scopurile lupteĭ sunt, de o parte evul mediŭ și suveranitatea regală, de cea-l altă timpurile noĭ și dreptul ce aŭ popórele d'a se guverna singure.

Pe urmă vine imperiul austro-ungar.

Cele zece naționalităț ce 'l compun staŭ în câmpurĭ opuse, avênd de gând să 'și facă cele maĭ marĭ rele putinióse.

In fie-care oraș, în fie-care sat majoritatea pune piciorul pe gâtul minorității și când puterile lipsesc e o aparență de resemnare, dar inimile sunt înfuriate, și se doresce distrugerea imperiuluĭ multicolor, ca singurul leac pentru nisce rele de nesuferit.

Rusia, ḑice Nordau, pare că a căḑut din noŭ în barbaria veacurilor depărtate. Administrația, pierḑênd orĭ-ce idee despre datorie, orĭ-ce simț despre binele public, își favorisézá propriele sale interese cu jaful, cu hoția, cu precupețirea dreptățeĭ,

Pe urmă, după cum din profunḑimile măreĭ ese furtuna, din fundul atâtor rele se ridică nihilismul.

Clasele culte vĕd într'ânsul numaĭ arma de apărare contra uneĭ stărĭ de lucrurĭ de nesuferit, și 'șĭ primejduesc viața spre a ajunge cu dinamita, cu pumnalul, cu incendiul la haosul, pe care în mintea lor febrilă 'l întrevĕd ca condițiе a uneĭ noĭ constituțiunĭ sociale.

In Englitera e de ajuns să întindem urechia spre a auḑi loviturile surde ale uriașilor subteranĭ ce isbesc cu ciocanele bolta închisoreĭ lor. Biserica și aristocrația sunt strânse împreună de legăturile intereselor, burghesimea se resemnéză, dar uvrierul și țĕranul staŭ afară de acéstă ligă, și proclamă partieiparea la capital și la pământ, se strâng în societățĭ de liberĭ cugetătorĭ și de republicanĭ, și arăt pumniĭ aristocrațieĭ și monarhieĭ.“

In Irlanda bubue și merge înainte revoluția economică și ucigașul e stăpân pe drumul public.

In Italia, autorul observă masa crescândă a republicanismuluĭ, lucrătoriĭ țărinelor lombarde roșĭ de frigurĭ, zecimațĭ de pelagră; aceia aĭ bălților romane emigrând saŭ rĕmânând și „vênḑênd marilor proprietarĭ pentru cincĭ-ḑecĭ de banĭ pe ḑi mĕduva óselor.“

Francia, ḑise Nordau, se bucura până acum câțĭ-va anĭ de cea maĭ bună sănătate politică dar a Patra Stare se pregătesce a pune mâna pe guvern, și a goni pe burghesime care de la 1789 s'a făcut a tot puternică și vechile partide se pregătesc îngrozite ca să se împotrivéscă cu cursele clericale monarchice, militaro-dictatoriale.

In Spania carlismul și republicanismul, în Norvegia—ca resultat al lupteĭ dintre guvern și representația populară—se vede eșind Republica; și Danimarca 'șĭ are deja partida eĭ de țăranĭ și crisa ministerială e cronică; în Belgia ultramontanismul e puternic. Fie-ce țară 'șĭ are rana eĭ roḑétóre și pretutindenĭ se crede că se va dobândi, dacă nu vindecarea, cel puțin o ușurare, jertfind pe fie care an miliarde militarismuluĭ, după cum seniorĭ din evul mediŭ nădăjduiaŭ să se vindece de bolĭ primejdióse dăruindu-șĭ averile Bisericeĭ.

De aicĭ derivă, observă autoru', turburarea și mâhnirea adâncă ce, fără deosibire de naționalitate saŭ de partidă, staŭ în inimile tuturor ómenilor ce ating nivelul înalt al cultureĭ contimporane.

„Acéstă nerăbdare, amarâtă și maĭ mult de tóte sensațiile exterióre, ia diferite nume, dar numirile nu fac alt de cât să acopere unitatea rĕuluĭ și acest rĕŭ este vĕḑut în tóte manifestările spiritului omenesc“.

In istoria universală este numaĭ un singur moment care să să se pótă compara cu starea actuală: epoca lupteĭ ce îngrozi lumea antică.

Dar în Roma imperială durerea, desnădejdea până chiar la dorința de a muri cuprinseseră numaĭ inteligentele înnalte inimele marĭ, nu glótele.

Acum acéstă bólă „pare că ar fi un apus pământesc ce 'și întinde umbra sa peste cea maĭ mare parte din lumea civilisată. Și nu e deosibirea în calitate. Aceea ce face firesce maĭ grozavă o bólă grea este întinderea sa.“

Tabloul, cum vede orĭcine, e grozav, și cu tóte că culorile sunt, ce e drept, pe icĭ pe colo cam exagerate, fondul e adevĕrat. N'ar fi deci vreme ca ómenĭ cu inteligență înnaltă și de inimă să se gândéscă a căuta nisce remedĭ eficace contra primejdiilor ce amenință Europa?

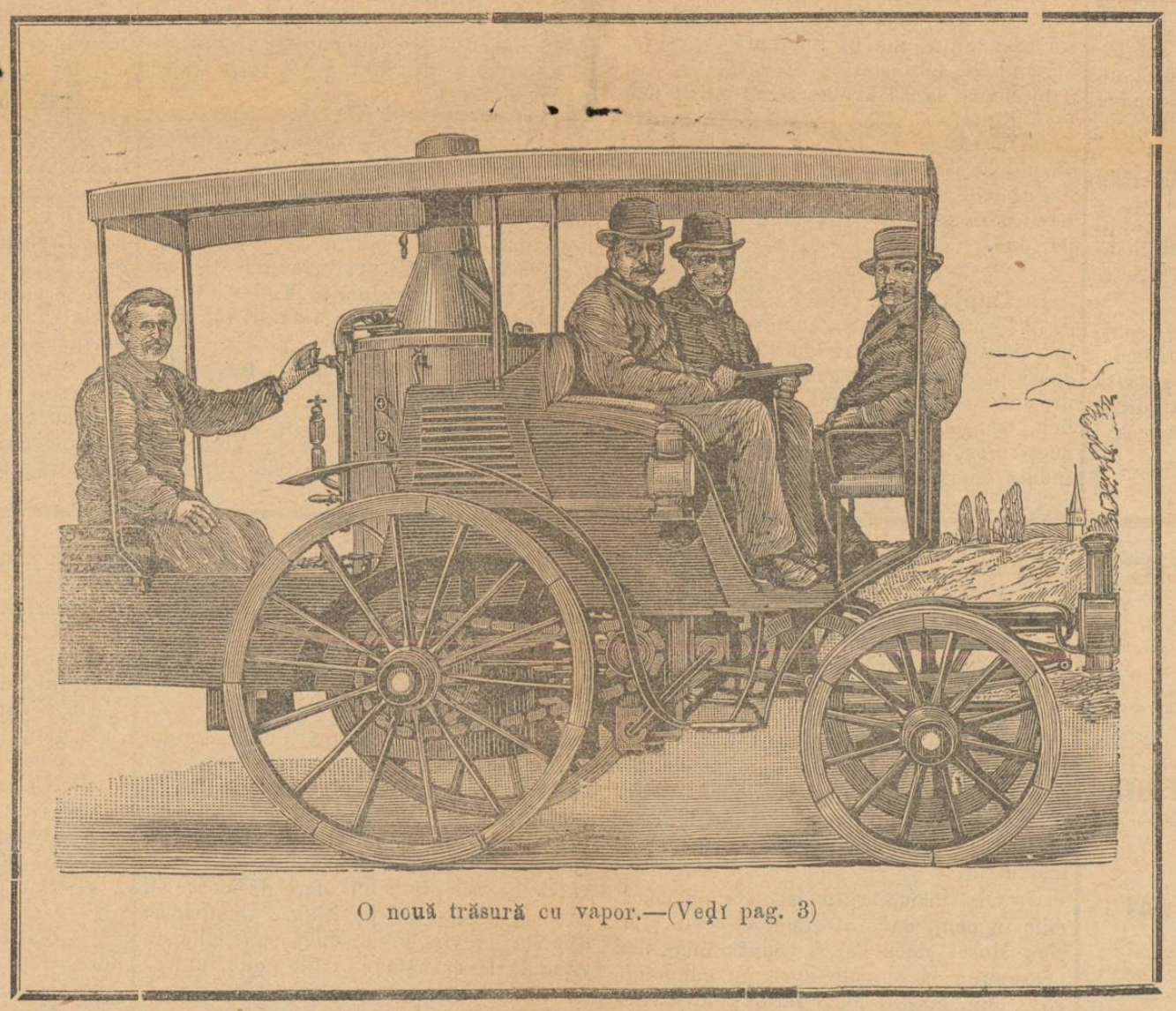

O nouă trăsură cu vapor.—(Veḑĭ pag. 3)

Din Berlin

(Corsspondența „Universuluĭ“)

2 Ianuarie

Astă-ḑĭ a avut loc deschiderea sesiuncĭ Landtaguluĭ prusian. Impĕratul a deschis în persónă sesiunea.—Discursul sĕŭ de deschidere sémănă cu tóte discursurile de soĭul acesta.—Maĭ întâiŭ mulțumi pentru manifestările de iubire și de fidelitate ce a primit din năuntru și din afară cu prilejul celuĭ de al 25-lea aniversar al suireĭ sale pe tron.

Pe urmă el îșĭ arătă deplina sa încredere că durata păceĭ va fi asigurată și spuse că relațiile cu tóte guvernele streine sunt prietenesoĭ.

Președintele Ministeruluĭ dete apoĭ citire uneĭ comunicărĭ asupra situațiuneĭ financiare din anul trecut.

Un imprumut spre a echilibra bugetul, ḑise el, este necesar, dar va fi maĭ mic de cât cel contractat anul trecut.

E cu neputință a se depărta cu mĕsurĭ legislative starea próstă a afacerilor causată de un exces de producție.

Anunță pe urmă maĭ multe proecte de căĭ ferate și canalurĭ și maĭ multe mĕsurĭ spre a asigura populațiunile germane din provinciile orientale contra sporireĭ polonesilor.

Impĕratul reluă apoĭ cuvîntul expri-

mându-şi speranţa că lucrările Landtagului vor da resultate bune.

Să lăsăm acum pe Landtag să 'şi vadă de lucrările luĭ şi să trecem la o chestiune mult maĭ importantă, o chestiune ce privesce pe întrégă Germanie, chestiunea monopoluluĭ rachiuluĭ.

Proectul de lege presentat de guvernul prusian Consiliuluĭ federal german e vrednic de cea maĭ mare luare aminte, de óre-ce guvernul nostru a luat o iniţiativă care, într'aceste vremurĭ de necontenită şi obositóre căutare de noĭ imposite spre a umple bugetele, ar putea găsi uşor imitatorĭ în cele-l-alte State din Europa.

Cred deci folositor să resum disposiţiile noueĭ legĭ propuse.

Fabricaţia rachiuluĭ de rînd continuă a fi lăsată industrieĭ private.

Imperiul cumpĕră încă tot rachiul de rând indigen şi strĕin, îl curăţă şi îl preface în bĕuturĭ alcoolice, pe care le vinde apoĭ publiculuĭ, cârcimarilor, cafegiilor, etc.

Un biroŭ special e instituit pentru administraţia monopoluluĭ; agenţĭ specialĭ vor fi însărcinaţĭ cu vîndarea *en gros* şi *en detail*.

Distileriile vor putea continua fabricarea alcooluluĭ într'aceleaşĭ cantităţĭ şi de aceeaşĭ calitate; distileriĭ noĭ nu se vor putea stabili fără autorisaţia administraţieĭ monopoluluĭ.

Treĭ fabricanţĭ de alcool vor face parte dintr'o Comisiune însărcinată să determine cantitatea de alcool ce va putea fi produsă. Guvernele Statelor confederate vor putea acorda favorurĭ distilatorilor de vînaturĭ.

Consiliul federal va fixa preţul cumpĕrăreĭ rachiuluĭ de rînd, care va fi de o cam dată de 30—40 mărcĭ pentru rachiul de cartofĭ, preţul va fi maĭ ridicat pentru rachiul de o calitate superióră; un supliment de preţ, până la 2 mărcĭ, se va putea acorda distilatorilor micĭ.

Administraţia monopoluluĭ va vinde rachiul ordinar cu 2 mărcĭ, care va fi preţul minim, şi cu 3 mărcĭ, preţul maxim, pentru litrul de alcool.

Spirtul destinat la fabricarea oţetuluĭ, la încălḑire şi la luminat se va vinde cu preţul ce costă.

Otelieriĭ, birtaşiĭ, cârciumariĭ, cofetariĭ, proprietariĭ locurilor de întîlnire nu vor fi ţinuţĭ să vêndă bĕuturile alcoolice la preţarile fixate de administraţia monopoluluĭ.

Legea va intra în vigóre la întêiŭ Octombrie 1888.

Se vor acorda despăgubirĭ fabricanţilor cari din pricina monopoluluĭ ar fi suprimaţĭ saŭ a căror producere va fi mărginită.

Acest proect de lege a causat — precum sciţĭ — mare sgomot în tótă Germania; fabricanţiĭ de rachiurĭ sunt gata să protesteze contra monopoluluĭ şi aŭ dreptate.

Germanicus

Spice din ţară

Douĕ sĕrbătorĭ. — Ni se scrie din Bêrlad că Lunĭ a fost acolo douĕ sĕrbătorĭ fórte însemnate. — Una a botezuluĭ luĭ Hristos, iar alta a inaugurăreĭ Ateneuluĭ. — Salonul „Renascerea", locul de întrunire, gemea de lume. — D-l I. M. K. Epureanu, citind statutele Ateneuluĭ, a spus întru cât-va scopul acestuĭ focar de instrucţie.

După d-sa, d. doctor C. Codrescu 'şĭ a desvoltat conferinţa sa, tratând: „Despre microbĭ şi influenţele lor asupra organismuluĭ uman".

D-sa a ḑis că aceste fiinţe *infinit de micĭ*, aŭ o putere *infinit de mare* asupra omuluĭ şi a tuturor celor alte animale. — A descris forma lor, miraculósa lor reproducere, influenţele lor în *bine* şi în *rĕŭ* asupra organismuluĭ nostru, spunênd că: atât microbiĭ cât şi ómeniĭ se ajut reciproc; ómeniĭ nu ar putea trăi fără de dênşiĭ, nicĭ eĭ fără de ómenĭ. — A citat maĭ multe esperienţe ale savantuluĭ *Pasteur* şi *Gener*. — Termina arătând mijlócele de care ne putem servi pentru a stîrpiĭ microbiĭ periculoşĭ.

—o—

Inundaţ e. — Citim în „Gazeta de Buzĕŭ" că din causa ploilor şi a sloilor de ghiaţă, apa rîuluĭ Buzĕŭ deborând în dreptul com. Cilibia, a inundat arăturile şi a înnecat maĭ multe oĭ din târla d-luĭ Leon scósă în partea despre Gâvăneştĭ; asemenea a distrus şi o parte din terasamentul drumuluĭ de fier între cătunele Balaenĭ şi Vizirenĭ.

—x—

Nebună din bătae. — Femeea Maria socia locuitoruluĭ Marin Balaban din com. Luciu fiind de maĭ mult timp nebună din causa ameninţărilor şi bătăilor gineruluĭ sĕŭ, a încetat din viaţă în ḑiua de 2 Ianuarie.

—x—

Ospeţĭ şi întrunire. — Vinerĭ la 3 a curenteĭ a sosit în oraşul Focşanĭ D-niĭ Nicolae Ionescu şi Pană Buescu care în acea zi aŭ visitat liceul şi biblioteca, apoĭ aŭ vĕzut pe d-niĭ G. Apostolénu, Gr. Bălănescu şi N. Voinov, carĭ îndată le a şi întors visita la hotel Triandafil.

Pe cât am aflat D-lor sunt hotărîţĭ a sta maĭ multe zile în Focşanĭ.

Sâmbătă séra scrie „Adevĕrul" a fost o întrunire la d-l avocat Al. Pastia unde ceĭ d'întâĭ aŭ luat cuvêntul. Atât d-l Ionescu cât şi d-l Buescu aŭ criticat guvernul cu cea maĭ mare asprime.

Publicul care a asistat la acésta întrunire se urca la 15 până la 20 de persóne.

—x—

Intâmplărĭ din Tulcea. — In nóptea de 29—30 l. c. scrie „Dunĕrea de jos" individul Pavel Timofeĭ ḑis şi Vasile, acusat pentru omor comis în Rusia, scăpat de douĕ orĭ din arestul poliţieĭ din Sulina, transportat în acel al poliţieĭ din acest oraş, a fugit din arest. Luându se îndată energice mĕsurĭ a fost prins de către sergentul Nicolae Cazacu; în lupta ce a urmat între eĭ ḑisul arestant a scăpat din noŭ; urmărit a fost prins de acelaş sergent ajutat şi de sergentul Bocugiu, şi a fost transportat din noŭ în arestul poliţieĭ.

— In séra ḑileĭ de 24 individul Gh. Nicolau, bolnav de câte-va ḑile, îşĭ a dat o lovitură cu cuţitul in pîntece; lovitura a fost dată cu atâta putere că intestinele eşiră afară. Dupĕ primele îngrijirĭ medicale a fost transportat la spitalul comunal unde a trăit până a doua ḑi.

— Un tênĕr servitor a deflorat o tînĕră servitóre; acésta din urmă în nemărginita-ĭ generositate s'a hotărît a erta pe făptaş dacă o va lua de soţie. Bietul tênĕr scapă dintr'o temniţă ca să intre într'alta.

—o—

Ghiaţa din cotul din faţa Tulceĭ s'a mişcat din loc. Incă câte va ḑile de acéstă temperatură domólă şi sperăm să vedem Dunărea limpede de sloĭ şi circulaţiunea vapórelor reîncepând.

—o—

Balul meseriaşilor de la Tulcea care a avut loc Joia trecută a reuşit pe de plin. In fondul societăţeĭ s'aŭ adăogat 500 de leĭ. Acest bal a fost patronat de d-na Stătescu.

—o—

Un pod pe Dunăre. — „Vocea Covurluĭ" din Galaţĭ e informată că în curând se va da în licitaţiune construcţiunea unuĭ pod de lemn peste Dunăre între Brăila şi Ghecet.

—x—

O întrunire a deputaţilor, senatorilor, primaruluĭ şi a 30 de comercianţĭ notabilĭ din Galaţĭ era să se ţină Duminică în acel oraş. In acéstă întrunire la care se dusese să asiste şi d. Radu Mihaĭ, ministru lucrărilor publice, era a se discuta cestiunea docurilor şi să se decidă locul unde urméză să fie aşeḑate.

—x—

Foc. — In nóptea de 30 spre 31 Decembrie trecut, scrie „Râmnicu Sărat", un noŭ incendiŭ a consumat nisce şirĭ cu paie de la armanul d-luĭ C. Grădişteanu din comuna Sihlea. In resturile şiriĭ s'a găsit una cutie de chibriturĭ carbonisată şi cu un fetil într'ênsa, ceea ce arată că focul trebue să fi fost pus.

—x—

Bătae. — „Gazeta Săténuluĭ" din R.-Sărat ne raporteză că în séra de 31 Decembre flăcăul Ion Ghiţă Vlad, din comuna Stubeiu pe când umbla cu plugul împreună cu alţĭ cincĭ, a fost bătut grav de tovarăşiĭ sĕĭ de urare, anume: Dumitru D. Lungu, Ilie Ioniţă Tóder, Ghiţă Ilie S. Lungu, Ion Gh. Mateĭ şi Ion Dumitru Munténu. Ion Ghiţă Vlad e în atâta de rĕŭ bolnav, în cât a fost peste putinţă a fi transportat la spital.

—x—

O serată musicală a avut loc Vinerĭ séra în sala societăţeĭ „Amiciĭ artelor" din Iaşĭ. Un numeros public din înalta societate ieşană a asistat la acéstă serată. Seara a fost bine petrecută, veselă şi instructivă.

Corespondenţa telegrafică

(Serviciul particolar al „Universuluĭ")

Berlin, 6 Ianuarie.

Mĕsurile contra polonesilor, de care vorbi discursul împĕratuluĭ în „Lantag", încep să provóce represaliĭ.

Supuşiĭ prusianĭ cu locuinţa în Polonia ruséscă, care refusară d'a cere supunerea rusă până la 1 Ianuar vor fi expulsaţĭ încetul cu încetul într'un termen stabilit de 2 anĭ.

Se crede că cu modul acesta se vor expulsa 100,000 persóne.

Dieta, a ales, prin aclamaţiunĭ, pe d. Keller ca preşedinte şi pe d. Heeremann şi Benda ca vice-preşedinţĭ.

Madrid, 6 Ianuarie.

Se pare că autorităţile din Cartagena ar fi descoperit că toţĭ soldaţiĭ fortuluĭ S. Julian eraŭ în partea republicanilor.

Vĕḑênd că încercarea nu isbuti se prefăcură că fuseseră făcuţĭ prisonierĭ.

Se maĭ spune apoĭ că Ruiz Zorilla se afla pe bordul unuĭ vapor engles, aprópe de portul Cartageneĭ, gata să debarce, dacă oraşul s'ar fi rĕsculat.

Viena, 6 Ianuarie.

Cantitatea de zăpada ce cade de câte-va zile este enormă.

Circulaţia în multe puncte ale oraşuluĭ e împiedicată, personalul întrebuinţat la curăţare fiind neîndestulător.

— Din Pirot se vestesce că execuţile militare continuă.

Până acum 13 soldatĭ fură împuşcaţĭ.

Vre-o 100 de civilĭ aŭ fost întemniţaţĭ; între eĭ este şi deputatul Mişa Stefanoff.

Constantinopol, 6 Ianuarie.

Sultanul a dat ordin luĭ Madjid paşa, delegatul pentru tractativele de pace, să despartă clar cele douĕ chestiĭ, cea sêrbo bulgară şi cea rumeliotă.

Acordul dintre Sultan şi prinţul Alexandru e asigurat.

Se ascéptă aicĭ prinţul Muntenegruluĭ, care a şi plecat de la Antivari, în urma invităreĭ Sultanuluĭ.

Paris, 6 Ianuarie.

Declaraţia ministerială citită la cameră, face apel la unirea tutulor fracţiunelor republicane, reclamă concursul sincer al funcţionarilor, spune că separaţiunea Bisericeĭ de Stat nu este încă matură, dar că sub pedépsa de o ruptură bruscă clerul trebue să se mărginéscă în exerciţiŭ mandatuluĭ sĕŭ. Declaraţiunea adaogă că guvernul va restabili echilibrul bugetar, fără a contracta noĭ împrumuturĭ, dar graţie economiilor şi schimbăreĭ taxelor.

In ceea ce privesce politica exterióră, declaraţiunea se exprimă ast-fel: „Atitudinea nóstră va fi demnă şi pacifică: vom concentra forţele nóstre pe continent, pentru a fi respectaţĭ, fără a ameninţa pe nimenĭ; nu maĭ voim expediţiunĭ depărtate, dar vom păzi posesiunile dobîndite, trăgênd cele maĭ bune folóse şi or-

Foiţa „Universuluĭ"

37

DRAMELE VIEŢEĬ

Miliónele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XII

Muma şi fiica

— Spune-mĭ decĭ repede cum aĭ fost primită de d. George Ramel.

— El nu era acolo, am vorbit cu un elev al sĕŭ. Acest elev, d. Lucian Morel, rĕspunde pentru d. Ramel în lipsa sa.

— Bine te ascult.

Roşindu-se fără causă aparenţă, Eugenia făcu mumeĭ sale povestirea fidelă a ceea ce se petrecuse între ea şi Lucian în salonaş.

Sfîrşind ea scóse din buzunar, aprópe cu frică, moneda de douĕ-zecĭ de leĭ.

— Şi tu aĭ primit? făcu muma cu un accent dulce de dojană.

— Nu vroiam, dar cum să fac? A sciut să 'mĭ dea asa de bine. De altminterĭ, mamă dragă, nu este o pomană, de óre-ce vom înnapoia.

Dómna Lureau dete din cap.

— Fata mea, ḑise ea cu seriositate, este bine să nu te încreḑĭ în generositatea bărbaţilor, care, în tot-d'auna ascunde un gând rĕŭ. Experienţa mea, — tu o veĭ avea maĭ târziŭ, — mi-a arătat că plătescĭ adesea fórte scump bine-facerile ce primescĭ. De sigur bărbaţiĭ nu 's toţĭ la fel dar în general binele pe care un bărbat îl face uneĭ fete ca tine nu o desinteresat; este maĭ tot d'auna basa unuĭ calcul maĭ mult saŭ maĭ puţin greŭ de mărturisit.

— Oh! mamă, rĕspunse fata cu lăcrămile în ochĭ, dacă aĭ cunósce pe d. Lucian Morel, dacă l'aĭ fi vĕḑut numaĭ, n'aĭ presupune că el póte avea un gând rĕŭ. Este bun, cinstit, fórte serios pentru vîrsta sa, plin de delicateţă şi — l'am vĕḑut bine — este un tînĕr de inimă. Nu e bogat, cu tóte astea e generos; aşa 'ĭ este firea.

Muma luă în mâinile sale capul feteĭ şi, privind'o fix în ochĭ, îĭ ḑise:

— Scumpa mea copilă, tu vorbescĭ de acest tînĕr cu un mare entusiasm; trebue să scíĭ a te impotrivi maĭ bine impresiunilor tale. Recunosc că acest tînĕr domn a fost politicos, fórte cum se eade cu tine, că ţi a vorbit cum trebuie să facă un băiat cinstit. Dar tu nu 'l cunoscĭ, şi une-orĭ aparenţele amăgesc. Ah! dragă, draga mea copilă, nu te lăsa a fi cuprinsă de ideĭ romanescĭ, veghiază asupră ţĭ, ia séma;

— Mamă trebue să trimit înnapoĭ d-luĭ Lucian Morel moneda sa de douĕ zecĭ de francĭ?

— Nu, căcĭ ar fi, cred, o insultă. Tu aĭ primit aceştĭ banĭ, ţine-ĭ dar ceĭ d'întâĭ banĭ ce veĭ câsciga vor fi pentru plata aceste datoriĭ.

— Intr'acest cas mamă, ne putem servi de acéstă monedă de aur?

— Da.

— Astfel îţĭ veĭ păstra inelul de logodnă şi degetarul de argint.

— Pentru maĭ târziŭ, cugetă muma.

Eugenia se sculase. Trecând ea 'şĭ aruncă ochiĭ în oglindă îşĭ potrivi o şuviţă de pĕr luă un paneraş şi eşi.

Se întórse peste un sfert de ceas cu paneraşul plin de povisiunĭ. Cumpĕrase o sticlă de vin, nisce şuncă şi o felie de viţel de la cărnăţar; cartofĭ, ouĕ, unt, o bucată de carne spre a face séra, o supă bolnavă, Cheltuise vre-o cincĭ francĭ.

Puse restul banilor în cutiuţa din dulap, şi, iute, servi dejunul pe masa pătrată pe care o pusese în faţa mumeĭ sale pentru ca acésta să nu maĭ trebuiască a se scula de pe fotoliŭ, şi amândouĕ se apucară să mănânce.

De maĭ bine de o lună, muma şi fiica nu mâncaseră aşa de bine

XIII.

Stăpânul caseĭ.

După dejun, dómna Lureau, care nu dormise bine peste nópte, adormise.

Eugenia, închiḑênd uşa odăieĭ, se retrăsese în sufragerie unde se ecupa cu cârpirea unor ciorapĭ. Cârpiturĭ peste cârpiturĭ, trebuia ca vechiturile să dureze.

Ea era visătóre, Se gândia la ceea ce 'ĭ spuse mumă-sa; dar în inima eĭ se ridicaŭ protestărĭ elocinte în favórea luĭ Lucian Morel.

De o dată cine-va bătu încet la uşă. Eugenia se duse să deschidă.

Era portărésa.

— Nu face sgomot, vorbesce, încet, îĭ ḑise fata: mama dórme.

— Eĭ bine, s'o lăsăm să se odihnéscă.

— Aĭ să 'mĭ spuĭ ce-va?

— Da.

— Ce?

— Stăpânul caseĭ e jos în odaia mea, doresce să 'ţĭ vorbésca d-tale.

— Dar, dómnă Grelnt, el scie bine....

— Fără îndoială; totuşĭ, ţine să te vadă pe d-ta saŭ pe muma d-tale. Vroia să se urce sus, dar l'am oprit din pricina dómneĭ Lureau, sciŭ că cel maĭ mic lucru o turbură.

Fata tremura şi inima 'ĭ bătea să se rupă.

— Bun, făcu portărésa, étă că te-aĭ speriat; nu trebue să te temĭ domnişóră Eugenio. De altminterĭ, d. Rabiot nu te va mânca. Haidem, vino, îĭ scĭ ce să 'i rĕspunḑĭ.

Fata scóse un oftat şi se scoborî în urma portăreseĭ. Dar acésta intră la un chiriaş din etajul întâĭ şi domnişóra Lureau sosi singură în odaea portăreseĭ unde se aflá în faţa stăpânuluĭ caseĭ.

(Va urma)

Emile Richebourg

ganisând protectorate în Anam, Tonkin și Madagascar.

Se fac mari sforțări spre a se ajunge la constituirea majorității republicane a Camerei.

Cele patru grupuri tind a se contopi în două : stânga radicală cu extrema stângă și uniunea republicană cu uniunea democratică. Acest din urmă grup se va numi uniunea stângelor.

Deputații radicali au fost convocați spre a constitui extrema stângă.

Marsilia, 6 Ianuarie.

Aici vărsatul a început să crească într'un mod simțitor.

CRONICA BUCURESCEANA

Mercuri 8 Ianuarie

Cutia săracilor

Intrare : Suma din urmă lei 30, b. 85. Au mai trămis d-na Maria Rizescu 35 b.; d. Haralambie G. Baciu, 25 b.; d. Nichita Georgescu, 25 b. și d. Mihail Amărăscu, 50 bani. Total lei 32.20.

—o—

Doctoru Marcovici numai este. Acest fruntaș al societății medicale a încetat din viață Duminică diminéță, în vârsta de 50 de ani. Mórtea sa lăsă un mare gol în țara nóstră, un gol care cu fórte mare anevoință se va putea împlini.

Calitățile sale erau bine cunoscute nu numai în țara nóstră dar și în streinătate, unde ne a representat la diferite congresuri medicale.

Fie-i țărâna ușóră.

Serviciul divin se va oficia astă-ți, miercuri, la ora 1 p. m. în casa repausatului, strada Brezoianu No. 21, de unde apoi cortegiu funebru va porni la cimitiru Serban Vodă.

Un fórte mare numĕr de coróne vor fi depuse pe cosciugul decedatului. Am observat espuse la diferite magasine coróne din partea următórelor persóne :

Principesa Adela Stirbeiu.—Orĕscu și fii.—D-ra d-r. Cuțarida.—Societatea Hidroteropia.—D-na Marie Bogdan.—Etoria spitalelor civile.—D-r. Măldărescu.—Familia d-r. Râmniceanu.—D-r. Leonti.—Corpul profesoral al facultății, etc.

—o—

Bobotéza.—Serbarea botezului Mântuitorului s'a făcut conform usului tradițional.

Sfințirea apelor a fost făcută de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat. La acésta ceremonie a asistat și M. S. Regele, înconjurat de casa sa civilă și militară, precum și tóte autoritățile și funcționarii superiori ai statului. După ceremonie M.S. Regele primi defilarea trupelor în fața pavilionului de pe cheiul Dâmboviței. Cu tótă vremea cea rea multă lume a asistat la acésta ceremonie.

—o—

Monopolul chibriturilor în România.—Am publicat, scrie „Curierul Financiar“ printr'unul din numerile trecute proectul de lege depus de ministrul de finance pe biroul Camerei pentru înființarea monopolului chibriturilor în România.

Acest proect prevede *fabricațiunea și vêndurea în regie de către administrația monopolului tutunurilor*. Ca resurse bănesci pentru fabricațiunea și instalarea de fabrici el stabilesce ca Statul să contracteze un imprumut de la casa de depunere.

Compania de chibrituri din Francia voind a lua pe un termen de 15 ani și cu o plată de 2 milióne pe an concesiunea acestui monopol, sau mai limpede *dreptul de a fabrica și vinde singură* chibriturile în România, se grăbi a trimete la Bucuresci un representant însoțit de d. Schelsinger de la comptuarul de Scompt din Paris, pentru a trata cu guvernul român.

Din conferințele ce au avut loc nu s'a putut ajunge la o înțelegere, din causă că guvernul român ține a fabrica și a esploata singur în regie monopolul chibriturilor.

—o—

Pentru urările de anul nou adresate Regelui și Reginei, atât din tótă țara cât și din străinătate, Majestățile Lor, fórte simțitori la reînoirea manifestărei acestor simțimînte de iubire și devotament, au însărcinat pe d. ministru președinte să exprime cele mai vii mulțumiri clerului, d-lor representanți ai națiunei, autorităților civile și militare, corpului comercial cum și tutulor persónelor particulare și în special damelor cari au adus aceste felicitări prin telegrame sau prin înscriere la palat.

—o—

O întrunire, după dorința exprimată de mai mulți deputați, va avea loc la „Redacțiunea Curierului Financiar“ pentru a desbate în scopul de a ajunge la o unitate de vederi și a cădea de acord asupra amendamentelor ce trebuesc introduse în proectul pentru încuragiarea industriei Naționale.

—o—

Furnitură de vapóre de mare.—Ministerul lucrărilor publice a contractat cu *Societatea anonimă a vechilor stabilimente Claparède* din Paris, represintată prin D. Mihail Rafalovici, fabricarea și predarea la Constanța a următórelor 2 bastimente:

1) Un bastiment cu vapor în formă de goellette, cu róte si având ca dimensiuni 36 m. lungime, 5 m. 50 lărgime, 2.35 adâncime în apă și $12^1/_2$ noduri iuțeală.

2) O șalupă (piloutină a vapeur) cu elice și pândă având lungimea 11 m., lărgimea 3 m. adâncimea în apă 1.35 și vitesa $9^1/_2$ noduri.

Ambele vase vor fi dotate cu tóte aparatele motore și evaporatóre și tóte accesoriele necesare funcționărei lor. Ele se vor preda la Constanța după 6 luni de la comandă.

Prețul furniturei acestor 2 vapóre (No. 47 și 48) e fixat la 334.500 lei în aur.

VEȘTI DIN SPANIA

Madrid, 1 Ianuarie.

(M) La granița francesă, spre Perpignano, s'au descoperit deposite de arme și se adaogă că emisarii care se încércă să le introducă sunt fórte mulți. Nu se sciu dacă armele vor servi carliștilor ori republicanilor.

„Imparcial“ publică cadrele de organisare ale fortelor carliste în diferitele provincii ale Spaniei, dând numele celor 15 comandanți generali, 25 generali brigadieri și un colonel; cele mai multe nume sunt fórte cunoscute căci au luat parte la cea din urmă rĕscólă carlistă.

— La *Ciudad Real* urméză procesul sumar contra unor inși acusați d'a fi format un complot republican.

La unul din acusați s'a găsit, precum se spune, cheia cifraruluĭ secret; în urma acesteĭ descoperirĭ s'ar fi citit nisce corespondențe compromițĕtóre, și s'ar fi arestat șépte sau opt persóne.

— Se scie positiv, cum spune guvernul, că rĕsculații din Cartagena n'au fugit în Algeria.

Consulii spanioli au depeșat că nicĭ o navă bănuită n'a sosit pe cósta aceea. Rĕsculații s'au ascuns de sigur pe lângă Cartagena și unii cădură în mâna jandarmilor.

Correspondencia spune că guvernul scia sigur că Zorilla medita o mișcare pentru data când s'a și produs.

Avisul comunicat guvernatorilor provinciilor unde se agitau zorilliștii dovedesce acésta.

Aceiaș ziar adaogă că capii rĕscóleĭ au fost arestați.

Se spune că rĕscóla ar fi fost provocată de Galvoz, secretarul lui Zorilla, și șef al rĕscóleĭ din Cartagena de la 1873.

Se acusă ca instigator al rĕscóleĭ Paul y Angulo.

— „Gazeta oficială“ comunică că regina a intrat într'a cincea lună de îngreunare.

— Se va organisa serviciul militar în insulele Filipine, trimițându-se acolo 4 colonelĭ.

— *Gazeta oficială* publică circulara guvernului pentru alegerile viitóre.

Recomandă respect absolut drepturilor individuale și de reunire.

Pentru acésta singura formalitate necesară va fi însciințarea autorității.

Recomandă libertatea absolută a preseĭ, supunând'o numai la obligările ce derivă din Cod.

— Un bancher din Barcellona a oferit 400.000 franci comuneĭ pentru ridicarea grabnică a monumentului ce trebue să se înnalțe lui Cristofor Columb într'acel oraș.

ACTE OFICIALE

* D. Constantin Iorga este numit în funcțiunea de sub-prefect la plasa Cosula jud. Botoșani.

* Sunt înaintați în cancelaria eforieĭ spitalelor civile din Bucuresci:

D. Pană Romanow sub-casier; d. G. I. Larabeteanu, țiitor de registre; d. Romul Ramniceanu archivar la serviciul comptabilității.

* Sunt numiți :

D. Ión Procopie Dumitrescu director, și d niĭ Petre Stoicescu și Al. Băicoianu censorĭ din partea guvernuluĭ pe lângă banca națională, d. C. Anghelescu, bancher, s'a numit censor asemenea din partea guvernuluĭ pe lângă banca națională.

Sunt numiți în magistratură :

D. Dimitrie Jurașcu, membru la curtea de apel din Iași, se permută în aceeași calitate la curtea de apel din Focșani; d. I. F. Simionescu supleant la curtea de apel din Iași.

* D. N. Bălănescu s'a numit copist în direcția contribuțiilor directe.

* D. Christu Dumitrescu, actualul țiitor de registre de la casa creditului agricol din județul Prahova se înaintéză în postul de secretar comptabil la acea casă.

Cugetări

Problema politicei nu este d'a nimici rĕul și d'a transforma lumea ci d'a face să resară binele atât pe cât el se află în lume.

*
* *

Nobleța nu trebue să se témă nicĭ de ostenelĭ, nicĭ de sacrificiĭ când e vorba de patrie ; exemplul aci trebue să vie de la dênsa.

*
* *

A fi onest într'o discuție nu e lucru ușor; pentru a scăpa de învingere, aprópe toți întrebuințéză mijlócele cele mai nedrepte.

Consiliŭ practic

—o—

Ftisia se póte numi regina bólelor, primul ministru al morței.

Pentru un copil predispus la ftisie écă ce cură trebue să se urmeze :

Să se conducă educația fisică la scopul suprem d'a întări, mai ales, organele respirației, și pe urmă :

Să se jertféscă pe cât se va putea instrucția educațiuneĭ muschilor ;

Gimnastică, preumblări la aer liber, ședere lungă la țară; declamare, cântare, citire cu glas tare.

Vara, frecături cu buretele cu apă rece pe tot trupul și flanelă tot anul pe piele.

Dacă sunt scrofule sau amenințări de scrofule, băi de mare în fie-ce an, și, dacă nu se póte, băi sărate în casă.

Din octombre până primăvara puțină untură de pesce pe fie-care zi (o linguriță sau două) înaintee meseĭ, să se adaoge puțină sare.

Dietă bogată în carne, în ouĕ și în lapte. Puțin vin, dar mai multă bere de cât vin.

Spice din Străinătate

Căsătoria regeluĭ Bavarieĭ.—Regele Ludovic al Bavarieĭ se află într'acest moment la Paris. El păstréză incognitul și e găzduit de marele bancher Hirsch.

„Figaro“ spune că spre a'și restaura pagubile financiare și spre a scăpa de faliment el are de gând să se însóre cu frumósa și fórte bogata vĕduvă Kam merklett, fabricantă de vagóne.

—o—

După nevastă. — Un conte, al căruĭ nume nu'l spun ziarele vienese ce povestesc faptul, se însurase acum câți-va ani la Paris cu o dómnă, ce făcea parte din sea d'întêiŭ aristocrație francesă.

El o duse la Viena, dar după câte-va luni, nevasta dispăru, scriind bărbatuluĭ că nu mai vrea să trăéscă cu dênsul.

Contele află că ea se închisese într'o monastire din Francia, dar nu scia locul. Spre o regăsi se servi multă vreme de un agent de poliție, pe care 'l luase cu sine în Francia și căruiaa 'i plătia cinci fiorini pe ți. Dar în zadar.

Atunci ceru explicări agentuluĭ, și acesta ceru bani mulți, afirmând că avea relații cu Curia romană și ca numai prin mijlocul acesteia putea da de urma fugareĭ.

In mai multe rânduri luă 12.000 fiorini, două tabacheri de aur, pe care spunea că le dase la doi cardinali. In cele din urmă, contele, vĕțându-se înșelat, denunță pe agent.

Din cercetările făcute de poliția vienesă resultă că e fórte adevĕrat că agentul se află în relații intime cu autorități fórte înnalte eclesiastice, cărora însă nu le plăcea să dea pe aristocratica penitentă.

Ilustrația nóstră

S'au mai construit încă trăsuri cu vapor, dar se punea atâta fer întrênsele în cât greutatea cu care se mișcau și scumpetea lor a făcut să nu fie întrebuințate.

Acum d. Dion, fabricant din Paris, a reușit să construéscă trăsuri cu vapor fórte ușóre și solide.

Acea representată de noi póte face o postă și jumĕtăte pe oră, trece peste dealurile cele mai mari, se cârmește cu o înlesnire neauditĕ și se póte întórce în loc. Mașina nu face nicĭ fum nicĭ abur în timpul mersului. Trăsura duce în ea apă care ajunge la 40 chilometre și mangal la 120 chilometre, cu tóte astea nu e mai mare ca o trăsură ordinară dar merge cu putere mult mai mare.

ANECDOTE

Se spuse într'o ți duceluĭ de Roquelaure că două dame de la Curte se certaseră și se insultaseră grozav.

— Și-au țis urîte ? întrebă ducele.

— Nu, i-se rĕspunse.

— Atunci mĕ însărcinez să le împac.

*
* *

— Mi se asigurase, spunea un om sĕrac cu duhul, că un pahar de vin întăresce și consolézā : dar vĕd că m'au amăgit. Eŭ am bĕut cincisprezece, și în loc d'a fi întarit, simt că șovăesc și mi-se îndoesc picĭórele sub mine.

LICITATIUNI

Ministerul lucrărilor publice : licitație la 1 Martie a. c. atât la minister cât și la prefectura județuluĭ Argeș, pentru construcția uneĭ porțiuni din șoseaua Rucăr-Frontieră. Valórea lucrărilor e de leĭ 250,190.

Comitetul permanent jud. Olt, licitație la 17 Martie 1886 pentru construirea unuĭ palat administrativ în orașul Slatina, al căruĭ plan, devis și condițiuni se pot vedea în tóte țilele la comitet.

La 20 Ianuarie pentru 1000 metri cubi care se va depune pe malul stâng al Dunăreĭ la punctul Vĕrsătura.

Ultime Sciri

Bucuresci, 8 Ianuarie.

Aflăm cu părere de rĕŭ, că simpatica nóstră artistă d-na Aristița Manolescu care actualmente se află la Iași, era să fie astădi un cadavru. Etă pe scurt ce ni se relatéză :

Luni 30 Decemhre pe la orele 11 diminéța un individ îmbrăcat bine se presentă la domiciliul d-neĭ Aristița Romanescu, unde dând peste servitórea d-sale, 'i încredință cu o specială recomandațiune o cutie cu bombóne spre a o da d-neĭ Manolescu, după care acel individ a și dispărut.

Servitórea, îndată după plecarea individuluĭ, luă din cutie câte-va bombóne și mâncă.

După câte-va ore, se simte numita servitóre cu o durere de cap, amețélă și vĕrsătură în cât leșinând cățu jos; câți-va vecini anunțară imediat pe d-na Aristița Manolescu ce se afla dusă în acel timp la repetiție la teatru, de unde reîntorcîndu-se vĕțu pe servitóre într'o stare deplorabilă, chemă îndată după aceea două medici, cari sosind 'i dete puțin lapte și un medicament în urma căreia vĕrsând s'a mai ușurat puțin.

D-na Manolescu după ce cercetă pe servitóre cum a fost casul, alergă imediat cu acea cutie la parchet, unde astă-ți d. prim-procuror Donici cercetéză cu mare scrupulositate de a descoperi pe culpabil.

După constatarea făcută de medici acele bembóne eraŭ otrăvite cu beladona.

—o—

Ministerul francez a grațiat pe Luisa Michel, pe prințul Krapotkine și pe ceĭ-l'alți socialiști-revoluționari. Ei au fost deja liberați. Luisa Michel este fórte îmbătrânită. Prietenii ei 'i-au procurat o locuință în mahalaua Levallois.

MORITZ HAIMOVICI
ELENA HAINEMAN
FIANCÉS
Bucuresci Ianuarie

Director și redactor Nicolae Procopiŭ

Foița „Universului„

180

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XXIII

(Urmare)

— Mai nimic; un ordin d'al tĕŭ către alcadele închisorei ca să pot convorbi în particular, și când 'mi va plăcea, cu bucătarul-șef al Majestăței Sale.

— Cum? Montino e arestat? și pentru ce motiv?

— Pentru o ucidere.

— Și pe cine a ucis?

— Pe seducătorul nevestei sale.

— Ce ziceĭ? așa dar nu l'aĭ ucis tu?

— Ah! așa e; tu sciĭ că am ucis pe acel ticălos? Eĭ bine! eŭ am noroc; justiția, nu sciŭ cum, a găsit pe Montino cu sabia în mână d'asupra cadavrului luĭ Guzman; ast-fel n'am trebuință să rĕspund de acéstă ucidere. Dar 'mĭ am planurile mele; trebue să vorbesc cu bucătarul, și de aceea am nevoie de ordinul ce ți-am cerut.

— Intră, zise ducele, pe care, cum scim, bufonul îl ținea în puterea sa.

— Nu, te ascept: nu vreaŭ să urc scara; du te și trimite-mĭ ordinul.

Cititoriĭ ghicesc acum că Montino fusese scos din temniță spre a vorbi cu bufonul.

Acesta mĕsura cu pașĭ marĭ unul din salconele de asceptare ale temniței; își puse pe un scaun mantaua și pălăria pline de apă, și părea cufundat pe gânduri, îndoit cu capul în jos și cu brațele încrucișate.

Temnicerul introduse pe Montino însalonul, unde 'l ascepta bufonul și urmând ordinele primite eși închidênd ușa.

—Vino în cóce, Francisc, vino încóce, îĭ zise bufonul: avem sa vorbim mult și de lucrurĭ grave.

— Unchiule Manolillo, ceea ce mi se întêmplă e într'adevĕr fórte grav, zise bucătarul turburat.

— Aĭ făcut multe rele, Montino, împrudența, slăbiciunea ta le-aŭ pricinuit și murdara ta lăcomie de banĭ...

— Credeam că veniseși pentru un alt motiv și nu spre a mĕ mustra pentru nisce nenorociri ce eŭ nu le pot înlătura, zise bucătarul-șef.

— Și într'adevĕr, rĕspunse bufonul, am venit ca să te scot d'aicĭ.

— Să mĕ scoți? Dumnedeŭ să te binecuvinteze, unchiule Manolillo! Nicĭ nu mai speram așa ce-va. Dar sciĭ că sunt un om bun, un om nenorocit dar care n'a făcut nicĭ o dată rĕŭ nimĕnuĭ.

— Ah! n'aĭ făcut nicĭ o dată rĕŭ nimĕnuĭ și cu tóte astea escĭ causa a tot ce se întêmplă de patru zile în cóce! tu, ticălos imprudent, vêndut tuturor, gata să te întorcĭ în cotro bate vêntul, tu, căruia ți-se datorește sosirea la Madrid a aceluĭ om fatal!

— Ce om?

— Don Juan Tellez Giron.

— Nu 'l puteam împiedica să vie; fratele meŭ Pedro mi-l trimisese.

— Și de ce l'aĭ primit? de ce nu l'aĭ ținut în casa ta, în loc să 'l aruncĭ în mijlocul aventurilor, ținêndu-l departe de tine?

— Era prea tînĕr și cu o figură prea seducătóre spre a 'l lăsa lângă nevastămea și lângă fiică mea.

— Care te-aŭ jefuit, care te aŭ părăsit, care te-aŭ necinstit.

— Nu 'i adevărat, senor; eŭ credeam ca și d ta: dar nevastă-mea mĕ iubesce, nevastă-mea e o femee cinstită și fiicămea...

— Dacă nevastă ta e așa de cinstită, de ce urai de mórte pe major?

— Eŭ nu l'am ucis! strigă Montino îngrozit.

— Și cu tóte astea escĭ acusat de acest lucru, o sciĭ?

— Dacă e adevărat că l'am ucis, zise bucătărul, schimbând glasul, de sigur că am făcut'o fără să sciŭ, îți jur; țineam sabia cu vîrful înnainte, nóptea era întunecósă, și...

— Escĭ sigur de ceea ce spuĭ? întrebă bufonul, care avea motivele sale ca să turbure și mai mult spiritul bucătarului-șef.

— Iți jur că nicĭ nu 'mĭ trecea prin cap să întîlnesc pe Guzman.

— Minți; de óre-ce sciaĭ că aces om, nemulțumit d'a căuta să 'ți depărteze nevasta de la datoriile eĭ, era în relațiĭ intime cu o aventurieră numită dómna Ana de Acuna.

— Oh! nu, nu, nu sciam nimic.

— Există proba despre acest lucru.

— Și cine va aduce acea probă?

— Eŭ, și la trebuință, ducele de Lerma.

— Eĭ bine! să mi-se dovedéscă, că aveam cunoscință...

— Aĭ ucis pe don Guzman lângă pórta secretă a donneĭ Ana; justiția te-a găsit d'asupra cadavrului, cu sabia în mână. Ce căutaĭ acolo, senor Francisc Montino?

Bufonul rosti aceste cuvinte cu un glas așa de satanic în cât Montino fu îngrozit; spiritul i se turbură, și păru a se conviuge cea ce până acum i-se păruse îndoios; ca printr'o întêmplare fatală, el ucisese fără să vrea și chiar fără să observe, pe majorul don Guzman, vĕdu că tóte aparențele eraŭ contra sa și începu să plângă cu amărăciune.

— A fost o ucidere precugetată, săvârșită cu un sânge rece ingrozitor, zise bufonul, care abia 'și ținea rîsul; și sciĭ bine că ucigașiĭ se spânzură.

(Va urma(

Deslegarea Șaradeĭ

din „Universul“ de la 22—23 Decembre.

Bucurescĭ: D-ra Elisa Petrescu, d. Scarlat Savul, d. E. V. Doldebio, d-na Maria Mănciulescu, E. Aricescu, d-na Aglaia Nicolaŭ, d-sórele Elena și Steliana Fiorat, d. I. G. Panaitescu, d-na Zinca Neculcea, d-ra Hagi Ilie, d-ra Elena Lazăr Naum, d-ra Elena Mihăilescu, d. Const. Andreescu.

Bîrlad: D-ra Aglaia Velner, d-ra Cornelia I, Popescu, d-na Emilia L. Bistrianu, d-ra Ghisela Stain, d. Romulus Racliș, d-ra Ecaterina D. Ivanovicĭ.

Bacăŭ: D. Romulus Grigorcea, P. Toliceanu.

Brăila: D. G. Beserianu, d. A. Gheorghiu, d. C. P. Constantin.

Craiova: D-ra Profira Zavoianu, d-ra Ecaterina Popescu, d. Ilie Gadescu, d. D. A. Gheorghiu, d-na Elena Lovenz, d. Achimescu, d-ra Zoe Andronescu.

Fălticenĭ: D. Gr. Rotărescu, d. Nicolaŭ.

Giurgiu: D ra A. D. Smilog, d. C. Ivanescu.

Galați: d. Flora Aburel; Ión Roșu; N. Filipide;

Pitești: d-ra Polina I. Nisipescu.

Ploești: d-rele Alexandrina și Eleonora Mihalopol; d-ra Victoria M. Demetrescu; d-ra Elisa H. Tocescu.

Roman: d. Nicolae I. Kapri.

Iași: d-na Hanrieta Capșa; d-ra Aglaia Theodor, d-na Eufrosina Popovicĭ; d-na Vochița Cațichi; d-ra Eleonora Thedorescu d-ra Natalia Drăghicĭ; d-ra Elena Mirea.

Piatra: d. I. Hivegianu;

Focșani: d. Miltiadi Cariadi; d. N. Ciocârlia,

Huși; d. Enache Enăchescu;

Vasluiŭ: d-ra Maria Ginan.

Zimnicea: d. căpitan M. Constantinescu!

Premiul a fost câștigat de d. Miltiadi Cariadi.

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Anul 1886

„UNIVERSUL“

spre a 'și dobêndi din ce în ce mai mult bună-voința publicului va introduce cu Anul Noŭ îmbunătățirĭ atât în redactare cât și în partea ilustrativă.

„UNIVERSUL“

apoĭ, spre a 'și menține renumele d'a fi ziarul cel mai complect și cel mai repede informat a angajat corespondenți speciali în tóte capitalele Europeĭ, cum și în principalele nóstre orașe și chiar prin sate, cari corespondenți aŭ însărcinarea să ne informeze chiar pe cale telegrafică de tot ceea ce are o importanță și un interes mai mare pentru cititorĭ.

Cât despre partea literară am și dat deja în traducere romane frumóse și noĭ de ale autorilor renumițĭ, ca: **Richebourg**, **Montépin**, etc.

Prețurile Abonamentelor:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEȚE:	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe șése lunĭ	„ 9.—	Pe șése lunĭ	„ 10
Pe treĭ lunĭ	„ 4.50	Pe treĭ lunĭ	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

PREMII LA ABONAȚI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ mai mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare, precum și 2 frumóse volume de 225 paginĭ, fie care coprinzênd: *Viața Impĕrăteselor romane, complectă* și **5 frumóse romane** adică: *Donna Ana, Era Nebun? Regentul și Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigașului* și 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. și mai mult de 100 ilustrațiĭ.—Fie care abonat de șése lunĭ care ne va trimite 2 leĭ mai mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, și un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultură, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* și 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 lunĭ care ne va trimite 1 leŭ mai mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde mai bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, rețete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 banĭ mai mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

Frumósă Ocasiune

„LE HERCULES“

VINURI VECHI

PENTRU SERBĔTORI

Vin vechiŭ de duoi ani

NEGRU și ALB

60 BANI OCAUA

Saŭ un Clondir pecetluit 80 banĭ

Se găsesce și un dublu vin, tămâiósă și negotin negru.

Din cauză că am o mare cantitate de 4000 vedre sunt decis a vinde cu 40% maĭ eftin ca orĭ și cine.

STRADA COLȚEI (Vis-a-vis de Primărie)

20—11 **Sotir Christu**

De vêndare 2 perechĭ de case una în str. Ciclopilor No. 35 bis și cea-l-altă în str. Griviței 127 în care locuește și proprietaru.

CASA DE SCHIMB

TOMA ȚACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4

In noul Palat Dacia-România

Pe ziua de 7 Ianuarie 1885.

		Cumpĕr.	Vêndute
5%	Rentă Amortisabile	92 3/4	93 1/2
5%	Rentă Rom. perpetuă.	87 1/2	88 1/2
6%	Obligațiĭ de Stat	84 1/4	85 1/2
6%	„ C. F. R. R.	—	—
5%	„ Municipale	71 1/2	72 1/2
10 fr.	„ Caseĭ p. 300 l.	205 —	210 —
5%	Scr. funciare Rurale.	83 1/2	84 1/2
7%	„ „ „	100 1/2	101 1/2
5%	„ „ Urbane.	80 —	81 —
6%	„ „ „	89 —	90 —
7%	„ „ „	95 1/2	96 1/2
Im. cu prime	Buc. 20 l. buc.	31 —	32 —
Acț. Bănc. Nat. a Rom.	500 l.	— —	— —
„ Soc. Cr. Mob. Rom.	250 l.	— —	— —
„ „ Rom. de Cons.	500 l.	— —	— —
„ „ de Asig. D.-R.	200 l.	— —	— —
„ „ „ Naționale	200 l.	— —	— —
5%	Municipale nuoĭ.	— —	— —
Acț.	Banca Prevederea.	— —	— —
	DIVERSE		
Aur contra Argint		16 1/2	16 3/4
„ „ Bilete bancă.		16 1/2	16 3/4
Florinĭ Wal. Austr.		2 00	2 01
Mărcĭ Germane		1 23	1 25
Bancnote francese		99 1/2	100 —

Bulevardul Elisabetha

Astă dĭ și în fie-care dĭ

La 3, 4, 5, 7, 8, 9 ore p.m.

Mare representație a renumiteĭ dresătóre de Leĭ

numită MISS CORA

Cu 6 lei dresați

INTRAREA: Locul I, 2 leĭ; Locul II, 1 l.

C. Steiner, director.

Intre pausă va cânta Musica militară.

Mórtea șórecilor

Remediŭ fórte sigur și puternic.

Pachetul mic 70 banĭ.

Dublu leĭ 1.10.

Se vinde numaĭ la Administrația ziaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Vinnaigre Hygiénique Admirabil produs balsamic spirtos și tonic; de un parfum fórte plăcut, favorabil igieneĭ și consacrat grijelor de toaletă, menține corpul într'o stare înfloritóre de sănătate. Previne și risipește bubele, roșiața, petele, încrețiturile și orĭ-ce alterație a peleĭ, pe care o intinerește și o indulcește dându-i o aparență albă catifelată. Flac. leĭ 1.50.

Se vinde numaĭ la Administrația ziaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Pastile pentru fumătorĭ Aceste pastile se recomandă d-lor fumătorĭ și celor care din vre-o mică indigestie séŭ bóle speciale aŭ miros urît în gură; încomodare fórte grea stând în companie. Cutia leĭ 1.

Se vinde numaĭ la adm. „Universuluĭ“ calea Dorob. No. 8. Cu adăogare de 40 banĭ se trimite franco în tótă țara'

Sticla Solubilă. Cea maĭ potrivită spre a lipi cristale rupte, porțelane, pământurĭ și orĭ-ce gen asemenea.

Flaconul leĭ 1.

Se vinde numaĭ la Administrația ziaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Editura Tipografieĭ „Universul“ Luigi Cazzavillan

ANUL II.—No. 413. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie VINERI, 10 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ROMANIA BIBLIOTECA CENTRALE CAROL I

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Lei 18
Pe șése luni - - - - „ 9
Pe trei luni - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte dilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCUREȘCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Lei 20
Pe șése luni - - - - „ 10
Pe trei luni - - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucuresci 9 Ianuarie

Sub domnia partiduluĭ liberal-naţional sub care nu se scapă nicĭ o ocasie a se pronunţa pe tóte nuanţele vorbele de datorie, muncă, libertate, se comit une orĭ cele maĭ marĭ arbitrarităţĭ.

Sunt funcţionarĭ carĭ se resfaţă în funcţiunea lor ca și cum ar avea-o prin drept de moștenire, saŭ prin alt privilegiŭ. Fac tot ce le trece prin cap, fără a avea să dea cui va sémă; la argumentele cele maĭ logice respund, printr'o absurditate.

Nu maĭ departe de cât în capitală avem juvaeruri d'acestea, ce ţin pe câte un scaun—de multe orĭ important—póte incapacitatea, negligența, dar de sigur reaua voinţă, prin favórea unuĭ puternic al dileĭ. Interese publice de mare importanţă se compromit ast-fel și scade o instituţie care a costat muncă cruntă.

Apoĭ ne mirăm că progresul nostru este numaĭ o pospăială și că ne trezim în multe părţĭ maĭ slabĭ de cum eram acum 20 de anĭ.

Ce póte să fie de pildă maĭ trebuincios pentru o ţară cu marĭ năzuinţĭ cum e a nóstră, de cât desvoltarea gustuluĭ pentru statistică și cât bine nu fac diarele contribuind la acéstă desvoltare? Prin statistică se cunósce progresul populaţiunilor, a bogăţiilor, prin ea relele ce bântue și scăderea la care sunt supuse; prin miile chipurĭ d'a spune ale statisticeĭ se póte judeca despre ţĕrĭ și naţiunĭ. Lipsa de statistică a adus nenorociri pe capul multor popóre.

Și când la noĭ încă nu s'a recunoscut valórea eĭ nu este urgent a împlini lacuna? și când ceĭ ce se silesc a o împlini sunt împedicaţĭ de nisce funcţionarĭ necunoscătorĭ de datoria și de rolul lor în viaţa ţĕreĭ și numaĭ pe argumentul *că așa voesc așa fac*, și când aceștĭ funcţionarĭ, protegiaţĭ de favóre, sunt ţinuţĭ acolo unde se află, nu este óre scandalos?

Încă de la apariţiunea acesteĭ foĭ, pe lângă alte date statistice importante, am dat dilnic și pe acea a mișcăreĭ populaţieĭ capitaleĭ. La început ómeniĭ, nedeprinșĭ, nu dădeaŭ nicĭ o importanţă unor așa cifre dar cu încetul eĭ s'aŭ convins de elocinţa ce esprimaŭ în câte-va trăsăturĭ, și scădând saŭ adunând, ajungeaŭ la raţionamente și conclusiunĭ din tóte privinţele bine-făcătóre.

Ce resultat maĭ fericit de cât acesta putea să fie pe terenul culturеĭ poporale.

Cu tóte astea, aicĭ, în capitală s'a găsit un funcţionar la oficiul stăreĭ civile care a dis că numĕrul de nascerĭ, morţĭ și căsătoriĭ ce se întâmplă în capitală, sunt secrete de oficiŭ, și nu se cade a fi sciute de cât de d-sa.

Nu o dată a dis acésta, ca să dicem că i'a luat gura pe dinainte, ci de maĭ multe orĭ, și a ordonat chiar sub-alternilor sĕĭ să nu lase a se scăpa nicĭ o cifră și nicĭ un nume din actele stăreĭ civile.

Când ne gândim că a fost în intenţiunea autoruluĭ legeĭ civile d'a se da cea maĭ întinsă publicitate actelor stăreĭ civile, pentru motive bine cunoscute, când scim că în alte ţĕrĭ se plătesc banĭ mulţĭ la diare ca să publice acele acte, cum trebue óre să calificăm refusul oficeruluĭ stăreĭ civile din capitală, d'a da la diare numĕrul nascerilor saŭ numele viitorilor soţĭ?

Rĕul ce se comite ast-fel și societăţeĭ și legeĭ și sciinţeĭ statisticeĭ, este nemĕsurat de mare și nu scim ce vom dice de funcţionarul care nu 'l recunósce și persistă în el.

Cerem d-luĭ primar să pue la oficiul stăreĭ civile un funcţionar maĭ deștept, căcĭ acela care n'a înţeles că face un rĕŭ esercitându-și capriţiile pe spatele acelora ce'l hrănesc, și crede că se află în dreptурĭ de moștenire saŭ alte privilegiĭ, nu oferă garanţiĭ că 'și va putea înţelege atribuţiunele în tóte amănunţimele lor, atribuţiunĭ cuprinse și necuprinse în lege, cele maĭ multe și maĭ marĭ create de împrejurările deosebite în care ni s'a dat acea lege.

DIN ROMA

(Corespondența particulară a „Universuluĭ“)

5 Ianuarie.

Solemnitatea de adĭ diminéță la Panteon, a fost maĭ frumósă de cât tóte serviciurile religióse aniversare celebrate în anĭ trecuţĭ în onórea memorieĭ luĭ Victor Emanuel.

Încă de la 6.45 trupele formaseră un zid viŭ care lăsa un mare loc gol în centrul pieţeĭ Rotonda. Și invitaţiĭ sosiaŭ necontenit.

Sub peristilul templuluĭ un pichet de vînătorĭ sta pe douĕ șiruri sub comanda unuĭ ofiţer.

La orĭ ce general ce se apropia ofiţerul da semnalul: *presentaţĭ armele*! Și pe dată vedeaĭ pe vînĕtor presentând cu mare iuţélă armele.

In timpul acesta templul se umplea: representanţiĭ streinĭ ascundêndu-și uniforma aurită sub blană—haina barbară a decadenţeĭ, pe care romaniĭ anticĭ ar fi interzis'o—se succedaŭ grăbiţĭ: ambasadorul Franciеĭ, însărcinatul Greciеĭ, ministrul Românieĭ și în fine toţĭ ceĭ-l-alţĭ, representaţia Senatuluĭ și a Camereĭ, miniștriĭ și mulţimea celor-l-alţĭ invitaţĭ.

La 10,15 serviciul începe. Templul nu era de sigur înţesat de lume și era destul loc gol. La 11,30 se sfîrși serviciul și lumea eși din Panteon, maĭ îmbulzindu-se, maĭ în libertare, cum se întîmpla.

* Dilele acestea Depretis a chiemat la dênsul pe Crispi.

Crispi se duse și convorbirea ce avu loc în casa luĭ Depretis, fu lungă și importantă, dar avu o conclusie negativă.

Aceste amănunte le am din isvor sigur.

Depretis spuse luĭ Crispi că 'l chema spre a 'ĭ cere un sfat asupra situaţiĭ parlamentare, vĕdând că este greŭ de guverna fără să o îndrepte.

Crispi rĕspunse că singurul sfat ce putea da era acela pe care i-l dădu de maĭ multe orĭ: că trebue să se reorganiseze partidele parlamentare libera și să se întemeie pe ele forţa guvernulu.

Depretis recunoscu sfatul bun, dar zise că se cerea timp pentru acésta; și situaţia Camereĭ e ast-fel că cel maĭ mic incident îl putea rĕsturna provocând o votare contrară luĭ.

Crispi conveni că era așa, dar de óre ce situaţia asta o crease chiar Depretis n'avea alt sfat să 'ĭ dea.

Depretis atuncĭ îl întrebă dacă, apropiindu-se de stânga, n'ar putea întări astfel basa sa parlamentară.

Crispi ceru explicărĭ maĭ amănunţite.

Strîns cu ușa, Depretis formulă clar propunerea sa: oferi un portofoliŭ luĭ Crispi, care 'ĭ respunse: *Prea târziŭ*! și adoăgă că Depretis nu maĭ e acum omul situaţieĭ și că n'are de cât să se ducă.

Se șoptesce chiar că creditul luĭ Depretis la curte ar fi stabilit fórte tare.

*„Gazeta oficială“ a început să publice lista fórte lungă a recompenselor acordate celor ce se deosibiră în timpul holereĭ.

Medalia de aur a fost decretată luĭ Cevallotti, Ferrari Luigi, Lombardo Rocco, Maffi, Musini, Nicotera și conteseĭ Sanseverino-Vimercati.

* O notă oficială asupra Massaueĭ, spune că triburile vecine cu garnisónele nóstre sunt în relaţiĭ prietenescĭ cu locuitoriĭ din Massaua, și vĕd cu ochĭ bunĭ trupele nóstre.

Notabiliĭ, cerênd și dobândind voia d'a face procesiunĭ spre a dobîndi plóie, și plóia căděnd, indigeniĭ atribuesc meritul nouluĭ guvernator general.

Temperatura minimă e de 26 centigrade.

Locuinţele și baracile pentru vară sunt deja în ordine. *Italicus.*

Căderea de stele de la 27 Noembre în Stokolm.—(Veḑĭ pag. 3)

Spice din ţară

Mort prin bătaie.—„Gazeta Săténuluĭ“ din R. Sărat scrie că în ḑiua de 27 Decembre a încetat din viaţă flăcăul Spiru Gheorghe Legumă din comuna Costieniĭ Marĭ.

Mórtea a provenit din bătaea suferită cu 9 ḑile înainte de la flăcăul Vasile Radu Zanfir din com. Bălăceanu, în împrejurările următóre:

Spiru G. Legumă era slugă în prăvălie la Ion Oprișeneseu din com. Bălăcénu; tot în curtea unde era prăvălia se afla ca slugă la Constantin Ionescu V. B.

Zamfir. Acestia aveaŭ tot d'auna obiceiul d'a se lua la trântă și de multe orĭ acéstă glumă se termina în lovituri serióse ți reciproce Ast-fel, în ziua de 18 Decem. Spiru luânduse la trântélă cu Vasile și mai puternic fiind, l'a doborît jos la pământ. Zamfir scăpând din mânele luĭ Spiru, a pus mâna pe o scurtătură de lemn și lovindul în cap de mai multe orĭ, Spiru a căḑut bolnav, ceea ce a avut de resultat mórtea.

In urma cercetărilor făcute s'a constatat faptul și Vasile Radu Zamfir s'a depus în arestul preventiv.

—x—

O cerere dréptă.—„Vocea Botoșanilor" serie : Singura judecătorie de ocol ce avem în Botoșanĭ, nu e în stare a putea tranșa tóte causele ce cad în competința raionuluĭ eĭ. Ast-fel ierĭ la acéstă judecătorie aŭ fost a se judeca nu maĭ puțin de cât 55 procese civile și corecționale, lucru ce se repetă maĭ în fie-care ḑi, luându-se în privire diferitele acte de procedură ce aŭ a face judecătoriĭ, se póte ușor vedea că cu tótă buna-voință, judecătorele cu ajutorul sĕŭ nu pot da justițiabililor o soluțiune promtă a afacerilor, lipsindu-le timpul material.

„Inființarea încă a uneĭ judecătoriĭ e mult simțită și ar trebui luate chiar de acuma mĕsurĭ cu ocasiunea facereĭ budgetuluĭ pe anul curent pentru înființarea eĭ."

—x—

La colegiul I pentru senatorĭ de la Severin s'a ales d. doctor Fotino ; la colegiul I de deputați de la Dorohoiŭ s'a ales d. Dumitru Gherghel.

—o—

Inecatĭ.—Nicolae Vlad din Cocorescĭ, județul Prahova, întorcându-se în ḑiua 31 Decembre de la Ploescĭ acasă, și voind să trécă apa Prahoveĭ la punctul Stăncescĭ l'a luat valurile împreună cu carul cu patru boĭ. Rostogolindu-se carul de două treĭ orĭ cu dênsul a avut noroc să fie aruncat pe un prund maĭ înalt unde apa nu 'l acoperea și de unde prin ajutorul altuia a putut să iasă la margine ; însă carul cu boĭ nu s'aŭ maĭ vădut.

In toți anĭ, ḑice „Democratul" acéstă apă are victimele sale. Anul trecut ne aducem aminte câțĭ nenorociți s'aŭ înecat atât aci cât și la punctul Dârmonescĭ. Ar fi de dorit ca să se ia mĕsurĭ pentru facerea unui pod cel puțin pe la acéstă trecétóre fiind și coa maĭ importantă unind Târgoviștea cu Ploescĭ.

—o—

Vĕnĕtórea regală de la Frătescĭ, în ținutul Giurgiuluĭ, despre care am maĭ vorbit, a fost organisată de d. Poteca, prefectul de Vlașca și M. S. Regele a invitat la ea pe ministrĭ localnicĭ și streinĭ, pe oficerĭ remași de la esperiența cupolelor și pe alte persóne cu vază. Sâmbătă pe la 3 ore când vĕnĕtorĭ dăduseră deja o gónă prin pădure, a sosit și regele în pădure. M. S. era în sanie și avea alăturĭ pe d. Eugenie Stătescu ministru de justiție, iar la spate se ținea un adjutant. Dupĕ sosirea M. S. góna a început și maĭ înverșunată dar în tot timpul cât a urmat nu s'a împușcat de cât un lup, două vulpĭ și treĭ iepurĭ. La urmă o masă îmbelșugată a eșit ca prin farmec la marginea pădureĭ și în jurul eĭ s'aŭ aședat vĕnĕtorĭ și aŭ ospĕtat până ce fiind timpul s'aŭ pus iarăși în sănĭ și aŭ venit la tren care 'ĭ a luat și adus în Bucurescĭ.

Noutăți Telegrafice

——

Paris, 7 Ianuarie.

Generalul Courcy, comandantul șef al trupelor franceze în Tonkin și Anam e rechemat în Francia. El va fi înlocuit prin generalul Warnet.

Sofia, 7 Ianuarie.

Dupĕ propunerea Germanieĭ, guvernul princiar a declarat că primește Bucureștiĭ ca loc de întrunire pentru delegațiĭ însărcinați cu discuțiunea preliminarielor de pace dintre Serbia și Bulgaria.

Atena, 7 Ianuarie.

Guvernul elen a remis puterilor Nota prin care face cunoscut refusul sĕŭ de a desarma.

Acest refuz e basat pe aceea că cestiunile ridicate prin mișcarea rumeliotă n'aŭ primit încă o soluțiune satisfăcătóre.

Londra, 7 Ianuarie.

„Times" crede că puterile vor răspunde refusuluĭ Grecieĭ și Serbieĭ printr' un noŭ demers colectiv de un caracter maĭ imperativ.

Roma, 8 Ianuarie.

Contele de Robilant, ministru afacerilor străine, a supus Camereĭ o a doua serie de documente privitóre la afacerile Rumelieĭ.

D. Maurigi întrébă pe ministru asupra politiceĭ urmate de Italia în marea Rosie și asupra misiuniĭ încredințate generaluluĭ Pezzolini.

Sofia. 7 Ianuarie.

In rĕspunsul sĕŭ la Nota colectivă a Puterilor, guvernul princiar recunóște că Rusia nu incetéză de a se interesa de sórta statelor balcanice și maĭ cu sémă de a Bulgarieĭ. El se declară decĭ gata a libera trupele sale îndată ce Serbia, care ia din ḑi în ḑi o atitudiue maĭ amenințătóre, se va angaja într'un mod formal să demobiliseze, saŭ îndată ce Puterile vor voi să asigure opera de pace, saŭ vor garanta că teritorul bulgar nu va fi din noŭ atacat și năvălit, cum a făcut de curând Serbia.

Paris, 7 Ianuarie.

„Le Temps" spune că Pórta, prevĕḑând neeficacitatea Notelor colective a chemat sub drapel încă o sută de batalióne de rediĭ.

Beyrut, 7 Ianuarie.

Turcia trimite în Syria o mare cantitate de puștĭ, pentru armarea eventuală a tuturor musulmanilor.

Cetinge, 7 Ianuarie.

Ziarul muntenegrean „Glasrnagorea" relavând știrea dată de jurnalele vieneze, care anunțaŭ plecarea prințuluĭ Muntenegruluĭ la Constantinopel, spune că prințul Nikita pleacă în țĕrĭ maĭ desvoltate de cât Muntenegru din puntul de vedere al industrieĭ și agriculturieĭ, ca Italia și Francia. Acéstă cĕlătorie are de scop să asigure desvoltarea pacinică la care Muntenegru póte să se devoteze într'un mod liniștit, sprijinindu-se pe bunĭ sĕĭ amicĭ și trăind în pace cu vecinĭ sĕĭ.

CRONICA BUCURESCEANA

Joĭ 9 Ianuarie

Cutia săracilor

Intrare : Suma din urmă leĭ 32, b. 20. Aŭ maĭ dat d. G. D. Nicolescu leĭ 3 și 3 bilete de loteria Ateneuluĭ cu No. 112639, 250666 și 435681 ; Presa Matheiŭ Basarab a dat 5 leĭ pentru incendiŭ, noĭ însă îĭ trecem la cutia săracilor ; d. N. Goldenstein 1 leŭ și d-na Ana Sapira 50 b. Suma totala leĭ 41.70.

—o—

Doctorul Marcovicĭ era o celebritate între medicĭi noștri ; ca la orĭ-ce celebritate medicĭi savanțĭ i-aŭ scos creeriĭ din țéstă și 'ĭ aŭ cântărit. Creeriĭ luĭ aŭ tras 1410 grame adică cu 300 grame maĭ mult de cât orĭ ce creerĭ ordinarĭ. Se scie că cu cât greutatea creerilor la om este maĭ mare cu atât inteligența luĭ a fost maĭ vastă.

—o—

Inmormêntarea doctoruluĭ Marcovicĭ s'a sevêrșit ierĭ. Tot ce are capitala maĭ inteligent, maĭ de frunte, tinerĭ și bĕtrânĭ, precum și mult popor a însoțit la cel din urma locaș pe acest luptător al sciinței..

Cortegiul era lung și nenumĕratele coróne ce se trimeseseră pe sicriul ilustruluĭ doctor în semn de recunoscință, de iubire, de durere în general. In fața Universității a ținut un discurs d. doctor Felix. In dreptul spitaluluĭ Colțea a vorbit un student. Aŭ maĭ vorbit d-niĭ doctorĭ Măldărescu și Stoicescu.

—o—

In organisarea magistraturei s'a admis, în întrunirea de avocați ținută sub președința ministruluĭ de justiție, inamovibilitatea, îmbunătățirea situațiunneĭ magistraților, scurtarea vacanțelor de Paști și Craciun și lungirea vacanțelor de vară, S'a vorbit de o taxă nouă asupra proceselor ce se vor câștiga spre a se acoperi sporul de cheltueli cu urcarea lefelor.

—o—

Contrabandă.—Nisce sergenți de oraș aŭ-oprit alaltăerĭ la bariera Pantelimon maĭ mulți individĭ ce aveaŭ pe sub haine tinichele pline cu spirt. Individiĭ s'aŭ supĕrat și aŭ protestat în numele libertățeĭ, dar sergenții nelăsându'i, s'a începput lupta. Din amândouĕ părțile aŭ fost răniți. Un cal a fost ucis. Treĭ contrabandiștĭ se află la arest.

—o—

O fată furată de un birjar scopit. Ea era fiica vĕduveĭ Maria Ionescu, din strada Fundătura Taurului, și a fost dusă la o casă retrasă ca să fie jertfa nu a uneĭ pasiunĭ ci a fanatismuluĭ religios. Rusul voea s'o scopéscă spre a o avea lângă sine în cerul lipovenesc. Birjarul se află arestat iar fata s'a întors a casă.

—o—

O nebună a fost prinsă ierĭ preumblându-se gólă pe calea Victorieĭ, cântând și țipând. A fost dusă la spital dar nu s'a putut încă afla de unde este.

Rĕscóla din Cartagena

—o—

Madrid, 4 Ianuarie.

(*M*). Etă câte-va amănunte ce am putut culege asupra mișcăreĭ din Cartagena, despre care v'am mai dat puține notițe.

In nóptea de 29 spre 30 decembre trecut, o bandă de 40 soldați și 30 țĕrani, condusă de un sergent se presentă la fortul S. Julian. Primiți de un suboficer ce făcea parte din mișcare, ómenii ce o compuneaŭ puneaŭ mâna pe arme și pe un tun cu care dădură semnalul convenit la alte două forturĭ care ar fi trebuit să rĕspundă. Inchidênd pe locotenentul ce comanda fortul, cum și pe ómenĭ de gardă, eĭ asceptară în zadar rĕspunsul la semnalul lor.

In timpul acesta comandantul militar din Cartagena, generalul Fajardo, informat de fapt, precedând la o mare distanță un regiment de trupe fidele. Oprindu-se la pórta închisă, ordonă rĕsculaților să se întórne la datorie. Singurul rĕspuns ce primi fu o șarjă neasceptată de puscĭ care 'l isbi în piciorul stâng și într'un braț. Două, treĭ garde ce 'l însoțiaŭ rĕspunse la împușcătură și pe urmă ridicară pe general care căḑuse jos ca un corp mort.

Dus într'o casarmă din apropiere, el primi acolo întâiele îngrijirĭ, dar starea luĭ e fórte gravă.

Alaltă ierĭ séra a plecat un medic al Regineĭ spre a 'ĭ tăia piciorul. Este îndoios, însă, daca generalul va scăpa cu viață. Acum aflu că rănile primite de dênsul sunt patru,

In timpul acela rĕsculațiĭ, vĕḑênd că cele-l-alte forturĭ pentru motive necunoscute nu luaseră parte la rĕscólă, lăsând armele fugiră repede într'o pădure ce se întinde in apropiere. Până acum nu se scie în cotro aŭ pornit.

Guvernul era informat că se va face o tentativă și dăduse, de maĭ multe zile instrucțiĭ comandanților maritimĭ aĭ peninsuleĭ. Ziarele, de orĭ-ce culóre, reprobă încercarea ; zoriliștiĭ afirmă că rescu laților strigaŭ : Trăéscă Isabela II; monarhicĭi, din contră, spun că a fost o mișcare republicană.

— Din ziarele madrilene luăm apoĭ aceste alte informațiĭ :

In fortereța Cartageneĭ se găsesc regimentele de infanterie de Otumba și Prințesa, un batalion de artilerie de costă, două companiĭ de geniŭ, un batalion de infanterie de marină și o companie de garde de arsenal.

Foița „Universului"

38

DRAMELE VIEȚEĬ

Miliónele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XIII.

Stăpânul caseĭ.

El sta jos, se sculă, și fără să se ostenéscă d'a saluta pe fată, îĭ ḑise cu un ton brusc :

— D-ta eștĭ fata vĕduveĭ Lureau ?

— Da, domnule.

— Ah! să vedem, când o să 'mĭ plăteștĭ chiria, d-ta ?

— Domnule Rabiot, dómna Grelut a trebuit să 'ți spună... îngână Eugenia.

— Nu 'ĭ vorba de ce mi a spus dómna Grelut, întrerupse el cu asprime, dar de ceea ce aĭ să 'mĭ rĕspunḑĭ d-ta. Când îmĭ plătescĭ ?

— Mama e bolnavă de câte-va lunĭ, domnule, și, ca culme a nenorocireĭ, eŭ n'am de lucru.

— N'aĭ de lucru ? Mĕ privesce asta pe mine ? Cine-va caută de lucru.

— Am cerut pretutindenĭ.

— Haida de, numaĭ leneșiĭ nu găsesc nimic de făcut.

— Oh ! domnule, escĭ crud, făcu fata.

— Și lăcrămi gróse i-se rostogoliră în ochĭ.

— Eŭ, sciŭ numaĭ un lucru, reluă Joseph Rabiot, că cine-va trebue să plătéscă ce este dator.

— Ah ! domnule, dacă am putea.

— Dacă ar fi toți chiriașiĭ rĕĭ ca d vóstră, ce s'ar face proprietariĭ ? Nu le-ar maĭ rĕmâne de cât să întindă mâna pe uliță saŭ în tinda bisericilor ?

— Sciĭ, domnule Rabiot, că suntem de zece anĭ în casa d-tale.

— Eĭ și ?

— Am plătit tot-d'auna la timp.

Obiceiŭ minunat pe care nu trebuia să 'l pierdeți.

— Bóla mameĭ, lipsa de lucru...

— Incă o dată, asta nu mĕ privesce nicĭ de cum.

— Cu tóte astea, domnule, nu poți birui imposibilul.

— Frumos rĕspuns, zĕŭ ; dar nu mise plătesce cu asemenea banĭ.

— Domnule Rabiot, îți datorim chiria pe două lunĭ.

— Și pe a treia, care e în curs.

— Așa e, domnule, dar fiind-că aĭ fost bun să ascepți până astă-ḑĭ, maĭ dă-ne puțin timp. Suntem cinstite, domnule Rabiot, am vrea să lucrăm de am putea ; lasă, nu te vom păgubi. Nu voiŭ rĕmâne necontenit fără lucru ; în dată ce voiŭ lucra, ce voiŭ câsciga va fi pentru d-ta.

Vorbind, fata înaintase spre feréstră, și Joseph Rabiot, care nu putuse vedea bine chipul domnișóreĭ Lureau, atât era de întunecósă odaia portăreseĭ, zări atuncĭ trăsurile eĭ fine și delicate, profilul eĭ pur și fermecător.

Proprietarul simți pe dată desceptêndu-se într'ênsul poftele sale simțuale.

— Eĭ, ḑise el schimbându-și pe loc glasul și atitudinea, escĭ gingașă. Da, urmă el, apropiindu-se de fată, și examinând cu o obrăznicie necuviincióșă, da, zĕŭ, fórte gingașă, aș putea ḑice chiar fórte frumósă.

Eugenia încercă o sensație supărătóre, coborî ochiĭ și întórse capul.

Avea dorința să spună d-luĭ Rabiot că vorbele luĭ eraŭ nepotrivite, necuviincióse. Nu cuteză. Era stăpânul caseĭ.

— Să vedem, să vedem, reluă el cu un glas dulce, póte că e un mijloc d'a regula lucrurile.

— Mama și eŭ nu cerem alt de cât să ne maĭ daĭ puțin timp.

— Vom vedea asta.

— Când lucrez, domnule Rabiot, câscig ușor cincĭ francĭ pe ḑi ; câscigul meŭ póte merge și până la șépte francĭ, de voiŭ lucra treĭ patru ceasurĭ nóptea. Numaĭ, cum spuneam maĭ adinióra, trebue să am de lucru ; dar vom eși din timpul mort; voiŭ lucra nóptea. Oh ! nu 'mĭ lipsesce curajul. In tóte săptămânile, voiŭ da portăreseĭ, pentru d-ta, cât voiŭ putea maĭ mult. Veĭ vedea domnule Rabiot, voiŭ plăti repede ce datorim.

— Hîm, hîm, să lucrezĭ nóptea... nu te gândescĭ óre ce rĕŭ îțĭ veĭ face ochișorilor d tale ? Eĭ, eĭ, cred că amândoĭ vom găsi alt ce-va. Zĕŭ, da, vom ajunge să ne înțelegem.

Eĭ bine, frumósa mea fată, destul pe aḑĭ ; mâine veĭ veni la mine și ne vom relua convorbirea ; te voiŭ ascepta la unspre-ḑece, da, la un-spra-ḑece, vom dejuna împreună, zĕŭ, și între póme și cafea, hîm, hîm, vom sfîrși afacerea asta.

Eugenia se îndreptă iute și, cu un glas necăjit, zise :

— Domnule Rabiot, nu este nicĭ de cum necesar să viŭ la d-ta.

— Ba da, ba da. Eĭ, n'aĭ să te temĭ de nevastă-mea, sunt holteiŭ.

— Ți-am arătat situația nóstră, domnule, rĕspunse fata cu vioiciune, ceea ce 'țĭ cer spre a 'țĭ plăti e puțin timp, îmĭ poți spune data dacă vreĭ să 'mĭ acordĭ acéstă favóre.

— Ne vom înțelege, îțĭ repet ; dar trebue să vorbim, să 'țĭ examinez bine cererea. Vino mâine să mĕ veḑĭ, la unsprezece ceasurĭ. Eĭ bine, da veĭ veni ?

— Fata, cu ochiĭ înflăcărați, se uită drept în față la Rabiot și cu un glas apăsat, rĕspunse :

— Nu !

— Eĭ, zicĭ ?

— Zic nu !

— Ah ! așa merge ! Bine, atât maĭ rĕŭ pentru d-ta ; nu trebue să-'mĭ fie milă de o fată care 'șĭ ia aere față cu mine. Iți daŭ patru zile, auḑĭ domnișóră Lureau, patru zile. Astă-zĭ e sâmbătă, dacă marți, la acelaș ceas, nu veți fi plătit chiria pe cele două lunĭ trecute, veți primi însciințare prin portărel, și la sfîrșitul luneĭ acesteia vi-se vor secfestra mobilele, veți fi date afară din casă, vi-se vor vinde mobilele cu toba și cele-l alte.

(Va urma).

Incă de la 26 Decembre comandantul pieţeĭ adoptase precauţiuni pentru paza forturilor ca să preîntîmpine o încercare de rĕscóla.

El trimisese guvernatorilor lor cuvintele de ordin sub pecetie spre a fi contrapuse acelora ale orĭ-căreĭ trupe ce ar fi vrut să intre în fort.

Fajardo umblase cu o nópte înnainte prin tóte forturile şi poruncise să 'l informeze la fie-care patru ore dacă nu se întîmplă ce-va noŭ.

Ceĭ 40 de soldaţĭ ce formaŭ garnisona din S. Julian eraŭ comandaţĭ de un locotenent.

Trupa acésta era schimbată periodic.

In timpul zileĭ, sergentul se duse în oraş ca să se învoiască cu conjuraţiĭ.

Nóptea se închiserĕ porţile si la nouĕ în S. Julian domnea tăcerea cea maĭ adâncă fiind-că ómeniĭ se retraserĕ în dormitóre.

Atuncĭ sergentul ţise că se ducea să inspecteze sentinelele şi se crede că a luat cheia cu dênsul.

Se socotesce că maĭ înnainte de zece el s'a întors urmat de o mulţime mare de ţĕraniĭ (?) Aceştia se duserĕ în armărie şi puserĕ mâna pe puscĭ şi pe tun.

Indată după aceea închiserĕ pe locotenent şi pe soldaţĭ în dormitóre.

La zece Fajardo trebuia să priméscă semnalele convenite; tóte forturile 'ĭ deterĕ semnalele afară de S. Julian. Pe dată el cugetă că era vre-o noutate şi că garnisona se rĕsculase.

Ordonă colonelului Mreras d'a trimite trupe lă S. Julian şi porni repede într'acolo.

Sosind la pórtă el strigă:

— *Abrir muchachos que soy vuestro general* (deschideţĭ băeţĭ că sunt generalul vostru) dar s'a rĕspuns cum am spus maĭ sus.

Rĕsculaţiĭ după ce deterĕ cu tunul şi cu puscile vĕdĕnd că vor fi încunjuraţĭ repede o pornirĕ la fugă spre mare.

Ast-fel spun cel puţin soldaţiĭ ce eraŭ închişĭ şi carĭ tocmaĭ la cincĭ doborîrĕ uşa 'şĭ căutară armele şi pe urmă liberară pe locotenent.

„Imparcial" spune că rĕsculaţiĭ n'aŭ fugit pe mare de óre-ce este grea scoborirea şi îmbărcarea pe acolo dar s'aŭ ascuns în munţiĭ vecinĭ unde sunt multe galeriĭ de mine părăsite, pescerĭ sigure şi unde populaţia e pentru republicanĭ.

— O *depeşĕ* din Cartagena sosită acum spune că s'aŭ arestat 39 din resculaţiĭ de la Cartagena.

Continuă perchisiţile şi arestările.

La San Sebastiano se descoperi un depozit de arme.

Guvernul ia marĭ măsurĭ militare.

Consiliŭ practic

Unghiile intrate în carne.—Acésta este pentru d-vóstră, tinerĭ şi tinere, care voind să vĕ conformaţĭ cu capriţiurile modeĭ îndurаţĭ cu plăcere tortura de a purta ghetele inguste şi cu tocurile înalte, lucru care face ca unghiile să intre în carne.

Dacă tăiaţĭ des unghiile, acésta póte nu s'ar întâmpla; dar dacă negligiaţĭ şi dacă vedeţĭ că rĕul se agravéză, nu perdeţĭ timpul; vĕ sfătuesc însă să nu daţĭ fuga pe la babe ci încredinţaţi-vĕ unuĭ chirurg, dând draculuĭ pentru tot-d'auna ghetele înguste şi tocurile înalte.

Insciinţare

Abonamentele la „Universul" începe la 1 şi la 15 ale fie căreĭ lunĭ; a se vedea pe pagina IV premiĭ ce se acordă la abonaţĭ.

GER ŞI NOAPTE

Pe jos zăpadă, în pieptu-mĭ ghiaţă;
Pe cerurĭ norul întunecos;
In a mea cale vifor şi ceaţă!
O! Dómne, totul e fioros!

Noapte! ascunde'ţĭ neagra ta haină!
Soare! maĭ vino pe tristul cer
Destule lacrimĭ plânse în taină!
Destule lanţurĭ grele de fier!

E prea 'ntuneric, frigul prea mare,
Gerul şi noaptea mĕ îngrozesc!
Ah! nicăirea nu e scăpare,
Căcĭ timpul trece şi... eŭ trăesc!

Carol Scrob

Urlaţĭ, Ianuarie 1886.

Spice din Străinătate

Un oraş distrus de cutremur.—O depeşă din Panama spune că oraşul Matillan fu aprópe distrus de cutremur la 6 decembre.

Aŭ fost 131 sguduirĭ şi pare că nu sunt victime.

Aŭ fost sguduirĭ şi într'alte părţĭ din America centrală, cu sgomote vulcanice la Equator care sunt causate de erupţia vulcanuluĭ Cotopaxi.

—o—

Abdicarea regeluĭ Bavarieĭ.—Se depeşéză din Münich că ideea abdicăreĭ regeluĭ Ludovic face progrese repedĭ.

I s'ar da nisce castele construite de dênsul şi un apanaj redus.

Datoriile i-se vor plăti de Stat. Regele va fi supus la un consiliŭ de tutelă.

Abdicarea ar avea loc maĭ înnainte de centenarul indipendenţeĭ bavarese, care cade in August.

—o—

Papa negru.—E pe mórte Bekx.

Numele luĭ e celebru: el e generalul jesuiţilor, temutul autocrat care, păstrând tradiţiile luĭ Ignatiŭ de Loyola, întindea asupra lumeĭ întregĭ misteriósa sa putere.

E supranumit „Papa negru"; e obligat de demnitatea sa să n'aibă nicĭ afecţiĭ nicĭ familie, nicĭ consideraţie pentru persóne şi nicĭ pentru principii; e superior cardinalilor, chiar papeĭ.

Eugeniu Sue povesti faptele Papeĭ negru în „Jidovul rătacitor."

Luĭ Bekn se datoresce dogma Imaculateĭ.

Are maĭ bine de nouĕ-zecĭ de anĭ; e slab, aprópe prăpădit şi murdar, acum el e pe mórte şi în curînd vom avea un jesuit maĭ puţin.

—o—

Luisa Michel, cunoscută comunardă, protestéză că ea a refusat graţierea şi că a fost ameninţată să fie scósă din închisóre cu sila.

Lisbonne, comunardul ce a deschis la Paris cafeneaua galereĭ i-a oferit locul de directóre şi casieriţă cu plata de 100 leĭ pe zi.

Luisa Michel refusă, zicênd că nu vrea să fie un obiect de reclamă.

Anarhiciĭ organiséză un banchet în onórea sa.

In curînd ea va pleca din Francia.

Ilustraţia nóstră

Din maĭ multe oraşe ale Europeĭ s'a raportat plóia de stele observată la 27 s.n. Noembrie. Fenomenul s'a observat la Stockolm în Suedia, în tótă strălucirea luĭ. Din calculele făcute atât la Palermo cât şi la Paris, resultă că pământul, în revoluţiunea luĭ, a trecut în acea ţi printr'o estremitate a coŭleĭ cometeĭ luĭ Biela observată pentru cea din urmă óră la 1852.

ANECDOTE

Un domn imputa unuĭ măcelar, ce era din acelaşĭ oraş cu dênsul, că de ce taie numaĭ o vacă pe săptămâna.

— Dar, d-le, îĭ rĕspunse măcelarul, cum vreĭ să taĭ douĕ dacă nu se vinde?

— Prostule! Dacă nu voescĭ să taĭ douĕ, taie una şi jumătate.

***

O tînĕră şi frumósă fată se duse la un popă să se spovedéscă.

Popa după ce sfîrşi spovedania împins de curiositate, vru să scie şi numele feteĭ.

— O! părinte, respunse fata, numele meŭ nu e un păcat!

Ultime Sciri

Londra, 8 Ianuarie.

„Morning Post" spune că Englitera e dispusă să ia măsurĭ energice spre a convinge pe Grecia de neputinţa eĭ şi s'o păzéscă ast-fel de pericolele unuĭ conflict cu Turcia.

Londra, 8 Ianuarie.

Regina a conferit luĭ Sir William White decoraţiunea mareĭ crucĭ a ordinuluĭ St. Michel şi St. George, şi a numit pe d. Lascelles cavaler al aceluiaşĭ ordin.

Paris 8 Ianuarie.

„Journal des Debats" afirmă, conform scirilor ce i-aŭ venit din Berlin, că cele treĭ imperiĭ sunt cu totul de acord pentru a face ca Statele din Balcanĭ să desarmeze, dar că împăcarea Ţaruluĭ cu principele Alexandru nu trebue încă să fie privită ca un fapt indeplinit.

Bucuresci, 9 Ianuarie.

Primarul capitaleĭ, d. N. Fleva, se întórce la 15 corent de la Viena, ĝpe deplin însănătoşit.

—o—

D. de Coutouly, ministrul Francieĭ, a fost primit icrĭ în audienţă de M. S. Regele căruia 'ĭ a remis o scrisóre de la preşedintele Republiceĭ francese.

—o—

D. Radu Mihaĭ, ministru de lucrărĭ publice, şi d. Cogălniceanu s'aŭ reîntors în capitală.

—o—

Saimen Olender, autorul principal al furtuluĭ comis în paguba d-luĭ colonel Alcaz, îu gara de la Roman, a fost prins la Varna sub numele de Adolf Edelman.

—o—

In cursul acesteĭ luni M. S. Regele va visita scóla militară superióră.

—o—

„Journal de St. Petersburg" ţice că marile Puterĭ pun tóte silinţele ca să facă pe Serbia, pe Grecia şi pe Bulgaria să desarmeze. Demnitatea Europeĭ cere să se previnĕ marile calamităţĭ ce s'ar nasce din situaţia actuală.

—o—

Adelina Patti, după ce-a făcut în ţară un adevĕrat vârtej, golind mulţime de pungĭ, unele chiar subţirĭ, s'a dus în fine la Viena, lăsându-ne în pace.

—o—

In cercurile politice din Viena se vorbesce că împĕratul Franz-Iosef va face la primă-vară o visită regeluĭ Italieĭ la castelul Racconigi, în Piemont.

MULŢUMIRI

Mulţumim următórelor persóne care în urma apeluluĭ nostru după nenorocire, de foc întâmplată la tipografia şi depositul de hârtie al ţiaruluĭ „Universul", aŭ binevoit a ne cumpĕra din romanele la eare ne a rĕmas tótă speranţa spre a putea face la loc tipografia şi care, costând 1 leŭ 50 banĭ fie-care, le dăm cu un leŭ:

Bucurescĭ: D-na Maria Scodrea 1 vol. d-na Maria Rizescu, 1 vol.; d. Alecu Georgescu Frumuşanu, 2 vol.; Diaconu M. Ionescu, 2 vol.; d-a Eufrosina Munteanu 2 volume.

Tulcea: N. Manolescu, 1 vol.

Botoşanĭ: Udrischi, 2 vol.

Gara Crivina: d. Michail Amărăscu, 1 volum.

Doctor Urechia
de la Facultatea din Paris
Consultaţiĭ: Marţea, Joia şi Sâmbăta de la 12—2 ore.
Strada Stirbeĭ Vodă No. 66

Director şi redactor Nicolae Procopiu

Foiţa „Universului"

42

TESTAMENTUL
PRINCIPELUI BISMARCK

PARTEA ÎNTÊIA

Desmoşteniţii

IV

Tînĕra lucrătóre

„Tînĕrul Pohl e un băiat silitor, onest, inteligent; el e menit să facă o femee fericită şi te asigur că va fi recunoscător, că va fi sclavul aceleĭ femeĭ care nu se va rusina d'a deveni femeea luĭ.

D-na Düsselhof făcu o pausă ca şi cum ar fi aşteptat o vorbă din gura feteĭ, însă acésta ţinea mereŭ capul plecat şi nu rĕspundea nimic.

O uşóră şi fugitivă nemulţumire trecu pe figura vĕduveĭ; recunoscuse că, spre a uni pe fată cu ghebosul, era maĭ greŭ de cum credŭse. Nu 'şĭ dete armele însă şi reîncepu cu tonul cel maĭ dulce ce s'a putut închipui:

— Scumpa mea, nu trebue să uiţĭ un lucru iarăşĭ, acela adică că logodindu-te cu acest tênĕr, escĭ în posiţiune să 'ĭ primescĭ ajutórele care vĕ vor scăpa pe d-ta şi pe tatăl d-tale de calamitatea ce vĕ ameninţă.

Aşteptă din noŭ un rĕspuns dar fata, tăcând mereŭ, reluă cu un fel de nerăbdare:

— Te rog, rĕspunde'mĭ, copilă, eŭ vorbesc în interesul d-tale, viitorul vostru mĕ îngrijasce, te rog, rĕspunde-mĭ. De ce staĭ rece la ostenelele ce 'mĭ daŭ ca să vĕ scap de nevoie.

Acum Elisa rădică capul.

— Eştĭ prea bună, dómnă, ţise dênsa, dar dacă scăparea stă numaĭ în căsătoria mea cu vecinul d'alăturea, atuncĭ mĕ pot lipsi de ea. 'Mĭ e milă de dênsul, compătimesc la nenorocirile cu cari l'a încărcat natura, dar nu pot nicĭ să 'l iubesc nicĭ să 'l iaŭ de bărbat.

Vĕduva se sculă d'o dată şi, lucru ne maĭ vĕdut până atuncĭ nicĭ de Elisa nicĭ de alţĭ locuitorĭ aĭ caseĭ, dênsa rădică ochiĭ şi o privire pătrunzĕtóre eşi dintr'ênşiĭ.

Tînĕra fată se înfiorâ; rĕmase ca înlemnită. Aceĭ ochĭ eraŭ marĭ şi bruni, luceaŭ d'un foc bizar, iar, întorcându-se, păreaŭ a arunca scânteĭ.

— Eĭ, dar eŭ 'ţi voiŭ spune atuncĭ ce eştĭ, domnişóră, reluă văduva dar nu cu dulcéţă ci cu un ton rece şi poruncitor. Eştĭ o creatură ingrată, vanitósă, uşóră! In interesul bĕtrânuluĭ d-tale tată, în interesul femeeĭ Drossel şi al celor treĭ copiĭ aĭ eĭ carĭ 'mĭ sunt străinĭ şi de a căror sórtă n'aveam nicĭ un motiv a mĕ interesa, în interesul tuturor acestora am încercat să te îndrept pe calea cea maĭ bună ce 'ţĭ stă înainte, iar d-ta, care vedĭ la doĭ paşĭ înnainte mizeria d-tale şi a tatăluĭ d-tale, 'mĭ vii cu pretextul că nu poţĭ iubi pe acel tênĕr: Eĭ! sciŭ acum d'ajuns, te cunosc îndestul. Nu 'ţĭ e téma de mizerie fiind că aĭ un mijloc sigur d'a o întîmpina, acela d'a te arunca în braţele ruşineĭ şi ale desonóreĭ.

Aceste din urmă cuvinte avurĕ un efect neauzit; vĕduva credŭ un moment că 'şĭ ajunge scopul.

Elisa sări în sus şi cu faţa roşită de înfama ofensă ce 'ĭ aruncase vĕduva, strigă:

— Dómnă, dómnă!

Maĭ mult nu putu ţice de óre-ce se înăbuşea.

Vĕduva nu 'ĭ lăsă timp de gândire ci reluă cu o energie crescêndă:

— Da, e lesne să te indigneză ast fel şi să strigĭ „dómnă" dar numaĭ cu vorbe nu se distruge credinţĭ ca aceea pe care mi-am făcut'o eŭ despre d-ta. Probézĕ-mĭ prin fapt că n'am avut drept şi atuncĭ cu umilinţă 'ţĭ voĭ cere ertare.

Elisa îşĭ revenise din prima emoţiune.

— Nu sciŭ, dómnă, ţise dênsa încet, cu ce drept vrĭ să 'mĭ spuĭ asemenea lucrurĭ. Mĕ iaĭ din drumul meŭ, mĕ faceĭ să 'mĭ perd timpul spre a mĕ convinge că sunt datóre să mĕ căsătoresc cu acel tênĕr pe care nu 'l cunosc nicĭ nu l'am vĕdut bine. Şi când 'ţĭ rĕspund politicos că 'mĭ e cu neputinţă a primi mâna luĭ şi când tot din politeţă ţin ascunsă mirarea ce mĕ cuprinde că d-ta te interesezĭ aşa mult de sórta mea şi a tatăluĭ meŭ atuncĭ d-ta mi-aducĭ o ofensă aşa de gravă? Dar ce ţi-am făcut, ce aĭ cu mine? Dacă tatăl meŭ n'ar avea supĕrările luĭ i-aşĭ spune negreşit acésta scenă şi te-ar întreba el de unde 'ţĭ arogĭ drepturĭ aşa de marĭ asupra nóstră. Mĕ mulţumesc însă să te părăsesc spuindu'ţĭ ceea ce pe viitor voĭ simţi încă pentru d-ta: dispreţ!

Cu aceste cuvinte voi să părăséscă camera. Vĕduva se puse înainte'ĭ şi 'ĭ ţise:

— Aştéptă un moment să 'ţĭ daŭ rĕspuns la espresiunea dispreţuluĭ d-tale. Inţeleg ca o fată de vârsta şi esperienţa d-tale să 'şĭ bată joc de ómeniĭ ce şi-ar jertfi odihna pentru dênsa, în loc de recunosciinţă să le-arate dispreţ. Dar nu cred ca tatăl d-tale şi d-na Drossel carĭ aŭ maĭ multă prevedere să nu nu mĕ înţelégă. Compătimesc din adâncul inimeĭ pentru sórta tatăluĭ d-tale, şi precum am ajutat pe d-na Drossel astfel vroiam să 'l ajut şi pe el, mĕ gândisem însă că nu trebuia să spun eŭ însamĭ tatăluĭ d-tale cum că, atât onórea cât şi existenţa luĭ viitóre atârnaŭ de logodirea d tale cu un tênĕr óre-care. Acum însă sunt hotărîtă să 'ĭ vorbesc pe faţă. 'I voiŭ descri întâmplările de carĭ vĕ aflaţĭ fórte aprópe.

(Va urma)

Varlam Horst.

Foița „Universului„

181

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XXIII

(Urmare)

— Să fiŭ spânzurat, Dumneḑeule! și să nu pot scăpa!

— Legea e positivă, e rigurósă, și sórta 'ți este în mâna teribilului alcade de oraș și de Curte, Ruy Perez Sarmiento, care se bucură, când vede spânzurându-se lumea; dar chiar de aĭ fi căḑut în mâna unuĭ alcade maĭ omenos ar fi fost acelaș lucru.

— Și aĭ venit să 'mĭ spuĭ astea? credeam că veniseși să mĕ scapĭ.

— Escĭ un ticălos și un fricos; dacă n'aĭ fi astfel póte că aș căuta să 'ți vin într'ajutor.

— D-ta?...

— Da, eŭ,

— D-ta poți?

— Pot.

— Scapă-mĕ, de! scapĕ-mĕ și tótă averea mea e a d-tale.

— N'am trebuință de baniĭ d-tale.

— Atunci ce vreĭ? ce cerĭ de la mine?

— Consciința d tale. Imĭ trebue un braț care să mĕ servéscă, o mână care să lovéscă la un semn al meŭ.

— Nicĭ o dată n'aș cuteza, nicĭ o dată n'aș avea curajul...

— Ascultă-mĕ bine; crediĭ óre că nu se póte lovi de cât cu o armă? un bucătar are și alte mijlóce.

— Ah!

— Făcênd un fel de bucate cu mâna sa.

— Ah! otrava! otrava! Nicĭ o dată nu 'mĭ venise ideea asta.

— Hotărâsce!

Montino 'și aduse aminte ca și cum un spirit rĕŭ i-ar fi inspirat acéstă cugetare, că avea în buzunar prafurile ce 'ĭ dăduse Cristobal Cuero înfășurate într'o hârtie.

— Otravă, murmură el încetișor, otravă care omóră în cincĭ minute, aceeașĭ de care a murit ierĭ pajul Gonzales!

— Este ceea ce 'mĭ trebue!

— Nu, nu, de o sută de orĭ nu!

— Atuncĭ veĭ fi spânzurat ca un ucigaș.

— Dumneḑeule! lasă-mĭ timpul să cuget!

— Nicĭ un moment!

— Eĭ bine! ḑise Montino, crima va cădea asupra conscinței d-tale; nu voĭ fi eŭ ucigașul ci d-ta care mĕ silescĭ să aleg între crimă și mórte.

— Prea bine! Să am crima pe consciința mea.

— Dar dacă sciĭ că e o crimă la mijloc, de ce mĕ silescĭ s'o săvârșesc?

— Senor Francisc, d-ta nu poțĭ pricepe motivele care mĕ fac să lucrez; dar destul am vorbit despre acésta. Peste douĕ ceasurĭ veĭ fi liber. Nu veĭ fi pus însă în libertate de cât pe cauțiune, veĭ avea Madridul ca temniță și te voĭ supraveghia eŭ; îți jur că de 'ți va veni poftă de scapat puțin asta va însemna că nu maĭ țiĭ la viață.

— Oh! Dumnezeule! Dumnezeule! strigă Montino, tremurând și îngrozit, fie-ți milă de mine.

— Haide! pe mâine. Voiŭ veni la d-ta a casă, ḑise bufonul, bătând în ușa salonuluĭ, în care se găsiaŭ.

Temnicerul ce adusese pe Montino veni să deschidă.

— Lasa aicĭ pe omul acesta, nu 'l duce în temniță; peste puțin va eși cu cauțiune. Adio!

Bufonul dispăru. Temnicerul închise ușa. Montino, nemișcat, cu pĕrul sbârlit de spaimă, rĕmase acolo unde 'l lăsase bufonul, mormăind:

— Nenorocit ce sunt! spre a scăpa de pedépsa uneĭ crime pe care n'am săvârșit'o póte écă-mĕ silit să săverșesc o alta; și asupra cuĭ? Nu trebue să sciŭ. Dumnezeule! Dumnezeule! ajută-mĕ, ocrotesce-mĕ!

XXIV

Quevedo 'și urmă drumul închis în lectica sa, făcênd miĭ de presupuneri spre a'și esplica curiósa aventură ce i-se întîmpla. Era pe la începutul nopțeĭ, după cât putea judeca Quevedo, după tăcerea ce domnia împrejuru-i, după lătratul câinilor ce 'și rĕspundeaŭ din depărtare și după sunetul maĭ tare al pașilor cailor. Lectica trebuia să fie pe un drum mare, afară din oraș.

Trecu un cés fără ca să se maĭ întîmple nimic, dar de o dată se auḑi în apropiere o împușcătură, apoĭ un țipăt de durere, și sgomotul unuĭ trup ce cădea de pe cal. Lectica se opri, alte douĕ împușcăturĭ urmară pe cea d'întêĭ, alte douĕ țipete de durere străbătură aerul însoțite de alte strigăte confuse și necăjite.

— Drace! lucrurile se încurcă, se încurcă cum se cade; 'și ḑise Quevedo. S'ar putea să fie și vre-o prefacere d'a dușmanilor meĭ, simulând un soiŭ de revoltă și de impotrivire aruncată spre a avea plăcerea d'a mi'o imputa, și d'a mĕ îngreuna astfel în ochiĭ justițieĭ. Spania e într'adevĕr în mâna tâlharilor; tóte mijlócele sunt bune spre a duce la capăt intrigile cele maĭ mârșave; nicĭ sângele nu e cruțat! Să 'ĭ ia dracul pe regiĭ nerodĭ, care servesc mândria și lăcomia de baniĭ! Dar ce e asta! Imĭ pare că se deschide lectica!

Și într'adevĕr o cheie scârțiĭ în bróscă și ușa se deschise; lumina uneĭ lanterne se proectă în interior. Quevedo căută să vadă fața celuĭ ce ținea lanterna, dar îĭ vĕḑu numaĭ brațul. (Va urma)

CASA DE SCHIMB

TOMA ȚACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4.

In noul Palat Dacia-România

Pe ḑiua de 8 Ianuarie 1885.

	Cumpăr.	Vêndute
5% Rentă Amortisabile .	92 1/4	93 1/2
5% Rentă Rom. perpetuă.	87 1/2	88 1/2
6% Obligațiĭ de Stat . .	84 1/4	85 1/2
6% „ C. F. R. R.	—	—
5% „ Municipale .	71 1/2	72 1/2
10 fr. „ Caseĭ p. 300 l.	205 —	210 —
5% Scr. funciare Rurale.	83 1/2	84 1/2
7% „ „ „ .	100 1/2	101 1/2
5% „ „ Urbane.	80 —	81 —
6% „ „ „ .	89 —	90 —
7% „ „ „ .	95 1/2	96 1/2
Im. cu prime Buc. 20 l. buc.	31 —	32 —
Acț. Bănc. Naț. a Rom. 500 l.	— —	— —
„ Soc. Cr. Mob. Rom. 250 l.	— —	— —
„ „ Rom. de Cons. 500 l.	— —	— —
„ „ de Asig. D.-R. 200 l.	— —	— —
„ „ „ Naționale 200 l.	— —	— —
5% Municipale nouĭ. . .	— —	— —
Acț. Banca Prevederea. .	— —	— —
DIVERSE		
Aur contra Argint. . . .	16 1/2	16 3/4
„ „ Bilete bancă.	16 1/2	16 3/4
Florinĭ Wal. Austr. . . .	2 00	2 01
Mărcĭ Germane.	1 23	1 25
Bancnote francese	99 1/2	100 —

Pomadă Italiană cu basă vegetală, infailibilă pentru a face să reiasă pĕru pe capul cel maĭ complectamente pleșuv, în timp de 50 ḑile, pênă la etatea de 50 anĭ, dacă rădăcina pĕruluĭ nu este cu totul stârpită. Acéstă pomadă opresce căderea pĕruluĭ, orĭ care ar fi causa ce a produs'o.

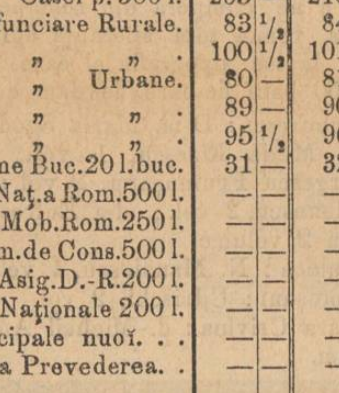

După cură

Pomada italiană 'mĭ-a redat din pĕrul capuluĭ și sprincenele la vêrsta de 56 anĭ; vĕ rog bine voiți a 'mĭ maĭ trimete patru borcane și primiți baniĭ în sumă de leĭ 18 (adică leĭ opt-spre-ḑece) prin mandat postal.—Cu stimă Const. Pisca, Craiova.

„ **Pomada Italiană** 'mĭ redă viața pĕruluĭ; aveți bună-voință a'mĭ maĭ trimete douĕ flacóne. Nu pot îndestul a vĕ mulțumi. — Niculescu, Babadag. "

Prețul unuĭ borcan leĭ 4.50.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

UNICUL MAGASIN

pentru

Articole de Doliŭ

I. PETROVICI (M-me Amalie)

15, Calea Victorieĭ, 15

Asortat cu tóte articolele necesare dolinluĭ pentru dame și copiĭ, póte într'un moment procura orĭ-cuĭ, cu jumĕtate prețul asupra celor comandate, cele maĭ fine și elegante costume complecte de doliŭ.

Rog dar pe Onor. Public de a lua notă de cele ce preced în asemenea ocasiunĭ.

26-3-11 Cu tótă stima I. Petrovioĭ

Alcool de minta piparata specific superior contra indigestiilor, durerile de stomac, durere de inimă și de cap. Băutură fórte igienică și întăritóre în timpul marilor călduri ale verei. Cel maĭ bun dintre alcoolurile cunoscute, fiind destilat din foĭ de mintă próspete și nu făcut cu esență cum se face de obiceiŭ leĭ 2.50.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Anul 1886

„UNIVERSUL"

spre a 'și dobêndi din ce în ce maĭ mult bună voința publicului va introduce cu Anul Noŭ îmbunătățiriĭ atât în redactare cât și în partea ilustrativă.

„UNIVERSUL"

apoĭ, spre a 'și menține renumele d'a fi ḑiarul cel maĭ complect și cel maĭ repede informat a angajat corespondenți speciali în tóte capitalele Europeĭ, cum și în principalele nóstre orașe și chiar prin sate, cari corespondenți aŭ însărcinarea să ne informeze chiar pe cale telegrafică de tot ceea ce are o importanță și un interes maĭ mare pentru cititoriĭ.

Cât despre partea literară am și dat deja în traducere romane frumóse și noĭ de ale autorilor renumiți, ca: **Richebourg**, **Montépin**, etc.

Prețurile Abonamentelor:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEȚE:	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe șése luni	„ 9.—	Pe șése luni	„ 10
Pe treĭ luni	„ 4.50	Pe treĭ luni	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

PREMII LA ABONAȚI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare, precum și 2 frumóse volume de 225 paginĭ, fie-care coprinḑênd: *Viața Imperăteselor romane, complectă* și **5 frumóse romane** adică: *Donna Ana, Era Nebun? Regentul și Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigașuluĭ* și 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. și maĭ mult de 100 ilustrațiĭ.—Fie-care abonat de șése luni care ne va trimite 2 leĭ maĭ mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, și un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultură, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* și 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 lunĭ care ne va trimite 1 leŭ maĭ mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde maĭ bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, rețete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 baniĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

Tinctura Mexicană

Este o tinctură eminamente igienică care redă în puține ḑile perilor albĭ și surĭ culórea primitivă a juneței într'un mod atât de natural în cât ochiul cel maĭ espert nu 'ĭ póte cunósce, facêndu'ĭ flexibilĭ și lucitorĭ. Acéstă tinctură împedică căderea pĕruluĭ și redă rădăcineĭ viața și vigórea perdută; nu murdărește nicĭ pielea nicĭ rufele. Leĭ 3.50.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ Bucurescĭ.

Benzina profumată

Curăță de pete stofele cu culorile cele maĭ delicate; se evaporéză complect în câte-va miuute, nelăsând nicĭ o odóre neplăcută. Flaconul leĭ 1.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Conurĭ mirositoare

Spre a parfuma și desinfecta salele. Se întrebuințéză aprinḑêndu-le vêrful. Rĕspândesc un miros fórte plăcut și igienic care curăță aerul stricat. O cutie 80 b.

Se vinoe numaĭ la Administrațió „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Anatherina *Elixir pentru dinți, pentru bólele gureĭ și dinților.* Acéstă licóre prin puterea ingredientelor din care e compusă este cel maĭ puternic preservativ pentru igiena gureĭ și pentru a face plăcut mirosul resuflăreĭ. Se compune din tonicĭ salutarĭ și e cel maĭ eficace leac pentru a preveni durerea dinților și stricarea lor. E fórte potrivit pentru ca să cureță și săntărească dințiĭ și pentru ca să păstreze curat smaltul lor; întăresce gingiile și e chiar un puternic leac contra inflamațiilor de gingiĭ. Flaconul într'o elegantă cuie 2 leĭ.

Alb de perle. Acéstă specialitate parfumată cu mirosul trandafiruluĭ este superióră orĭ-căreĭ preparațiunĭ pentru albirea, întărirea și înfrumusețarea pieleĭ.

Leĭ 1.50.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, in dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Săpun cu fiere Unic și sigur mijloc spre a spăla orĭ ce pată. Specialitate pentru stofe de mătase și altele fără a le ataca culórea.—Bucata banĭ 70.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în sopul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Editura Tipografieĭ „Universul" Luigi Cazzavillan, Calea Dorobanților, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 414. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie SAMBATA, 11 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte ḑilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCURESCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Leĭ 20
Pe șése luni- - - - „ 10
Pe treĭ luuĭ- - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucuresci 10 Ianuarie

Când e vorba să se cheltuéscă atâtea milióne, cu facerea de docurĭ la Galaţĭ și Brăila, trebue multă chibzuélă, trebue cu atât maĭ multă cu cât de lucrarea acésta colosală nu atârnă numaĭ milióne dar atârnă și viitorul a douĕ marĭ orașe, ce sunt ca douĕ marĭ artere în viaţa Românieĭ.

Din traiul de rând s'a recunoscut că e maĭ bine a se întrebuința de ḑece orĭ maĭ mulţĭ banĭ într'o cheltuélă bună de cât de ḑece orĭ maĭ puţin într'una rea, și acéstă esperienţă 'șĭ găsesce încă aplicarea eĭ maĭ nemerită când e vorba de viaţa unuĭ popor, căcĭ în adevĕr cestiunea construireĭ docurilor interesézĕ tótă ţéra.

De aceea aplaudăm pe d. Ministru că s'a dus la Galaţĭ și acolo a provocat reunirea de comercianţĭ, ingineri și alte persóne cunoscătóre, reunire despre care ne-a dat sémă ḑiarele locale.

D. ministru se va fi convins și negreșit că va comunica convingerea sa și celor-l'alţĭ colegĭ aĭ sĕĭ, că a rădica docurile pe valea Bădălanuluĭ, la o așa mare depărtare de centrul de mișcare, este ca și cum nu s'ar maĭ face. Noĭ carĭ cunóscem posiţiunea aceluĭ mare port, am fost de pe la început în contra spiritului de economie de care guvernul era dispus să se conducă în acéstă afacere. Guvernul voia a nu se face espropierĭ, a se lăsa intact vechiul oraș spre a se construi un altul în mijlocul mlaștinelor. Ar fi trebuit atunceĭ să se cheltuiască multe alte milióne cu construirea de digurĭ de apărare a nouluĭ oraș și a docurilor, de órece se scie că acea parte a Galaţilor care se chiamă Bădălan, e în tot anul expusă la marĭ inundaţiunĭ, primăvara maĭ cu sémă când apele Brateșuluĭ, ale Prutuluĭ și ale Dunăreĭ împreunându-se nu maĭ formézĕ de cât una și aceeașĭ masă, distrugând în năvălirea lor orĭ-ce apărărĭ și orĭ-ce construcţiĭ. Nimenĭ n'ar fi putut sci acésta maĭ bine ca guvernul, adecă cât se cheltuesce anual cu susţinerea șoseleĭ Galaţĭ-Renĭ care străbate Bădălanul și cât dă direcţia căilor ferate spre a 'șĭ păzi terasamentul linieĭ ce trece tot pe acolo.

Când dar era să se facă o eróre așa de mare și greŭ de reparat a fost natural să ne sculăm spre a da alarma și foile gălăţene precum și cetăţenĭ, cu rîvnă de viitorul orașuluĭ lor, trebue să recunóscem că și-aŭ făcut pe deplin datoria. D. ministru al lucrărilor publice pare convins că docurile trebuesc rădicate maĭ aprópe de centrul orașulu. Inginerii însă s'aŭ pronunţat că ele nu se pot construi pe malul Dunăreĭ, căcĭ ţĕrmul mișcător ar face să se prăvade în apă dar că e maĭ nemerit a se săpa un basin care umplându se de apă prin comunicaţie cu Dunărea să priméscă vasele cele maĭ marĭ ce ar putea circula pe fluviŭ. Pe malul întărit al acesteĭ basin se vor rădica docurile. Acéstă cestiune secundară fiind de domeniul sciinţific noĭ nu ne putem esprima o părere, totușĭ ne temen și îndemnăm la prevedere ca nu cum-va cu ntărirea malurilor basinuluĭ să se cheltuéscă tot atât cât s'ar cheltui cu întărirea malurilor Dunăreĭ, remânând drept tot folosul înconvenientul d'a se curăţi malul din acel port artificial și d'a nu se avea înlesnirea de circulaţie pe care o oferă largul fluviŭ.

Resumăm speranţa nóstră într'aceea însă, că guvernul, pornit o dată pe calea consultaţiilor, din care ese prevederea, va lucra după împrejurărĭ, făcênd o operă stabilă, neţinênd la câte va milióne, dacă trebuinţa va cere, dând astfel satisfacţiune la douĕ importante orașe și unuĭ mare interes al ţĕreĭ.

Ar fi decĭ un act de înaltă dreptate să se acorde Galaţuluĭ și Brăileĭ, până la complecta terminare a magasinelor de întreposit, dreptul de porto-franco.

Sfătuim pe representanţiĭ Galaţuluĭ pe carĭ 'ĭ scim animaţĭ de binele oraşuluĭ lor să nu se descuragieze de eșecurĭ, și să continue a cere dreptate pentru concetăţenĭ d lor. Noĭ le promitem tot sprijinul.

Indigenĭ din Noua Britanie cu găteala lor de nas.

Ne gândim însă că atât de colosală pe cât este lucrarea, va trebui pentru îndeplinirea eĭ maĭ mulţĭ anĭ și că, în timpul acesta, Galaţiĭ maĭ cu sémă, 'șĭ va consuma ruina care 'l róde încă de la suprimarea porto-franculuĭ.

Maĭ sunt acolo comercianţĭ, muncitorĭ carĭ nu pot s'aștepte construirea docurilor spre a 'șĭ veni în fire, ci vor pleca în alte părţĭ, și ne temem ca docurile să nu fie atuncĭ, singure în mărimea lor, ca nisce stabilimente africane înconjurate de pustie, avênd păzitorĭ ca să le apere de ceĭ ce ar vrea să 'șĭ procure din ele lemne pentru foc.

DIN LONDRA

(Corespondenţa particulară a „Universuluĭ“)

6 Ianuarie.

In acéstă scrisóre a mea o să se facă biografia luĭ Bradlaugh, acest deputat de atâtea orĭ ales fără să pótă face parte din Parlament pentru că nu voea să jure pe biblie. Acum în sfîrșit el a jurat și 'șĭ-a ocupat scaunul.

Bradlaugh e născut la 27 Noembrie 1833 într'o colibă.

Tată-sĕŭ era un sĕrman scriitor de avocat care abia câsciga de mâncarea.

Educaţia luĭ Charles fu aceea a unuĭ sărac: la 11 anĭ sa sfîrșise tot.

La 12 deveni ucenic în biroul avocatuluĭ tatăluĭ sĕŭ. Peste câţĭ-va anĭ era scriitor în biroul uneĭ case de cărbunĭ.

In timpul agitaţieĭ cartiștilor i-se înflăcără sângele și începu să discute.

Studiă cele 19 articole asupra bisericeĭ anglicane și cele patru evangeliĭ, și conchise că una era contra celeĭ l-alte.

Iși spuse îndoielele sale reverenduluĭ Packer—care 'l denunţă părinţilor ca ateŭ. Hrănindu-se cu literatură sfîntă, intră în armata bĕuturilor de apă.

Cărbunariĭ—patronĭ sĕĭ—sciindu'l pe *marginea iaduluĭ*, îĭ dădură treĭ zile: orĭ întorcea pe calea *drĕptă* orĭ pleca pentru tot-d'auna.

Tată-sĕŭ îĭ făcu predicĭ.

El părăsi casa părintéscă și aruncă condeiul caseĭ comerciale.

Deveni orator.

Luă parte la tóte adunările în favórea polonezilor.

Scrise întâia broșură în 1850 „câte-va cuvinte asupra creḑuluĭ creștin.“

Prăpădit de miserie, fu luat de dómnu Sharples Carlile în casa sa.

Caută să 'și câstige existenţa făcêndu-se negustor de cărbunĭ. Dar la 1 anĭ și fără nicĭ o para nu isbutescĭ nic în Englitera.

Desperat, la 17 Decembre 1850 trecu în serviciul regineĭ și îmbrăcă jacheta roșie de dragon până la 1853 în octombre.

Viaţa luĭ militară o petrecu în Irlanda pentru care scrise apoĭ o broșură lăudată de o epistolă a luĭ Gladston: „Chestia olandesă.“

Se inturnă la Londra a casă să ţie pe mumă-sa și pe familie fiind că tată-sĕŭ murise.

Luptă contra miserieĭ, contra „duşmanilor“, bigoţiĭ, contra autorităţilor, contra lumeĭ.

Intâia visită la Nerthampton o făcu în 1857.

Prietenia sa cu Bernard Simon, arestat pentru o închipuită complicitate în tragedie orsiniană îl făcu un duşman neîmpăcat al luĭ Napoleon al III.—*Le sang de mes amis était sur son âme.*

Cu tóte astea, pierdu încrederea în ómenĭ.

El creḑuse într'o Republică care nu era încă în sênul mumeĭ.

In 1879 vĕḑu pentru întâia dată pe Mazzini. In 1868—în timpul chestieĭ franco-germane—se găsiră în desacord. Mazzini era pentru Prusia, Bradlaugh pentru Francia. Nu se maĭ vĕḑură.

Cu tóte astea Bradlaugh cusu împreună câte va bucăţĭ din viaţa mareluĭ agitator italian.

In 1859, guvernul îl opri să facă o citire asupra luĭ Louis Napoleon. In 1860 începu să publice „Reformatorul Naţional“—revistă pe care o continuă și acum cu ajutorul intelectual al cugetătóreĭ Annie Besant.

La Wigan fu luat la gónă cu pietrele. Glóta 'l fugăria strigênd: Omorîţĭ pe necredincios!

Jumĕtate din viaţă și-a petrecut'o prin tribunale. Făcênd proces când unuĭ că-

lugăr când unuĭ pamfletar când unuĭ judecător, cheltui averĭ întregĭ.

Se apără tot-d'auna singur.

In 1868 guvernul conservator voia să'ĭ suspende ḑiarul pentru că nu făcuse depunerea—după fege—de 800 sterline. El îșĭ puse mânia în capul *Reformatoruluĭ* „tipărit în ciuda guvernuluĭ Majestăței Sale.“

După Disraeli veni Gladstone. Dar Bradlaugh birui și rupse cel din urmă inel al lanțuluĭ ce lega presa.

Ambiția luĭ a fost tot-d'auna d'a intra în Parlament. Se presentă la alegerile generale din 1868 și tótă presa 'i sări în spate. Avênd în vedere periodul, el fu biruitor : adună 1100 voturĭ.

Marea luĭ luptă e cea care ține âncă: „chestia jurămêntuluĭ.“

O luptă care 'l costă o mulțime de aur și o incoerență. Ambiția d'a sta pe scaunul de deputat îl făcu să uite teoria.

Probabil, pe când scriŭ, cade perdéua și asupra acesteĭ comediĭ religióse.

La căderea luĭ Napoleon—făcu să rĕsune elocința republicană în tóte sălile londonese și guvernul apărăreĭ naționale 'ĭ trimisese o mulțnmire căldurósă pentru nobilul sĕŭ concurs dat causeĭ Franciei.

Când tótă Englitera oficială vota pentru o mulțumire solemnă luĭ Dumnezeŭ că redase sănĕtatea prințuluĭ de Galles—el protestă într'un meeting public în *New Hall of Seience.*

Scrise o mulțime de broșurĭ.

Ca om de luptă—ca propagator al ideilor republicane—ca încăpățînat, în stare să móră pentru ideile sale— e fără îndoială cel d'întâiŭ om din Englitera.

Acum a jurat în sfîrșit și 'l vom auḑi în Parlament. *Johnson.*

Spice din țară

Depositul de cereale aflate în portul Galațĭ la 31 Decembre 1885 a fost următorul: grâŭ 68,500 hectolitri; ghircă 17,000 hect; secară 67,500, porumb 56,500, cincuantină 108,000, orz 110,000, ovĕz 510,000 chilograme și fasole 240,000 ocale.

—x—

Constructiunea totală a dokurilor de la Galațĭ și Brăila va costa peste 15 milióne, scrie „V. Covurluiuluĭ.“

—x—

Apele Dunăreĭ aŭ început a cresce într'un mod simțitor.

N'ar fi rĕŭ, ḑice Galațiĭ, dacă comuna nóstră s'ar ingriji de cu vreme să ia mĕsurĭ contra inundațieĭ, ce pare a fi inevitabilă.

—x—

Loteria bisericeĭ sfințiĭ Petre și Pavel din orașul Brăila se va trage irevocabil în ḑiua de 6 Februarie viitor.

—x—

Intruniri. — Din Craiova se scrie că s'aŭ ținut maĭ multe întrunirĭ de proprietarĭ marĭ spre a se consulta asupra întreprinderei proiectate de d. dr. Meinert-Bünau relative la înființarea de fabricĭ de conserve.

In România proiectul în cestiune a fost primit cu mare bucurie și sprijinul cel maĭ viŭ 'ĭ este chiar de acum asigurat. Sume importante sunt semnate și nu există nicĭ o îndoială că acéstă întreprindere atât de însemnată pentru întreaga țară se va realisa în scurt timp.

—x—

Inundații.—Ialomița iar a debordat și a întrerupt circulația dintre Bucurescĭ și Urzicenĭ.

Diligența care a plecat din Capitală alaltă-ierĭ a trebuit să se oprescă la Coșerenĭ, de unde un împiegat al poștei a mers călare prin apa revĕrsată a Ialomiței, spre a duce și primi corespondența pentru și din Urzicenĭ. Comunicatia telegrafică nu s'a întrerupt.

Podul de la Mamaia, de pe șoséua dintre Curtea de Argeș și R. Vâlceĭ, am spus că a fost din noŭ luat de apele revĕrsate ale rîurilor din apropiere.

O parte din acéstă șosea a fost distrusă și diligența a fost rĕsturnată. S'aŭ înhămat la dênsa 8 boĭ spre a o putea mișca din loc.

—x—

O conferință.—D. C. Ressu, distins avocat și publicist, din Galațĭ, va ține Duminică o conferință în acel oraș, în folosul societățeĭ „Prutul“. Amintim că scopul acesteĭ societățĭ este d'a se veni în ajutorul culturei românilor din Basarabia.

Noutăți Telegrafice

Belgrad, 8 Ianuarie,

Pe lângă trupele claseĭ întâĭ va fi chemat sub steagurĭ și contigentul întreg al claseĭ a doua pentru 24 Ianuarie st. n. Acéstă dispositie neașteptată nu arată intențiunĭ pacifice din partea guvernuluĭ sêrb. Acest ordin, dimpreună cu cele-l-alte pregătirĭ nouĭ de rĕsboiŭ face un efect fórte neplăcut asupra tutulor claselor societățiĭ și se aud plângerĭ amare contra aranjatorilor deputațiunilor monstre, pentru că acestea aŭ cerut continuarea rĕsboiuluĭ contra voinței poporuluĭ, ceea ce este lesne de înțeles când considerăm că aceste deputațiunĭ aŭ fost compuse maĭ mult din indivizĭ, carĭ nu maĭ fac serviciŭ militar și din familiile lor n'aŭ pe nimeneà în armată, saŭ sunt ómenĭ de afacerĭ, carĭ speră să găséscă saŭ aŭ găsit deja avantaje la furniturile pentru armată.

Pesta, 8 Ianuarie.

Camera deputaților— D. Tisza rĕspunḑênd d-luĭ Thaly, constată că comisiunea însărcinată să delimiteze granița dintre Ungaria și România și-a terminat lucrările sale. Ea este de acord pentru fixarea câtor-va punte; cele-l-alte vor trebui să fie regulate definitiv de o nouă comisiune, și guvernul unguresc a invitat guvernul român să bine-voiască a trimite delegațiĭ sĕĭ cu privire la violările granițeĭ din partea Românieĭ, ministrul constată că astfel de fapte se produc în tot-d'auna în óre carĭ punte, fără ca guvernul să se amestice. In astfel de cas, guvernul ungur și-a făcut datoria; el a cerut și și a dobîndit satisfacțiune.

Ministrul maĭ reamintește casul în care doĭ gendarmĭ ungurĭ arestară o patrulă românéscă, fapt care a produs o mare emoțiune în România, până în ḑiua în care ministrul reușĭ să probeze atitudinea corectă agenților ungurĭ.

Ministrul terminând declară că aceste mĕsurĭ aŭ fost luate spre a supraveghea frontiera.

Stockolm 8 Ianuarie.

Reishstagul s'a deschis ierĭ; discursul tronuluĭ insistă asupra greleĭ situațiunĭ în care se află diferitele industriĭ importante. Guvernul se ocupă cu petițiunile ce din tóte părțile i-se trimet pentru introducere de tarife vamale protectóre.

Odesa 8 Ianuarie.

Consulatul grec d'aci a primit ordin să espedieze numaĭ de cât pe reservițiĭ grecĭ concentrațĭ aci.

Londra, 8 Ianuarie.

Positiunea cabinetuluĭ devine tot maĭ critică și după cum asigură un membru al cabinetuluĭ, lord Salisbury n'are de gând să stea în capul afacerilor de cât cel mult până la vacanțele de paștĭ.

Paris, 8 Ianuarie.

Suntem în mĕsurĭ de a desminți știrea datĕ ierĭ de ziarul „Le Temps“ care anunță că Turcia ar fi chiemat sub drapele încă 100 batalióne de redifĭ.

CRONICA BUCURESCEANA

Vinerĭ, 10 Ianuarie

De la curte.—M. S. Regele a primit din partea d-luĭ Jules Grevy o scrisóre prin care 'ĭ notifică realegerea sa la președinția Republicei francese.

Exc. Sa D. de Coutoly, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicei francese a avut onórea a remite M. S. Regeluĭ acéstă scrisóre.

—o—

Sosirĭ.—Aŭ sosit în capitală: d. Paladi, prefectul de Olt; d. Săveanu primarul de Focșanĭ; d. I. C. Brătianu de la Florica; d. general D. Lecca, președintele camereĭ, din Moldova; d. Al. A. Plagino, prefectul de Putna, de la Focșanĭ; d. general G. Anghelescu de la Craiova.

—o—

In ordonanța datĕ de prefectul de poliție cum că ceĭ ce se ocupă de vênḑarea și cumpĕrarea de haine vechĭ trebue să intre în maĭ strînse relațiĭ cu autoritatea, ordonanță despre care am vorbit deja, nu se cuprinde și comercianțiĭ carĭ 'șĭ aŭ firmele înscrise la tribunalul de comerciŭ. Aceștia pot să 'șĭ esercite comerciul fără a avea trebuință de un certificat de bună conduită semnat de 5 comercianțĭ stabilĭ, și pot să nu trécă în registru prețul objectelor cumpĕrate saŭ vĕndute.

—o—

O telegramă de la principele Alexandru al Bulgarieĭ a sosit ălaltă-ierĭ principeluĭ D. Gr. Ghica, președintele societățeĭ „Crucеĭ Roșiĭ.“ Iată coprinsul aceleĭ telegrame :

Am aflat cu o vie satisfacțiune tot ce ațĭ făcut pentru a veni în ajutorul bravilor noștri rănițĭ. Simțitor de acéstă dovadă de atențiune, vĕ rog se acceptațĭ prea sincerile mele mulțumirĭ.

Vĕ rog să presentațĭ simțimentele mele de recunoscință la tóte persónele cărĭ aŭ bine voit să ia parte la opera d v. bine făcĕtóre. *Principele Alexandru al Bulgarieĭ.*

—o—

Un portofoliŭ de pele négră conținênd maĭ multe hârtiĭ de inginerie a fost depus la poliție de birjarul No. 195, care a declarat că l'a găsit în trăsura sa, uitat de vr'un musteriŭ.

—o—

In Judecata consiliuluĭ de resbel de pe lângă corpul II de armată se va da căpitanul Dragomirescu de la pirotechnie fiind că a bătut maĭ mulțĭ soldațĭ serie, „Românul“.

—o—

Spargere.—Prăvălia d-luĭ Toma Alexandrescu din calea Griviței a fost spartă alaltăierĭ nópte de un grec chefalonit anume Petre Pești, care 'a fost surprins de sergentul de punct tocmaĭ în momentul când forța tejgheaua. Incercând să fugă, sergentul a tras după el maĭ multe focurĭ de revolver după care prinḑêndu'l l'a dus la arest unde 'șĭ espiază neprevederea.

—o—

Un foc a sbucnit alaltă ierĭ nópte la otelul Steiner, din strada Academieĭ. Intervenirea grabnică a pompierilor și a vecinilor a făcut să fie înăbușit maĭ înainte d'a causa marĭ stricăciunĭ.

—o—

Supĕrare.—Unele ḑiare scriŭ că generalul Brialmont era de părere să se adopte cupola germană pentru fortificația capitaleĭ, pe când oficeriĭ românĭ aŭ ținut fórte mult la cupola francesă, pe care aŭ găsit'o maĭ bună. Din causa acesteĭ divergințĭ de părerĭ generalul Brialmont s'a supĕrat și a plecat în Belgia..

ACTE OFICIALE

D. Constantin Gingulescu s'a revocat din funcțiunea de primar al comuneĭ urbane Urlațĭ din județul Prahova.

* D. Alexandru Casanova s'a confirmat în funcțiunea de ajutor al primaruluĭ comuneĭ urbane Neamțu.

* D. Grigore Petrovanu, actual profesor la catedra de geografie de la scóla normală primară din Galațĭ, este numit în vacantul post de revisor scolar al județuluĭ Argeș, sub reserva drepturilor ce le are deja câscigate ca profesor la ḑisa scólă.

* S'a promulgat legea prin care se hotărește ca cursurile de artă militară, de fortificațiune și de artilerie, exercițiul mi-

---

Foița „Universului„

39

DRAMELE VIEȚEĬ

Miliónele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XIII.

Stăpânul caseĭ.

Eugenia nu rĕspunse. Acum i-ar fi fost rușine, îĭ era scârbă să se maĭ înjoséscă, să se maĭ umiléscă în fața acestuĭ om care nu maĭ era în ochiĭ eĭ de cât un mișel.

Ea 'ĭ aruncă o privire de dispreț și de desgust și se repeḑi afară din odaea portăreseĭ.

Sui câte-și patru caturile, intră în sufragerie, se trânti pe un scaun și începu să plângă cu lăcrămĭ ferbințĭ. Suspinele eĭ pe care nu putea să le înăbușiască cu totul desceptară pe bolnavă.

— Eugenio, fata mea, strigă dómna Lureau, te aud plângând, ce aĭ ?

Fata se sculă și se duse de căḑu plângând la genuchiĭ mumeĭ sale.

— Dómne, fata mea, dar mĕ speriĭ ! de ce plângĭ ? ce aĭ ?

Muma asceptă o explicare ; privirea eĭ îngrijată, aprinsă, o cerea. Trebuia să rĕspundă.

— Mamă, zise Eugenia, a venit stăpânul caseĭ.

— Ah !

— Portărésa mi-a zis să mĕ cobor la ea în odae și am vorbit cu d. Rabiot.

— Eĭ și ?

L'am împlorat ; l'am rugat în zadar ; e fără milă, omul ăsta.

— Nu maĭ vrea să ascepte ?

— Peste patru ḑile de nu vom plăti, vom primi somațiune prin portărel.

— Póte că n'aĭ sciut să 'ĭ spuĭ, să 'ĭ explicĭ...

— I-am spus tot, i am explicat tot, mamă dragă n'a vrut să audă nimic. Omul ăsta e de piatră.

Bolnava ridică ochiĭ spre cer si lăsă să 'ĭ scape un oftat dureros.

Fata se feri d'a spune mumeĭ sale că stăpânul caseĭ 'ĭ propusese d'a se duce la dênsul a casă și că o poftise chiar la dejun, dându-ĭ să pricépă astfel cum și cu ce preț se putea achita de datoria lor.

De sigur, nu frica d'a da pe față pe scârbosul om o oprise ci numaĭ un simțimînt de pudóre.

Sunt lucrurĭ pe care o fată nu le póte spune. Ca și cum ea ar fi rĕspunḑĕtóre de insulta ce i-s'a făcut.

— Fata mea, reluă bolnava după o lungă tăcere, dă masa lângă mine.

Eugenia se grăbi d'a face acésta.

— Acum adu-mĭ o cólă de hârtie de scrisorĭ, condeiul și cernéla.

— Ce, vreĭ să scriĭ, mamă ?

— Da.

— O să te obosescĭ.

— Nu.

— Nu 'țĭ pot servi și azĭ de secretar ca în tot-d'auna ?

— Azĭ voiŭ scrie chiar eŭ.

Fata puse pe masă hârtie, cernélă și condeiul.

— Mamă, cuĭ vreĭ să scriĭ ?

— Stăpânuluĭ caseĭ.

— Luĭ !

— Da, fata mea.

— Pricep, mamă, vreĭ să 'țĭ unescĭ rugămințile cu ale mele ; dar, ți o spun, nu veĭ dobîndi nimic.

— Cine scie ?

— Am judecat pe d. Rabiot, mamă : n'are inimă și e un om rĕŭ.

— Se pot înduioșa și fiarele sĕlbatice.

Fata dete din cap.

— Sunt ómenĭ maĭ înspăimêntătorĭ de cât fiarele sĕlbatice, șopti dênsa.

— In sfîrșit, vreaŭ să încere.

— Tu, așa de mândră, mamă, mergĭ înnaintea uneĭ noĭ și crude umilirĭ.

— Lasă-mĕ să scriŭ.

— Scrie, mamă; n'am obiceiŭ, sciĭ bine, să mĕ rĕsvrătesc în potriva voinței tale.

— Imĭ spuĭ că n'are inimă, acest proprietar neîndurat, și cu tóte astea am să mĕ adresez inimeĭ luĭ, consciinței luĭ, bunelor simțiminte ce trebue să maĭ aibă încă ; n'are nevastă, n'are copiĭ, dar a avut o mumă, și în inima ceea maĭ uscată amintirea mumeĭ rĕmâne. Am să apăr maĭ mult causa ta de cât pe a mea, copila mea. Voiŭ isbuti orĭ nu voiŭ isbuti, vom vedea. Mi se pare că mi-a venit o inspirație bună ; trebue să fac încercarea asta.

— Eĭ bine, mamă dragă, te las singură, mĕ duc să lucrez în sufragerie.

— Bine ; singură, voiŭ găsi lucrurĭ maĭ înduioșătóra.

Eugenia se retrase.

Muma scrise scrisórea, o îndoi, o pecetlui și scrise pe dos numele și adresa d-luĭ Rabiot, proprietar.

Pe urmă, chiamă pe fiică-sa.

— Etă scrisórea mea, îĭ zise ea, du-o numaĭ de cât la biroul postal ; astă-sĕră póte orĭ mâine diminéță vom primi un rĕspuns și ne vom cunósce sórta.

Eugenia luă scrisórea și eși.

Portărésa o opri când era să iasă pe pórtă.

— Ce s'a petrecut adinióarea între d-ta și d. Rabiot ? o întrebă dênsa.

— Trebue să 'țĭ fi spus.

— Nicĭ de cum ; era furios.

— Eĭ bine, vrea să 'ĭ plătim, nu maĭ vrea să ascepte.

— Asta o spune necontenit ; dar trebue să 'ĭ fi spus d-ta ce-va aspru, trebue să 'l fi atins, căcĭ nu l'am maĭ vĕḑut încă așa de mânios.

— Mĕ cunoscĭ, dómnă Grebit, sciĭ că nu 's în stare să spun o vorbă rea saŭ înțepătóre cui-va.

(Va urma)

Emile Richebourg

litar și studiul reglementelor militare să facă parte din învĕţĕmêntul predat în scóla naţională de poduri și șosele.

Acolo se ḑice că Ministerul de resbel va delega oficerii cari vor fi însărcinaţi cu predarea acestei părţi din învĕţămêntul scólei.

Că elevii absolvenţi din scóla naţională de poduri și sosele de la data promulgărei legi și avênd o medie generală de 12 cel puţin, sunt scutiţi de voluntariatul de 6 luni și trecuţi d'a dreptul în corpul de geniŭ militar cu gradul de sublocotenenţi de reservă.

O Proclamatie rĕsboinică

Ḑiarul „L'Italie, care apare în Roma, publică următórea proclamaţie rĕsboinică, afișată pe zidurile Ateneĭ și rĕspândită în tótă Grecia.

Comitetul de acţiune

Cetăţenĭ din Atena,

Trebue ca ruşinea elenismuluĭ să înceteze! Trebue ca naţiunea să 'şĭ spele desonoarea! Să ne ridicăm cu toţiĭ, și să fim gata la tóte sacrificiele pentru a da naţiuneĭ botezul și purificarea în șiróele de sânge ale unuĭ resbel glorios!

Alt-fel,

Ferul și focul!! Sângele vărsat prin asasinat va curge prin stradele Capitaleĭ!

Rege, prim-ministru, șef al oposiţieĭ, miniștrĭ, deputaţĭ și bogaţĭ,

Uniţi-vĕ pentru marea operă care duce la glorie!

Altfel,

Veţĭ suferi ceĭ d'întêiŭ de consecinţele trădăreĭ vóstre. Trebue să declarăm numaĭ de cât resbel, fără a asceptа decisiunea Turcieĭ nicĭ aceea a Europeĭ.

Resbelul înainte de tóte și pentru tot.

Comitetul

O circulară

D. ministru al instrucţiuneĭ a adresat acéstă circulară la prefecţĭ și revisorĭ:

Din observările făcute aprópe zilnic de minister, văḑêndu-se că din causă că unele numirĭ de învĕţătorĭ și permutărĭ se fac une-orĭ fără chiar a se încunoscinţa ministerul, și alte orĭ fără ca să se asceptе recunóscerea lor și de către dênsul, subsemnatul vĕ invită ca pe viitor, când veţĭ maĭ face asemenea numirĭ, să căutaţĭ a le face numaĭ după ce veţĭ primi aprobarea ministeruluĭ, pentru ca astfel să se pună o dată pentru tot-d'auna capăt confusiunilor ce resultă din asemenea numirĭ; cunoscênd că, la cas contrariŭ, ministerul nu le va maĭ recunósce și va suspenda plata salarielor.

Consiliŭ practic

Ce fel de apă să întrebuinţăm.—Nu trebue să bem nicĭ să întrebuinţăm la bucătărie apa, care în timpul nopţeĭ a stat în vas deschis, pentru că ea pe lângă că și-a perdut aeraţiunea, dar a și absorbit din camera unde a stat tóte miasmele care sunt vătămătóre sănătăţeĭ. E de mare trebuinţă ca vasul în care ṣade apa nóptea să fie bine astupat, căcĭ alt fel nu că ea este cu totul vătămătóre dar este nesănătósă.

Spice din Străinătate

Crimă.—Găsim în ziarele italiane ce ne-aŭ sosit astă-zĭ, că acum câte-va zile, în Vico Eguense din Neapole se descoperi de către poliţie un tînĕr omorît. Numele luĭ nu se scia precum nu se scia nicĭ cine e omorîtorul. Alaltă-ieriĭ, în sfîrșit, după multe cercetărĭ, se descoperi că tînĕrul omorît se numia Leon Sovoloski, tatăl sĕŭ, Nicolae, este un cismar român cu locuinţa la Paris. Insă nascerea luĭ Leon e învăluită într'un mister curios.

Fusese trimes de mumă-sa în Italia, acum treĭ anĭ; fu ucis spre a i-se răpi o moștenire colosală ce i-s'ar fi cuvenit la mórtea unuĭ domn bogat care se credea că era adevĕratul sĕŭ tată.

Intâiele noţiunĭ ce primi prefectul de poliţie din Neapole, 'l veniră din Bucurescĭ.

Pe urmă trimiţêndu-se o fotografie a omorîtuluĭ, mumeĭ sale, ea o recunoscu drept aceea a fiuluĭ eĭ.

Ucigașul era o persónă intimă a familieĭ care îĭ fusese încredinţat tînĕrul; póte că fu împins la crimă de făgăduéla uneĭ marĭ resplăţĭ bănescĭ.

El n'a putut fi arestat încă și de sigur a fugit în străinătate; cât-va timp trebue să se fi oprit la Marsilia.

—o—

Incendiurĭ.—Se depeșéză din Viena că un incendiŭ a distrus 42 case în cătunul Liesling 3 copiĭ și 2 femeĭ fură arse, 5 pompierĭ rĕmaseră rănitĭ.

* Hotel Gemmi din Londezsteg, Elveţia, fu incendiat, tóte mobilele fură consumate de flăcărĭ.

Corpurile Legiuitóre

CAMERA

Ședinţa de la 9 Ianuarie.

Preşedinţa d-luĭ G. Chiţu.

Presenţĭ 112 dd. deputaţĭ.

Se acordă d-luĭ C. Sendrea un congediŭ de 3 săptămânĭ.

Se depun dosarele alegerilor efectuate la Bacăŭ și la Muscel.

Se dă citire proiectuluĭ pentru modificarea legeĭ asupra organisaţieĭ personaluluĭ ministeruluĭ de finanţe.

D. I. Poenaru Bordea cere să se modifice aliniatul articoluluĭ prin care se cere ca controlorĭ să depună cauţiune echivalentă cu retribuţia pe doĭ anĭ.

D. N. Ionescu combate acéstă lege ale căreĭ dispoziţiunĭ sunt rĕŭ combinate.

D. C. Nacu declară că consimte la amânarea legeĭ.

Se declară vacant colegiul al III de deputaţĭ din Buḑĕŭ.

Se procede la alegerea unuĭ cestor dar votul se declară nul, neîntrunind nicĭ unul din candidaţĭ majoritatea absolută.

La $3^1/_2$ ședinţa se ridică.

SENATUL

Ședinţa de la 9 Iannarie

Prşedinţia principeluĭ D. Ghica.

Presenţĭ 76 d-nĭ senatorĭ.

Se acordă un concediŭ I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ și P. S. Episcop de Râmnic.

Se comunică încetarea din viaţă a doctoruluĭ Al. Marcovicĭ, senator al colegiuluĭ II de Ilfov.

D. E. Stătescu rógă Senatul a numi o comisiune care să transfrome în proiect de lege propunerea pentru modificarea coduluĭ comercial.

Se aprobă a se numi o comisiune de 7 membri.

D. ministru de justiţie depune mesagiile regale prin carĭ se suprimă de la curtea de compturĭ 12 referendarĭ. Asemenea maĭ depune 20 proiecte de legĭ pentru indigenate.

D. G. Mârzescu întrebă pe d. ministru dacă nu este cineva a se trimite la comisiunea pentru codul comercial și propunerea pentru interpretarea art. 7 din Constituţie.

D. E. Stătescu ḑice că la propunerea ce a făcut pentru interpretarea art. 7 din Constituţiune, a renunţat încă din sesiunea trecută.

D. Preşedinte suspendă ședinţa pentru a se consulta d-niĭ senatorĭ asupra persónelor ce trebue să alégă ca să revisuiască codul comercial.

Se aleg dd. Polizu Micșunescu, R. Opran, P. S. Aurelian, C. Boerescu, S. Șomănescu, G. Meitani, D. Rosetti.

Se rădica ședinţa în semn de doliŭ pentru încetarea din viaţă a d-ruluĭ Marcovicĭ.

ANECDOTA

D-l X.... cu soţia venind din voiagiŭ trag la un otel.

— Poftiţĭ d-le, ḑise otelierul, am o odae fórte frumos mobilată.

— Ne trebue două.

— A, mĕ ertaţĭ, nu sciam că dómna e soţia d-vóstră.

Ultime Sciri

Londra, 9 Ianuarie.

După „Standard" ar fi vorbă să se dea regeluĭ Greciei guvernămêntul Albanieĭ pentru a compensa în ochiĭ poporuluĭ elen resultatele uniriĭ Bulgare. „Daily „Telegraf spune că Rusia taimite numeróse corpurĭ de trupe în Armenia și în Turkestan.

Bucurescĭ, 10 Ianuarie.

Ambulanţa trimisă in Serbia de „Crucea Roșie" română s'a întors în capitală.

—o—

D. căpitan Stănciulescu s'a numit comandant al companieĭ de gendarmĭ pedeștri din capitală. Alaltă-ieriĭ d-sa a primit comanda acesteĭ companiĭ.

—o—

La colegiul I de Botoșanĭ s'a ales deputat d. Anastase Sava.

—o—

Apa Gilortu a debordat și a rupt podul dintre Filiași și T. Jiŭ.

Oltul asemenea a debordat aducând sloiurĭ marĭ de ghiaţă. Liniile telegrafice sunt rupte. —o—

Jiul a debordat și a rupt podurile de la Jitianu, Bucovĕţ și Breasta; ţĕraniĭ satelor de pe mal aŭ fugit.

—o—

Am publicat și noĭ după un ḑiar italian cum că o celebră cântăréţă română, aflătóre în Spania ar fi avut un copil cu reposatul rege al Spaniĭ, în numele căruia ar fi cerênd familieĭ regale sume de banĭ. D-șóra Theodorini, luând asupra'și alusiunea, trimite o telegramă de la Barcelona unde se află, ḑicênd că tóte sunt colomniĭ și că dómna care reclamă moștenirea este spaniolă nu română și se numesce Helena Sanzi.

—o—

La Strehaia, șinele căeĭ ferate sunt acoperite de apă, vagónele sunt încet împinse, cale de un chilometru fără mașină.

—o—

Ieri la 11 ore s'a ţinut un consiliŭ de miniștrĭ sub preşedinţa d-luĭ Brătianu.

—o—

Esperienţele cupolelor se vor termina în două ḑile de aḑĭ.

—o—

Podul de fer de la Barboși pe Siret este fórte mult amenințat de sloĭ. S'aŭ luat mĕsurĭ a se tăia sloiĭ maĭ înainte d'a isbi podul, —o—

Ministrul de interne a dispus se ḑice ca în ḑilele de Duminică și sĕrbătorĭ, stabilimentele de cârciumă de prin comunele rurale să fie închise în timpul când se slujesce Sf. leturghie, iar primariĭ comunelor însoţiţi de consilierĭ, de toţĭ funcţionariĭ primărieĭ, de învĕţător cu elevii și elevele sale, să asiste la serviciul divin.

—o

Balul societăţeĭ de bine-facere „Elisabeta Dómna", care se da în fie-care an în sala Teatruluĭ Naţional," se va da anul acesta în marea sală de concerte din clădirea Băilor Eforieĭ.

—o—

La Praga s'a descoperit o conspiraţie anarhică.

S'a secfestrat în casa unuĭ uvrier o ladă de imprimate revoluţionare. S'aŭ făcut opt arestărĭ.

—o—

Aflăm că Maestrul compositor de musică Amilcare Ponchielli, autorul mult aplaudateĭ musicĭ a opereĭ „*Gioconda*", a încetat din viaţă la Milan în ziuă de 5 corent.

Maestrul Verdi, căruia i-s'a depeșat pe dată durerósa veste, a rĕspuns imediat că se va duce la funeraliile colegiului sĕŭ.

Director și redactor Nicolae Procopiŭ

Foiţa „Universului"

43

TESTAMENTUL
PRINCIPELUI BISMARCK

PARTEA ÎNTÊIA

Desmoșteniţiĭ

IV

Tînĕra lucrătóre

Precum tatăl d-tale face parte din greva zidarilor, astfel facĭ și d-ta parte dintr'o societate de femeĭ a căreĭ preşedintă este d-na Guillaume Schack. Nu cred ca acest lucru să fie necunoscut posesorilor fabriceĭ în care lucrezĭ, și fiind-că d-ta aĭ împrăsciat acolo secretele afacerilor patronilor d-tale și fiind-că nu maĭ departe de cât deunăḑĭ, în acea reunire femeéscă s'a atacat modul de conducere al fabriceĭ, e fórte cu putinţă ca să fiĭ chiar de mâine congediată din postul d-tale, să 'ţĭ perḑi și acéstă bucată de pâine prin care maĭ poţĭ trăi. Voiŭ spune acésta tatăluĭ d tale și 'l voiŭ maĭ spune că pentru o femee, care 'ţĭ arată o cale onorabilă de scăpare, d-ta arăţĭ dispreţ. Va urma o depărtare între d-ta și tatăl d-tale. El și orĭ-cine va înţelege că dacă respingĭ astfel mijlócele de existenţă, nu 'ţĭ remâne de cât saŭ să te uciḑĭ singură, saŭ să pășescĭ pragul desonóreĭ. Voiŭ merge chiar acum la tatăl d-tale ca să 'l arăt în ce mod te-am ofensat.

Elisa stătea ca împetrită înaintea aceleĭ femeĭ. Avea faţa galbenă ca o móartă, ochiĭ și 'l plecase din noŭ și stătea gata de plecare.

Cu o ostenélă destul de mare abia putu să 'şĭ redobândésca glasul.

— Ce spuneaĭ, dómnă, ḑise dênsa, am fost într'o adunare de femeĭ?

Apoĭ, câștigând din ce în ce maĭ multă putere asupra'și, continuă cu maĭ multă tărie:

— N'am auḑit, n'am înţeles bine, dómnă, ḑiseșĭ cam fost într'o reunire de femeĭ, că acolo am vorbit pe faţa în contra stăpânuluĭ fabriceĭ în care lucrez? N'aĭ ḑis așa?

Văduva ḑise: da, printr'un semn din cap.

— Acésta e o nerușinată calomnie, strigă Elisa cu furie. 'Ţĭ pretind dómnă, să 'mĭ numescĭ persóna care ţi a spus acésta, da, să 'mĭ o numescĭ imediat. O, dómne, dómne, o minciună așa de mare póte să mĕ facă a rĕmânea pe drumurĭ fără pâine fără adăpost, mĕ póte perde.

Sbucni într'un plâns sgomotos, lacrimĭ ferbinţĭ curseră iute pe frageḑiĭ eĭ obrajĭ; îșĭ acoperi faţa cu amêndouĕ mâinile și căḑu ca nimicită pe scaunul de pe care se sculase.

Numai o ușóră tremurare a unghiuluĭ gureĭ trăda bucuria internă a văduveĭ, dar în colo, acéstă femee care desvolta atâta rĕutate infernală spre a 'și ajunge planurile, remase cu totul liniștită. După ce s'a hrănit câte va momente cu durerea tinereĭ fete, ea reîncepu fără de veste, cu dulcéţa și blândeţa de maĭ înainte:

— Ascultă-mĕ, copilă, recunosc c'am fost prea violentă, iartă-mĕ. Durerea d-tale 'mĭ spune că n'am avut drept să te acus. Gândesce te însă că tot ce am ḑis a venit dintr'o inimă ce este plină de cea maĭ adâncă compătimire pentru posiţiunea și viitorul d-tale. O! sermana mea amică, așa dar tu n'aĭ fost la acea întrunire, aĭ fost clevetită, aŭ voit să te pérdă aceĭ carĭ mi-aŭ spus c'aĭ resplătit cu ingratitudine binele ce 'ţĭ făcuseră patroniĭ tĕĭ, dându'ţĭ un mijloc de existenţă, nu, nu vreaŭ să cred că sunt ómeniĭ așa de reĭ, uite, voiŭ ḑice că aĭ căḑut jertfa uneĭ nefericite rătăciriĭ, însă pentru acésta nu eștĭ maĭ puţin perdută! Nu va crede nimenĭ că eștĭ nevinovată, nicĭ te vor întreba măcar saŭ cel puţin asculta, nu 'ţĭ vor spune chiar motivul pentru care te vor congedia din postul d-tale.

„Și eŭ credeam că cu adevĕrat pronunţaseșĭ vorbe primejdióse și în temerea ce aveam de existenţa d-tale, mi-a scăpat fără voie cuvinte grele, 'ţĭ repet, iartă-mĕ, nu sciĭ ce rĕŭ 'mĭ fac mie însă'mĭ vorbele ce-am ḑis.

Văduva înghenuchiă lângă fata, o apucă de mână și 'ĭ neteḑi părul de pe frunte. Cu o voce încétă și jucând o excelentă emoţiune 'ĭ ḑise din noŭ:

— Iartă-mĕ, copila mea, spune'mĭ că mĕ ierţĭ, nu sciĭ cât sufer fiind-că printr'o eróre am putut să-ţĭ aduc încă o ofensă pe lângă nenorocirile de carĭ escĭ lovită.

Elisa, căreia 'ĭ causă o mare neplăcere mângâierile văduveĭ, se rădică în sus căutând a se stăpâni.

— Lasă dómnă, ḑise ea ștergêndu'șĭ lacrimile, că te iert și vreaŭ să uit tot ce mi-aĭ ḑis, de óre-ce tóte gândurile 'mĭ sunt răpite de trista mea situaţiune.

Venise momentul în care văduva spera să 'şĭ împlinéscă intenţiunile.

— Da, copila mea, ḑise dênsa, între tóte este trista d-tale situaţiune la care ne gândim și pe care căutăm a o îndrepta. Tot ce ţi-am spus acum o să 'ţĭ apară într'o altă lumină, nu 'ţĭ va maĭ părea așa nefavorabilă pretenţiunea tinĕruluĭ la mâna d tale de óre-ce este singura scăpare ce 'ţĭ rĕmâne, el e, deosebit de acésta, un om vrednic de stimă și atât de timid în cât nu va îndrăsni nicĭ o dată să 'ţĭ vorbéscă de iubire. Gândesce-te bine și te hotărésce să facĭ acest pas, singurul onorabil. Dar trebue ca însă-ţĭ d-ta să scoţĭ declaraţiunea, căcĭ ţi o repet el nu va îndrăsni să 'ţĭ o facă o dată cu capul de și tot simţul și cugetul luĭ se află cu d-ta.

Elisa asculta tăcuta, liniștită, cu capul plecat. N'avea ce să maĭ replice de óre-ce recunoscuse că nu 'ĭ rĕmânea nicĭ un alt mijloc onorabil să se susţină în viaţă de cât acela d'a se căsători cu cocoșatul. La observarea văduveĭ însă că ghebosul trebuea adus la explicaţiĭ, tînĕra fată clătină trist capul.

(Va urma)

Varlam Forst.

Foița „Universului„

182

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XXIII

(Urmare.)

— Bravo! exclamă un glas răgușit, nu mi-am pierdut vremea; cheea asta pe care o găsiĭ în buzunarul unuia din alguaziliĭ aceștia, ce călătoresc acum în iad, e tocmaĭ aceea ce ne trebuia spre a deschide lectica; iepurele e încă în culcuș.

— Ah! ah! tu escĭ Juara, ḑise Quevedo, recunoscênd pe om dupĕ glas.

— Prea smeritul d-tale servitor, rĕspunse spadasinul.

— Dacă escĭ servitorul meŭ, intră în închisórea asta ambulantă și explică mĭ...

— Cu mare plăcere, don Francisc; dar ascéptă mĕ să daŭ ordin vițejilor meĭ să ne ducă la Madrid.

— Ah! ne întórcem la Madrid?

— Da.

— Spune-le maĭ iute, fiul meŭ, pe urmă vino ca să ne putem înțelege.

Francisc de Juara, pentru că era chiar el, se depărtă puțin, dete încet câte-va ordine, pe urmă intră în lectică, se așeḑă lângă Quevedo, și lectica porni.

— Cine e autorul drameĭ pe care o represinți acum? ḑise Quevedo.

— O femee care te iubesce pe d ta.

— Ah! nu sciam că, pentru păcatele mele, escĭ așa de curajósă, contesă de Lemos! ḑise Quevedo.

— Femeile aŭ pe dracul în trup, don Francisc, observă Juara cu un ton sentențios.

— Povestesce-mĭ ce s'a petrecut, băiete, ast-fel ne va trece vremea; cum am căḑut în mâinile eĭ? e un noroc pentru mine?

— Eacă, rĕspunse Juara, aḑĭ diminéță mĕ duceam liniscit să mănânc la o cârciumă din apropiere, când mĕ întâlnĭ cu un fost tovarăș care acum e în serviciul conteseĭ de Lemos; îmĭ ḑise scurt: îți a duc treĭ ḑecĭ de dublonĭ.

— Nu cer alt de cât să 'ĭ câștig, rĕspunseĭ eŭ; vor fi bine sosiți; dublonii nu plouă așa de des în buzunarele mele. De ce e vorba?

— Eă de ce, îmĭ rĕspunse prietenul, di séră te veĭ duce să te puĭ la pază pe drumul Segovieĭ, în locul ce ți se va părea maĭ potrivit; o lectică escortată de patru alguazilĭ călărĭ va trece pe acolo; le veĭ răpi un prisonier, care va fi în lectică, și 'l veĭ aduce la Madrid pe pórta Campanilla.—Cum veḑĭ, don Francisc, era la mijloc nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puțin de cât ocna; o cunosc deja, și totuși cu primejdia d'a mĕ întórce, îmĭ făceaŭ cu ochiul treĭ-ecĭ de dublonĭ frumoșĭ, plătiți pe șin, și alțĭ treĭ-ecĭ cari mĕ asceptaŭ la sfîrșitul afacereĭ.

— Tovarășul tĕŭ ți-a dat de sigur vre o deslușire? ḑise Quevedo.

— Adică m'a pus pe urmă, fără să vrea, numaĭ prin aceea că el e în serviciul conteseĭ de Lemos.

— Ah! și ce aĭ presupus tu atuncĭ?

— Mirosiĭ cale de o poștă o însărcinare femeéscă; cunosc soiul acesta de lucrurĭ. Ceea ce nu ghicisem încĭ dacă veĭ fi d-ta galantul pe care 'l voiŭ răpi justiției; d-ta aĭ noroc!

— Noroc! Credĭ?

— Plânge te, dacă poți! Escĭ dus prisonier, și o femee, o femee frumósă, cum e contesa de Lemos, îți vine într'ajutor. Un altul în locul d-tale ar crede că vede cerul deschiḑêndu-se înnaintea sa.

— Într'adevĕr, așa ar fi dacă lectica s'ar deschide și dacă eŭ m'aș putea întórce la Madrid fără excorta ta. Prietene, dacă aĭ face asta aĭ avea îndoit de cât ți s'a dat și ți s'a făgăduit.

— Despre asta nicĭ să vorbim; mĕ tem de contesă maĭ mult ca de sabia cea maĭ ascuțită, și pentru nimic pe lume n'aș vroi să 'ĭ infrunt mânia. Dar pentru ce 'mĭ cerĭ mie libertatea? Ți-o va da contesa.

— Cine scie! Póte fi și alt-fel. Haide, tovarășe, o inspirație bună! fiĭ sigur de o cantitate bunișóră de dublonĭ de opt, la care ții mult, de o companie în armata Italieĭ.

— Oferirile d-tale sunt zĕŭ ispititóre; dacă le-aș primi ți-ar părea rĕŭ póte că mi le-aĭ făcut.

— Explică-te.

— Dacă întențiile conteseĭ de Lemos sunt vrăjmașe, rĕspunse Juara, póte căse va găsi cine-va care să le nimicéscă.

— Cine?

— Ascultă d-ta; s'a întîmplat la Curte lucrurĭ, pe care nicĭ dracu nu le maĭ pricepe. Unul dintre altele e că, pe cât mi a spus servitorul conteseĭ, ducele a propus regeluĭ să recheme pe contele de Lemos de Filexi.

— Ceea ce vra să zică că peste o lună vom avea la Madrid pe amabilul don Fernard de Castro!

— Mult maĭ repede; contele de Lemos e esilat la moșia sa de la Alcala. In fiecare diminéță, în zorĭ, d'acolo el vine până la jumătate drumul Madriduluĭ. Adesea i-am dus acolo nisce scrisorĭ de la don Baltazar de Zuniga și de la secretarul Aspedes și de la mulțĭ alțiĭ. Contele se ascéptă dintr'un moment într'altul să 'ĭ înceteze esilul. De o lună face astfel! séra se întórce înapoĭ, și intră neobservat în Alcala. Prin urmare m'aș prinde că acum, contele e la Madrid, în casa sa.

— Vreĭ să mĕ înșelĭ, Juara.

(Va urma).

Em. Fernandez y Gonzalez

Pomadă Italiană cu basă vegetală, infailibilă pentru a face să reiasă pĕru pe capul cel maĭ complectamente pleșuv, în timp de 50 ḑile, pênă la etatea de 50 anĭ, dacă rădăcina pĕruluĭ nu este cu totul stârpită. Acéstă pomadă opresce căderea pĕruluĭ, orĭ care ar fi causa ce a produs'o.

După cură

Pomada italiană 'mĭ-a redat din pĕrul capuluĭ și sprincenele la vêrsta de 56 anĭ; vĕ rog bine voiți a 'mĭ maĭ trimete patru borcane și primiți baniĭ în sumă de leĭ 18 (adică leĭ opt-spre-ḑece) prin mandat postal.—Cu stimă Const. Pisca, Craiova.

„ **Pomada Italiană** 'mĭ redă viața pĕruluĭ; aveți bună-voință a'mĭ maĭ trimete două flacóne. Nu pot îndestul a vĕ mulțumi. — Niculescu, Babadag. "

Prețul unuĭ borcan leĭ 4.50.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Frumósă Ocasiune

„LE HERCULES"

VINURI VECHI

PENTRU SERBĔTORI

Vin vechiŭ de duoi ani

NEGRU și ALB

60 BANI OCAUA

Saŭ un Clondir pecetluit 80 baniĭ

Se găsesce și un dublu vin, tămâiósă și negotin negru.

Din cauză că am o mare cantitate de 4000 vedre sunt decis a vinde cu 40% maĭ eftin ca orĭ și cine.

STRADA COLȚEI (Vis-a-vis de Primărie)

20—13 **Sotir Christu**

Mórtea șórecilor

Remediŭ fórte sigur și puternic.
Pachetul leĭ 1.10.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

O domnișóră se preferă pentru limba română la un pensionat particular. A se adresa la Administrația acestuĭ ḑiar.

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Anul 1886

„UNIVERSUL"

spre a 'șĭ dobêndi din ce în ce maĭ mult bună voința publiculuĭ va introduce cu Anul Noŭ îmbunătățirĭ atât în redactare cât și în partea ilustrativă.

„UNIVERSUL"

apoĭ, spre a 'șĭ menține renumele d'a fi ḑiarul cel maĭ complect și cel maĭ repede informat a angajat corespondenți speciaĭ în tóte capitalele Europeĭ, cum și în principalele nóstre orașe și chiar prin sate, cari corespondenți aŭ însărcinarea să ne informeze chiar pe cale telegrafică de tot ceea ce are o importanță și un interes maĭ mare pentru cititorĭ.

Cât despre partea literară am și dat deja în traducere romane frumóse și noĭ de ale autorilor renumiți, ca: **Richebourg**, **Montépin**, etc.

Prețurile Abonamentelor:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEȚE:	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe șése luni	„ 9.—	Pe șése luni	„ 10
Pe treĭ luni	„ 4.50	Pe treĭ luni	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

PREMIĬ LA ABONAȚI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare, precum și 2 frumóse volume de 225 paginĭ, fie care coprinḑênd: *Viața Împĕrăteselor romane, complectă* și **5 frumóse romane** adică: *Donna Ana, Era Nebun? Regentul și Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigașuluĭ* și 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. și maĭ mult de 100 ilustrațiĭ.—Fie care abonat de șése luni care ne va trimite 2 leĭ maĭ mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, și un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultură, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* și 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 luni care ne va trimite 1 leŭ maĭ mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde maĭ bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, rețete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 baniĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

Praf dentifrice de Coralin Preparație specială care curăță repede dinții ceĭ maĭ neglijeați și le dă tótă albéța ivoruluĭ, previne și împedică stricăciunea și tóte bólele relativ la dinți.

Cutia mare leĭ 1.50. Cutia mică leĭ 1.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Lustraline Lichid care comunică orĭ-căreĭ peĭ o magnifică strălucire. Neîntrecut spre a lustrui ghetele fără a întrebuința peria. Se întrebuințéză apoĭ cu mare succes spre a da o lucire frumósă cingătorilor, tocelor negre ale săbiilor, cozorócelor de la chipiurĭ, răniților, sacurilor de voiagiŭ, hamurilor, trăsurilor, etc.

Flaconul leĭ 2.50.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Scolarina. Noua descoperire infailibilă, spre a face să dispară la moment după hârtie saŭ țesătură albă petele de cernélă saŭ de culóre.—Flaconul leĭ 1.20.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

De vêndare și închiriat o mică moșióră în Bucurescĭ, la obor, suburbia Iancu, ocolul de negru, având teren metri p. 110.000 cu treĭ fațade, tótă împrejmuită, în treĭ strade și locurĭ de arături, fințe, pomĭ roditorĭ, vie, case marĭ și micĭ, magaziĭ și pivnițe. Adresa Ionescu, Bulevard No. 12 vis-a-vis de băile Eforieĭ. 5—64

Vinnaigre Hygiénique Admirabil produs balsamic spirtos și tonic; de un parfum fórte plăcut, favorabil igieneĭ și consacrat grijelor de toaletă, menține corpul într'o stare înfloritóre de sănătate. Previne și risipește bubele, roșiața, petele, încrețiturile și orĭ-ce alterație a peleĭ, pe care o intinerește și o indulcește dânduĭ o aparență albă catifelată. Flac. leĭ 1.50.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Sticla Solubilă. Cea maĭ potrivită spre a lipi cristale rupte, porțelane, pământurĭ și orĭ-ce gen asemenea.

Flaconul leĭ 1.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Premiata pudră „Excelsior" e o pudră invisibilă, de o finețe nespusă, care pe lângă că are *parfumul cel maĭ suav*, și că nu conține nicĭ o materie *vătămĕtóre* are proprietatea infailibilă d'a face pielea de o albéță și de o frăgezime extra ordinară. Ea preservă contra încrețiturilor și face să dispară petele dând pieleĭ o frumusețe constantă. Putem asigura că pudra „Excelsior" e superióră orĭ-căreĭ pudre cunoscute până acum.

Cutia leĭ 2.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Fleur du bouquet de Noce pentru înfrumusețarea peliței; frumusețea și junețea eternă. Acéstă preparație e alésă, dă imediat, chiar la prima întrebuințare o moliciune delicată, o albéță de marmură, înfățișérea și parfumul crinuluĭ și al roseĭ, figureĭ, brațelor, gâtuluĭ și mânelor, înlătură petele de roșéță și de sóre, și tóte nefrumusețile peliței, redă feței arse brune de sóre colórea primitivă. Miracol de frumusețe, peliță încântătóre, isvor de junețe. Flaconul leĭ 5.

Se vinde numaĭ la administrația „Universuluĭ" Calea Dorobanților No 8, în dosul Episcopieĭ Bucurescĭ.

Editura Tipografieĭ „Universul" Luigi Cazzavillan, Calea Dorobanților, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 415. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie DUMINECA 12 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

BIBLIOTECA CENTRALĂ DIN IAȘI ROMANIA

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Leĭ 18
Pe șése lunĭ - - - „ 9
Pe treĭ lunĭ - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte dilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCUREȘCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Leĭ 20
Pe șése lunĭ - - - - „ 10
Pe treĭ luuĭ - - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucurescĭ 11 Ianuarie

Statele marĭ care, când se pun, varsă sângele în valurĭ și aruncă vieţile ómenilor cu nepăsare cuprinse fără de veste de o sfîntă grózã de rĕsbel, aŭ poruncit statelor micĭ să sfîrșéscă o dată.

Grecia, Bulgaria, Serbia să 'şĭ licenţieze repede și într'acelaș timp trupele, și să se înlăture cu chipul acesta orĭ-cĭ pretext care ar putea să turbure pacea.

Nu e mișcător óre d'a vedea pe aceștĭ marĭ jerfitorĭ de vieţĭ omenescĭ, cum sunt guvernele din Viena, Berlin și Petersburg, ţipând la statele micĭ, într'un acces de omenie: „nebunilor, jos armele?“

Nota colectivă a marilor puterĭ către guvernele din Atena, Belgrad și Sofia este tot ce póte fi mai nelogic dar de, ceĭ puternicĭ nu e obligaţĭ să fie logicĭ și coerenţĭ!

Idea desarmăreĭ este o idee nobilă și cinstită dar cu condiţie ca ea să fie primită de ceĭ ce sunt autorĭ rĕsbóielor mârșave și sângeróse. Impusă, cum e, Bulgarieĭ, Serbieĭ și Greciei. are încă aerul uneĭ nedreptăţĭ.

In peninsula balcanică sunt germenĭ de lupte ulterióre și de rĕsbóie; sfaturile de pace și de moderaţiune date Greciei, Serbieĭ și Bulgarieĭ n'aŭ avut efect și puterile marĭ s'aŭ agăţat de acest din urmă mijloc de convingere *ultimatumul*.

Fi-va eficace? Ne putem prea bine îndoi dacă ne gândim la condiţiile politice ale Statelor balcanice, la rivalităţile care ca nisce limbĭ de foc șerpuesc printre ele; la nemulţumirea populaţiunilor din Serbia și din Grecia, acolo, pentru pierderile suferite, aicĭ, pentru jertfele enorme făcute a pune pe picior de rĕsboiŭ armata, și pentru multele speranţe, din care n'ar mai rĕmâne de cât un pumn de praf.

Și, înnainte de tóte, se póte desarma Bulgaria, când ţinta pentru care s'a luptat și a biruit—unirea cu Rumelia, încă nu e ajunsă?

Și Greciei cum i-se póte spune să desarmeze, când nu i-s'a ţis încă Turciei?

Cum se póte spune guvernuluĭ aceluia să 'şĭ retragă trupele de la graniţă când astfel s'ar putea aprinde exasperarea populară și s'ar resturna monarhia exotică?

Cele treĭ State micĭ care sunt azĭ sub lovitura *ultimatumuluĭ* marilor puterĭ ar putea rĕspunde: *„Eĭ bine; să desarmăm cu toţiĭ!* Să inaugurăm pacea, dar pretutindenĭ, pentru toţĭ. Voĭ, înnarmate până în dinţĭ, voĭ care aţĭ făcut din Europa un lagăr imens întărit, ne poruncitĭ nouĕ, care avem armele în mână pentru drepturile și pentru graniţele nóstre, să le depunem? Eĭ bine, daţi-ne voĭ pilda.“

Intr'un cuvînt, ni se pare fórte îndoios ca iniţiativa puterilor marĭ să dobîndéscă vre un resultat practic.

Orĭ-cum am privi chestia orientală, ajungem la acésta, că până ce nu se vor împlini aspiraţiile și drepturile popórelor balcanice, în zadar se va nădĕjdui în Orient stabilitatea și pacea.

Și în cele din urmă, dacă vor să predice, și să impue desarmarea statelor micĭ, statele marĭ aŭ un mijloc: să începă ele, de óre-ce o pot face fără primejdie.

DIN PARIS

(Corespondenţa particulară a „Universuluĭ“)

8 Ianuarie.

„Chemaţĭ să esercităm puterea în condiţiĭ grele, suntem însă plinĭ de încredere în isbânda sforţărilor nóstre dacă ne veţĭ ajuta cu luminile d-vóstră și dacă ne veţĭ sprijini cu aprobarea d-vóstră.“

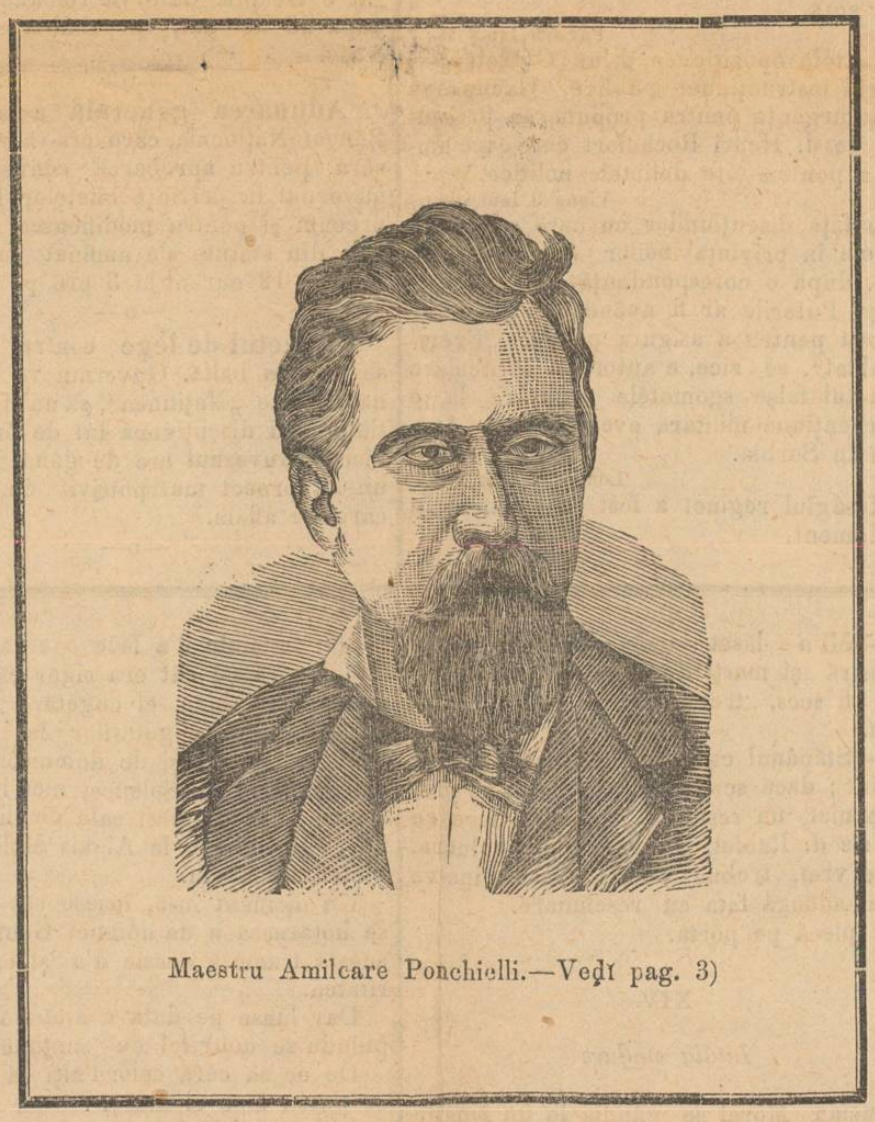

Maestru Amilcare Ponchielli.—Veḑĭ pag. 3)

Așa începe declaraţia luĭ Freycinet către Cameră, citită alaltă-ierĭ.

Acéstă declaraţie a luĭ este fórte importantă din maĭ multe puncte de vedere. Maĭ întâiŭ de tóte noul președinte al Consiliuluĭ 'şĭ exprimă dorinţa ca tóte fracţiunile republicane să se unéscă și chiar compunerea ministeruluĭ dovedesce acéstă dorinţă a luĭ și linia de conduită ce va avea el. Recunosc că in condiţiile actuale nicĭ un guvern n'ar putea merge fără ca fie-ce fracţiune republicană să facă jertfe în consideraţia jertfelor făcute de cele-l-alte.

Sarcina anuluĭ 1886 pare fórte simplu de definit.

Maĭ întâĭ restabilirea ordineĭ și disciplineĭ în administraţie.

Am maĭ vorbit într'alt rînd despre acest lucru, și de aceea nu mĕ voiŭ ocupa de dênsul.

A doua chestie de care se ocupă declaraţia ministerială este chestia separăreĭ Bisericeĭ de Stat.

„Intervenirea cleruluĭ în luptele nóstre politice zise el, și maĭ înnainte în alegerĭ e pentru tóte spiritele înţelepte un subiect de preocupărĭ serióse.

Fie-cine a înţeles că acésta situaţie nu s'ar putea perpetua și că problema grabă a separaţiuneĭ Bisericeĭ de Stat nu va întârzia să se impue iresistibil. Acéstă chestie, trebue s'o spunem, e o chestie pe care numaĭ politica nu o póte resolva, de óre ce 'şĭ are rădăcinele până în cele maĭ intime adâncimĭ ale consciinţeĭ cetăţenilor. Maĭ înainte ca legislatorul să se pronunţe suveran trebue ca o discuţie liberă și nisce desbaterĭ solemne în Camere să fi pregătit în ţară o soluţiune conformă spiritului modern. De o cam dată clerul trebue, sub pedépsă d'a provoca o ruptură bruscă, să 'şĭ restrîngă sarcina pe care i-o arată mandatul sĕŭ și natura chiar a lucrurilor.

Guvernul va sci să tie fermă mâna sa pentru ca drepturile societăţeĭ civile să fie scrupulos respectate; guvernul doresce pacificarea, dar nu se va codi să facă a se simţi greutatea autorităţeĭ sale asupra celor ce ar fi ispitiţĭ să n'o ia în sĕmă.“

Sunt sigur că aceste vorbe ale luĭ Freycinet nu vor plăcea nicĭ de cum cleruluĭ și vor supăra mult pe monsignorul Freppel, cel cu votarea creditelor pentru Tonkin; dar ce e de făcut, chestia acésta se impune deja și va veni în curînd momentul când popiĭ nu vor maĭ avea posibilitatea d'a se amesteca în nimic.

A doua parte a sarcineĭ ministerială este restabilirea echilibruluĭ bugetar. Nu voiŭ spune nimic de chestia asta de óre-ce mĕ tem să nu plictisesc pe cititorĭ. Chestia care a făcut însă să cam strîmbe puţin din nas pe radicalĭ a fost chestia protectoratelor. Dar și într'acéstă chestiune Freycinet s'a arătat fórte dibaciŭ și a căutat să împace pe tóte fracţiunile republicane. Pe de o parte el spune că va părăsi politica expediţiunilor depărtate și că va concentra cea maĭ mare parte a armateĭ în Francia, spre a o avea gata la vre-o eventualitate posibilă, și astfel mulţumesce pe radicalĭ, iar pe de alta caută să nu se strice cu oportunistiĭ, declarând că va păstra posesiunile deja dobândite și va face totul spre a le întări și a le face înfloritóre.

Declaraţia ministerială se sfârși printr'o invitare ce se face tuturor celor ce doresc binele Franciei și prosperitatea Republicei d'a conlucra la îndeplinirea acesteĭ sărcinĭ.

Programa acésta se distinge printr'aceea că e conformă dorinţelor ţĕreĭ.

Tóte ziarele republicane recunosc acésta; numaĭ republicanĭĭ moderaţĭ nu se arată moderaţĭ și mustră pe guvern că a făcut prea multe concesiĭ extremeĭ stângĭ.

Nu le place lucrul acesta. Dar ce să le facĭ. Sunt prea moderaţĭ ca să le placă ideile progresuluĭ.

* Henri Rochefort va presenta joĭ camereĭ o propunere de amnistie plenară pentru delictele politice.

El va cere urgenţa.

Ministerul se va remite într'acéstă chestiune la hotărîrea Camereĭ.

Se prevede că dupĕ o discuţie vie, ea va fi votată; altminterĭ Rochefort 'şĭ va da demisia.

* Ziarele oficióse desmint svonul rĕspândit că Francia, Englitera și Italia tratézã pentru declararea neutralităţeĭ Mediteraneĭ în casul unuĭ rĕsboiŭ greco-turc.

Acest lucru ar fi contra drepturilor beligeranţilor.

* Paul Boudri, artistul ce a decorat acum câţĭ-va anĭ edificiul opereĭ, a murit; era de 57 anĭ.

* Se dă ca positiv că poliţia e pe urma unuĭ individ ce se crede a fi ucigașul d-luĭ Barrême, prefect al departamentuluĭ Eure.

Ancheta se grăbesce.

Un redactor de la „Figaro“ s'a dus la d. Macé, fost șef al siguranţeĭ, spre a 'ĭ cere deslusirĭ.

D. Macé crede că asasinul a făcut crima din gelosie și că nu făcea parte din jucătorii de cărți pe cari 'i prigonia prefectul.

La înmormîntarea d-lui Barrême, care va avea loc la Evreux, capitala departamentului Eure, va asista și d. Sarrien, ministrul de interne.

Trajan.

Spice din țară

Inundatie.—In nóptea de 30 Decembrie 1885, rîul Ialomița debordând precum am mai ḑis, a înecat ca 100 pogóne orz și 60 pogóne grâu de pe proprietatea Finta-Veche; 180 pogóne grâu de pe proprietatea Ibrianu; a distrus aria, fênurĭ, nutrețurĭ și casele locuitorilor din acel cătun.

—o—

Ajutóre la sătenĭ.—Ministeriul de interne a aprobat votul consiliuluĭ general de Covurluĭ, de a face un împrumut de 80 miĭ leĭ din fondul destinat pentru construirea palatuluĭ județén, spre a se cumpĕra păpușoĭ cu carĭ să se vină în ajutorul locuitorilor din sate lipsiți de hrană din acel județ.

—x—

Circulatia pe linia ferată între Brăila și Buzĕŭ, care, după cum am anunțat, a fost întreruptă din causa inundatiuneĭ, s'a deschis de Vineri, 3 curent, cu transbordare însă de la stația Făureĭ până la Cilibia. Linia a fost inundată pe o distanță de aprópe 20 chilometri; terasmentul a fost luat cu desăvêrșire de apă și înlocuit cu un altul nouĕ. Pentru restabilirea comunicațieĭ s'aŭ întrebuințat 300 lucrătorĭ.

—x—

Depositul de cereale la Galațĭ, la sfîrșitul anuluĭ 1885, nu era acela pe care l'am dat ierĭ după „V.-Covurluiuluĭ"; acela era pentru anul 1884. Iată depositele de cereale la 21 Decembrie 1885: grâu 84,550 hect., ghircă 1,000, secară 113,800, porumb 53,700, cincuantina 53,300, orz 81,700, ovĕs 340,000 chilogr., fasole 180,000 ocale, mălaiŭ hect. 10,000.

—o—

O dorință esprimă ziarul bărlădean „Tutova", este aceea ca în noua lege a instrucțiuneĭ să se prevadă și numirea a câte doĭ învĕțătorĭ pe la școlele rurale cele mai populate, ceea ce ar fi în spiritul noueĭ programe, dându-se și școleĭ țăranuluĭ, cel puțin aprópe un milion din atâtea milióne, care le absórbe cursul secundar și superior, că astfel, țăranul să nu rĕmână tot în starea aprópe primitivă și școla primară rurală să aibă o basă solidă și o direcțiune nemerită. Observând bugetul cum se equilibréză, astă-zĭ instrucțiunea rurală nu ia de cât aproximativ vr'o 400,000 leĭ.

Găsind fórte legitimă acéstă dorință și nemerită însciințarea ce se dă la timp ministruluĭ, o reproducem aci.

—x—

Birourile de analisă chimică înființate la Bucurescĭ, Iași și Craiova se scie că n'aŭ funcționat de loc până astă-zĭ, ḑice „V. Covurluiuluĭ." Aflăm că aceste birourĭ nu vor maĭ funcționa; și ca consecință nu se va maĭ înființa nicĭ biroul de care era vorba pentru acel oraș.

—x—

Pâinea la Bêrlad s'a scumpit cu 5 banĭ la chilogram și pentru fie-care calitate, cu învoirea consiliuluĭ comunal al aceluĭ oraș și după cererea brutarilor.

—x—

Cum se administréză satele.—Ni se relatéză că la comuna Habudul jud. Prahova, se află ca primar un cârciumar, fost pușcăriaș. Notarul, pentru maĭ multe abuzurĭ, se găsesce la pușcărie în Ploescĭ. Iată de cine se administréză interesele bieților sătenĭ.

—o—

Angina difterică a reapărut la Bucov și la Călugărenĭ în județul Prahova, unde aŭ murit fórte mulțĭ copiĭ.

—o—

O cruce de pétră cu inscripție slovenéscă purtând data de 1667 și numele de Antonie Vodă există la Poenariĭ Burchiĭ, lângă podul Vălenĭ, în județul Prahova. Inscripția a fost descifrată de d. Gr. Iordăchescu din comuna Habudul. Nicĭ unul însă din savanțiĭ noștrĭ nu s'aŭ dus s'o cerceteze și acéstă mărturie a trecutuluĭ nostru se deterioréză de elemente și de mâinĭ brutale.

Noutăți Telegrafice

Constantinopol 8 Ianuarie.

Cale indirectă.—Turcia complectéză cu sârguință înarmările sale. Afară de o comandă de torpiliere submarine și de o cumpĕrare de o mie de caĭ în Ungaria, Pórta negociază o nouĕ furnitură de tunurĭ Krupp de câmp și de munte pentru o sumă de vr'o 7 milióne.

Refusul opus de Serbia la propunerea de desarmare fiind prevĕḑut, nu a impresionat do loc pe Pórta.

Londra 9 Ianuarie.

Banca Angliei a fixat scomtul sĕŭ la 3 la sută.

Paris 9 Ianuarie.

Cu tótă opoziținea d-luĭ Goblet, ministrul instrucțiuneĭ publice, Camera a votat urgența pentru propunerea presentată de d. Henri Rochefort care cere amnistia pentru tóte delictele politice.

Viena 9 Ianuarie.

In fața discuțiunilor cu care se ocupă ziarele în privința noilor demersurĭ pe carĭ, după o corespondență din Petersburg, Puterile ar fi având de gând să le facă pentru a asigura pacea, „Fremdemblat", se zice, e autorizat să declare cu totul falșe sgomotele privitóre la o intervențiune militară eventuală a Austrieĭ în Serbia.

Londra 9 Ianuarie.

Mesagiul regineĭ a fost citit astă-zĭ în Parlament.

El constată că relațiunile Angliei cu cele-l-alte puterĭ continuă a fi bune, că guvernul englez a lucrat ca să unéscă pe Bulgarĭ sub administrația prințuluĭ Alexandru, conform dorințelor lor, dar fără a lăsa să se distrugă drepturile esențiale ale Sultanuluĭ. El anunță acordul stabilit între Anglia și Pórta privitor la afacerile Egiptuluĭ, și anexarea Birmaniĭ; respinge cu hotărîre orĭ ce atingere la legea fundamentală care unește Englitera cu Irlanda, și exprimă regretele sale în privința incidentelor întêmplate în acésta din urmă, și declară că dacă va fi de trebuință, guvernul regineĭ va recurge la legĭ de excepțiunĭ, spre a împedica reînoirea astor fel de fapte.

Roma, 9 Ianuarie.

Știrea că împĕratul Franz Iosef va visita pe regele Umberto în castelul Raconigi se póte desminți în mod categoric. *Diritto* este otărât contra uneĭ asemenĭ eventualităț și zice că visita ar putea fi numaĭ la Roma.

Petersburg 9 Ianuarie.

Nu e adevĕrat că principele Alexandru a trimis o scrisóre de supunere țaruluĭ: Kaulbars a adus numaĭ originalul ordinuluĭ de zi al principeluĭ, prin care acesta recunósce meritul instructorilor ruși în formarea trupelor.

CRONICA BUCURESCEANA

Sâmbătă, 11 Ianuarie

In noul proiect de lege a instrucțiuneĭ se vorbesce și de grădinile de copiĭ și de cursurile de adulțĭ.

Ivĕțătorĭ, institutorĭ și institutricele se vor lua numaĭ dintre absolvențiĭ cu diplome aĭ școlelor normale, ce vor primi o organizare maĭ nemerită. Spre a dobêndi însă titlul definitiv, fie care va fi dator să trécă, în primiĭ 5 anĭ, un examen excelent de știință și de practică profesorală.

Organele de judecată disciplinară sunt iarăși modificate. Membriĭ învĕțământuluĭ primar vor fi judecațĭ de doĭ judecătorĭ aĭ Curțiĭ de apel sub președința Rectoruluĭ Universității.

La gradația onorarielor s'a maĭ adăugat o treaptă. Cine va rĕmânea în școlă după 25 de anĭ, va primi a cincia gradație.

—o—

Adunarea generală a acționarilor Bănceĭ Naționale, care era să se ție Marți séra, pentru aprobarea conventiuneĭ cu guvernul în privința biletelor hipotecare precum și pentru modificarea unor articole din statute s'a amânat pentru Duminecă 12 curent la 3 ore p. m.

—o—

Proiectul de lege contra cumululuĭ se va lăsa baltă. Guvernul va ruga Senatul, ḑice „Națiunea", să nu'și maĭ pérdă timpul cu discuțiunea luĭ de óre-ce este vicios. Guvernul are de gând să vie cu un alt proect maĭ potrivit cu starea în care ne aflăm.

—o—

A sosit în Bucuresci sub bună pază de la Rusciuc, pungașul ce-a prădat pe d. colonel Al-az în gara de la Roman.

—o—

Oficiul stăreĭ civile se mută de la 11 Ianuarie în localul primărieĭ de pe strada Colței.

Ast-fel se vor înlătura o mulțime de abusurĭ ce se făceaŭ de funcționariĭ aceluĭ oficiŭ, departe de șeful lor care este primarul.

—o—

Societatea Peleșul și Vêrful cu dor a funcționarilor slujbași românĭ din Bucurescĭ care are de președinte onorar pe d. Dumitru Tănăsescu, a dat un bal sub conducerea d-sale în ḑiua de 6 curent, în salele Societățeĭ Concordia. Produsul acestuĭ bal a fost de 1200 leĭ și s'a trecut la fondurile societățeĭ.

—o—

Bólele care aŭ secerat în populațiunea capitaleĭ, în sĕptĕmâna de la 29 Decembrie până la 4 Ianuarie, aŭ fost: tusea convulsivă cu 5 victime, febra tifoidă cu 3, rubeola cu 2, scarlatina cu 1, meningita cu 5, bóla de stomach cu 3 și bóla de pept cu 26 victime.

—o—

Tăiat de tren. — Alaltă-séră, pe linia ferată ce încinge capitala de la gara de Nord până la gara Filaret, un om a fost tăiat în maĭ multe bucățĭ de trenul ce plecase la Giurgiu Bucățile nenorocituluĭ aŭ fost aduse într'o cutie la Colțea.

ACTE OFICIALE

* S'aŭ înaintat la gradul de sub locotenențĭ de reservă, pe ḑiua de 1 Ianuarie 1886, la corpurile de armată notate în drepturile fie-căruia:

Christodorescu Zamfir din regimentul 1 linie la corpul 3 de armată.

Tănăsescu Mihail și Urlățénu Grigore din regimentul 2 artilerie, la corpul 2 de armată.

Cantacuzino Nicolae din regimentul 8 artilerie, Burghelea Mihail din regimentul 7 linie și Emil Altărescu Buzeianu din regimentul 8 călărași, la corpul 4 de armată.

* S'a primit dimisiunea d-luĭ Emanoil Gheorghiu din postul de grefier al consiliuluĭ de resbel al corpuluĭ 2 de armată.

Cartea vieței

Caritatea

Nume fórte dulce e caritatea; nu e filantropia, nu e bine-facerea, nu e milostenia, e un ce a parte, și etimologia nu maĭ isbutesce să ne dea elementele spre a 'ĭ da o definiție aproximativă.

Caritatea e gingășia, e delicatețа, e înțelepciunea, e prevederea, póte să fie ce-va material și să se resolve într'un ajutor, póte să fie ce-va moral și atuncĭ se resolvă într'o consolare, maĭ prețiósă fórte des de cât chiar ajutorul.

Se pot lua în rîs multe lucrurĭ bune,

Foița „Universuluĭ"

40

DRAMELE VIEȚEĬ

Miliónele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XIII.

Stăpânul caseĭ.

— Așa e, așa e; de aceea nicĭ nu 'mĭ puteam explica mânia d-luĭ Rabiot. Am încercat să ve apăr iarăși; era cât pe ce să mĕ înghiță și m'a amenințat să mĕ arunce pe pórtă afară dacă, de acum înnainte, aș maĭ cuteza să 'ĭ vorbesc de d-ta și de muma d-tale.

— Aĭ fost bună pentru noĭ dómnă Grelut, și 'ți mulțumesc din tótă inima; dar, vezĭ, nu trebue să 'ți atragĭ furia stăpânuluĭ caseĭ. Mama i-a scris; étă scrisórea pe care am s'o pun la postă. Ca să 'ți spun drept, nu maĭ nădejduesc mult; dar trebue să vedem.

— Scrisórea dómneĭ Lureau va produce póte un efect bun.

— O doresc.

— Și d. Rabiot 'mĭ va da un contraordin.

— Ce ordin ți-a dat?

— Mi-a lăsat amândouĕ chitanțele d-vóstră și marți după amĕḑă, de nu le veți fi scos, trebue să le duc portărelului.

— Stăpânul caseĭ m'a însciințat, dómnă Grelut; dacă scrisórea mameĭ nu va produce nicĭ un resultat, d-ta veĭ face ce ți-a zis d. Rabiot, și portărelul va lucra.

Ce vreĭ, trebue să 'și sufere cine-va sórta, adăogă fata cu resemnare.

Și plecă pe pórtă.

XIV

Intâia vĭnḑare

Lucian Morel se gândia la un singur lucru numaĭ: să vină într'ajutor dómneĭ Lureau și fiiceĭ sale în nenorocirea lor, și cât se putea maĭ repede.

Cu tóte că vĕḑuse, altă dată, miseria de aprópe, nu admitea că putea să existe, în Paris nisce nenorociți lipsiți de tot, murind de fóme.

Pentru dênsul, a ajuta pe vĕduvă și pe fiică sa, nu era o problemă cu neputință de deslegat. Intr'adevĕr n'avea de cât să ḑică o vorbă conteluĭ de Soleure saŭ luĭ George Ramel saŭ chiar și dómneĭ George Ramel, soră sa de lapte, spre a avea pe dată suma ce ar fi cerut.

Și pe urmă n'avea el și pe Alexis Mollin, autorul dramatic, și pe Stefan Renaudin, tînĕrul antreprenor de lucrărĭ publice, pe care i-ar fi găsit gata să se intereseze de sórta celor douĕ nenorocite?

Maĭ înnainte d'a face o cerere cu atât maĭ ușóră cu cât era sigur că o va vedea primită bine, el cugetă o zi întrégă, și, resultatul cugetărilor luĭ fu că nu vorbi de dómna și de domnișóra Lureau, nicĭ conteluĭ de Soleure, nicĭ luĭ George Ramel, nicĭ surorĕĭ sale de lapte, și că nu se duse nicĭ la Alexis Molin, nicĭ la Stefan Renaudin.

Un moment însă, fusese cât pe ce să se hotărască a da dómneĭ George Ramel acéstă frumósă ocasie d'a 'și exercita caritatea.

Dar luase pe dată o altă hotărîre, supuindu-se unuĭ fel de simțimênt egoist.

De ce să céră celor l'alțĭ să facă ceea ce putea face el însuși?

Lângă mila adâncă ce era în inima sa, intrase și un alt simțimênt, de o natură cu totul deosibită, acela.

Lucian simțea că, deja el iubea pe domnișóra Lureau și că acéstă frumósă fată, pe care n'o cunoscea în ajun, era să aibă o înrîurire asupra viitoruluĭ sĕŭ și să 'ĭ ia viața precum vĕḑuse pe Mietta și pe Laurența luând viața luĭ George Ramel și pe a luĭ Alexis Mollin.

Lucian Morel nu iubise încă, și amorul, acest simțimênt așa de firesc, așa de frumos, care 'ĭ cuprinsese fără de veste tótă ființa, îl făcea să încerce nisce emoțiunĭ așa de dulcĭ, așa de plăcute, în cât se lăsa în voia lor cu tot focul celor douĕḑecĭ de anĭ aĭ sĕĭ.

Nicĭ, nu încercă să se împotrivéscă, și chiar să judece. De ce s'ar fi apărat de acéstă bucurie imensă ce 'l cuprindea? Era așa de fericit să iubéscă, să simță inima bătêndu-ĭ, pieptul umflându-i-se!

I se părea că intră într'o lume nouă, necunoscută, saŭ că eșa din singurătatea uneĭ pustiĭ spre a se amesteca în marea mișcare a unuĭ univers populat.

De altminterĭ, de ce era să se témă? De nimic. Era tînĕr, curajos, avea talent și viitorul înainte-ĭ. Calea i-se deschidea largă, ușóră, n'avea de cât să mérgă. N'avea óre dreptul să iubéscă ca și celĭ-l'alțĭ? Dacă nu era încă un artist, era să devie. Copiiĭ cresc.

Se încuraja gândindu-se la George, la Alexis, la Stefan. Nu eraŭ și eĭ micĭ când începuseră? Câte treĭ, umilĭ, se ridicaseră prin muncă. Plecând fórte de jos, se ridicaseră fórte sus.

Lucian iubia și, de o cam dată, amorul luĭ trebuia să fie o taină pe care voia să o ascundă în fundul inimeĭ.

Eată de ce nu voise ca să alerge la nicĭ unul dintre prieteniĭ sĕĭ spre a veni într'ajutorul dómneĭ Lureau și al feteĭ sale. Numaĭ el avea dreptul să se ocupe de dênsele, se veghieze asupra siguranțeĭ lor. Acum când fata era bucuria, fericirea, nădejdea luĭ, ea și mumă-sa 'ĭ aparțineaŭ; nimenĭ n'avea dreptul să le atingă.

(Va urma)

Emile Richebourg

pentru că fie-ce lucru în lume 'şĭ are partea sa slabă, de caritatea adevĕrată nu se póte rîde nicĭ o dată.

Dacă a fost unul care a încercat să lovéscă caritatea a fost Lytton, dar nicĭ el n'a putut zice alt de cât că ea este un simţimînt scump îngâmfăreĭ inimeĭ omenescĭ.

Caritatea este decĭ una din virtuţile cele maĭ frumóse, dacă, chiar dacă am vroi să o batjocorim, nu putem spune nimic în contră-ĭ de cât ceea ce a spus Lytton.

Consiliŭ practic

Pentru a avea cartofĭ făinoşĭ trebue să 'ĭ punem în ólă atuncĭ când apa ferbe. Dacă 'ĭ punem în apa rece cartofiĭ devin apoşĭ şi puţin gustoşĭ.

Spice din Străinătate

Femeea cea maĭ bogată din lume se numesce donna Sudora Causino şi locuesce în Chili; acéstă amabilă chiliană se pare că nu'şĭ cunósce cifra exactă a avereĭ sale, şi proprietăţile eĭ nenumĕrate se compun din mine, din moşiĭ, din corăbiĭ etc. etc.

O singură mină a eĭ 'ĭ dă venit de 400.000 francĭ pe lună.

Este vĕduvă, şi cu tóte că are numaĭ 40 de anĭ refusă d'a se mărita a doua óră. Cu tóte astea nu fuge de societatea bărbaţilor şi nu de mult a invitat pe toţĭ ofiţeriĭ corăbiilor ce se aflaŭ în portul Valparaiso şi i a ospătat opt ḑile întregi în casa sa.

—o—

Un incendiŭ în închisorile nihiliştilor,— In ḑiua de 2 Ianuarie un foc teribil a distrus închisórea centrală din Petersburg.

Flacările nu cruţară despărţirea închişilor nihilistĭ şi politicĭ.

Dintr'o mie două sute de arestaţĭ, şése sute fugiră.

A doua ḑi poliţia care pusese ca să se închidă tóte eşirile oraşuluĭ, putu prinde vre-o câte-va sute din fugarĭ. Insă ceĭ maĭ primejdioşĭ nihilistĭ aŭ scăpat. E lucru sigur că focul a fost dat de către nihiliştĭ cu scop d'a scăpa pe tovarăşiĭ lor.

Corpurile Legiuitóre

CAMERA

Şedinţa de la 10 Ianuarie.

Se acordă un congediŭ d-luĭ N. Fleva

D. S. Demetrescu interpeléză pe d. ministru de lucrărĭ publice în privinţa releĭ stărĭ a portuluĭ Brăila.

D. N. Voinov, cere a se lua în desbatere proiectul de lege comunală.

D. Lupulescu întrébă dacă guvernul menţine proiectul sĕŭ orĭ primeşte pe acela al d-luĭ N. Fleva.

La ordinea zileĭ este interpelarea d-luĭ Peşacov în privinţa portuluĭ Bechet.

D. Peşacov cere a se aplica legea votată în anul 1873 şi sĕ se înfiinţeze portul de la Bechet.

D. ministru de comerciŭ spune că aşteaptă avisul consiliuluĭ technic.

D-l N. Ionescu propune ca guvernul să numéscă o anchetă administrativă pentru a studia cestiunea.

Incidentul se închide.

D-l Christopolu se alege C.stor cu 82 voturĭ.

D-l raportor Porumbaru dă citire proectuluĭ de lege pentru deschiderea unuĭ credit de 400 leĭ pentru plata inspectoruluĭ creditelor agricole.

Legea se votézĕ.

Ne maĭ fiind nimic la ordinea zileĭ, se începe votarea de indigenate.

SENATUL

Şedinţa de la 10 Ianuarie

Preşedinţa d-luĭ Al. Orăscu.

Se declară vacant col. II de Ilfov, al Dr. Marcovicĭ.

D-nu Mârzescu, interpeléză pe ministrul instrucţiuneĭ asupra violărilor de lege de care s'a făcut vinovat.

D-nu Sturdza se declară gata a rĕspunde.

D-nu Mârzescu se sue la Tribună, şi începe desvoltarea interpelăreĭ.

Atacă administraţiunea instrucţieĭ publice ; arată călcările flagrante de Lege de care s'a făcut vinovat d-nu Ministru Sturza.

D-l Mârzescu urméză încă la ora 4.

Ilustraţia nóstră

Amilcari Ponchielli unicul celebru compositor italian, dupĕ Verdi, a murit acum 6 ḑile în vĕrstă de 45 anĭ, la Milan unde i s'aŭ făcut funeraliĭ strălucite. Cea maĭ renumită operă a luĭ este *Gioconda* în care s'a ilustrat deunădĭ artista nóstră Teodorini pe scena teatruluĭ din Barcelona.

Amilcari Ponchielli a suferit mizeria în tinereţe până ce a ajuns să 'şĭ facă un traiŭ maĭ înlesnit. Insuşĭ Verdi s'a grăbit a veni la înmormântarea acestuĭ unic frate al sĕŭ de artă, cu care numaĭ se întâlnise şi putuse să se înţelégă în sferele înalte ale melodiilor.

ANECDOTA

Te vĕd, ḑise o dómnă către o ţĕrancă, că staĭ în tot-d'a-una nedesliptă de vaca d-tale, se vede că e adevĕrată zicătórea acea care spune că ceĭ carĭ sunt de a celaşĭ ném se iubesc.

— Atuncĭ dacă ar fi aşa cuconiţă, respunse ţĕranca ar trebui să staţĭ mereŭ lângă măgarul bărbatuluĭ d-vóstră.

Ultime Sciri

Londra, 10 Ianuarie.

Camera Comunelor.—D. Gladstone declară că aprobă politica lorduluĭ Salisbury în ceea ce privesce Rumelia dar blaméză lipsa de propunerĭ formale privitóre la cestiunea irlandeză, în privinţa căreia el invită cabinetul să presinte un proiect de lege.

Parnel desminte sgomotele carĭ atribue Irlandezilor dorinţa de a se separa de Englitera şi spune că tótă greutatea residă în cestiunea arendeĭ.

Lord Randolph Churchill respinge ideea privitóre la crearea unuĭ parlament irlandez şi declară că va susţine întegritatea imperiuluĭ.

Sofia, 10 Ianuarie.

D. Tzanoff, ministrul afacerilor strĕine, a plecat la Constantinopole cu Gadban Effendi.

Roma, 10 Ianuarie.

Cartea verde a fost distribuită membrilor Parlamentuluĭ. Din citirea documentelor ce coprinde, resultă că în cestiunea Orientuluĭ, Italia s'a asociat cu Austria, Germania şi Rusia în orĭ-ce acţiune care tinde a menţine pacea şi că Italia s'a purtat ca amică sinceră şi desinteresată cu Turcia, care póte să conteze cu deplină încredere. Cât despre dorinţa Greciel de a vedea regulată cestiunea privitóre la graniţele sale de Nord, d. de Robilant a declarat că nicĭ o putere n'are acum dorinţa de a revisui tractatul de la Berlin.

Londra, 10. Ianuarie.

Se telegrafiază din Petersburg ḑiaruluĭ „Times" că Germania şi Austro Ungaria aderă în principiŭ la nouile propunerĭ rusescĭ, carĭ tind a esercita asupra statelor din Balcanĭ, o presiune ce trebue să aducă demobilisarea trupelor lor.

Bucuresci, 11 Ianuarie

Din Viena vine scire că vestita artistă şi compatrióta nóstră, d-şóra Bărsescu, este bolnavă de anemie ast-fel că nu maĭ póte să jóce. Doctoriĭ aŭ sfătuit'o să se ducă a petrece treĭ lunĭ la Cannes în Francia.

—o—

Ministrul justiţieĭ a învitat printr'o circulară pe toţĭ preşedinţiĭ tribunalelor din ţara să încépă şedinţele la 11 ore. Până aci se observa în adevĕr o mare neregulă.

—o—

Adelina Patti nu va maĭ cânta la Viena fiind bolnavă, ci se va duce direct la Paris să se odihnéscă.

—o—

Se ḑice că d. Moroianu a cerut declararea în stare de faliment a caseĭ Adolf M. Hirsch din capitală, pentru 10,000 fr.

—ă—

Se ḑice că dr. Măldărescu va fi recomandat pentru catedra de clinică în locul regretatuluĭ doctor Marcovicĭ.

—o—

La Vârciorova şi la Predeal ploaŭ cu tunete, fulgere şi grindină. In capitală e un timp de primăvară; s'aŭ observat asĕră maĭ multe fulgere.

—o—

Ierĭ s'a ţinut un consiliŭ de miniştri sub preşedinţa d-luĭ Brătianu.

—o—

Dr. George Cuciureanu, un bătrân şi distins medic de la Iaşĭ, epitrop al caseĭ Sf. Spiridon, a murit.

—o—

La ministerul de resbel se va pune în studiŭ o nouă armă cu repetiţiune.

—o—

D. Lupu Costache, prefectul de Covurluiŭ, se află în capitală.

—o—

Se vorbesce că la 1 Februarie se vor întruni în Bucurescĭ trimişiĭ guvernelor de la Belgrad şi Sofia pentru a trata despre pace.

—o—

De la Bacăŭ se vestesce că prin unele comunĭ din apropierea acelui oraş s'ar fi ivit variola şi angina.

—o—

Sergenţiĭ de oraş din capitală s'ar fi revoltat, un oficer al lor d. Dimitrescu 'ĭ ar fi aţiţat la acésta şi d. Moruzi l'ar fi destituit.

—o—

D. ministru de justiţie va presenta camereĭ un proiect de lege pentru modificarea unor articole din codul penal.

—o—

Profesor de călărie la şcóla militară din capitală s'a numit căpitanul Danielopol din regimentul III de călăraşĭ, scrie „Epoca."

—o—

Ḑiarul „Epoca" ḑice că în urma uneĭ convorbirĭ avută cu d-nu preşedinte al consiliuluĭ, d-nu Sturdza s'ar fi decis să părăséscă portofoliul instrucţiuneĭ publice.

Noĭ nu credem acésta.

—o—

O nouă luptă între sergenţĭ şi contrabandiştĭ a fost alaltăséră, la barıera Câmpul Florescu din capitală. Un contrabandist, anume George Sêrbu, a fost ucis.

—o—

„România Liberă" ḑice că este inexactă scirea cum că eleviĭ ce aŭ comis neorânduelĭ la Sf. Sava aŭ fost iertaţĭ.

—o—

Reposatul doctor Marcovicĭ se ḑice că n'a lasat nicĭ un testament şi averea luĭ se va împărţi conform legeĭ.

El a lăsat o avere de la 250—300 miĭ de leĭ, din care 200 de miĭ s'ar afla în titlurĭ.

—o—

La 6 Ianuarie prinţul Nikita al Muntenegruluĭ sosia la Bologna (Italia) cu preşedintele Senatuluĭ muntenegrean.

El s'a coborît la otelul Europa şi plecă chiar în nóptea aceea spre Nizza.

Cum rĕmâne atuncĭ depeşa din Constantinopole ce 'ĭ anunţa ducerea acolo ?

—o—

Ruşiĭ grămădesc mereŭ trupe în Basarabia, ceea ce nu miróse a pace. La Cahul a maĭ sosit în ziua de 4 Ianuarie, patru regimente de infanterie.

—o—

D. N. Fleva sosesce adĭ de la Viena.

Director şi redactor Nicolae Procopiŭ

Foiţa „Universului"

41

TESTAMENTUL
PRINCIPELUI BISMARCK

PARTEA ÎNTÊIA

Desmoşteniţii

IV

Tînĕra lucrătóre

— Acésta nu voĭ putea-o, ḑise dênsa.

— Trebue să te încercĭ, reluă vĕduva, aĭ sevârşit deja lucrurĭ maĭ grele în viaţă, veĭ săvârşi şi acéstă jertfă pe care ţi-o cere datoria şi recunoştinţa filială.

„Pentru moment însă linisce, curagiŭ, deprinde te de o cam dătă cu ideea că aĭ de trecut printr'o grea încercare. Vaĭ! noĭ femeile carĭ n'avem pe nimenĭ în lume ne este rădicat dreptul d'a fi sfióse, d'a ne da îndărăt de la umilinţĭ. Trebue să fim aceea ce sunt şi ómeniĭ iar, din nenorocire une-orĭ încă şi maĭ rĕŭ.

— Ḑicênd aste vorbe vĕduva conduse pe fată prin coridor până la uşa bĕtrânuluĭ zidar, acolo 'ĭ maĭ ḑise două cuvinte de încuragiare şi o lăsa să dispară în camera tatăluĭ eĭ.

V

Dómna Berta Drossel

Dupĕ ce uşa se închise dupĕ Elisa vĕduva rădică iar ochiĭ şi i s'ar fi citit atuncĭ o privire plină de ură. Dênsa ura pe fată de óre-ce era singurul locuitor al caseĭ care 'ĭ ghicise óre-cum prefăcătoriile şi 'ĭ arăta în tot-d'auna o repulsiune neesplicată.

— Trebue s'o nimicesc iute, înaintea tuturor, scrişni ea.

Apoĭ se duse de bătu la uşa d-neĭ Drossel şi fără să maĭ aştepte intra în cameră. Espresia de ură 'ĭ perise de pe figură şi nu surîs blând i se juca pe buze.

Berta Drossel se sculase iar din pat şi se ocupa a pregăti o supă pentru copiĭ. Acésta era unica mâncare cu care se susţineaŭ de multă vreme. Dar ce supă era aceea! Cumpĕraŭ d'un ban resturĭ uscate de pâne şi sfărămându-le în apă le puneaŭ la foc iar când amestecul acesta dădea în undă 'l resturnaŭ într'un castron şi se puneaŭ cu lingurile pe lângă el. Diminéţa luaŭ cafea négră care nu era adevĕrată cafea ci nisce cicóre întrebuinţată încă o dată saŭ de doué orĭ.

Copiĭ femeeĭ Drossel stăteaŭ tăcuţĭ prin colţurĭ şi dupĕ privirile ce îndreptaŭ la mişcările mumeĭ lor, se cunoscea că trebue să fi avênd o mare fóme.

— Dar scumpă d-nă Drossel, ḑise vĕduva intrând, iar te-aĭ sculat ? Cu tóte asta eŭ te rugasem să nu te mişcĭ din pat!

Femeea Drossel se încercă a surîde la acest reproş. Dar era un surîn trist, sfâşietor. Vaĭ! ea uitase de mult a maĭ face figură veselă, şi de aceea póte surîsul părea maĭ dureros de cât lacrimile eĭ.

Vĕduva mesură bine acea stare de slăbiciune şi rĕmase satisfăcută. O inimă cât de împetrită să fi fost şi tot ar fi fost atinsă de rĕul crud ce rodea pe sĕrmana femee, vĕduva din contră simţi o bucurie nespusă la ideea că se va curăţi încă maĭ curând de cât credu se de acea fiinţă ce 'ĭ stătea înainte, şi care n'avea altă vină de cât că era fără ştirea şi voinţa eĭ, moştenitórea uneĭ marĭ averĭ.

— Nu m'aş fi sculat, respunse bolnava, dar am vĕḑut copiĭ suferind şi nu e nimic maĭ greŭ pentru o mumă de cât a 'şĭ vedea copilaşiĭ plângênd de fóme.

Figura vĕduveĭ căpătă o espresie tristă şi ḑise cu o adâncă atingere :

— Te înţeleg prea bine scumpa mea dómnă, chiar de nu sunt, saŭ, maĭ bine ḑis, chiar de nu maĭ sunt mumă. Da, şi eŭ am avut o fată, un drăguţ de copilaş, frumos ca un înger şi mi-a fost luat. Uite, dómnă, orĭ-cât de nenorocită aĭ fi în alte părţĭ, te râvnesc óre-cum că 'ţĭ înfloresce fericirea cea maĭ mare ce póte fi pentru o mamă. O nu sciĭ, cât e dureros să daĭ nascere la o singură fiinţă d'astea, s'o crescĭ, s'o iubescĭ, să să 'ţĭ puĭ în ea tóte speranţele şi apoĭ fără de veste să ţi se răpéscă!

Ḑicênd aceste vorbe vĕduva se aşeḑă p'un mic scaun şi duse de două treĭ orĭ batista la ochĭ ca şi cum ar fi voit să stérgă iute nisce lacrimĭ, fără a fi observată.

Nefericita mumă care stătea lângă foc observând supa, îndreptă o privire plină de adevĕrată compătimire către vĕduvă. Se gândi la durerea ce-ar avea d'a perde pe vr'unul din scumpiĭ eĭ copilaşĭ, şi pentru prima óră de mult timp o fugitivă simţire de bucurie 'ĭ trecu prin pept.

— Nu sunt aşa de nefericită pe cât credusem, 'şĭ ḑise dênsa, căcĭ copilaşi meĭ trăiesc încă.

O simţire şi o cugetare ast-fel voise vĕduva să deştepte în victima eĭ. Printr'o privire ascuţită îndreptată printre gene recunoscu efectul dorit.

— Ah! începu vĕduva din noŭ, ce fericită aş fi dacă aş avea, cum aĭ d ta, să îngrijesc de treĭ fiinţĭ iubite. Fie-cine atuncĭ 'şĭ uită de propria sa suferinţă încetéză a se maĭ gêndi la sine şi orĭ-ce sacrificiŭ 'l aduee cu plăcere sciind că 'l aduce pentru viitorul odrasleĭ. Acesta trebue să şi fie scopul principal al uneĭ bune mume, d'a căuta prin tóte putinţele să formeze un viitor copilaşilor eĭ; nu mĕ îndoesc dómnă Drossel, că în nemărginita d-tale iubire maternă, te-aĭ gândit la tóte probabilităţile de viitor; duiósa d-tale inimă s'a amarît de sigur, cugetând că slabă şi bolnavă precum eştĭ, aĭ putea muri într'o ḑi şi copiĭ d-tale ar remânea orfanĭ fără sprijin, fără milă! Ce vor deveni dênşiĭ atuncĭ ?

(Va urma)

Varlam Horst.

Foița „Universului„

183

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XXV

(Urmare)

— Nu, de sigur, don Francisc, mĕ tem prea mult de d-ta ca să fac asta; trupul meŭ e şi acum acoperit de vînătăile ce mi-aŭ făcut loviturile ce mi aĭ administrat cu atâta generositate, nu de mult, şi sciŭ că nu trebue să te aibă cine-va ca duşman. Dar écă-ne ajunşĭ la podul Segovieĭ; lasă-mĕ să mĕ cobor, don Francisc, şi încrede-te în mine. Caută să eşĭ din încurcătură şi eŭ te voiŭ ajuta.

Spadasinul ţise să se opréscă lectica, eşi dintr'ênsa, şi o reînchise cu cheia.

— Cred, Dumneţeŭ să mĕ ierte, îşĭ ţise Quevedo că ticălosul vrea să se rĕsbune de loviturile ce a primit de la mine. Fiĭ pe pace! într'o zi orĭ într'alta ne vom întîlni, puşcăriaşule!—Şi când mĕ gândesc că don Juan este şi el în închisóre, şi părăsit luĭ însuşĭ! Dumneţeule! cum sĕ mĕ înfăţişez înaintea tatăluĭ sĕŭ, dacă i-se va întîmpla vre-o nenorocire.

— Staţĭ aici, ţise un glas aspru. Quevedo eşi din cugetările luĭ spre a se ocupa de ceea ce se petrecea afară; auţi pe nisce bărbaţĭ vorbind între dênşiĭ prietenesce.

Uşa lecticeĭ se deschise şi se arătă un bărbat.

— Coborîţi-vĕ, gentilomul meŭ, ţise el luĭ Quevedo.

Acesta nu recunoscu glasul dar se coborî.

— Luaţi-mĕ de braţ, nóptea e întunecósă şi nu prea mergeţĭ cu mare uşurinţă, ţise acel om.

— Da, da, vĕd bine neghiobia ce am făcut să mĕ amestec în aceste intrigĭ, ţise don Quevedo luând braţul călăuzeĭ sale. Şi unde ne ducem, prietene? De ar da Dumneţeŭ să nu fie departe.

— N'auţiţi?

— Da, un sunet de clopoţeĭ.

— Sunt clopoţeiĭ uneĭ trăsurĭ.

— Şi acel echipaj...

— E pentru d-vóstră.

Maĭ înnainte ca Quevedo să fi avut vreme ca să rĕspundă, trăsura se opri, un servitor se apropie cu respect, şi 'l rugă să se suie.

— Eŭ nu vĕd de loc, prietene, ajutămĕ dacă nu vreĭ să mĕ împiedic.

Servitorul îl duse până la scara trăsureĭ. Quevedo făcu o sforţare, se ridică până la uşă, şi se lăsă să cadă pe perne.

O femee sta în faţa luĭ.

— Catalina! strigă el deconcertat.

— Da, eŭ sunt, senor, chiar eŭ, contesa de Lemos, şi vin să te iaŭ.

— Spre a mĕ duce?....

— Într'un loc sigur, de unde nu veĭ eşi de cât când îmĭ va plăcea mie să 'ţĭ daŭ voie. M'aĭ amăgit cum nu se cuvenia, Quevedo, căutând să pleci din Madrid, să fugĭ de mine, sciind cu tóte astea cât te iubesc. Din norocire, am sciut să 'mĭ iaŭ măsurile la vreme. Veţĭ că nu e uşor să te jocĭ cu mine.

— Ce vreĭ să facĭ?

— Nu pricepĭ? Să te împiedic de a pleca.

— Veĭ putea óre?

— Vom vedea.

Contesa tăcu, şi trăsura 'şĭ urmă repede drumul.

XXVI

Abia se luminase de ziuă, şi deja ducele de Lerma era în odaea sa de lucru. Santos, unul dintre secretariĭ luĭ, abia putea scrie tot ce 'ĭ dicta ducele. Pe faţa luĭ Lerma se citiaŭ urmele uneĭ nedormirĭ prelungite, şi se pricepea bine că petrecuse o nópte rea.

Cu tóte că era frig, Santos asudase.

— Nu maĭ pot, Excelenţă, ţise el în cele din urmă; tot scriind mi-a amorţit braţul.

— E lucru grabnic, Pellegrino; sciĭ că ginerele meŭ nu şi-a perdut vremea, şi se află deja în Madrid. El a sosit mâniat în potriva mea; tóte mijlócele 'ĭ vor servi spre a mĕ pierde.

— Dacă aşĭ cuteza să daŭ un sfat excelenţeĭ vóstre, v'aşĭ spune să luaţĭ altă hotărîre de cât aceea d'a vĕ apăra, cum faceţĭ, contra acusărilor ce vi-se aduc din tóte părţile.

= Şi ce ar trebui să fac, Pellegrino?

— Excelenţa vóstră sunteţĭ fórte compromis.

— Bine, dar tot ce mi se póte întêmpla maĭ rĕŭ e ca să pierd favórea regeluĭ.

— Excelenţa Vóstră să mĕ iertaţĭ dacă sunt sincer, dar cred că vi-se póte întîmpla ce-va maĭ rĕŭ; excelenţa vóstră puteţĭ fi tras în judecată.

— Tras în judecată! exclamă cu mândrie ducele.

— Excelenţa vóstră puteţĭ fi calomniat. Ceĭ ce vĕ urăsc, se tem fórte mult de d-vóstră; sciŭ că regele e obicinuit cu d-vóstră, şi fiind-că pentru regele obiceiul e o a doua natură, şi în lenea sa nu se teme de nimic maĭ mult de cât de lupte şi de schimbărĭ, slab şi nehotărît cum e, nu se vor opri d'a nu se sluji de arme mârşave contra excelenţeĭ vóstre. La Curte s'aŭ petrecut lucrurĭ grave; secretarul d-vóstră don Rodrigo Calderon s'a servit şi a abusat de numele d-vóstră; şi n'a luat nimic în consideraţie. Maĭ întâiŭ încercă să se umiléscă, şi pe urmă să otrăvéscă pe regina.

— Tacĭ!

(Va urma)

Em. Fernandez y Gonzalez

CASA DE SCHIMB

TOMA ŢACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4.

In noul Palat Dacia-România

Pe ţiua de 10 Ianuarie 1885.

	Cumpăr.	Vêndute
5% Rentă Amortisabile .	93 —	93 1/2
5% Rentă Rom. perpetuă.	87 1/2	88 1/2
6% Obligaţiĭ de Stat . .	85 —	86 —
6% „ C. F. R. R.	— —	— —
5% „ Municipale .	72 —	73 —
10 fr. „ Caseĭ p. 300 l.	205 —	210 —
5% Scr. funciare Rurale.	83 3/4	84 1/2
7% „ „ „ .	100 1/2	101 1/2
5% „ „ Urbane.	80 —	80 3/4
6% „ „ „ .	89 —	90 —
7% „ „ „ .	95 1/4	96 1/4
Im. cu prime Buc. 20 l. buc.	31 —	33 —
Acţ. Bănc. Naţ. a Rom. 500 l.	— —	— —
„ Soc. Cr. Mob. Rom. 250 l.	— —	— —
„ „ Rom. de Cons. 500 l.	— —	— —
„ „ de Asig. D.-R. 200 l.	— —	— —
„ „ „ Naţionale 200 l.	— —	— —
5% Municipale nuoĭ. . .	— —	— —
Acţ. Banca Prevederea. .	— —	— —
DIVERSE		
Aur contra Argint. . . .	16 1/4	16 3/4
„ „ Bilete bancă.	16 1/4	16 3/4
Florinĭ Wal. Austr. . . .	2 00	2 02
Mărcĭ Germane.	1 23	1 25
Bancnote francese	99 —	100 —

Pomadă Italiană cu basă vegetală, infailibilă pentru a face să reiasă pĕru pe capul cel maĭ complectamente pleşuv, în timp de 50 ţile, pênă la etatea de 50 anĭ, dacă rădăcina pĕruluĭ nu este cu totul stârpită. Acéstă pomadă opresce căderea pĕruluĭ, orĭ care ar fi causa ce a produs'o.

După eură

Pomada italiană 'mĭ-a redat din pĕrul capuluĭ şi sprincenele la vêrsta de 56 anĭ; vĕ rog bine voiţĭ a 'mĭ maĭ trimete patru borcane şi primiţĭ banĭ în sumă de leĭ 18 (adică leĭ opt-spre-ţece) prin mandat postal.—Cu stimă Const. Pisca, Craiova.

„ **Pomada Italiană** 'mĭ redă viaţa pĕruluĭ; aveţĭ bună-voinţă a'mĭ maĭ trimete douĕ flacóne. Nu pot îndestul a vĕ mulţumi. — Niculescu, Babadag. "

Preţul unuĭ borcan leĭ 4.50.

Se vinde numaĭ la Administraţia „Universuluĭ", Calea Dorobanţilor, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Alcool de minta piparata specific superior contra indigestiilor, durerile de stomac, durere de inimă şi de cap. Băutură fórte igienică şi întăritóre în timpul marilor călduri ale vereĭ. Cel maĭ bun dintre alcoolurile cunoscute, fiind destilat din foĭ de mintă próspete şi nu făcut cu esenţă cum se face de obiceiŭ leĭ 2.50.

Se vinde numaĭ la Administraţia „Universuluĭ", Calea Dorobanţilor, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Frumósă Ocasiune

„LE HERCULES"

VINURI VECHI

PENTRU SERBĔTORI

Vin vechiŭ de duoi ani

NEGRU şi ALB

60 BANI OCAUA

Saŭ un Clondir pecetluit 80 banĭ

Se găsesce şi un dublu vin, tămâiósă şi negotin negru.

Din cauză că am o mare cantitate de 4000 vedre sunt decis a vinde cu 40% maĭ eftin ca orĭ şi cine.

STRADA COLŢEI (Vis-a-vis de Primărie)

20—14 Sotir Christu

Tinctura Mexicană

Este o tinctură eminamente igienică care redă în puţine ţile perilor albĭ şi surĭ culórea primitivă a juneţeĭ într'un mod atât de natural în cât ochiul cel maĭ espert nu 'ĭ póte cunósce, facêndu'ĭ flexibilĭ şi lucitorĭ. Acéstă tinctură împedică căderea pĕruluĭ şi redă rădăcineĭ viaţa şi vigórea perdută; nu murdăreşte nicĭ pielea nicĭ rufele. Leĭ 3.50.

Se vinde numaĭ la Administraţia diaruluĭ „Universul" Calea Dorobanţilor No. 8, în dosul Episcopieĭ Bucurescĭ.

Săpun cu fiere Unic şi sigur mijloc spre a spăla orĭ ce pată. Specialitate pentru stofe de mătase şi altele fără a le ataca culórea.—Bucata banĭ 70.

Se vinde numaĭ la Administraţia „Universuluĭ", Calea Dorobanţilor, No. 8, în sopul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Conurĭ mirositoare

Spre a parfuma şi desinfecta salele. Se întrebuinţéză aprinţêndu-le vêrful. Rĕspândesc un miros fórte plăcut şi igienic care curăţă aerul stricat. O cutie 80 b.

Se vinde numaĭ la Administraţió „Universuluĭ", Calea Dorobanţilor, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Anatherina *Elixir pentru dinţĭ, pentru bólele gureĭ şi dinţilor.* Acéstă licóre prin puterea ingredientelor din care e compusă este cel maĭ puternic preservativ pentru igiena gureĭ şi pentru a face plăcut mirosul resuflăreĭ. Se compune din tonicĭ salutarĭ şi e cel maĭ eficace leac pentru a preveni durerea dinţilor şi stricarea lor. E fórte potrivit pentru ca să cureţe şi săîntăréscă dinţiĭ şi pentru ca să păstreze curat smalţul lor; întăresce gingiile şi e chiar un puternic leac contra inflamaţilor de gingiĭ. Flaconul într'o elegantă cuie 2 leĭ.

Lustraline Lichid care comunică orĭ-căreĭ pelĭ o magnifică strălucire. Neîntrecut spre a lustrui ghetele fără a întrebuinţa peria. Se întrebuinţéză apoĭ cu mare succes spre a da o lucire frumósă cingătorilor, tocelor negre ale săbiilor, cozorócelor de la chipiurĭ, răniţelor, sacurilor de voiagiŭ, hamurilor, trăsurilor, etc.

Flaconul leĭ 2.50.

Se vinde numaĭ la Administraţia „Universuluĭ", Calea Dorobanţilor, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

De vêndare 2 perechĭ de case una în str. Ciclopilor No. 35 bis şi cea-l-altă în str. Griviţeĭ 127 în care locueşte şi proprietarul.

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Anul 1886

„UNIVERSUL"

spre a 'şĭ dobêndi din ce în ce maĭ mult bună voinţa publiculuĭ va introduce cu Anul Noŭ îmbunătăţirĭ atât în redactare cât şi în partea ilustrativă.

„UNIVERSUL"

apoĭ, spre a 'şĭ menţine renumele d'a fi ţiarul cel maĭ complect şi cel maĭ repede informat a angajat corespondenţĭ specialĭ în tóte capitalele Europeĭ, cum şi în principalele nóstre oraşe şi chiar prin sate, cari corespondenţĭ aŭ însărcinarea să ne informeze chiar pe cale telegrafică de tot ceea ce are o importanţă şi un interes maĭ mare pentru cititorĭ.

Cât despre partea literară am şi dat deja în traducere romane frumóse şi noĭ de ale autorilor renumiţĭ, ca: **Richebourg, Montépin**, etc.

Preţurile Abonamentelor:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEŢE:	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe şése lunĭ	„ 9.—	Pe şése lunĭ	„ 10
Pe treĭ lunĭ	„ 4.50	Pe treĭ lunĭ	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

PREMII LA ABONAŢI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare, precum şi 2 frumóse volume de 225 paginĭ, fie care coprinţênd: *Viaţa Împĕrăteselor romane, complectă* şi **5 frumóse romane** adică: *Donna Ana, Era Nebun? Regentul şi Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigaşuluĭ* şi 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. şi maĭ mult de 100 ilustraţiĭ.—Fie-care abonat de şése lunĭ care ne va trimite 2 leĭ maĭ mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, şi un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultură, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* şi 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 lunĭ care ne va trimite 1 leŭ maĭ mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde maĭ bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, reţete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 banĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

Editura Tipografieĭ „Universul" **Luigi Cazzavillan**, Calea Dorobanţilor, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 416. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie LUNI și MARȚI 13—14 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte ḑilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCURESCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Leĭ 20
Pe șése luni - - - „ 10
Pe treĭ luni - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

ROMANIA BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

Bucuresci 12 Ianuarie 1886

Scóla populară

—o—

Scopul educaţieĭ, la care părinţiĭ și profesoriĭ cred că tind, este d'a pregăti pe tineriĭ la datoriile și trebuinţele vieţeĭ.

O cred, și urméză dupĕ programe ce par făcute pentru un curs de studiĭ mânăstiresc, în loc d'a îndruma pe tineriĭ către viaţa socială și de familie, pregătind astfel pentru dênșiĭ dureriĭ crude, grele vătămăriĭ pentru societate, ruină une-oriĭ pentru familie, tot-d'auna dureriĭ nespuse.

Aceste programe par că plécă de la convingerea că, spre a ne câsciga traiul în lume, ne trebue o pregătire lungă și că nu se cere niciĭ un studiŭ spre a guverna bine o familie, spre a educa bine pe copiĭ.

Astfel baieţiĭ 'șĭ pierd aniĭ lungĭ în studierea unor ramuriĭ de instrucţie care, în cea maĭ mare parte, servesc de podóbă și fetele se hrănesc cu idealism isteric, se pregătesc adică la un viitor care nu este al vieţeĭ reale, cu lupte, cu durerile, cu datoriile și cu grijile familieĭ.

Cum va putea un băiat educat numaĭ ca să placă și să strălucéscă în mult îngîmfata societate, să fie un bun tată de familie, un administrator capabil, un industriaș dibaciŭ și harnic?

Și fata, cufundată în sentimentalismul vaporos, cum va putea să fie o gospodină bună, o escelentă educatóre a copiilor, dacă maternitatea va fi socotită de dânsa numaĭ ca o povară și o desceptare din visurile azuriĭ în realitatea aspră a vieţeĭ?

Spencer ḑice că nu se póte pricepe cum, dacă viaţa și mórtea copiilor noștri, relele și bunurile morale ce li-se pot aduce atârnă de chipul în care 'ĭ crescem, încă nu s'a gândit nimenĭ să dea ce-va instrucţie, într'acéstă privinţă, unor școlariĭ ce mâine poimâne vor fi taţiĭ și mume și vor avea obligarea să 'șĭ créscă copiĭ.

Este o cruḑime, urméză Spencer, d'a părăsi sórta societăţeĭ în voia capriciilor unor doiciĭ ignorante, unor obiceiuriĭ vechiĭ și fără raţiune d'a exista, unor prejudiţiĭ de bunicĭ încăpăţînate.

Da, e o cruḑime, după cum e fórte vĕdit, că studierea celor maĭ bune metóde de educaţie intelectuală, morală și fisică ar trebui să fie partea de căpetenie a educaţieĭ.

Ni-se va opune argumentul cu *inteligenţa iubireĭ*, frasă usată și rĕsusată, care fórte des n'are niciĭ un sens ca și „glasul sângeluĭ“ și pe de altă parte iubirea de nu e condusă de arta educaţieĭ, în loc să îmbunătăţéscă, va ajunge să distrugă constituţiunile fisice ale copiilor aducênd bolĭ, une-oriĭ mórtea; va da inimilor moĭ ca céra ale copiilor lăcomia vanitatea, frica.

Câte-va noţiuniĭ bine date, maĭ observă Spencer, pot fi o călăuză îndestulătóre pentru ceĭ ce într'o zi vor trebui să aibă grijă de o familie. Și, pe lângă normele pentru educaţia copiilor se maĭ cer și normele care să arate guvernarea familieĭ.

Cum s'ar putea dobîndi aceste inovaţiuniĭ necesare? Negreșit că numaĭ prin reforma radicală a programelor pentru scólele populare, făcându-le maĭ simple și maĭ practice tot de o dată, dând Românieĭ scóla adevĕrată ce 'ĭ lipsesce și neîncepênd reforma de la scólele secundare.

Spre a avea adevĕrata și noua școlă pentru popor este nu numaĭ o dreptate, ci o trebuinţă *sine qua non* ca să se constituéscă nisce învĕţătoriĭ cu demnitatea vieţeĭ și într'o condiţie economică suficientă, [illegible] nu așa cum sunt astă-ziĭ, cu lefile [illegible] tite pe câte-va luni.

Insă pe cât timp vor dura programele haotice, pe cât timp miliónele se vor risipi pentru baionete, saŭ se vor dărui și împărţi de nisce gheșeftariĭ, spre a refusa câte-va miĭ de leĭ învĕţătorilor, toţiĭ vor putea zice și repeta: *Școla populară nu există în România.*

O matronă Birmană.— (Veḑi pag.3)

Din Petersburg

(Corespondenţa particulară a „Universuluĭ“)

8 Ianuarie.

In starea actuală a chestiuneĭ balcanice lumea tótă la noĭ se întrébă ce va face guvernul nostru; dar la acéstă întrebare rĕspunsul nu e tocmaĭ ușor de dat.

Pe de o parte se scie că ţarul nu maĭ are aceleași prevenţiuni contra prinţuluĭ Alexandru al Bulgarieĭ, și se maĭ scie apoĭ că vre-o câţi-va din foștiĭ ofiţeriĭ ruși în Bulgaria se reîntorc acolo; iar pe de altă se vede că Rusia se unesce cu celelalte mariĭ puteri spre a trimite un *ultimatum* statelor micĭ din peninsula balca[illegible] li-se cere desarmarea.

nică în care [illegible] guvernul nostru ideea d'a

Avea-va óre gu[illegible]

[illegible] voinţeĭ pacinice a puterilor, dorinţa d'a nu rĕmâne politicesce și naţionalesce sub lovitura pierderilor?

„Nu e óre nădejdea uneĭ victoriĭ, care se légă în mintea ómenilor de Stat din Belgrad cu prevederea întrăreĭ în acţiune a forţelor elene, socotite ca ajutóre ale armateĭ sêrbescĭ?

„Dar scularea Greciei va avea de consecinţă necesară pe aceea a Turcieĭ, aliată naturală a Bulgarieĭ, în duelul în patru ce va resulta dintr'acéstă nouă grupare.

„Decĭ la alianţa cu Grecia nu póte să se gândéscă Serbia, pentru că ast-fel va pierde avênd pe Turcia de protivnică.

„S'apoĭ, acésta ar fi și continuarea a[illegible] falșe care, lucréză contra celeĭ pom[illegible] scop, care după ce lucră propriuluĭ sĕŭ [illegible] Bulgarieĭ cu Rumeinconscient la unirea [illegible] lia, infrăţind două popóre în luptele și în victoriile apărăreĭ comune contra uneĭ agresiuni nedrepte, ar pecetlui într'acelaș mod și cu acelaș resultat acordul deja început între Sultan și prinţul Bulgarieĭ.

„Va trebui decĭ, spre a explica aceste dispositiĭ, să presupunem că tînĕrul suveran al Serbieĭ are vre-o *arrière pensée*, aceea de pildă, d'a provoca o turburare gravă politică care s'ar întinde la maĭ tot continentul european, și în care Serbia ar găsi ce-va de câscigat?

„Intr'acest cas puterile mariĭ trebue să nu lase niciĭ o ilusie de acest soiŭ guvernuluĭ sêrbesc.“

Cum se vede prea bine—dintr'aceste declaraţiiĭ ale organuluĭ cancelarieĭ împĕrătescĭ—guvernul nostru nu e niciĭ de cum în potriva Bulgarieĭ și a unireĭ sale cu Rumelia; ba chiar s'ar putea crede cu siguranţă că este în contra revenireĭ la „statul quo ante“.

Tot dintr'aceste declaraţiuniĭ ale *Nordului* se vede destul de lămurit că guvernul nostru crede că Serbia continuă a lucra pentru interesul și după sfătuirea altuia. Și cine e acest altul?

Eŭ, care nu fac parte din guvern și n'am să mĕ tem decĭ că voiŭ atinge susceptibilităţile nimĕruĭ, nu voiŭ esita d'a vĕ spune—ceea ce o și sciţi—că e Austria.

Da, Austria îndémnă pe Serbia ca să nu se astâmpere, și tocmaĭ de aceea nu aș crede acum ca Rusia să fie contrară unireĭ celor două Bulgariĭ. Și lucrul acesta e ușor de înţeles. In starea actuală a lucrurilor, luându-se rĕŭ cu Bulgaria, Rusia nu va câsciga nimic, ba, din potrivă, va perde mult.

Este aprópe maĭ mult de cât sigur că în primăvară va fi rĕsboiŭ; de óre-ce nu este de creḑut că delegaţiiĭ pentru pace vor ajunge la vre-un resultat. In casul acestuĭ rĕsboiŭ e întrebarea ce va face Rusia?

Că va lua parte la rĕsboĭ e aprópe sigur de óre-ce nu cred să se concentreze în zadar trupele nóstre în Basarabia—lucru care a început de câte-va zile; dar în ce sens va lua parte este cam îndoios și de aceea prefer să las ca să ne lumineze evenimentele asupra acestuĭ punct.

Ivanoff.

Spice din țară

Rânire.—Fiul unuĭ locuitor din Comuna Ţigăneştĭ jud. Iașĭ în etate ca de 11 anĭ, jucându-se cu o pușcă încărcată cu glónţe care era lăsată de tatăl sĕŭ în cerdacul caselor sale, a lovit pe o soră a sa ca de 7 anĭ, producându-ĭ grave răni la faţă și scoţându-ĭ un ochiŭ. Nenorocita copilă a fost transportată la spitalul Sf. Spiridon.

—o—

Plóie.—Citim în „Liberalul“ din Iașĭ: De şi suntem în plină iarnă, de câte-va zile plouă cu abundenţă. Agricultoriĭ sunt îngrijiţĭ de aceasta—că maĭ cu sémă grâul de tómnă are a suferi mult din cauza acestor necontenite ploĭ la un timp așa de nepotrivit.

—x—

Un fenomen fórte rar pe acest timp s'a observat ierĭ diminéţă, scrie „V. Covurluiuluĭ“ în orașul Galaţĭ. Pe la orele 9 un curcubeŭ s'a observat pe cer, și a fulgerat. Dar acésta nu e de mirare, de óre ce avem un timp de primăvară.

—x—

Omor.—In ḑiua de 2 Ianuarie a. c. locuitorul „Neculai V. Andrei,“ din comuna Belceștĭ, jud. Iaşĭ, luându-se la cértă cu Lupu Botariŭ, îl lovi pe acest din urmă cu un ciomag în cap și l omorî.

Justiţia ancheteză faptul.

—x—

Adelina Patti, ḑice „Curierul Balasan,“ a fost invitată să asiste la un bal dat de prinţul Sutzu de la Iașĭ care i-a oferit suma de 5000 francĭ pentru un singur cântec. D-na Patti a refuzat, ḑicênd că nu póte cânta de cât numaĭ pentru suma de 10,000 francĭ. D-l Sutzu a refuzat şi balul s'a petrecut cu aceiașĭ veselie obicinuită și fără cântecul d-neĭ Patti.

—x—

Escrocherie.—Un străin cu numele de Edmond Laufer, desfăcea de cât-va timp prin Iașĭ bilete falșe de lotăriĭ, emise de case din streinătate. Surprins de comisie și adus la Parchet, ancheta găsesce și pe alţĭ doĭ, complicĭ cu el, unul numit: Ex... lias Jamoil [illegible] și altul Adolf Wolt... care 'l ajutaŭ în meseria sa.

Judele Instructor [illegible]

[illegible] telegrafice

Belgrad, 10 Ianuarie.

Ziarul „Videlo“ declară că directoriĭ sĕĭ d-niĭ Pirot[illegible] şi Novacovicĭ vĕḑênd că părerile lor diferă de hotărîrile luate de comitetul executiv al partiduluĭ progresist, se retrag cu totul din viaţa politică, pentru a nu provoca vre-o divisiune în partid.

Berlin, 10 Ianuarie.

Banca imperiuluĭ a fixat scomptul sĕŭ $3\frac{1}{2}$ la sută.

Berlin, 10 Ianuarie.

Dieta prusiană. — Ministrul de finanţe declară că el nu este un partisan fanatic al sistemuluĭ monetar, ce are de basă unică etalonul de aur, dar că cestiunea bimetalismuluĭ fiind o cestiune internaţională, guvernul va urma discuţiunea cu interes. Cu tóte acestea de acolo până la a formula propunerĭ relative la introducerea absolută a bimetalismuluĭ, maĭ este încă un drum lung de percurs.

Odesa, 10 Ianuarie.

La un banchet dat de muntenegrenĭ în onórea sa, Peko Pavlovicĭ declară că a venit în Rusia pentru a înăbuși resboiul dintre fraţĭ şi a înlesni unirea slavilor contra duşmanuluĭ obştesc.

Cettinge, 11 Ianuarie.

Din Italia, principele Muntenegruluĭ se va duce la Paris. Despre planurile sale de călătorie d'aci încolo nu se scie încă nimic positiv; dar e maĭ mult probabil că principele va visita Viena și Petersburgul.

Paris, 10 Ianuarie.

Cele treĭ imperiĭ caută să se înţelégă pentru o acţiune comună ce trebue exercitată faţă cu Serbia, și Grecia în presenţa refusuluĭ lor de a desarma.

Londra, 10 Ianuarie.

Vicontele Cranbrook este numit ministru de resbel.

Niș, 10 Ianuarie.

Guvernul bulgar a încheiat o convenţie pentru furnisarea a patru bateriĭ, doue bateriĭ tunurĭ de munte, șase tunurĭ de oţel turnat, cincĭ-spre-ḑece tunurĭ de munte cu muniţie, patru bateriĭ complecte de câmp şi 4000 carabine Remington, ca în 15 zile să fie predate.

Interesul viŭ al Românieĭ pentru Macedonia face în Grecia cea maĭ mare impresie.

Constantinopol 10 Ianuarie.

Circulă sgomotul că Ţarul Alexandru va da o proclamaţie către Rumelioţĭ, în care le va face cunoscut că Rusia va favorisa unirea politică a celor două Bulgariĭ.

Negocierile Porţiĭ cu prinţul Alexandru se mişcă într'un *circulus vitiosus* şi merg prea încet. Madjid pașa și Gadban Efendi n'aŭ ajuns la nicĭ un resultat [illegible] buna-voinţa așteptată.

Sofia 10 Ianuarie.

Manifestărilor rĕsboinice din Belgrad nu se atribue o valóre mare și ele tind numaĭ ca Serbia să obţie condiţiunĭ de pace cât maĭ favorabile.

CRONICA BUCURESCEANA

Duminecă, 12 Ianuarie

O întrunire a 30 de fabricanţĭ de cărămidă a avut loc alaltă ierĭ la d. M. Gherasie, pe strada Nisiparilor; scopul era d'a se fonda o societate a cărĕmidarilor. D. G. Cerchez adjutorul de primar, presida acéstă întrunire.

—o—

Plecărĭ.—Aŭ plecat din capitală: d. Paladi, prefect de Olt, la postul sĕŭ; d. N. Săveanu, deputat la Focșanĭ, unde este primar; d. Luca Ionescu la Vaslui unde va ţine locul de prefect.

—o—

Consiliul sanitar a cercetat cestiunea spirtuluĭ ce se fabrică la Brăila de d. Predinger căruia i se impută că nu s'a conformat prescripţiunilor higienice ce i s'a impus.

S'a decis a se trimite la faţa loculuĭ pe d. dr. Sergiu spre a cerceta starea actuală a fabriceĭ și daca ea póte saŭ nu să funcţioneze.

D. dr. Sergiu plécă aḑĭ la Brăila.

—o—

Prima sedinţă a consiliuluĭ superior de pe lângă ministerul domenielor s'a ţinut alaltă séră, în presenţa d-luĭ ministru Stolojan. S'a citit o dare de sémă despre lucrările comisiuneĭ permanente. S'a distribuit membrilor presenţĭ diferite proiecte de legĭ, precum acela pentru reorganisarea burselor de comerciŭ, regulamentul la legea comerciuluĭ ambulant, etc. Aséră era să se discute cestiunea fixăreĭ tarifuluĭ autonom.

—o—

O comisiune de farmaciștĭ a fost primită ierĭ în audienţă de d. I. C. Brătianu, preşedintele consiliuluĭ de miniștri.

—o—

Iarăşĭ Oficiul stăreĭ civile.—Citim în „Epoca“:

Ni se rapórtă că la ofiţerul stăriĭ civile s'a reînceput a se face tot felul de şicane persónelor ce aŭ a face la acel ofiţer.

Ast-fel ni se ḑice că d. Livianu șeful oficiuluĭ statuluĭ civil sub diferite pretexte amână de maĭ bine de o lună de zile înscrierea hotărîreĭ de divorţ a d-neĭ Elisa P. şi acésta din causa numaĭ că soţul acesteĭ dómne este ajutor la acel oficiŭ.

—o—

In privinţa învĕţământuluĭ secundar, [illegible] „Românul“, noul proiect de lege prevede:

două felurĭ de licee, clasice și reale, pentru băeţĭ;

internate și externate, pentru fete;

impune o taxă copiilor de străinĭ;

simplifică administraţiunea școlelor;

sporeşte orarul și onoralul profesorilor;

înlocuește sistema concursurilor de astă-ḑĭ, prin numirea la provizorat, în şcólele de băieţĭ, a tinerilor cu studiĭ superióre și cu practică pedagogică, iar, în şcólele de fete, a absolventelor școleĭ normale superióre.

Tribunalul disciplinar este compus din treĭ membri aĭ înalteĭ Curţĭ de Casaţie, din treĭ profesorĭ universitarĭ, traşĭ la sorţĭ şi din rectoriĭ Universităţiĭ, după circumscripţie.

—o—

Un accident s'a întâmplat la cupole: d. colonel Herz, urcându-se pe o scară spre a observa maĭ de aprópe plăcile cupoleĭ germane, a alunecat și căḑênd și-a frânt braţul stâng. A fost imediat transportat la spitalul militar unde se află şi acum. Frântura nu e periculósă şi se speră într'o îndreptare complectă.

—o—

Balurĭ mascate la Teatrul Naţional vor fi anul acesta numaĭ două. Se va da și un bal deschis în folosul societăţeĭ dramatice.

—e—

Faliment.—Băcanul Xiadis din strada Smârdan No. 29 a fost declarat în stare de faliment cu un pasiv de 110.000 leĭ.

—o—

S'a **surpat** ḑilele trecute canalul de scurgere de pe strada Isvoruluĭ, însă nu atât de rĕŭ în cât să se ia grabnice mĕsurĭ de reparare; ierĭ nópte surparea a devenit generală, mijlocul stradeĭ s'a dus la fund și trăsurile nu maĭ pot să circule.

ACTE OFICIALE

* Colegiul I electoral pentru senatorĭ din judeţul Fălciŭ este convocat, în ḑiua de 9 Februarie 1886, spre a alege un senator în locul d-luĭ Nicolae Cişman.

* „Monitorul oficial“ de ierĭ publică regulamentul pentru autoritatea sinodală și congediele membrilor St. Sinod.

* S'aŭ numit definitiv în posturile ce le ocupă provisoriŭ institutoriĭ şi institutórele carĭ urméză:

D. D. Constantinescu la clasa I, scóla I de băeţĭ din Tătărescĭ, în Iaşĭ.

D. G. Constantineanu la clasa I, scóla de băeţĭ din Râmnicu-Vâlcea.

D-na Paulina Gheorghiu la clasa I a scóleĭ de fete de pe Podu-Lung.

D-na Ecaterina Dumitrescu la clasa I a scóleĭ No. 2 de fete din Călărașĭ.

D-na Maria Gort la clasa I a scóleĭ de fete din Vasluiŭ.

* D. N. I. Săulescu se numesce în funcţiunea de archivar în direcţiunea generală a [illegible].

* D-na Maria Popescu Petrovicĭ, institutórea provisorie la clasa I și II de la scóla de fete din Zimnicea, și d-şóra Elisa D. Scordescu, institutórea provisorie la clasa I și II de la şcóla de fete din Ocnele-Marĭ, sunt numite definitiv în posturile ce ocupă.

* „Monitorul oficial“ de ierĭ publică legea prin care Guvernul este autorisat a ratifica convenţiunea încheiată la Paris în 14 Martie 1884, pentru protecţiunea cablelor sub marine.

* M. S. Regele a bine-voit a înainta la gradul de comandor al ordinuluĭ „Steaua Românieĭ“ pe d. Constantin Nacu, ministrul financelor, actual oficer al ḑisuluĭ ordin..

* Sunt numiţĭ:

D. Gr. Bălan, actual casier al judeţuluĭ Constanţa, în aceiaşĭ calitate la judeţul Botoșanĭ, d. Marcel Giurescu, în funcţiunea de casier al judeţuluĭ Constanţa.

Foiţa „Universuluĭ„

41

DRAMELE VIEŢEĬ

Milióanele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XIV.

Intâia vîndare

Lucian Morel, am spus, tocmaĭ sfîrșia un tabloŭ. Era un subiect de interior bine închipuit, studiat cu îngrijire şi zugrăvit cu gust, un tabloŭ represintând duoĭ copiĭ micĭ jucându-se cu o pisică sub ochiĭ mumeĭ lor care lucra la o tapiserie.

George Ramel urmărise executarea tabloului şi ḑisese de maĭ multe orĭ:

— Prea bine, étă un lucru frumos și bun.

Lucian îșĭ sfîrși tabloul Duminică diminéţă și séra 'ĭ dete un strat de lustru.

Lunĭ diminéţă, înainte de deschiderea atelieruluĭ, îşĭ strânse pânza, o puse la subţióră și eşi pe furiș fără să fie vĕḑut de nimenĭ.

Se duse la d. Petit, negustor de tablourĭ fórte cunoscut. Era întêia dată când tînĕrul, vrênd să se folosésca de lucrul sĕŭ, se adresa la un negustor. Până atuncĭ, pentru că nu expusese încă tablourile luĭ rĕmăseseră în atelier saŭ fuseseră dăruite la prietenĭ ca Alexis Mollin, Stefan Renaudin, Ambrosie Mourillon.

— Domnule, ḑise Lucian negustoruluĭ, vin să 'ţĭ propun ca să 'mĭ cumperĭ un tabloŭ.

— Să 'l vedem.

Tînĕrul, cu emoţiunea și cu sfiala autoruluĭ ce n'are încă deplină încredere în faţa sa, ridică hârtia ce acoperea pânza.

Negustorul luă tabloul, îl aşeḑă la lumină și se uită.

— Pictura asta n'a fost sfîrșită de mult, ḑise el.

— Intr'adevĕr, domnule, ea a primit ierĭ cele din urmă coregerĭ.

— Se vede, dar ceea ce nu zăresc, e o iscălitură.

— Un nume cu totul necunoscut, domnule.

— Este bine în tot-d'auna ca un tabloŭ să fie iscălit. Cele d'întêiŭ opere ale luĭ Corot, de pildă, n'aŭ de sigur meritul acelora pe care le-a creat maĭ târziŭ în tótă puterea admirabiluluĭ sĕŭ talent, voiŭ ḑice chiar a geniuluĭ sĕŭ, dacă voescĭ; dar iscălitura pictoruluĭ măresce mult valórea peisajurilor începătoruluĭ.

— Dacă tabloul acesta 'ţĭ place, domnule, şi de óre-ce creḑĭ că e de trebuinţă, îl voiŭ iscăli.

— Ah! pictura asta e lucrarea d-tale?

— Da, domnule, rĕspunse cu modestie Lucian.

— Aĭ expus d-ta?

— Incă nu, domnule. Aş fi putut presenta două tablourĭ juriuluĭ anul acesta; dar profesorul meŭ a găsit cu cale că trebue să maĭ lucrez un an.

— Póte că a avut dreptate; se vede ast-fel că se interesézā de d-ta. Al cuĭ elev escĭ?

— Al d-luĭ George Ramel?

— Bănuiam; în tabloul d-tale este modul d'a desemna, d'a colora și d'a lucra al tînĕruluĭ pictor.

Negustorul se uită din noŭ la tabloŭ cu mare băgare de sémă; pe urmă, întorcêndu-se spre Lucian, care ascepta cu nerăbdare, îĭ ḑise:

— Domnule, îţĭ iaŭ tabloul, dacă preţul de o mie de francĭ 'ţĭ convine.

— Nădĕjduiam maĭ puţin, domnule.

— Oh! Cu tóte astea d. George Ramel a trebuit să 'ţĭ spună că lucrarea d-tale are valóre.

— Fără îndoială, domnule, dar un necunoscut...

— Cum te numescĭ?

— Lucian Morel.

— Eĭ bine, aĭ să scriĭ icĭ Lucian Morel şi pe urmă veĭ trece la casă. Poftim p'aicĭ, domnule Morel, vom găsi pensule și culorĭ.

Tînĕrul iscăli tabloul, primi mia de francĭ în zece bilete de bancă, şi plecă mulţumind negustoruluĭ, care 'ĭ zise cu un zîmbet binevoitor:

— Nădĕjduesc, domnule Lucian Morel, că ne vom vedea.

Din strada Caumartin până în strada Taitbout, Lucian Morel avea să facă vre-o câţĭ-va paşĭ numaĭ spre a se duce la d. Rabiot, stăpânul caseĭ cu No. 16 din str. Beaubourg.

D. Rabiot era a casă. O servitóre fórte durdulie, cu ochiĭ cutezătorĭ, dându-șĭ aere de stăpână anunţă pe visitator, care n'avu să ascepte de cât *nu maĭ* douĕzecĭ de minute spre a fi primit.

— Cu ce te pot servi, domnule? întrebă Rabiot, dându-şĭ la o parte halatul sĕŭ cu careurĭ marĭ, pare că ar fi vrut să 'șĭ arate lanţul de aur de la ceasornic, ce i-se odihnia pe pântece.

De la întâia aruncătură de ochĭ Lucian îl judecă ce era.

— Nu e om bun, cugetă el.

Pe urmă rĕspunse:

— Domnule, d-ta escĭ stăpânul uneĭ case din strada Beaubourg.

— Da, făcu Rabiot, privind pe tînĕr cu obrăznicie.

— Domnule, urmă Lucian fără să 'șĭ piardă cumpĕtul, în casa d-tale locuesc dómna Lureau şi fiică-sa.

— Ah! écă te trimit la mine? De géba, domnule, de géba, ţi-aĭ pierdut vremea.

— Dă-mĭ voie, domnule...

— De géba, îţĭ spun.

— Lasă-mĕ să vorbesc.

— Nu voiŭ schimba nimic din ceea ce am hotărît.

— Nu sciŭ ce aĭ hotărît, domnule, şi nu doresc s'o aflu. Dar trebue să 'ţĭ spun, maĭ întâĭ, că nu 's trimis la d-ta de d-na Lureau, care nicĭ nu scie că am venit aicĭ. (Va urma)

Cartea vieței

Concordia

Elementul de viață și de progres social este concordia. Acest sânt cuvênt aŭ toți în gură fiind-că se întâlnesce fórte des în ședințele marilor cugetători, ședințe devenite populare, precum e acea a luĭ Salustiu care ḑice că prin discordie cele mai micĭ lucrurĭ se par marĭ pe când cele marĭ se prefac în fum, precum e acea a luĭ Tit Liviŭ care ḑice că discordia dintr'o cetate face două, precum e aceea a luĭ Segur care ḑice că unde nu este concordie acolo va fi disoluțiune.

Dar fie-care înțelege concordia după propriul sĕŭ mod, fie-care ar voi-o, fără însă a face cel mai mic sacrificiu de sine pentru dênsa și ar pretinde ca numaĭ ceĭ-l'alțĭ să se plece, să se umilésca pentru ca ea să existe. D'aicĭ vine discordia a cărei origină se cunósce tot-d'auna dar căreia nu i se póte prevedea consecințele.

Se visézĕ o concordie generală, o pace neturburată prin nicĭ o neînțelegere, realitate la care cu timpul ar trebui s'ajungă popórele, dar un astfel de vis e predestinat vis să rĕmână, de óre ce ómenii nu vor inceta d'a fi ómenĭ.

Consiliŭ practic

Vin de Malaga artificial.—Luați: vin alb de calitate bună, 1 litru; zachĕr ne rafinat negru, 60 grame; spirt la 22 grade, 2 lingure de masă; apă de păcură, 1 linguriță de cafea. Disolvați zachărul în vin, adaogați spirtul și apa de păcură, amestecați bine, filtrați și apoĭ puneți-l în butiĭ care să fie bine astupate și sigilate cu grijă. Acest vin se póte bea imediat dar e maĭ bun după câte-va ḑile.

Spice din Străinătate

Lovitură de Stat în America Centrală.—In sfirșit numaĭ e cu putință ca instituțiile parlamentare să mérgă de acord cu puterea executivă în turbulentele republicĭ din America Centrală. Se depeșézĕ din San Salvador că generalul Menendez, care a urmat doctoruluĭ Zaldivar, căḑut de la putere după ce triumfase asupra tiupelor ce năvăliaŭ din Guatemala, a disolvat adunarea care votase o contribuție socotită de cabinet ca imposibilă de primit, și Menendez a reluat dictatura.

—o—

Grevă de studenți.—Ni se scrie din Bruxelles că studenții facultățeĭ de medicină sunt în grevă pentru că Consiliul superior a înlocuit pe nisce profesorĭ de clinică. Consiliul Comunal, după cererea luĭ Janson, se interpuse spre a se da satisfacție studenților.

Dar autoritățile universitare și ale spitalelor tărăgănesc lucrurile spre a nu lua o hotărîre.

Printre studenți domnesce o mare agitație.

—o—

Un uriaș.—De curênd a murit în mica comună Pallet, departamentul Ille-et-Viliaine din Francia, un om care avea o talie escepțională. El avea o înălțime de 2 metrĭ și 17 centimetre. La vêrstă de douĕḑecĭ și cincĭ anĭ el se duse la Paris, unde se arĕtă pe rând la cafeneaua care 'și păstră de atuncĭ numele de *cafeneaua la uriaș* și într'un circ.

Acéstă micĭ comună a produs doĭ bărbați celebrĭ, un om de valóre, Abaillard, și un om uriaș acela despre care vorbim maĭ sus și care se numește Ioan Chenaŭ.

—o—

Nebunia regeluĭ Bavarieĭ.—Ni se scrie din capitală Bavarieĭ că Regele, după reprosurile făcute de miniștriĭ relativ la cheltuelile luĭ peste mĕsură, s'a închis în apartamentele sale și numaĭ voesce să comunice cu nimenĭ.

El scrie ordinele ce voesce să le dea, pe bucățele de hârtie și le pune în o cutie de scrisorĭ. Respunsurile de asemenea le primește tot în scris.

In ḑiua de Crăciun regele pentru prima óră refuză de a mânca cu mumă-sa.

El a dat ordin ca ministriĭ să nu maĭ intre în palat, așa că orĭ-ce relațiune dintre miniștriĭ și rege este întreruptă.

Se afirmă că un grup de deputați va presenta, cât maĭ curînd, o interpelare guvernuluĭ de starea psicholegică a regeluĭ.

—o—

Tunete în Ianuarie.—O furtună violentă însoțită de tunete, de fulgere și de pétră a bântuit zilele acestea comitatele din centrul Engliterei. Acoperișul găreĭ de la Stratfort-on-Avon a fost cu totul luat de furtună. La Birmimgham și la Wolverampton, maĭ multe case aŭ fost descoperite. O mulțime de parĭ telegrafiĭ aŭ fost rĕsturnați. La Aylesbury, maĭ multe edificiĭ aŭ fost trăsnite. Perderile materiale sunt enorme. Din fericire n'a fost nicĭ o victimă, de și multe persóne aŭ scăpat ca prin minune.

Corpurile Legiuitóre

CAMERA

Ședința de la 11 Ianuarie.

Ședința se deschide la ora 1. Președinția d-luĭ Câmpineanu. Presinți 108 domnĭ deputați.

D. Mănescu depune o petițiune a maĭ multor locuitorĭ din Ialomița carĭ cer să fie împroprietăriți în Ilfov.

Precum și o petițiune a funcționarilor tribunaluluĭ din Ialomița carĭ se plâng că sunt plătiți maĭ puțin de cât funcționariĭ de la cele-l-alte tribunale.

D. Oroveanu interpeléză pe ministrul de interne în privința alegeriĭ consiliuluĭ general din Râmnicu-Sărat.

D. Tănăsescu cere ca comisia numită pentru reorganisarea Camereĭ de comerciŭ să 'și depue raportul; maĭ cere ca să se aplice legea privitóre la comerciul ambulant. Intrébă pe d. ministru al comerciuluĭ, ce s'a făcut cu legea burselor.

D. Maniu întrébă pe d. ministru de lucrărĭ publice ce mĕsurĭ a luat pentru a apăra cele douĕ plăși din Ialomița care sufer de inundație.

D. ministru spune că d. Maniu are dreptate și că va lua mĕsurile cuvenite; Arată că inundațiile provin din pricina morilor d-luĭ Zapa.

D. Maniu se declară nemulțumit cu rĕspunsul d-luĭ ministru.

D. Schileru cere ca Adunarea să se ocupe de urgență cu legea privitóre la îmbunătățirea stăreĭ preoților de mir.

D. Lupulescu cere ca deputații să trécă în secțiĭ.

D. Epurescu adresézĕ următórele întrebărĭ:

1. D-luĭ ministru de esterne în privința desfințăreĭ școleĭ române din Turtucaia.

2. D-luĭ ministru de culte, dacă există în România și Dobrogia scóle bulgăreștĭ autorizate de minister.

D. Voinov interpeléză pe d. ministru al cultelor în privința regulamentuluĭ sf. Sinod care interḑice preoților sĕ participe la întrunirile publice.

Apoĭ se începe cu votarea indigenatuluĭ.

SENATUL

Urmarea și finele ședințeĭ de la 10 Ianuarie)

D. ministru de culte declară de la început că este încredințat că opinia publică ține sémă de munca onestă și consciincióșă ce d-sa cu d. S. Haret depune pentru a îndrepta învĕțământul public. D-sa ḑice că n'a modificat programele ci a regulamentat unile disposițiunĭ esistente, precum era acea a d-luĭ G. Chițu care a urcat nota de la 4 la 6. Venind la scólele private ḑice că d-sa a elaborat reglemente privitóre la ele pentru că nicĭ o lege nu împedică acésta.

In privința înființăreĭ de taxe, nicĭ o lege nu'l oprésce și a trebuit să ia mĕsurĭ ca învĕțământul să se facă într'un mod serios și consciincios.

Ḑice că tóte mĕsurile luate precum și aceea ca elevii eșiți din cl. IV primară să maĭ depue un esamen pentru a intra în gimnasiŭ aŭ fost luate în interesul binelui public și al scoaleĭ; rĕspunḑênd la la acusațiile că a publicat avertismente, d-sa ḑice că a făcut aceasta din causă că un profesor din Iași luase nisce acte din cancelaria scóleĭ pe care voia a le da ca ast-fel să 'l forțeze a le înapoia. Fiind ora 5 d-nu vice-președinte cu învoirea Senatuluĭ ridică ședința rĕmânând ca d. Mărzescu să rĕspundă în ședința următóre.

Ședința de la 11 Ianuarie

Președinția d-luĭ Dim. Ghica.

Presenți 83 d-nĭ senatorĭ.

D nii Aurelian și Polizu-Micșunescu își daŭ demisiunea din comisia însărcinată cu revisuirea caselor publice.

D. Tufeltică dă citire raportuluĭ asupra alegereĭ col. I de Bacĕŭ.

D. dr. Prodan este proclamat senator.

Se proclamă asemenea și d. general Berendeĭ senator al col. II de Teleorman.

D. D. Sturdza depune proectul de lege asupra vênĕtóreĭ.

D. G. Mârzescu avênd replica asupra interpelăriĭ relativă la întregul sistem al instrucțieĭ publice inaugurată de d. Sturza, critică din noŭ purtarea actualuluĭ ministru.

Intrébă dacă ministrul a consultat consiliul general, când a elaborat regulamente.

Critică disposițiunile ministruluĭ înființând tacse de 5 și 20 leĭ pentru esamene.

PENTRU A SURÎDE

Remediŭ sigur contra beției. — Puneți într'un vas cu ghiață douĕ buteliĭ cu șampania cea maĭ bună saŭ cu vin de Drăgășanĭ și să nu beți de cât apa din vas.

—)(—

Remediŭ contra durereĭ de cap.—Umpleți-vĕ gura cu smântână și mișcați-vĕ cât puteți de tare capul până când smântâna se va transforma în unt.

Ilustrația nóstră

Gravura nóstră de aḑĭ represintă o matronă birmană, stând pe jețul eĭ tradițional. Birmaniĭ sunt la ordinea ḑileĭ de când cu recenta espedițiune a englejilor în acele părți.

Ultime Sciri

Athena, 13 Ianuarie.

Guvernul elen a hotărît să se represinte din noŭ pe lângă guvernele străine prin ministriĭ plenipotențiarĭ în loc de simpliĭ însărcinați de afacerĭ. Se spune decĭ că d. Nicolae Delyanis va fi numit la legațiunea din Paris, d. Bikaki la Roma, d. Meletopulo la Londra și d. Ghenadie la Bucurescĭ.

Bucurescĭ, 12 Ianuarie.

In districtul Rădăuți-Câmpu-Lung în Bucovina, s'a ales deputat pentru Reichsratul din Viena un român, se numesce Isidor cavaler de Zotta.

—o—

In întrunirea ce s'a ținut alaltăséră la Senat la care a luat parte deputații și senatoriĭ din majoritate și câți-va miniștrĭ, s'a discutat legea monopoluluĭ cârciumelor și alte chestiunĭ.

—o—

Se aude că d. Al. A. Plagino și-a dat demisiunea din postul de prefect al județuluĭ Putna.

—o—

La Senat, d. Brătianu a declarat că d. general Fălcoianu se retrage de la resbel, ḑice „Epoca.“

—o—

Se asigură că d. Petre Grădișteanu se va presinta la colegiul al II de senatorĭ de Ilfov în locul doctoruluĭ Marcovicĭ.

—o—

In ședința consiliuluĭ comunal al orașuluĭ Viena, ținută la 19 Ianuarie, s'a votat în unanimitate următórea propunere.

Să se adreseze o petițiune guvernului în care să 'ĭ facă rugarea ca să se desființeze închiderea granițelor din spre România; cel puțin în lunile Septembre și Octombre să fie liberă importarea de vite îngrășate din România în Austria.

—o—

D. Tocilescu va pleca la Botoșanĭ să facă o anchetă la liceul de acolo.

—o—

D. M. Ferikidi, ministrul afacerilor streine, a avut o întrevedere cu ministrul Sêrbieĭ.

—o—

Se scrie din Sofia că toți membriĭ ambulanțeĭ române aŭ fost decorați cu „Crucea Alexandru I.“

—o—

D. C. Esarcu, vice-președintele Ateneuluĭ, se află cam indispus.

—o—

Comisiunea însărcinată să examineze planurile nouilor scóle ce se vor construi la vară de primăria de Bucurescĭ și-a terminat lucrarea.

—o—

Poliția capitaleĭ a făcut alaltăieriĭ o descindere subită la gara de Nord și a prins în năvod câți-va pungașĭ fórte doriți. Intre eĭ se află și o femee anume Ióna Popescu.

Foița „Universului“

44

TESTAMENTUL
PRINCIPELUI BISMARCK

PARTEA ÎNTÊIA

Desmoșteniții

IV

Dómna Berta Drossel

Ḑise aceste vorbe cu o simțire așa de mare, cu atâta tristeță în glas, în gesturĭ, în cât s'ar fi creḑut că ea este muma care are treĭ copiĭ și pe dânsa o chinuesce temerea d'a muri și a 'ĭ lăsa pe mâinĭ străine. Bucuria ce înseninase un moment figura bolnaveĭ, peri; acésta cu adevĕrat se gândi la o așa posibilitate; viitorul 'ĭ stete ca un spectru de spaimă înainte și 'ĭ tortură sufletul.

Ce putea dênsa să facă spre a asigura viitorul acelor copiĭ? Nimic, absolut nimic! Era slabă bolnavă; d'abia putea să le dee o bucată de pâine ca să 'ĭ împedice a muri de fóme căcĭ omul nu e ca paserea care 'și găsesce în sînul naturieĭ hrană pentru puĭ.

Gândindu-se ast-fel ținea capul plecat; vĕduva ḑise iar:

— M'am gândit adese-orĭ scumpa mea să aflu vr'un mijloc d'a face ce-va maĭ mult pentru copiĭ d-tale; n'am găsit însă nimic maĭ mult de cât un sfat care de multe orĭ póte fi maĭ prețios de cât orice alt ajutor.

Femea Drossel gâtise supa; o turnă într'un vas de pământ dând câte-o lingură de tinichea la fie-care din ceĭ doĭ copiĭ maĭ marĭ carĭ începură să mênânce cu poftă; pe cel maĭ mic 'l luă pe brațe și 'l hrăni singură.

In timpul acesta asculta cu atențiune la ceea ce 'ĭ spunea vĕduva de óre-ce era vorba de ceea ce avea maĭ scump pe lume, de copiĭ eĭ.

Și care mamă n'ar asculta când i s'ar da un bun sfat pentru viitorul copiilor eĭ?

Vĕduva care remarcase atențiunea femeeĭ Drossel continuă cu bună-voință:

— Veḑĭ d-nă, întréga nenorocire a vieței d-tale vine d'acolo că aĭ un bărbat rĕŭ bețiv. Pe cât am aflat n'a dat de două luni p'acasă și cred că, beat fiind a căḑut unde va s'a înecat saŭ s'a sdrobit. Pe de altă parte ziḑarul Steinbruck objectul gândirilor d-tale de tinerețe se găsesce lângă d-ta și 'ți este supus ca un sclav, și s'ar arunca în foc dacă i-aĭ ḑice cea maĭ mică dorință a d tale este ordin sfânt pentru dênsul; eĭ bine dacă acest om ar devenĭ soțul d-tale legitim, atât d-ta cât și copiĭ ați trăi maĭ bine.

Streinbruck are un caracter blând și cea maĭ bună inimă din lume; va fi cel maĭ îngrijitor tată a copiilor d-tale. Sub ocrotirea luĭ veĭ dobândi putere nouĕ de viață, veĭ putea iar să lucrezĭ să strîngi. Copiĭ vor înflori; când le veĭ fi dat o bună educațiune și 'ĭ veĭ sci în stare să câștige singurĭ pâinea, atuncĭ veĭ închide ochiĭ în pace și mulțumire. Dar nu numaĭ pentru d-ta și pentru copiĭ va fi maĭ bine atuncĭ ci pentru însuși Steinbruck. Va părăsi pe greviștĭ, 'și va căuta de muncă; el e harnic, inteligent; va câștiga îndestul. Te sfătuesc dar să întîmpinĭ cu maĭ multă căldură mutele luĭ declarațiunĭ. Gândesce-te bine, singura cale d'a 'ți feri copiiĭ de nenorocire este să vĕ căsătoriți împreună.

Bolnava se uita la vĕduvă cu nisce ochĭ marĭ.

— D-ta uiți, ḑise dênsa, că nu sunt sigură dacă bărbatul meŭ este mort; până nu voiŭ avea o scire positivă creḑĭ că m'aș mărita din noŭ?

— De ce nu, d-nă. Când e vorba de viitorul copiilor nu trebue să staĭ la îndoială și să apucĭ cel d'întâiŭ mijloc ce ți se presintă, de cât să 'ți lași inima să 'ți sîngere printr'o întârḑiere și o temere fără rost. Afară d'acésta bărbatul d-tale e mort, și chiar de n'ar fi unde creḑĭ c'ar sta atâta vreme? Negreșit în Berlin. Póte l'aŭ aruncat în temniță pentru vr'un furt, pentru vagabondagiŭ, pentru beție. Intr'un cuvênt nu sciĭ de urma luĭ. Poți fórte bine să te căsătorescĭ, și de 'ți va fi teamă să nu se întórcă, eĭ bine, poți pleca cu noul d-tale bărbat în altă parte la Hamburg, de pildă, saŭ chiar în streinătate, în Svitera. Când te veĭ simți sănătósă și când Steinbruck 'și va relua lucrul, veți face curênd banĭ de drum.

(Va urma)

Varlam Forst.

Foița „Universului„ 184

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XXV

(Urmare)

— Lucrul se scie și se șoptesce. Ceea ce azi e numaĭ un sgomot nesigur mâine va fi o convingere. Regele va fi înscințat și dacă nu vĕ păziți...

— Dar... nicĭ nu mi-a trecut prin minte... eŭ n'am făcut nimic.

— La Curte nu e greŭ să se arunce asupra cui-va vinele altuia. Calderon era favoritul d-vóstră e și acum cel puțin în ochiĭ lumeĭ care 'l vede stând și curarisindu-se în casa d-vóstră. Calderon e ambițios, mândru, are spirit, e curajos, cunósce Curtea și caută mijloc să înnainteze măcar de v'ar pierde; din nenorocire, și sciți asta, el are mijlócele d'a o face.

— Pellegrino!

— Supărați-vĕ, pe mine, excelență dar nu eŭ vorbesc, eŭ, bietul hidalgo Pellegrino Santos, care vĕ datoresc ceea ce este, ci glasul sever al adevĕruluĭ. Orĭ-ce mi-s'ar putea întîmpla și chiar dacă excelența vóstră m'ațĭ face în mânia d-vóstră să 'mĭ plătesc scump sinceritatea, nu maĭ pot să tac; trebue neapărat, nu e nicĭ un moment de pierdut.

— Urméză, urméză, Pellegrino.

— Cum vĕ spuneam, sciți că don Rodrigo v'a trădat și nu vĕ puteți scăpa de dênsul precum de Uceda de Lemos, de Olivares și de atâția alțiĭ pentru carĭ excelența vóstră sunteți o piedică; vețĭ fi nevoit să serviți de scaun acestuĭ Calderon, care va ajunge ce e drept să facă lucrurĭ în cât să se prăpădéscă dar care vĕ va tîrî cu el în căderea sa.

— Ce s'ar putea óre întîmpla?

— După părerea mea, Calderon merge drept spre eșafod fără să scie, fără să vadă, credênd că merge spre putere.

— Ah!

— Lăsați-l să urce singur treptele eșafoduluĭ! Dați-vĕ la o parte.

— Cum! Pellegrino, tu credĭ?...

— Eŭ cred tóte cu putință. Dacă ar maĭ fi vreme, excelență, v'aș spune; dar e târziŭ. Excelența vóstră sunteți în poziția unuĭ om care după ce a suit o mare parte dintr'o scară vede treptele rupându-se în urma luĭ, el nu maĭ are alt de făcut de cât să'șĭ urmeze suirea, să sară dintr'o înălțime imensă și să 'șĭ spargă capul cădênd; nu maĭ puteți să vĕ dațĭ înapoĭ.

— Și atuncĭ... ce să fac?

— Roma stăruie asupra chestieĭ premiențelor.

— Nu pot ceda Romeĭ fără să înjosesc demnitatea regeluĭ.

— Acest mijloc e extrem: trebue să cedațĭ papeĭ, spre a dobîndi o concesiune.

— Explică-te maĭ deslușit.

— Cereți la Roma... pălăria de cardinal.

— Ah! exclamă ducele de Lerma sculându se de pe fotoliul sĕŭ; tu escĭ prietenul meŭ, adevĕratul, singurul meŭ prieten pe care mĕ pot bizui. Pălăria! și ideea asta nu 'mĭ venise și totușĭ aveam în minte o idee vagă d'a mĕ vedea compromis în tóte aceste mârșave trădărĭ ce se agită împrejurul meŭ! Pălăria de cardinal! Prietene Pellegrino, mulțumim! Ducele de Lerma nu póte fi judecat osândit de cât de Roma, de Roma singură și voĭ avea grijă ca Roma să fie mulțumită de mine, ca să mĕ socotéscă drept cel maĭ bun fiŭ al eĭ. Scrie, scrie Santos.

— La Roma?

— La Roma.

— Afacerea asta cere maĭ mult de cât o scrisóre; trebue ca o persónă care să aibă tótă încrederea d-vóstră sa se ducă a o trata acolo.

— Și cine póte fi maĭ bine însărcinat cu acéstă misiune de cât tine? de cât tine care mi-aĭ dat cea maĭ mare dovadă de lealitatea și de prietenia ta către mine?

— Voiŭ pleca.

— Chiar acum, de óre-ce, cum zicĭ, lucrul e neapărat, e grabnic.

— Să asceptăm până mâine.

— Să fiŭ *preconisat* la Roma, și nu mĕ maĭ tem de nimic.

— *Preconisarea* nu e necesară, e de ajuns că să puteți, autorisat de papa, să îmbrăcați purpura; să fițĭ cardinal, bine! dar în taină, până va veni vremea să fițĭ și pe față.

— Ah! Pellegrino, nu te cunosceam în destul.

— Cum, nu cunóscețĭ pe trădătoriĭ ce conspiră în contra vĕ.

— Pălăria! pălăria de cardinal! strigă ducele de Lerma mĕsurând cu pașĭ marĭ odaea; și ideea asta nu 'mĭ venise! Să fiŭ fiul Romeĭ! Biserica pusă între mine și puterea temporală! Ce să fac pentru tine, Pellegrino?

— Păstrați-mĕ în locul meŭ de secretar.

— Nimic alt?

— Nimic; dar spre a urma într'acéstă funcție, n'ar trebui, zĕŭ, multe diminețĭ ca asta.

— Du-te, du-te de te odihnesce, și pe urmă te veĭ înturna.

Santos se înclină și eși.

Ducele de Lerma resufla în sfîrșit liber; găsise mijlocul d'a 'șĭ acoperi rĕspunderea, ca ministru, cu mantia Bisericeĭ. Mijlocul era minunat, într'un timp când autoritatea Romeĭ era fórte puternică în Spania. Ducele de Lerma era fórte voios și mulțumit, când un servitor deschise ușa și 'ĭ dise cu respect:

(Va urma)

Em. Fernandez y Gonzalez

Jocurĭ de Petrecere

ȘARADĂ de d-na Anastasia Rotopan, directórea șcóleĭ de fete de la Văratic, județul Neamțu

Din două cuvinte mĕ compun,
Luați aminte cum vi le spun:
Primul îs lucru întrebuințat
Maĭ cu sémă pe la sat,
Al doilea 's folositor
Mult pe la conservator;
Intreg un lucru însemn
Făcut din paie saŭ din lemn.

Orĭ-ce persónă care ne va trimite deslegarea exactă a acesteĭ șarade până Vinerea viitóre, va concura prin tragere la sorțĭ la un premiŭ de un frumos roman.

Deslegarea Șarade din „Universul" de Duminecă trecută

Ceaĭ

Aŭ deslegat:

Bucurescĭ: D-rele Aretie și Elena Ionescu, d-ra Susana și Henriette Groper, d-na Veronica Miclea, d-na Arghirița Marin Georgescu, d-na Aneta căpitan Constantinescu, d. I. Fian Rosa, d. Emil D. Lövi, d-ra Virginia Miclea, d-ra Brust, d-na Aneta Cesărescu, d. major Livezianu, d. Radu Popescu, d. N. Cornénu, d. Iulius Vicensky, Carol Vilde.

Bacăŭ: D. Dimitrie Vasiliu, d. Paul Lerner, d. P. Topliceanu.

Bêrlad: D-na Emilia B. Bistrițianu, d-na Aglaia Valner, d-ra Cornelia T. Popescu.

Craiova: D. T. P. Andreescu, d. Bușilă.

Galațĭ: D. N. Filipide.

Iașĭ: D. Dimitrie Sadovianu, d. N. Volenti, d-ra Capșa.

Ploeștĭ: D-ra Antonescu, d-na Boerescu, d. I. Vlădicescu.

Pitescĭ: D. Stefan Balicescu.

R.-Vâlcea: D-ra A. Rădulescu.

Vasluiŭ: D. Costică Desile.

Premiul a fost câștigat prin tragere la sorțĭ de d. Paul Lerner, din Bacăŭ.

A apărut și se află de vêndare la librăria Socec & comp. Bucurescĭ

Al treilea supliment la codicele române

cuprindênd tóte legile, decretele și regulamentele de la Ianuarie 1882 până la Ianuarie 1886, edițiunea B. Boerescu continuată de *C. Boerescu* și *C. Vlahuți*.

In acest al treilea supliment, ca urmare a colecțieĭ Boerescu, s'a observat același format, același sistem, aceeașĭ clasificare a materiilor, aceleașĭ annotațiunĭ și trimiterĭ.

Două innovațiunĭ importante s'a întrodus însă: Pentru fie-care lege s'a făcut trimiterĭ la „Monitorul oficial" unde se găsesc desbaterile corpurilor legiuitóre ținute cu ocasiunea votăreĭ fie căreĭ legĭ, și la sfârșitul volumuluĭ s'a adăogat o *tabelă alfabetică generală de tóte legile, decretele și regulamentele promulgate de la anul 1859 până la 1886*. Ast-fel că consultarea legilor devine mult maĭ înlesniciósă ne maĭ având cine-va, pentru a găsi o lege, să caute de cât într'o singură tabelă.

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Anul 1886

„UNIVERSUL"

spre a 'șĭ dobêndi din ce în ce maĭ mult bună voința publiculuĭ va introduce cu Anul Noŭ îmbunătățirĭ atât în redactare cât și în partea ilustrativă.

„UNIVERSUL"

apoĭ, spre a 'șĭ menține renumele d'a fi diarul cel maĭ complect și cel maĭ repede informat a angajat corespondențĭ specialĭ în tóte capitalele Europeĭ, cum și în principalele nóstre orașe și chiar prin sate, carĭ corespondențĭ aŭ însărcinarea să ne informeze chiar pe cale telegrafică de tot ceea ce are o importanță și un interes maĭ mare pentru cititorĭ.

Cât despre partea literară am și dat deja în traducere romane frumóse și noĭ de ale autorilor renumițĭ, ca: Richebourg, Montépin, etc.

Prețurile Abonamentelor:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEȚE:	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe șese lunĭ	„ 9.—	Pe șése lunĭ	„ 10
Pe treĭ lunĭ	„ 4.50	Pe treĭ lunĭ	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

PREMII LA ABONAȚI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, (un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare), precum și 2 frumóse volume de 275 paginĭ, fie care coprindênd: *Viața Impĕrăteselor romane, complectă* și **5 frumóse romane** adică: *Donna Ana, Era Nebun? Regentul și Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigașuluĭ* și 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. și maĭ mult de 100 ilustrațiĭ.—Fie-care abonat de șése lunĭ care ne va trimite 2 leĭ maĭ mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, și un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultură, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* și 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 lunĭ care ne va trimite 1 leŭ maĭ mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde maĭ bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, rețete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 banĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

SOLUTION PAUTAUBERGE
AU CHLORHYDRO-PHOSPHATE DE CHAUX CREOSOTÉ

Intrebuințat cu succes în Spitalele din Paris și recomandată de către ceĭ maĭ însemnațĭ Medici, în BRONCHITE, CATARURI, TUSE ORINIATRE, BÓLE DE PEPT (Ofticа), RACHITISMUL (Copiĭ scrofuloșĭ și diformi).
Modul întrebuințăreĭ: Fie-care lingură întruă jumĕtate pahar cu apă și jachar.
Phie PAUTAUBERGE, 91, Bulevardul Voltaire, la PARIS, și tóte Phie.

Colecțiunea

complectă a diaruluĭ *Necesarul* pe anil 1884—85; două prea frumóse volume de 272 paginĭ fie-care, format mare care coprind peste 90 de nuvele, scrise de ceĭ maĭ bunĭ autorĭ, șése romane complecte; opera „Viața împĕrăteselor Romane", care a obținut un succes așa de strălucit în cursul publicăreĭ sale; un mare numĕr de articole sciințifice, igienice, agricole, etc.; între care sunt de remarcat scrierea „Vade-Mecum pentru mume saŭ tălmăcirea bólelor copilărieĭ și întâiele ajutóre", „Cartea experiențeĭ", citirĭ morale pentru familie, etc. etc. avênd și peste 100 de ilustrațiunĭ din cele maĭ variate. Prețul: un volum 3 fr. ambele volume 5 fr.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Colecțiunea

complectă a diaruluĭ „Trebuinciosul" pe anul 1883, care coprinde 40 de povestirĭ din cele maĭ plăcute, renumita operă istorică „Viața împĕrăteselor romane, e mulțime de articole literare, sciințifice, igienice, agricole, etc.; un volum mare de 192 paginĭ, în folio, cu 55 ilustrațiunĭ fórte interesante, Prețul 2 leĭ.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Vinnaigre Hygiénique

Admirabil produs balsamic spirtos și tonic; de un parfum fórte plăcut, favorabil igieneĭ și consacrat grijelor de toaletă, menține corpul într'o stare înfloritóre de sănătate. Previne și risipește bubele, roșiața, petele, încrețiturile și orĭ-ce alterație a peleĭ, pe care o întineresce și o indulcesce dându'ĭ o aparență albă catifelată. Flac. leĭ 1.50.

Se vinde numaĭ la Administrația diaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

De vêndare

2 perechĭ de case una în str. Ciclopilor No. 35 bis și cea-l altă în str. Griviței 127 [illegible]

CASA DE SCHIMB

TOMA ȚACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4.
In noul Palat Dacia-România
Pe diua de 11 Ianuarie 1885.

	Cumpăr.		Vêndute	
5% Rentă Amortisabile	93	—	93	1/2
5% Rentă Rom. perpetuă	87	1/2	88	1/2
6% Obligațiĭ de Stat	85	—	86	—
6% „ C. F. R. R.	—	—	—	—
5% „ Municipale	72	—	73	—
10 fr. „ Caseĭ p. 300 l.	205	—	210	—
5% Scr. funciare Rurale	83	3/4	84	1/2
7% „ „ „	100	1/2	101	1/2
5% „ „ Urbane	80	—	80	3/4
6% „ „ „	89	—	90	—
7% „ „ „	95	1/4	96	1/4
Im. cu prime Buc. 20 l. buc.	31	—	33	—
Acț. Bănc. Naț. a Rom. 500 l.	—	—	—	—
„ Soc. Cr. Mob. Rom. 250 l.	—	—	—	—
„ „ Rom. de Cons. 500 l.	—	—	—	—
„ „ de Asig. D.-R. 200 l.	—	—	—	—
„ „ „ Naționale 200 l.	—	—	—	—
5% Municipale nuoĭ	—	—	—	—
Acț. Banca Prevederea	—	—	—	—
DIVERSE				
Aur contra Argint	16	1/4	16	3/4
„ „ Bilete bancă	16	1/4	16	3/4
Florinĭ Wal. Austr.	2	00	2	02
Mărcĭ Germane	1	23	1	25
Bancnote francese	99	—	100	—

Editura Tipografiei „Universul" Luigi Cazzavillan, Calea Dorobanților, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 417. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie MERCURI, 15 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ROMANIA BIBLIOTECA CENTRALE DIN IASSI

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte dilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No. 8. BUCURESCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - - Leĭ 20
Pe șése luni - - - - „ 10
Pe treĭ luni - - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucurescĭ 13 Ianuarie

Prin noul proect de lege al instrucțiuneĭ se sporesce orarul profesorilor, sporindu-li-se tot d'o dată și onorarele.

N'avem nimic de ḑis contra sporireĭ onorarilor de óre ce tragem nădejde să se complecteze personalul didactic cu ómenĭ tot maĭ serioșĭ, care trebue să 'șĭ găséscă în salar mijloc suficient de traiŭ, d'împreună cu familiile lor, și să nu maĭ umble după alte resurse, ca până acum; să 'șĭ întrebuințeze timpul liber în a se aprofunda în objectul lor, saŭ în a găsi nouĭ moduri de proponimente, așa cum fac profesori în alte țĕrĭ; să producă o carte de valóre, care să conție lucrarea lor originală, iar nu o próstă compilare saŭ o traducere deplorabilă, lucrurĭ ce presintă aprópe tóte cărțile nóstre didactice de aḑĭ, așa în cât scolarul 'șĭ cheltuesce tótă puterea minței cu înțelegerea textuluĭ și nu 'ĭ rémâne de cât fórte puțină vlagă pentru objectul în sine.

Decĭ dacă suntem pentru a se pune profesoriĭ în posiție să producă cărțĭ bune, ne declarăm în contra sporireĭ orelor de prelegere.

In adevĕr, numaĭ acela care a fost profesor și a voit să 'șĭ dea bine lecțiunea, scie ce muncă doborîtóre presintă un ceas într'o ciasă de 30 de elevĭ numaĭ, cu atât maĭ mult într'una de 90 de elevĭ cum sunt fórte dese la noĭ. Pe lângă desvoltarea subiectuluĭ într'un chip tot-d'auna diferit, începênd cu punctele care deștéptă interes, dascălul trebue mereŭ să aibă în ochĭ pe fie-care elev, prevenind ast-fel nebăgările de sémă, distracțiile carĭ maĭ de ordinar aduc neînțelegerĭ și vătămare disciplineĭ.

Un ceas petrecut bine în clasă, în compania atâtor mințĭ pe care le-aĭ dus într'un loc noŭ, pare o epocă și spiritul are nevoie d'o odihnă imediată spre a fi în stare să reîncépă munca cu acelașĭ succes încă o dată saŭ de douĕ orĭ în ziua aceea. Dacă până aḑĭ însă se vedeaŭ profesoriĭ alergând din scólă în scólă, trecênd din lecțiune în lecțiune, nepărând câtușĭ de puțin obosițĭ, acésta nu însemna că 'șĭ făceaŭ datoria și că e cu putință și omuluĭ consciincios să facă ast fel.

Lecțiunele făcute așa, de formă, aŭ dat până azĭ cele maĭ primeḑióse resultate. Elevul, cunoscênd singur că nu învĕța nimic, că 'șĭ perdea timpul în zadar, nu dobândea nicĭ o stimă pentru profesor. La cea d'intêĭ ocasie se resvrătea contra luĭ, se comiteaŭ scene ridicule care, prin imitație, se reproduceaŭ și în alte orașe ale țĕreĭ. Numaĭ punem încă deprinderea de nepersistență ce contractézá copiĭ, ducênd'o cu dênșiĭ în viața ordinară; profesorul, se scie, comunică scolarilor chipul sĕŭ d'a lucra și 'l comunică cu atât maĭ lesne cu cât el înclină spre lene, spre neîmplinirea datoriilor, carĭ par tinerimeĭ grele maĭ presus de orĭ-ce.

Când dar munca adevĕratuluĭ profesor este și trebue să fie atât de penibilă, când atârnă de la dênsa atâta bine saŭ rĕŭ, nu trebue a li se mări numĕrul orelor de prelegere, dar trebue în schimbul sporireĭ salarelor, să li-se impue obligația d'a forma țĕreĭ o tinerime învĕțată și harnică și deprinsă cu discernemêntul, d'a da șcóleĭ cărțĭ bune și originale.

Negreșit, vor fi mulțĭ carĭ vor ḑice că pot să dea lecțiunĭ maĭ mult de treĭ ore pe ḑi numaĭ spre a pune mâna pe apuntamente maĭ; dar să nu li-se ia în sémă căcĭ saŭ nu spun drept saŭ nu 'șĭ înțeleg meseria.

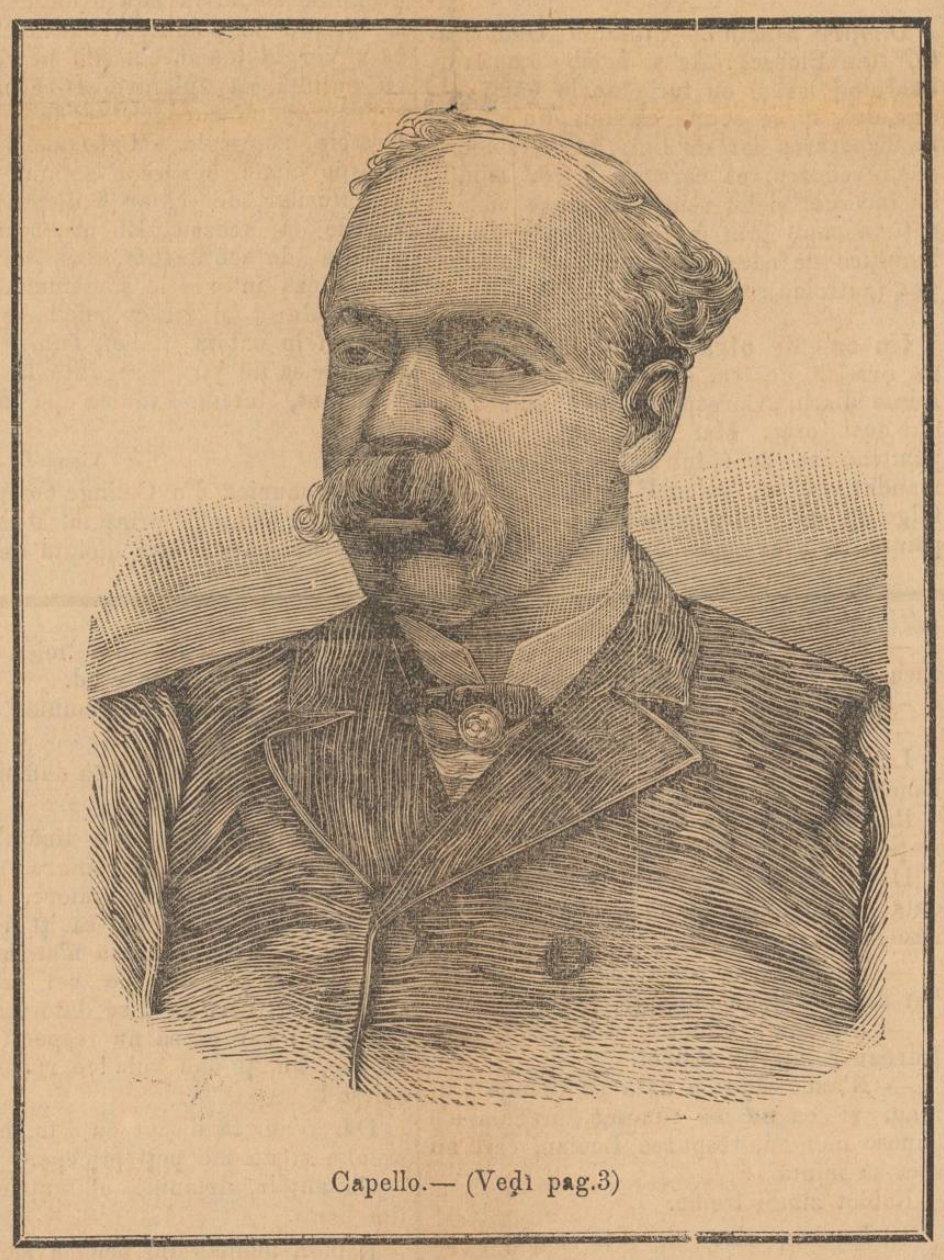

Capello.— (Veḑi pag.3)

DIN BERLIN

(Corespondența particulară a „Universuluĭ“)

9 Ianuarie.

La 25 ale luneĭ trecute, Leon XIII, papa Romeĭ, după ce trimisese guvernuluĭ nostru și celuĭ din Madrid propunerile spre a resolva prietenesce conflictul Carolinelor, adresa o enciclică tuturor arhiepiscopilor și episcopilor din Prusia.

El începe spunênd că vroia de multă vreme să se adreseze episcopilor din Prusia, spre a trata cu eĭ despre condițiile catolicismuluĭ în Germania.

Maĭ avea apoĭ și dorința d'a se bucura de concordia, ce se face din ce în ce maĭ puternică, între catolicĭĭ din Germania și episcopiĭ lor.

Episcopilor din Prusia papa nu maĭ găsesce de trebuință d'a le aminti luptele ce susținu Vaticanul contra guvernuluĭ din Berlin, din causa legilor din Maiŭ.

După ce urméză pe tonul acesta o bucată bună, lăudând stăruința catolicilor germanĭ și zicênd că eĭ de și loviți prin lege n'aŭ fost maĭ puțin fideli domnieĭ civile, papa vine la partea cea maĭ importantă a enciclicеĭ sale și care, maĭ mult de cât la episcopiĭ catolicĭ, se adresézá la guvernul prusian.

Papa ḑice că, însuflețit de dorința fierbinte d'a restabili concordia și pacea cu Germania, pe nisce base solide, nu neglijă d'a însciința pe guvernanțiĭ din Berlin că era gata să se arate condescedent față cu voința lor, până acolo unde 'l îngăduia consciința.

Dar pentru ca acéstă concordie să fie cu putință, ar trebui—și e neapărat— ca dispositiile contrariĭ preceptelor catolicismuluĭ să fie excluse din legea civilă.

Ar dori Leon XII ca să se elimine din legile statuluĭ nostru dispositiile ce opresc episcopilor exercitatea libertățeĭ lor și le interḑic d'a guverna biserica după placul lor și d'a educa tinerimea în seminariĭ tot după placul lor— ce se ascunde însă sub numele de *prescripțiunĭ canonice* în casul acesta și de *norme divine* în casul întâiŭ.

Educația tinerimeĭ, cum vedețĭ, e una din grijile marĭ ale papeĭ.

Leon XIII apoĭ—și aicĭ nu se arată tocmaĭ condescendent- amenință că, de și doresce concordia cu Germania, totușĭ de va fi silit să alerge la mijlóce extreme, nu va esita un singur moment să le întrebuințeze, urmând pilda predecesorilor sĕĭ.

După ce vorbesce mult asupra dreptuluĭ ce aŭ numaĭ episcopiĭ d'a guverna biserica și crescerea viitorilor preoțĭ, papa, prefăcêndu-se că vorbesce tot episcopilor, pe când în realitate vorbesce guvernanților noștri, pune înaintea ochilor lor ideile subversive ce umblă acum prin lume.

Maĭ ales, ia aḑĭ, nisce ideĭ neinspirate la sfînta biserică? nisce ideĭ, după care papa n'ar maĭ exista de mult?

Contra amenințărilor chestiuneĭ sociale papa făgăduesce guvernuluĭ prusian ajutorul popilor.

Asta era maĭ mult de cât sigur; căcĭ când a fost *armata négră* favorabilă pentru îmbunătățirea stăreĭ sociale?

Apoĭ maĭ dă pe la ochiĭ guvernuluĭ nostru și folósele ce 'ĭ pot oferi popiĭ în întreprinderile coloniale concurând a civilisa pe popórele barbare și a le face maĭ ușor supuse.

Ast fel, Sanctitatea Sa papa Leon XIII caută să prindă în mrejile sale pe guvernul prusian, vĕḑând că alt nu maĭ are ce face. Isbuti va óre? Vom vedea.

De o cam dată însă vĕ pot spune că monsegnorul Kopp, episcop din Fulda, a fost numit membru al Camereĭ seniorilor.

* Guvernul turcesc a comandat 500 tunurĭ la fabrica Krupp.

Patru-spre zece tunurĭ de 24 centimetre se vor destina pentru înnarmarea Saloniculuĭ.

* Se vorbesce că Rusia a făcut guvernuluĭ nostru propunerea d'a interveni spre a sili pe Bulgaria și Serbia să se supue la voința marilor puterĭ.

Se vorbesce însă că Austria ar fi anunțat atât pe guvernul nostru cât și pe cel rusesc, că este în potriva uneĭ intervenirĭ; ea propune o nouă notă maĭ energică.

Din Petersburg se semnaléză apoĭ o mare activitate în ministerele de rĕsboiŭ și de marină.

Se pare că Rusia vrea să fie gata la orĭ-ce eventualitate pentru primă-vară.

— Din Belgrad se depeșéza că partida radicală propoveduesce o mare agitație în Serbia contra rĕsboiuluĭ cu Bulgaria și propune o alianță între Serbia, Bulgaria, Grecia și Muntenegru.

Germanicus

Spice din ţară

Turnul Golieĭ.—Proverbul *„trainic ca turnul Golieĭ“*, dice „Liberalul“, de acuma trebueşte scos din uz fiind-că acest turn ameninţă să cadă. Ploile din zilele acestea aŭ făcut să cadă de la brâul de sus o peatră care, lovind în cel din mijloc, sări cu alte petre dupĕ dênsa tocmaĭ în mijlocul stradeĭ. Acésta însă nu e nimic în comparaţie cu crăpăturile enorme ce se vĕd prin zid şi care să lărgesc din ce în ce maĭ mult. Ar trebui să se ia mĕsurĭ spre a se înlătura nenorocirĭ grave ce ar putea se aibă loc prin căderea acestuĭ colos.

—o—

Inebunită.—In Galaţĭ, Bernard Svartz a îmbrâncit în Dunăre pe o femee numită Matrona Amalie, pe când acésta se afla pe mal ocupată a'şĭ umplea cofele cu apă, scrie Galaţiĭ. Victima a reuşit să se apuce de o luntre ce se găsia aprópe de locul atentatuluĭ şi urcându-se în ea a început a striga ajutor, silind astfel pe Svartz să se facă nevĕdut.

Dar spaima cădereĭ în apă a sdruncinat mintea bieteĭ femeĭ, şi când i-aŭ venit în ajutor era nebună. Ea a fost condusă la spitalul „Elisabeta Dómna,“ iar Svartz prins în grabă a încăput în mâinile parchetuluĭ.

—x—

Făcĕtorĭ de rele necunoscuţĭ aŭ cercat să dea foc otelului „Europa“ din Galaţĭ, proprietatea d-luĭ Solomon Vaker. S'a găsit pe coperişul unuĭ pavilion de scânduri, situat în curtea aceluĭ otel, o băşică de boă plină cu gaz, lângă care se afla un fitil şi maĭ multe cârpe.

Fitilul ars numaĭ pe jumĕtate, lasă a se presupune că a fost stins de vênt maĭ înnainte d'a lua foc gazul din bĕşică, din care causă rĕu făcĕtoriĭ nu şi-aŭ putut atinge scopul lor. Parchetul anchetézĕ.

—x—

Omor.—Flăcăiĭ Vasile Radu Zamfir şi Spiru George Stoian din comuna Bălăceanu jud. R.-Sărat se luară la cértă în ziua de 13 Decembre. Vasile lovi pe Spiru în cap cu o dispicătură de lemn, şi din acel moment Spiru rĕmase greŭ bolnav şi muri la 27 Decembre. Procurorul şi Medicul Primar, transportându-se la domiciliul decedatuluĭ, aŭ constatat prin autopsia cadavruluĭ că causa morţiĭ luĭ e provenită din lovitura la cap.

—x—

Inundaţiĭ.—Apa Buzĕuluĭ debordând, în comuna Cotu-Cioreĭ, a inundat ca treĭ miĭ de pogóne din moşia Statuluĭ Cioranĭ şi alte douĕ miĭ pogóne ale locuitorilor. Apoĭ intrând în vre-o zece case ale locuitorilor, le-a înnecat nutreţul şi productele precum şi treĭ sute cărlanĭ, maĭ multe oĭ şi 40 chile de orz ale d-luĭ Leonida arendaşul moşieĭ. Paguba este enormă.

—x—

Docurile la Galaţĭ.—Comisiunea pentru estimarea locurilor pe carĭ urmézĕ a se clădi docurile în oraşul Galaţi s'ar fi compus din D. prefect, D. primar, D niĭ senatorĭ Bonachi şi Buşilă, D-niĭ deputaţĭ Mihailescu, Malaxa, Boţan şi D-niĭ L. Mendl, Chrissoveloni, N Madgearu şi C. Teodorovicĭ.

—o—

Sloiĭ de ghiaţă mânaţĭ cu furiă de apa Buzĕuluĭ, aŭ rupt vr'o 40 de metri din mijlocul poduluĭ de la punctul Grădiscea-Suţescĭ. Comunicaţia e întreruptă.

—x—

Consiler practic.—Unul din consilieriĭ comuneĭ Urecheştĭ jud. R. Sĕrat anume Ioniţă Ilie, neţinênd socotélă de vîrsta sa înaintată şi de moralitatea ce trebue să inspire consătenilor sĕĭ prin bune exemple, a deflorat o fată orfană din cătunul Palanca pendinte din acea comună. Fata se numesce Anica, şi este fiica decedaţilor Apostu Gavrilă şi Rucsanda A. Gavrilă, scrie „R. Sarat“.

—x—

Asasinată.—Ieri diminéţă femeea Hana Bercovicĭ, prostituată din strada Popa Stamati, în Galaţĭ, a fost găsită asasinată, cu gâtul tăiat. Din cercetările făcute, s'a aflat că asasinul este un individ a nume Iani Iorgandopol, ce o frecventa. El a fost recunoscut de un băiat de la o cârciumă vecină, ce dusese o garafă de vin şi 'l vĕduse împreună cu femeea. Crima a avut de mobil furtul, căcĭ s'aŭ găsit tóte objectele desfăcute şi răsturnate.

—x—

Surpare de casă.—Din topirea zăpeţeĭ şi multele ploĭ, pământul fiind slăbit, s'a surpat în ţilele acestea în Ploeştĭ o casă cu câte-va încăperĭ din strada bisericeĭ sf. Vinerĭ, aĭ căriĭ locuitorĭ aŭ scăpat cu viéţă fiind-că aŭ fugit îndată ce trosniturile 'ĭ-aŭ aviţat, crezĕnd că ar fi un cutremur. Obiectele de prin camere aŭ fost sfărâmate.

—x—

Circulaţia pe Dunăre.—Inspectoratul vapórelor danubiane face cunoscut că, cu începere de Duminică 12/24 curent, încep iarăşĭ cursele vaporuluĭ local între Galaţĭ şi Brăila. Vor fi douĕ curse pe zi. De la Galaţĭ vaporul pléca la $7^1/_2$ ore dim. şi 12 ore améză; de la Brăila la 9 ore dim. şi 3 ore dupĕ améză.

—x—

Despre angină.—Citim în „Democratul“ din Ploescĭ: Acest morb omorîtor, bântuind iarăşĭ cu furie unele părţĭ ale oraşuluĭ, ni se spune că uniĭ din părinţĭ în disperarea lor de lipsa unor medicamente eficace, pe care nu le are sciinţa, aŭ încercat şi aŭ reuşit să scape viaţa la câţĭ-va copiĭ prin facere de gargară şi înghiţire de câte o linguriţă şi douĕ de gaz (petroleŭ).

—o—

Un cas de otrăvire în masă a fost în oraşul Peatra, de anul noŭ, pe cât spune ţiarul „Corespondenţa Provincială“ din acel oraş. Maĭ întâĭ soldaţiĭ de la penitenciare apoĭ întreg regimentul comandat de d. colonel Boteanu, aŭ fost fulgeraţĭ de otrava vegetală conţinută în pâinea ce li se distribuise. Atât brutarul cât şi vêndătorul de făină, amêndoĭ aŭ declarat că făina nu era alcătuita de cât din măzăriche; neghină şi tărîţe de grâu.

—x—

Asigurărĭ.—Comitetul permanent de la judeţul Neamţu a luat dispositiĭ d'a pune în vederea tuturor comunelor din acel judeţ să 'şĭ asigure proprietăţile contra incendiuluĭ.

—x—

Un popă bătut.—Se relatézĕ cum că preotul Costache de la móra de vênt în Iaşĭ, scrie „Lupta,“ a fost bătut măr, zilele acestea. Preotul în chestiune avea o ţiitóre şi care din când în când vin haghiţe şi atuncĭ bietul Preot nu scapă, maĭ dăunăzĭ îĭ trase cu un ciocan în cap de era să l omóre. Acum zace din causa bătăieĭ suferite.

—o—

Casă trăsnită iarna. — Din comuna Teşila jud. Prahova se scrie că în séra ţileĭ de la 9 curent, cu ocazia ploieĭ torenţiale ce a avut loc, trăsnetul căzênd asupra caseĭ luĭ Stoican Stan, a sfărâmat'o în maĭ multe părţĭ; asemenea a trăsnit pe femeia numituluĭ locuitor, precum şi o iapă şi duoĭ râmătorĭ carĭ îndată aŭ şi murit.

—x—

Bătăĭ la alegere.—Cu ocasiunea unor alegerĭ făcute joĭ în comuna Drăgănescĭ, din plasa Câmpul-Têrguşor, jud. Prahova, a fost o bătaie crâncenă între alegătorĭ din carĭ unul a murit. „Curierul Prahoveĭ,“ scrie că sub-prefectul a mers imediat la faţa loculuĭ spre a constata casul şi a face o anchetă.

Noutăţi Telegrafice

Berlin, 11 Ianuarie.

Consiliul federal a decis în unanimitate de a respinge hotărîrea luată de Reichstag în privinţa expulsărilor, pentru că guvernul prusian are într'un mod incontestabil dreptul de a lua asemenea mĕsurĭ.

Roma, 11 Ianuarie.

Camera Deputaţilor.—Contele de Robilant respunzênd uneĭ interpelărĭ asupra conduiteĭ Italieĭ în faţa evenimentelor ce se petrec în peninsula balcanică, spune că guvernul italian s'a silit pe cât a fost cu putinţă, să înlăture orĭ-ce motiv de conflagraţiune europénă şi de a apăra interesele naţionale. Ministrul declară că nu ştie nimic despre o acţiune coactivă a Puterilor, dar că ar fi dispus să se asocieze la aceasta. El nu urmăreşte o politică de sentimente, dar politica care îĭ dictézĕ interesele şi demnitatea ţĕriĭ. In loc de a 'şĭ atrage micile state din Balcanĭ în orbita italieĭ, ministrul crede folositor să ţie ţara pregătită la orĭ ce eveniment, întemeiându se pe alte amiciţiĭ

Viena 11 Ianuarie

Se comunică din Cetinge *Corespondenţiĭ politice* că călătoria prinţuluĭ Muntenegruluĭ în străinătate este dictată de aceleaşĭ motive, carĭ aŭ făcut pe D. Brătianu să plece când a isbucnit criza balcanică.

Constantinopol, 12 Ianuarie

Pórta a autorisat pe Madjid-paşa să mérgă la Bucureşcĭ cu delegatul bulgar pentru a începe negociările de pace cu Serbia; în consciinţă i-a trimes instrucţiunĭ.

Constantinopol, 12 Ianuarie

D. D. Tsanoff şi Gebdan Effendi aŭ sosit.

Londra, 12 Ianuarie.

Lord Salisbury a notificat guvernuluĭ elen că dacă Grecia atacă Turcia, Anglia de acord cu Germania, o va împiedica de a exercita o acţiune navală.

Atena. 12 Ianuarie.

Ministrul Engliteriĭ a ţinut cu d. Delyanis când i-a remis telegramă lorduluĭ Salisbury, un limbagiŭ necuviincios şi violent. Preşedintele consiliuluĭ rĕspunse cu tărie că Grecia respinge ingerinţa Engliteriĭ.

Sgomotul după care d. Delyanis ar fi declarat că 'şĭ va da demisiunea dacă Regele nu va aproba politica cabinetuluĭ, este desmințit; nu există între Rege şi d. Delyanis nicĭ o divergenţă de vederĭ.

Londra, 12 Ianuarie.

Sgomotul circulă că s'a plănuit un atentat în contra prinţuluĭ de Galles dar n'a isbutit pentru că prinţul a modificat itinerariul, care se propusese să 'l urmeze.

Atena 12 Ianuarie.

O imposantă manifestaţiune populară a defilat înaintea palatuluĭ regal. Regele lipsia. Manifestanţiĭ aŭ remis d-luĭ Delyanis o hotărîre prin care poporul elen protestézĕ contra demersuluĭ Engliterei, ca vătămênd suveranitatea naţională, se declară gata la orĭ-ce sacrificiŭ pentru a apăra drepturile elenismuluĭ şi face apel în acelaşĭ timp la popórele străine în favórea lupteĭ naţionale, care e iminentă.

D. Delyanis a rĕspuns că guvernul va executa programa naţională, conform declaraţiunilor făcute înnaintea Parlamentuluĭ

Belgrad 12 Ianuarie.

Guvernul sêrbesc doritor de a grăbi pe cât e cu putinţă încheerea păceĭ, a supus Regeluĭ nisce propuneri în acest sens. Regele făcênd cunoscut adesiunea sa, d. D. Garaşanin, Franasovicĭ şi Petrovicĭ, aŭ plecat la Niş pentru a conferi cu Suveranul.

In timpul absinţeĭ d luĭ Garaşanin, d. Donicĭ, şef de secţiune va gira ministerul afacerilor streine.

Belgrad, 12 Ianuarie.

Autorităţile districtuluĭ Vranja, vestesc că trupe bulgare ocupă frontiera pe lângă Vlasina.

Niş, 12 Ianuarie.

Conferinţele ce se ţin aci caută să stabilĕscă că delegaţiĭ sêrbĭ aŭ primit ca instrucţiunĭ, să grăbĕscă încheierea păcĭ.

Paris, 12 Ianuarie.

Se anunţă din Berlin ziaruluĭ „Débats“ că prinţul de Bismarck este bolnav.

Roma. 12 Ianuarie.

D. Techio, senator, a murit.

Foiţa „Universuluĭ„

42

DRAMELE VIEŢEĬ

Miliónele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XIV

Intâia vînzare

— Ah!

— Dómna Lureau 'ţĭ e datóre chiria pe douĕ lunĭ?

— Da, douĕ sute cincizecĭ de francĭ pentru cele douĕ lunĭ trecute, şi chiria pe luna asta.

— Sciĭ de ce chiriaşa d-tale a întârziat: bóla, lipsa de lucru...

— Da, sciŭ; dar ce pot să fac eŭ?

— Fără îndoială, domnule, d-ta nu poţĭ să facĭ ca dómna Lureau să fie sănătósă, şi ca fiică-sa să aibă de lucru; dar aĭ fi putut, aĭ putea să 'ţi fiă milă de nenorocirea lor.

— Eĭ, domnule, unde am ajunge, dacă ar trebui să ne fie milă de tótă lumea? Am o casă, o daŭ cu chirie ca să mi-se plătéscă.

— De sigur, domnule.

— Atâta sciŭ eŭ.

— Eĭ bine, domnule, viŭ să 'ţĭ plătesc ceea ce 'ţĭ datoresce dómna Lureau.

— Eĭ, viĭ...

— Viŭ să 'ţĭ plătesc, domnule.

Lucian scóse din buzunar biletele de bancă...

Rabiot se uită la el cu nisce ochĭ speriaţĭ.

De o dată, privirea luĭ falşă fu brăzdată de un fulger şi un zîmbet rĕutăcios i se ivi pe buze.

— Bine-voesce, domnule, te rog, de 'mĭ dă cele douĕ chitanţe, reluă tînĕrul.

— De mult cunoscĭ d-ta pe vĕduva Lureau? întrebă Rabiot.

— N'am vĕdut o dată pe dómna Lureau, şi ea nu mĕ cunósce, precum n'o cunosc nicĭ eŭ, rĕspunse Lucian, care nu scia să mintă.

Rabiot zîmbi ironic.

— Inţeleg, zise el. d-ta cunoscĭ pe fiică-sa.

— Da, cunosc pe d-şóra Lureau.

— Mult, făcu Rabiot, apăsând asupra cuvîntuluĭ si cu un aer batjocoritor.

Lucian scóse din portofel treĭ bilete de bancă.

— Nu, domnule, rĕspunse el, nu mult cum presupuĭ d-ta cu o intenţie rĕŭ voitóre; dar mi-e de ajuns ca o biată femee bolnavă şi fiica cĭ să fie strîmtorată spre a căuta să le ajut.

— Haida de, numaĭ pe mine nu mĕ facĭ să cred tóte astea; nu te interesezĭ de lume aşa netam nesam. Nu, zĕŭ. Nu te ocupĭ de mumă. Puţin ţĭ pasă de mumă, pe care n'o cunoscĭ. Fiica ei alt-şi ceva.... Eĭ, eĭ, e frumósă mica Lureau. Prea bine, sciŭ ce să cred.

— Ce vreĭ să ţicĭ, domnule? făcu Lucian cu mândrie.

— Zĕŭ, vreaŭ să ţic că domnişóra Lureau e amanta d tale.

— Domnule, rĕspunse tînĕrul cu un glas puternic în care tremura mânia, aĭ rostit nisce vorbe revoltătóre, scârbóse, rĕutăcióse, şi ar trebui să 'ţĭ fie ruşine. Ce, nu 'ţĭ e de ajuns că n'aĭ milă, trebue să maĭ şi insulţĭ pe ceĭ nenorociţĭ!

Ca să 'ţĭ cerĭ ce ţi-se datorézĕ, pricep, domnule; dar ca să nu respectĭ pe cine trebue, nu 'ţĭ daŭ voie! e ruşinos, e mişelesc!

Dar n'am să discut cu d-ta, nu te pot asculta şi nu mĕ poţĭ pricepe.

Chitanţele, domnule, chitanţele, şi poftim banĭĭ.

Rabiot, mâniat din pricina lecţiuneĭ ce primise, se întrebă dacă nu trebuia să ia pe cutezător de umerĭ şi să 'l dea pe uşă afară. Dar avu prudenţa ca să se stăpânéscă.

— Nu 'mĭ primesc chiar eŭ chiriile; chitanţele vĕduveĭ Lureau, ţise el, sunt la portărésa caseĭ.

— Astea ar fi trebuit să 'mĭ spuĭ de la capul loculuĭ, domnule, rĕspunse Lucian; n'aĭ fi fost silit să 'mĭ suferĭ presenţa până acum, şi eŭ n'aş fi fost nevoit să 'ĭ ascult nerodiile.

Şi zicênd aceste cuvinte, tînĕrul îşĭ trânti pălaria pe cap, ridică din umerĭ şi iute, lăsând pe d. Joseph Rabiot să 'şĭ musce buzele şi să facă spume de mânie.

Era unsprezece şi jumătate, când Lucian Morel se înturnă la atelier.

Eleviĭ lucraŭ în tăcere.

— Domnule Lucian, profesorul a întrebat de maĭ multe orĭ de d-ta, i-se zice.

— E aicĭ?

— Da.

Lucian intră în atelierul luĭ Georpe Ramel.

— Ah! écă te! făcu George; de unde viĭ?

— Am avut o trébă.

— Dar mare a fost, fiind-că aĭ eşit din vreme, azĭ diminéţă.

— La şépte ceasurĭ, domnule George.

— M'aĭ fi putut însciinţa.

— Aşa e.

— In sfîrşit, n'am pretenţia d'a te ţine legat; nu te dojenesc pentru că aĭ eşit: escĭ destul de stăruitor la lucru ca să aĭ dreptul d'a avea câte-va ceasurĭ de libertate.

Ia spune-mĭ, Luciene, nu ţi-aĭ sfîrşit ierĭ tabloul?

— Da, domnule George.

— Dar, nu 'l vĕd; unde l'aĭ ascuns? Figura tînĕruluĭ deveni stacojie.

— Eĭ bine? întrebă profesorul.

— Domnule George, nu maĭ este aicĭ.

— Ah! şi unde l'aĭ dus?

(Va urma)

Emile Richebourg

CRONICA BUCURESCEANA

Marți, 14 Ianuarie

Cutia săracilor

Intrare: Suma din urmă leĭ 41 b. 70. Aŭ maĭ dat d-ra Henrietta Capșa Iassy, 50 banĭ. Suma totală leĭ 42, b. 20.

—o—

Sosirĭ. — Aŭ sosit în capitală: d. N. Fleva, primarul capitaleĭ, de la Viena; prinţul G. Bibescu, din străinătate.

—o—

Plecărĭ.—Aŭ plecat din capitală: d. dr. Sergiu la Brăila, precum anunţasem, trimis de consiliul sanitar ca să facă cercetare la fabrica de spirt a lui Predinger care pune otravă în spirt;

—o—

Adunarea generală extraordinară a acţionarilor, Bănceĭ Naţionale, s'a ţinut Duminică, precum spusesem.

S'a aprobat convenţiunea încheiată cu guvernul relativ la modul de plată al biletelor ipotecare și la prelungirea duratei Băncei, care expira la 1900, încă cu 12 anĭ adecă până la 1912.

S'a modificat art. 63 din Statute, relativ la durata funcţiuneĭ censorilor, și art. 57 relativ la reînoirea lor.

—o—

Societatea Carpaţii a luat iniţiativa d'a serbători în mod solemn ziua de Vineri 24 Ianuarie 1886. In acéstă zi împlinesc 27 de anĭ de când s'aŭ unit ţĕrile surorĭ. Se va retipări cu acéstă ocasiune și vor apare într'un frumos volum tóte desbaterile electe de la Iași și Bucureștĭ din 1859, relative la unirea principatelor. Se va da *Banchetul Unirei* în séra de 24 Ianuarie 1886 în sala Orfeu. Ceĭ ce vor voi să ia parte la banchet se pot înscrie de pe acum la președintele *Carpaţi* d. C. C, Dobrescu str. scaune 47 Bucurescĭ saŭ la membriĭ societăţeĭ, plătind taxa de opt leĭ.

—o—

O nouă societate s'a înfiinţat în capitală; ea este a croitorilor bărbăteștĭ și pórtă numele de „Bucur". Are de președinte pe d. I. O. Vladimir croitor român. Scopul societăţeĭ este ajutor mutual.

—o—

In ședința senatuluĭ de Sâmbătă după ce d. Mărzescu și-a desvoltat înterpelarea la adresa d-lui ministru de instrucţiune a presintat o moţiune iscălită încă și de d-niĭ D. Brătianu, Boerescu, Brătășianu, Isvoreanu în care se ziceà că Senatul n'a remas mulţumit cu esplicările ministruluĭ dar Senatul a respins'o votând o altă în care s'a ziș că este mulţumit. D. Mărzescu voea să 'și desvolte altă iuterpelare la adresa d-luĭ ministru de resbel dar d. Brătianu a declarat că d. Fălcoianu nu maĭ este ministru de resbel și atunci ședinţa s'a rădicat.

—o—

Furt. — Douĭ tinerĭ, Al. și S. Pr..., fraţi saŭ verĭ, nu se scie bine ce vor fi, dintre care unul student în liceŭ, aŭ fost prinșĭ ierĭ nópte în cofetăria Rădulescu din faţa grădineĭ Episcopieĭ, cu maĭ multe pachete de ciocalată în busunar și cercând, cu un maldăr de cheĭ, a descuia casa de fer ca să fure banĭ. Eĭ se introduseseră prin curtea de din dos a cofetărieĭ, Aŭ vrut să conrupă sergentul spre a 'ĭ lăsa, dar acesta a fost neînduplecat; un inspector a voit să facă tréba mușama, în consideraţia uneĭ rude influente a băeţilor, dar prefectul ţine să fie pedepsiţĭ maĭ cu sémă că dênșiĭ aŭ maĭ comis un furt.

—n—

Mórte grabnică.—D. Stefan Constantinescu, care locuesce în curtea bisericeĭ Precupeţi-Noĭ, a căḑut Duminecă d'anpiciórele și a murit pe loc. Doctorul a declarat că i se rupsese o vînă de la inimă. De alt fel și omul era bătrân.

O PROCLAMĂ CĂTRE SERBI

Ḑilele acestea Aksakoff a dat serbilor o proclamă, pe care o publicăm maĭ la vale.

Aksakoff, profetul panslavismuluĭ, este o putere în Rusia.

Pentru toţĭ Slaviĭ, maĭ ales pentru ceĭ din peninsula balcanică, un cuvênt al luĭ Aksakoff produce efectul uneĭ scânteĭ electrice.

Proclama luĭ, reprodusă de ziarul sĕŭ *Russ*, circulă cu miile de exemplare prin mâinile adevăraţilor patrioţĭ sêrbĭ.

Eacă-o textual:

„Sêrbĭ! guvernul vostru a acoperit cu rușine numele de sêrb, tot poporul sêrbesc.

„El vrea acum să vĕ orbéscă, zădărând în voĭ o glorie deșartă și ura contra bulgarilor.

„Insă, rușinea vóstră nu stă într'aceea că aţĭ fost bătuţĭ pe câmpul de rĕsboiŭ, ci în faptul că guvernul vostru, pentru motive personale și egoiste, a vîrît pe Serbia într'un resboiŭ echivoc, nelegitim, nemotivat—contra unuĭ popor de fraţĭ, cu care sunteţĭ uniţĭ prin sânge, prin religie și prin datinele jugulуĭ comun.

„Noĭ vrem să credem că cea maĭ mare parte dintre soldaţi voștri a fost înșelată, credênd că merge în Serbia veche, spre a revedinca Rossova.

„Orĭ-cum, guvernul vostru e vinovat, și asupra onóreĭ vóstre naţionale apasă atacul ucigaș contra Bulgarieĭ!

„Când a fost făcut?

„Când poporul atacat era amenințat de trupele turcescĭ.

„Voĭ nu trebue să urîţĭ acum pe bulgarĭ, de óre ce ast-fel aţĭ favorisa planurile necalificabile ale guvernuluĭ vostru, luând pe consciinţă tótă rĕspunderea crimelor viitóre.

„Bulgariĭ eraŭ și sunt de partea dreptăţeĭ.

„*Ura justificată* a serbilor trebue să se îndrepte contra autorilor rușineĭ și pierdereĭ vóstre.

„Pentru voĭ, sĕrbĭ, nu e alt mijloc spre a vĕ spăla de pe faţă pecetia infamieĭ și a rușineĭ, și spre a vĕ justifica înnaintea întregeĭ lumĭ civilisate și a vóstră înșivĕ—de cât d'a scăpa Serbia de ceĭ ce aŭ trădat patria vóstră și aŭ tăvălit în noroiŭ faima vóstră și numele vostru.

„Altă cale de mijloc nu aveţĭ!"

Un exemplar al acestuĭ ţipăt de indignare a fost găsit de regele Milan în patul din odaia sa nupţială, în séra sosireĭ sale la Belgrad.

ACTE OFICIALE

D. Mihail Petrovieĭ s'a revocat din funcţiunea de ajutor al primaruluĭ comuneĭ urbane Caracal.

* S'a disolvat consiliul comuneĭ rurale Cudalbi din judeţul Covurluiŭ.

* D. Dumitru Ionescu, actual sub-comisar clasa II pe lângă prefectura poliţieĭ Capitaleĭ, este numit în funcţiunea de sub-comisar clasa I pe lângă acea prefectură.

* Scóla de băeţĭ din comuna Târgul-Horezu, judeţul Vâlcea, va purta pe viitor numele de „Scóla Ioan Prodescu.

* D. Mihail A. Bădulescu, șeful biurouluĭ statisticeĭ agricole, se numesce secretar referent la oficiul central de statistică.

Se va convoca o sesiune extraordinară la curtea cu juraţĭ din judeţul Dolj, cu începere de la 27 Ianuarie 1886, și care să pótă dura până la 10 zile, pentru judecarea proceselor ce sunt pendinte, rĕmase nejudecate în sesiunea ordinară de la Decembre,

* D niĭ Mihail Anastasiŭ, Sava Vasiliŭ și Atanasiŭ Zahariad sunt numiţĭ, pe termen de un an, membriĭ în comisiunea de experţĭ instituită pe lângă ministerul financilor, conform art. 89 din legea generală a vămilor.

Corpurile Legiuitóre

CAMERA

Ședința de la 13 Ianuarie.

Președinţia d-lnĭ I. Agaricĭ.

Presenţĭ 90 d-nĭ deputaţĭ.

D. dr. Măldărescu cere a se acorda o pensiune viageră de 200 leĭ pe lună văduveĭ d-ruluĭ Ilie Zografof.

D. Rădulescu 'și retrage interpelarea privitóre la fostul revisor scolar al jud. Argeș; acea adresată d-luĭ prim-ministru, cere să fie amânată.

D. Mănescu întreabă ce se face cu legea pentru autentificarea actelor private semnate prin punere de deget.

D. Eug. Stătescu, ministru al justiţieĭ, recunósce că există o lacună în legislaţia nóstră.

Declară că în curînd guvernul va veni cu un proect care să remedieze relele existente în legislaţia nóstră în privinţa autentificăreĭ în privinţa actelor în general.

D. Mănescu se declară satisfăcut.

D. V. Iepurescu 'și desvoltă interpelarea d sale adresată d-luĭ ministru al instrucţieĭ publice în privinţa nouilor regulamente.

Zice că d. Sturdza a arătat un mare dispreţ pentru legea instrucţiuneĭ.

D. D. Sturdza respundênd zice că o asemenea interpelare a fost desvoltată și în Senat și dacă maturul Corp ar fi găsit că mĕsurile luate de d-sa nu sunt bune de sigur că le ar fi blamat.

Mĕsura de a se ridica nota mediă generală de la 4 la 6 n'a fost luată de d-sa ci de predecesorul sĕŭ, d. G. Chiţu.

Ea este fórte bună, și menită de a ridica mult nivelul instrucţieĭ.

In ceea ce prive ce institutele private și supunerea la un noŭ esamen spre a putea intra în gimnasiŭ absolvenţiĭ claseĭ 4 primare probézĕ cu date statistice că asemenea mĕsurĭ sunt salutariĭ.

D. N. Voinov observă că mĕsura luată în privinţa institutelor private n'a fost luată și pentru institutele private catolice, unde religiunea ortodoxă se predă de un preot catolic, și unde se dă o direcţie elevilor cu totul anti-naţională.

D. ministru rĕspunde că la școla catolică din Iași nu a fost încă; cât pentru școla călugăriţelor din capitală, prima convorbire ce a avut cu noul episcop latin a fost ca să-ĭ atragă atenţiunea că la acest institut religia se predă nu de un preot catolic,—cum a ziș d. Voinov—ci de o domnișóră română, ortodoxă, pe când ea ar trebui predată de un preot ortodox.

Declară că E. S. Monseniorele Palma l'a asigurat că un preot român va fi numit pentru a preda religiunea ortodoxă.

D. G. Ianoli se declară mulţumit.

D. D. Aug. Laurian ţine un discurs mult aplaudăt, apărând mĕsurile luate de domnu ministru Sturdza.

După discursul d-luĭ Laurian, d. P. Verussi 'și desvoltă interpelarea adresată d luĭ ministru al instrucţieĭ.

Acuză pe d. Sturdza că a călcat legea instrucţiuneĭ.

SENATUL

Ședința de la 13 Ianuarie

Președinţia d-luĭ A. Orăscu.

Presenţĭ 81 d-nĭ senatorĭ.

Se acordă un concediŭ d-luĭ Th. Bastachi.

Se trage la sorţĭ senatoriĭ proclamaţĭ în ședinţa trecută și es d. general Berendeĭ la secţia IV și d. dr. Prodan la secţia V.

Se alege d. C. Nanu în comisiunea pentru inspectarea caselor publice.

D. E. Stătescu, ministru de justiţie, depune un proect de lege prin care să se cumpere o casă pentru școlă în T.-Măgurele.

D. V. Obedeanu propune a se numi o comisiune care să studieze cestiunea tarifelor comerciale cu Statele vecine.

D. P. S. Aurelian zice că se va numi atunci când se va depune tariful autonom.

D. I. Isvoranu, avênd cuvêntul asupra legeĭ cumululuĭ în discuţie generală, susţine a se vota acéstă lege fiind cerută de întréga ţară.

La ora 3½ d. I. Isvorann 'și urméza discursul.

Spice din Străinătate

Ciocnire de trenurĭ lângă Londra. —Trenul accelerat pentru Norwich plecă la 6 corent din Liverpool Skeet (Londra) în orariŭ, și peste treĭ minute tot în orariŭ, plecă de la aceeași gară trenul de călĕtorĭ pentru Ramford. Dar trenul pentru Norwich abia trecuse de staţia Manor Park și făcu explosie un tub al frîuluĭ cu aer comprimat Westinghouse, frîul se puse în acţiune și trenul trebui să se opréscă. Mașinistul celuĭ-l-alt tren nu putu, din pricina ceţeĭ, să vadă la vreme trenul oprit de acţiunea întempestivă a frîuluĭ Westinghouse; când îl vĕḑu, era prea târziŭ, și cu tóte că el aplică frîul, nu putu evita ciocnirea. Cel din urmă vagon al primuluĭ tren fu făcut bucăţĭ, și penultima suferi mult, pe când locomotiva celuĭ d'al doilea eșa pe șine.

Din pricina acesteĭ ciocnirĭ fură greŭ rănițĭ 10 călĕtorĭ din primul tren, mașinistul și fochistul celuĭ de al doilea.

Ilustraţia nóstră

Ilustraţia nóstră de aḑĭ represintă pe Capello care împreună cu Ivens, despre care am maĭ vorbit, aŭ făcut o exploraţiune în Africa meridională.

Ultime Sciri

Constantinopol, 11 Ianuarie.

Cale indirectă.—Prinţul Bulgarieĭ a adresat Sultanuluĭ o scrisóre, spre a 'ĭ dovedi din noŭ sentîmentele sale de credinţă și de devotament și pentru a 'ĭ cere ca guvernământul general al Rumelieĭ să 'ĭ fie încredinţat conform dorinţeĭ rumelioţilor.

Dacă Pórta primește este probabil că ea va da îndată o circulară, prin care va supune acéstă înţelegere puterilor.

Se va modifica statutul organic al Rumelieĭ printr'o comisiune internaţională.

Se va face în favórea Turcieĭ o ușóră rectificare de frontieră, ce va coprinde câte-va sate exclusiv musulmane. cari n'aŭ recunoscut nicĭ o-dată mișcarea rumeliotă.

Pórta va stipula póte ca prinţul Alexandru să ţină un contingent militar la dispositiunea Sultanuluĭ.

Constantinopol 11 Ianuarie,

Cale indirectă.—In privinţa revendicărilor Greciei, Pórta continuă a se arăta neînduplecată.

Londra 13 Ianuarie.

„Daily News" blaméză atitudinea amenințătóre a lorduluĭ Salisbury faţă cu Grecia și declară că este totul contrarie sentimentelor poporuluĭ englezesc.

Din contră, „Times" aprobă acéstă atitudine și crede că dacă Lord Salisbury părăsesce acum puterea, retragerea sa ar fi supărătóre din punctul de vedere al interesuluĭ general din Europa.

Bucurescĭ 14 Ianuarie.

Societatea *Guttenberg* a lucrătorilor tipografĭ românĭ din Bucurescĭ și-a ales de președinte pe d. Vintilă Rosetti, directorele „Românuluĭ."

—o—

D. Leonida Sterie, fost deputat, aflător acum în capitală, a fost chiemat la parchet, se zice, sub acusarea că a amenințat într'o scrisóre ce adresase unuĭ amic pe o persónă însemnată.

—o—

In Folticenĭ s'a ales deputat la colegiul III d. Costache Th. Ghiţescu, la Pitescĭ d. Mucenic Dinescu, ţĕran, fost deputat, la Putna d. Mircea Nicu.

—o—

Se repetă iar sgomotul pe care l'am maĭ înregistrat deja că guvernul e hotărît să nu maĭ ia cârciumile din sate pe socotéla sa.

—o—

Comisia Senatuluĭ pentru revisiunea coduluĭ comercial s'a întrunit ierĭ fiind present și d. ministru de justiţie E. Stătescu, și a ales de președinte pe d. D. Rosetti iar secretar pe d. R. Opranu.

—o—

Douĕ-deci de miĭ de ghiulele comandate în Germania pentru tunurile Krupp, aŭ sosit Duminică în capitală.

—o—

Câţĭ-va ofiţerĭ bulgarĭ aŭ venit să vază și dênșiĭ cupolele.

—o—

Studenţiĭ românĭ din Montpellier aŭ adresat decanuluĭ facultăţeĭ de medicină din capitală o telegramă de condoleanţă pentru mórtea doctoruluĭ Marcovicĭ.

—o—

D. general Fălcoianu, ex-ministru de resbel, s'a numit șef al mareluĭ stat major. Ministerul de resbel se va da d-luĭ general Berendeiŭ.

—o—

Ministrul nostru de externe, d. Ferikidi, a avut o întrevedere cu d. baron de Mayr, ministrul Austrieĭ. Aŭ vorbit despre întrunirea comisarilor sêrbĭ și bulgarĭ ce va avea loc în Bucurescĭ și în care se vor trata condiţiunile de pace dintre cele douĕ ţĕrĭ.

—o—

Dómnele din Craiova vor da la 16 Ianuarie o mare serbare în sala Teodorini din acel oraș, în folosul clădireĭ Ateneuluĭ din Bucurescĭ.

—o—

Consiliul comunal al capitaleĭ votase 13000 leĭ pentru curăţirea stradelor de zăpadă, dar nu s'a cheltuit de cât 5000.

—o—

D. căpitan Schneider, ataș̣at militar austro-ungar a fost primit ierĭ în audienţă de M. S. Regele căruia i-a remis un frumos uvragiŭ din partea ministeruluĭ de resbel cesaro-crăesc.

Doctor Urechia
de la Facultatea din Paris
Consultaţiĭ: Marţea, Joia și Sâmbăta de la 12—2 ore.
Strada Stirbeĭ-Vodă No. 66

Foița „Universului„

185

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XXV

(Urmare)

— Excelență, bucătarul șef al Majestății Sale cere onórea d'a vorbi cu Excelența vóstră.

Lerma porunci ca Montino să fie introdus. Acesta intră slab, prăpădit; aruncă împrejuru-i o căutătură bănuitóre și cu un aer misterios, ḑise:

— Ar putea auḑi cine-va ceea ce am să spun excelenței vóstre?

— Nimeni, Montino, rĕspunse ducele; dar ce mai e noŭ?

— Ce mai e noŭ? Mai înnainte de tóte, mĕ trimite Doroteea.

— Și ce vrea Doroteea? întrebă ducele îngrijat, pentru că la spatele actriței zăria chipul îndrăcit al bufonului.

— Doroteea vrea să vaḑă pe excelența vóstră numai de cât. Ea m'a chiemat ca să 'mi spue asta; e bolnavă, fórte greŭ bolnavă.

— Mĕ voi duce s'o vĕd; alérgă de 'i du rĕspunsul acesta.

— Un moment excelență, trebue să vorbesc de afacerile mele proprii.

— Afacerile tale?

— Eŭ cred, ḑise Montino căruia desperarea 'i da curaj, că excelența vóstră ați găsit tot-d'auna în mine un servitor devotat?

— Ai făcut în de ajuns spre a merita protecția mea, o sciŭ?

— Ah! excelență, am mare trebuință de ajutorul d-vóstră. Nóptea trecută eșind dintr'acea casă fatală în care am intrat spre a servi pe excelența vóstră, mi-s'a întîmplat o aventură ciudată.

— Ce aventură?

— Dracul m'a făcut să mĕ întîlnesc cu majorul don Guzman.

— Te ai întîlnit astă nópte cu majorul don Guzman! ḑise ducele mirat; aș! nu se póte; ți-s'o fi părut.

— Adică: eŭ nu l'am vĕḑut; m'am lovit de el; și fiind că eŭ țineam sabia în mână, o mĕsură de precauțiune printr'acea mahala isolată, ticălósă idee, ticălósă nópte! fără să vreaŭ, fără să mĕ gândesc măcar la așa ce-va l'am omorît!

— Ai omorît pe don Juan de Guzman?

— Și pentru acésta, écă-mĕ în mâna justiției.

— Ah! ḑise ducele, care, cum sciŭ cititorii cunoscea tótă șiretenia lucruluĭ, alcadele Ruy Perez Sarmiento te-a arestat?

— Cum! excelență, sciți?...

— Da, licențiatul Sarmiento a vorbit de un om pus la temniță; dacă ai fost arestat, cum de te afli aicĭ.

— Sub cauțiunea unuĭ óre-care Gabriel Cornejo.

— Și ce vreĭ?

— Ah! excelență, ḑise Montino căḑând la picióre le duceluĭ, d-vóstră puteți totul în Spania. Sunt nevinovat fiind că omorîrea fără vroință nu vra să ḑică omor. Scăpați-mĕ! excelență, scăpați-mĕ!

— Scólă-te, scólă-te Montino, și nu te teme de nimic; mortul se va îngropa și se va suspenda procesul.

— Ah! excelență, excelență, întréga mea viață...

— Meriți protecția mea.

— După ceea ce excelența vóstră v'ați arătat deja dispus să faceți pentru mine, nu am curaj să vĕ cer altă favóre.

— Vorbesce, vorbesce.

— Mii de mulțumiri, excelență, nu sciŭ zĕŭ cum să fac spre a....

— Sfîrșesce iute, Montino.

— Etă faptul: nevastă-mea, fiică-mea, rîndașul Cosimo Aldaba, și pajul Cristobal Cuero se află în temniță.

— Veḑi, că n'am uitat ce mi-ai cerut.

— Mulțumim, excelență, ceea ce voiŭ cere, acum e d'a desface tot ce s'a făcut.

— Ce?

— Aș vrea că fără sgomot și fără ca să pótă cine-va afla că aŭ fost întemnițați să fie puși în libertate nevastă-mea, fiică mea, rîndașul și pajul.

— Escĭ nebun, Montino? Nevastă-ta nu te-a desonorat óre?

— Nu, excelență, și vĕ rog, excelență...

— Șeḑi, și scrie însu-ți.

Bucătarul se așeḑă și ducele 'i dictă un ordin de liberare pentru alcadele de oraș, și altul pentru alcadele de Curte, declarându-se acolo ca să se considere ca nule și neavenite ordinele precedente privitóre la arestanți,

Pe urmă bucătarul se înclină adânc înnaintea duceluĭ și eși.

Peste puțin timp Montino, însoțit de nevastă-sa și de fiică-sa, se inturna triumfal în palat.

Intr'același timp ducele de Lerma se suia la Doroteea.

XXVI

Ducele găsi pe tînĕra femee în pat, dar nu singură. La căpătâiul eĭ sta unchiul Manolillo. Ducele se înfioră ca și cum bufonul ar fi personificat propria sa consciință.

— Mii de mulțumiri, excelența, pentru că ați bine-voit să veniți, ḑise femeea, scoțând de sub plapomă un braț de o frumusețe admirabilă și strîngând mâna duceluĭ. Am să vĕ vorbesc de lucruri serióse. Manolillo, prietene, fă mi serviciu d'a mĕ lăsa singură cu excelența sa.

Bufonul se sculă, și eși în tăcere, nu fără ca să fi aruncat mai întîiŭ o căutătură adâncă duceluĭ.

(Va urma).

Em. Fernandez y Gonzalez

CASA DE SCHIMB

TOMA ȚACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4.

In noul Palat Dacia-România

Pe ḑiua de 13 Ianuarie 1885.

	Cumpăr.	Vêndute
5% Rentă Amortisabile .	93 1/4	93 3/4
5% Rentă Rom. perpetuă.	87 1/2	88 1/2
6% Obligații de Stat . .	85 3/4	86 1/2
6% „ C. F. R. R.	— —	— —
5% „ Municipale .	72 —	73 —
10 fr. „ Casei p. 300 l.	205 —	210 —
5% Scr. funciare Rurale.	83 —	84 1/2
7% „ „ „ .	101 —	102 —
5% „ „ Urbane.	80 1/2	81 1/2
6% „ „ „ .	89 1/2	90 1/2
7% „ „ „ .	96 —	97 —
Îm. cu prime Buc. 20 l. buc.	31 —	33 —
Acț. Bănc. Naț. a Rom. 500 l.	— —	— —
„ Soc. Cr. Mob. Rom. 250 l.	— —	— —
„ „ Rom. de Cons. 500 l.	— —	— —
„ „ de Asig. D.-R. 200 l.	— —	— —
„ „ „ Naționale 200 l.	— —	— —
6% Municipale nuoĭ. . .	— —	— —
Acț. Banca Prevederea. .	— —	— —
DIVERSE		
Aur contra Argint	16 —	16 1/2
„ „ Bilete bancă.	16 —	16 1/2
Florini Wal. Austr. . . .	2 01	2 03
Mărci Germane.	1 23	1 25
Bancnote francese	99 —	100 —

Pomadă Italiană cu basă vegetală,

infailibilă pentru a face să reiasă pĕru pe capul cel mai complectamente pleșuv, în timp de 50 ḑile, pênă la etatea de 50 ani, dacă rădăcina pĕruluĭ nu este cu totul stârpită. Acéstă pomadă opresce căderea pĕruluĭ, orĭ care ar fi causa ce a produs'o.

După eură

„*Pomada italiană* 'mĭ-a redat din pĕrul capuluĭ și sprincenele la vêrsta de 56 anĭ; vĕ rog bine voiți a 'mĭ mai trimete patru borcane și primiți bani în sumă de lei 18 (adică leĭ opt-spre-ḑece) prin mandat postal.—Cu stimă Const. Pisca, Craiova.

„ **Pomada Italiană** 'mĭ redă viața pĕruluĭ; aveți bună-voință a'mĭ mai trimete două flacóne. Nu pot îndestul a vĕ mulțumi. — Niculescu, Babadag.“

Prețul unuĭ borcan leĭ 4.50.

Se vinde numai la Administrația „Universuluĭ“, Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Abonamente cu premii extraordinare pentru Anul 1886
LA „UNIVERSUL“

PREȚURILE ABONAMENTELOR:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEȚE:	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe șése luni	„ 9.—	Pe șése luni	„ 10
Pe treĭ luni	„ 4.50	Pe treĭ luni	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

Abonamentele încep la 1 și la 15 ale fie-căreĭ luni

PREMII LA ABONAȚI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ mai mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, (un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare). precum și 2 frumóse volume de 275 paginĭ, fie-care coprinḑênd: *Viața Împĕrăteselor romane, complectă* și **5 frumóse romane** adică: *Donna Ana, Era Nebun? Regentul* și *Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigașuluĭ* și 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. și mai mult de 100 ilustrații.—Fie-care abonat de șése luni care ne va trimite 2 leĭ mai mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, și un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultură, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* și 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 lunĭ care ne va trimite 1 leŭ mai mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde mai bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, rețete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 banĭ mai mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

Véritable Liqueur bénédictine

de la MĂNĂSTIREA din FÉCAMP (Sena inferiórĕ, Franța)

DELICIOASĂ—TONICĂ—APERITIVĂ—DIGESTIVĂ

Adevĕrata benedictina de la mănăstirea din Fécamp e o licóre de masă delicióșă și igienică pe care o compusĕră religioșiĭ de la 1510 și care are buna calitate de a plăcea și satisface gusturile cele mai dificile și delicate, de 375 anĭ. Acest elixir, compus cu plante culese de pe cóstele Normandieĭ, e recomandat de celebritățile medicale din Franța și din străinătate contra unor mulțimĭ de afecțiunĭ, mai cu sémă contra congestiunilor celebrale, contra turburărilor sanguine și contra revoluțiunilor organismuluĭ, când vin schimbările de anotimp.

Ea e intrebuințată cu fórte mare succes cu preservativ în afecțiunile epidemice, chiar cele mai periculóse, ca afecțiunile holerice.

Intrebuințare: Ca aperitiv, amestecată cu apă curată saŭ gazósă înainte de mân care.

Ca digestiv, unu saŭ douĕ pahare după fie-care mâncare.

A se cere tot-d'auna în partea de jos a sticleĭ, Eticheta retanghiulară purtând semnătura directoruluĭ general.

Se găsesce pretutindenĭ

VÉRITABLE LIQUEUR BÉNÉDICTINE
Marques déposées en France et à l'Étranger
Alexandre aîné

Frumósă Ocasiune

„LA HERCULES“

VINURI VECHI

PENTRU SERBĔTORI

Vin vechiŭ de duoi ani

NEGRU și ALB

60 BANI OCAUA

Saŭ un Clondir pecetluit 80 banĭ

Se găsesce și un dublu vin, tămâiósă și negotin negru.

Din causă că am o mare cantitate de 4000 vedre sunt decis a vinde cu 40% mai eftin ca orĭ și cine.

STRADA COLȚEI (Vis-a-vis de Primărie)

20—15 **Sotir Christu**

I. C. Gaál

Strada 11 Februarie No. 5 (în dosul Cismegiuluĭ)

Preḑice destinul omuluĭ după phisionomie pe trăsurile palmelor și prin cărți cu 1 de persónă.

Primesce visite (încă numaĭ un scurt timp) în tóte ḑilele de la 9 ore diminéța până la 8 ore séra. 12—31

Tinctura Mexicană

Este o tinctură eminamente igienică care redă în puține ḑile perilor albĭ și surĭ culórea primitivă a juneteĭ într'un mod atât de natural în cât ochiul cel mai espert nu 'i póte cunósce, facêndu'i flexibilĭ și lucitorĭ. Acéstă tinctură împedică căderea pĕruluĭ și redă rădăcineĭ viața și vigórea perdută; nu murdărește nicĭ pielea nicĭ rufele. Leĭ 3.50.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ Bucurescĭ.

Anatherina

Elixir pentru dinți, pentru bólele gureĭ și dinților. Acéstă licóre prin puterea ingredientelor din care e compusă este cel mai puternic preservativ pentru igiena gureĭ și pentru a face plăcut mirosul resuflăreĭ. Se compune din tonicĭ salutarĭ și e cel mai eficace leac pentru a preveni durerea dinților și stricarea lor. E fórte potrivit pentru ca să cureță și săîntărească dinții și pentru ca să păstreze curat smaltul lor; întăresce gingiile și e chiar un puternic leac contra inflamaților de gingiĭ. Flaconul într'o elegantă cuie 2 leĭ.

Praf dentifrice de Coraliu.

Preparație specială care curăță repede dinții ceĭ mai neglijeați și le dă tótă albéța ivoruluĭ, precum și împedică stricăciunea și tóte bólele relativ la dinți.

Cutia mare leĭ 1.50. Cutia mică leĭ 1.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Editura Tipografieĭ „Universul“ Luigi Cazzavillan. Calea Dorobanților, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 418. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie JOUI, 16 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte dilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCURESCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Leĭ 20
Pe șése luni - - - „ 10
Pe treĭ luni - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucurescĭ 15 Ianuarie

Dacă se ingeréză la alegerĭ, dacă se înăbușă voința națiuneĭ, cu atât mai rĕŭ pentru noĭ. Vor fi eșind resultate dulcĭ pentru guvernarea de moment, dar amare ni se vor impune consecințele viitóre, căcĭ va veni o ḑi când vom vrea s'avem acea voință, s'o punem în mișcare strigându'ĭ că se face nedreptate orĭ că se încalcă pământul străbun; vom striga zadarnic; ea va fi mórtă și nu ne va respunde, căcĭ nu vom fi făcut nimic pentru existența eĭ.

E lege naturală că se susține și se respectă cu multe supĕrărĭ și necazurĭ voința țĕreĭ, dar dacă am avut puterea să suportăm tóte acele necazurĭ, ... bine va eși d'aci pentru noĭ și fiĭ noștri și vom fi lăsat în urmă-ne din tot omul un soldat, mereŭ deștept, mereŭ gelos de numele național. Acest soiŭ de armată nesupusă la disciplină, necostând nicĭ un ban, aŭ făcut mărirea atâtor popóre în glorie și bogăție.

Noĭ, mai mult ca orĭ-care alt popor din jurul nostru, avem trebuință d'a avea deștéptă consciința națională; aruncațĭ între rase strĕine, puternice prin sine și consângeniĭ lor carĭ nu țin la noĭ de cât din interes, carĭ n'aŭ pentru noĭ nicĭ o aplecare naturală, se póte ca la un moment dat s'avem a ne lupta contra a mulțĭ d'o dată. Armata e o putere trecătóre și dacă independința nu se va găsi mai d'înainte sădită în inimele cetățenilor și dacă vor fi deprinși a suporta jugul civic, vom fi perduțĭ.

Când dar prin orașe, prin sate și câmpiĭ ne silim toțĭ aceștia carĭ avem condeiul în mână să inspirăm, d'o dată cu lumina, și independința caracteruluĭ și iubirea de patrie, în scopul d'a ne forma o națiune, de fapt independentă precum este de nume, și a o pregăti la un conflict de ginți ce n'o să prea întârḑie póte, iar un guvern ar căuta să paralizeze a céstă lucrare, orbit de patimĭ josnice, nu s'ar chiema óre că el este vitreg și acțiunea luĭ o acțiune de dușman?

Nu ne vine a crede însĕ că bătrânul, albit de lupte, care se află în fruntea guvernuluĭ, care scie ce a costat libertățile, să nu cunóscă prețul voințeĭ naționale, unde și-a căutat sprijin în tot cursul cariereĭ sale și să o deconsidere tocmaĭ atuncĭ când e să 'șĭ închee acea carieră?

Ar fi să 'șĭ zădărnicéscă moștenirea, să 'șĭ renege trecutul. Nu credem deci ca el să ordone saŭ să tolereze violentarea voințeĭ alegĕtorilor, iar dacă cu adevĕrat se comit ingerințe de ceĭ maĭ micĭ, carĭ 'l înconjóră, carĭ supun dorințeĭ de căpătuélă orĭ-ce considerație maĭ înaltă de patrie neputênd cuprinde în mintea lor că de esercițiul dreptuluĭ de electiune atârnă educațiunea și vigórea unuĭ popor, apoĭ cerem să fie depărtațĭ și pedepsițĭ.

Când vom avea ómenĭ carĭ să ḑică că guvernul e al lor, că dênsul n'are maĭ mult de cât ceea ce i aŭ dat eĭ, atuncĭ vom fi o națiune; țĕranii nu vor maĭ aștepta de la Bucurescĭ porumb pentru mâncare și iertarea rĕmășițelor din bir ci se vor pune singurĭ pe muncă și economie, iar apropiindu-se vrăjmașul, va sci că n'are pe cine să 'șĭ lase nădejdea și stă numaĭ la sine să 'șĭ apere ogorul.

Ceĭ ce sunt la cârmă nu sunt acolo de cât pentru binele țĕreĭ, cel puțin așa pretind dênșiĭ. Eĭ bine, să lase alegerile libere și d'aci va eși, fără colaborarea d-lor, cel d'întâĭ și maĭ mare bine pentru țară.

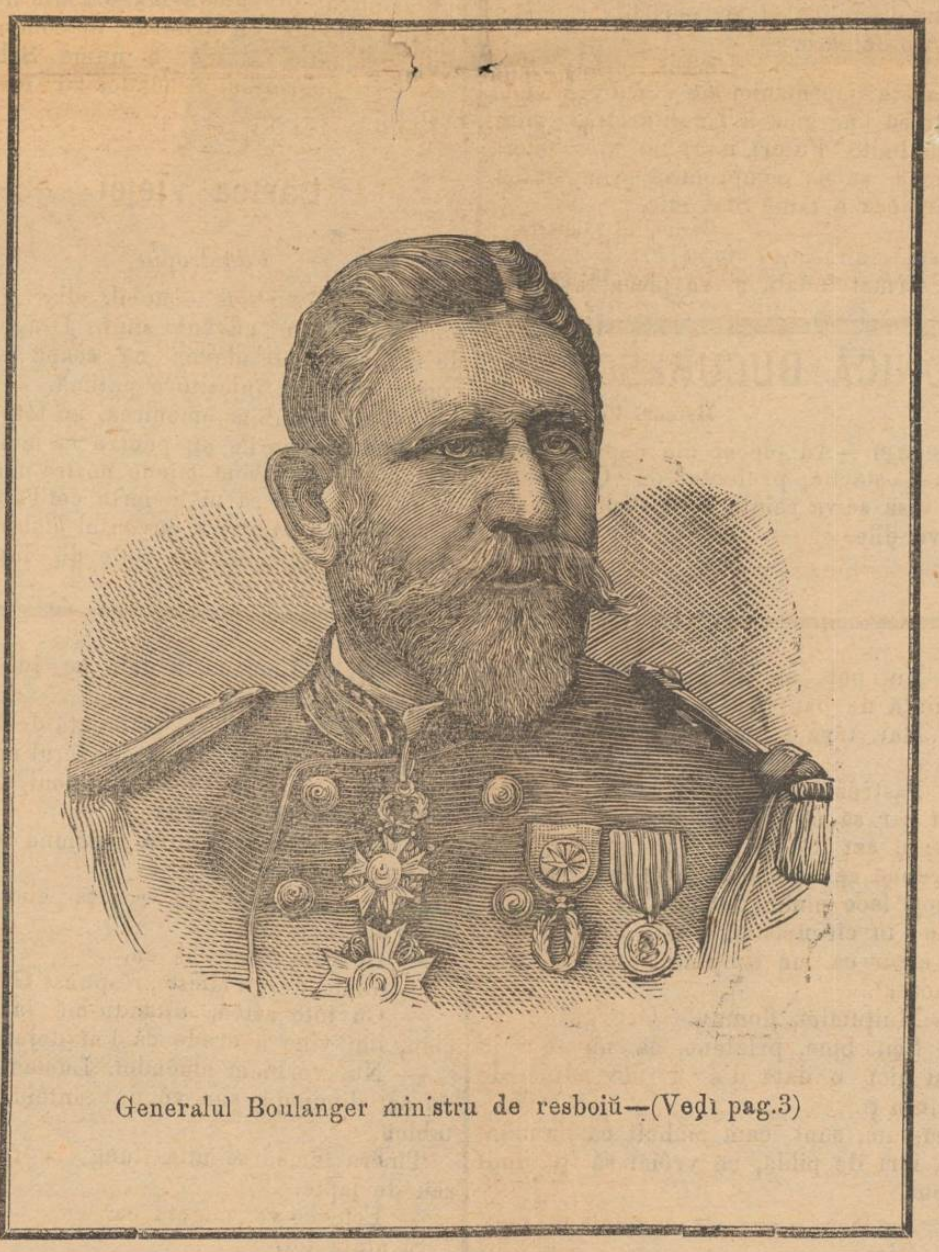

Generalul Boulanger ministru de resboiŭ—(Veḑi pag.3)

DIN LONDRA

(Corespondența particulară a „Universuluĭ“)

12 Ianuarie.

Discursul tronuluĭ ḑice multe pe de o parte, puține pe de alta. Spune multe în privința părțeĭ streine maĭ ales în privința micelor state Balcanice.

E adevĕrat că discursul e complectat de rĕspunsurile ministrilor în discuția adreseĭ.

Acéstă discuție nu s'a sfîrșit încă și discursul Tronuluĭ și esplicările ministrilor vorbesc numaĭ despre apăsare.

Apăsare! apăsare! asta e programa conservatorilor și a celor maĭ mulțĭ englezĭ. Minunat lucru, dar nu se gândesc că de... va ajunge cuțitul la os și atuncĭ irlandeziĭ nu se vor maĭ mulțumi cu un simulacru de despărțire de Englitera, ci vor cere și vor lupta cu forța ce dă desperarea spre a dobîndi despărțirea absolută.

Greŭ lucru era să se acorde Irlandeĭ un Parlament special, și greutatea acésta nu ar fi curios ca ea să se prelungéscă, de óre-ce Cabinetul a pus Comunelor chestia de încredere.

Și până acum Salisbury are un mare avantaj asupra opositieĭ și acesta că opositia e fórte desbinată în privința chestieĭ irlandeze, cea maĭ importantă azĭ pentru tótă Englitera.

O schimbare absolută s'a făcut acum în programa guvernuluĭ relativ la acestă chestie; de unde până acum câte-va zile se vorbia că guvernul ar fi avut de gând să facă concesiĭ enorme irlandesilor, acum am relevat'o într'una din precedentele-mĭ scrisorĭ; dar orĭ-cum, nu cred, că cererile lor de a se îmbunătăți ticălósa stare în care se află acum, să merite rĕspunsul ce li-s'a dat oficial prin discursul tronuluĭ. Vom vedea ce vor rĕspunde eĭ la mĕsurile ce va lua cabinetul Salisbury în contră-le.

Gladstone, pâna acum, stă într'o reservă prudentă; dar, ca om dibaciŭ ce este, arată deja că vrea să se foloséscă de greșala făcută de Salisbury prin exces de zel, amintind că numaĭ cu mĕsurĭ represive nu se guvernéză Irlanda.

Partea externă a programeĭ ministeriale nu e maĭ puțin interesantă.

Tăcerea absolută ce țin discursul Regineĭ întru cât privesce pe Serbia și Grecia, face un contract mare cu svonurile ce s'aŭ respândit pe aicĭ că guvernul ar fi cu totul contra uneĭ desfășurărĭ a conflictuluĭ oriental.

Declarațiile făcute acum de ministrĭ în discuția adreseĭ vin să confirme aceste svonurĭ.

Cu tóte acestea, orĭ-cât sunt de lămurite aceste declarațiĭ, nu 'mĭ vine a crede că Englitera să fie cu totul contra Grecieĭ. Pricep presiunile Germanieĭ, care doresce pacea cu orĭ-ce preț; pricep presiunile Austrieĭ și ale Rusieĭ, pentru că ele n'ar vroi póte să intre acum direct pe scenă, și apoĭ aŭ interes acum pentru menținerea păceĭ. Dar Englitera n'are de ce să se témă de o mărire a Grecieĭ? Acéstă mărire, probabil fórte mărginită, nu s'ar face în paguba Turcieĭ cât în paguba influențeĭ ruse și austriace în orient, și tocmaĭ de acéstă influență trebue să se témă guvernul nostru.

Atât e de adevĕrat lucrul acesta în cât „Standard“, ḑiar care e în bune relațiĭ cu cabinetul, a publicat că spre a se da satisfacție Grecieĭ, ar fi vorba să se dea regeluĭ George, prin mijlocul și numirea Sultanuluĭ, guvernul general al Albanieĭ.

De sigur acéstă soluțiune nu ar prea mulțumi amorul propriŭ al grecilor, dar tot ar fi ce-va, căcĭ o-dată ce Grecia va intra în Albania nu va maĭ eși.

Din partea asta, deci, chestia nu e resolvată și reserva luĭ Gladstone și privitóre la chestia Grecieĭ e destul de însemnătóre. Intr'adevĕr, dacă discuția adreseĭ va fi în cele din urmă o bătălie pierdută pentru minister, și el va reveni la putere, nu va apăsa pe grecĭ, maĭ ales dupĕ ce a apărat așa de mult pe bulgarĭ.

Până acum nu mĕ pronunț însă în privința revenireĭ luĭ Gladstone, și am de ce. Maĭ întâiŭ discuția adreseĭ nu s'a sfîrșit, și e posibil ca parlamentul să dea un vot de încredere cabinetuluĭ, maĭ ales că mulțĭ dintre liberalĭ chiar sunt pentru mĕsurile de apăsare contra Irlandeĭ.

Johnson.

Chestia Balcanică

„Novoje Wremja,“ organ oficios rus publică o scire de sensație.

Scirea nu prea miróse a adevĕr; totuși ea póte servi ca să arate ce gravitate se dă în cercurile politice din Pe-

tersburg actualeĭ situaţiĭ din balcanĭ, creată de refusul de a se desarma, opus de Bulgaria, Serbia şi Grecia.

„Novoje Wremja“ ḑice decĭ, că Rusia va ocupa, la trei uinţă, Bulgaria, Austria Serbia, Englitera şi Grecia.

Afacerea, cum se vede, ar fi fórte uşóră ; dar va împiedica óre rĕsboiul ?

Credem că nu.

De o cam dată e positiv că Rusia a propus puterilor să se trimită o notă colectivă micelor State balcanice spre a le declara că acelea care cu purtarea lor, vor continua să ameninţe pacea europénă, îşĭ vor atrage nisce mĕsurĭ coercitive din partea Europeĭ.

Ar fi vorba acum să se alégă puterile care să se însărcineze cu aceste mĕsurĭ ; şi lucrul nu prea e uşor.

Spice din ţară

Cérta pentru un clopot.—Primim acéstă corespondenţă de la manăstirea Aninósa, jud. Muscel.

La monastirea Aninósa jud. Muscel de la 1672 se află un clopot dăruit de Kir Daniil Mitropolitu Ungro-Valahii, pe lîngă alte două care aŭ fost date de ctitorĭ. Acum d. primar al urbeĭ Câmpu-Lung, nu ştim cu ce drept vine şi pretinde acel clopot spre a'l transporta la monastirea Câmpu-Lung, după 2 secole de posesie. D. ajutor al sub prefectuluĭ Nucşóra, viind în comună ca să ridice acel clopot, locuitoriĭ aŭ cerut ca să le dea un respect de câte va ḑile spre a reclama saŭ ministeruluĭ saŭ sfinteĭ Mitropoliĭ. Dar d. ajutor a rĕspuns învêrtind biciul.

Locuitoriĭ ar vrea chiar să rescumpere cu banĭ acel clopot, numaĭ să nu se strămute din locul unde se află din vechime.

Vasile Dumitrescu.

—x—

Sinucidere. — Din Pitescĭ a venit o telegramă care ḑice că fostul revisor scolar Arsenescu s'a sinucis alaltăierĭ în comuna Richiţile în casa unuĭ frate al sĕŭ, de téma de pedépsă pentru maĭ multe abusurĭ şi falşurĭ comise în dauna învĕţătorilor comunalĭ, descoperite de curînd.

Noutăţi Telegrafice

Belgrad 13 Ianuarie.

Zia Bey a remis guvernuluĭ sêrbesc respunsul, prin care Pórta anunţă că primeşte Bucurescĭĭ, ca loc de întrunire pentru plenipotenţiariĭ însărcinaţĭ cu negocierile de pace între Serbia şi Bulgaria.

Atena 13 Ianuarie.

Indignarea generală contra Anglieĭ este nespusă. Numeróse meetingurĭ patriotice aŭ avut loc pentru a protesta contra ingerinţelor englezeştĭ.

Regele, guvernul, poporul, sunt cu toţiĭ de acord ca să apere demnitatea naţională.

Londra 13 Ianuarie.

Camera Comunelor.—D. Chamerlin cere să interpeleze guvernul asupra atitudineĭ sale faţă cu Grecia.

D. Bourke, sub secretar al afacerilor strĕine, spune că guvernul Regineĭ, n'a primit încă nicĭ un rĕspuns de la cabinetul din Atena.

Constanti opol, 13 Ianuarie.

Sultanul e decis să bazeze politica turcéscă pe temelia conservătóre, representată de cele treĭ puterĭ imperiale să 'şĭ mărginéscă acţiunea militară la defensivă, dar pentru acéstă luptă defensivă îşĭ va concentra tóte forţele disponibile.

— Rĕsboiul cu Grecia se crede inevitabil.

— Negocierile dintre Constantinopol şi Sofia se urméză neîntrerupt. Pórta se teme de o înţelegere între Serbia şi Grecia la care s'ar putea alătura şi Bulgaria dacă nu se va ajunge cu ea la o învoială.

Pórta continuă cu înarmările sale militare şi maritime.

Scirile despre trupele de la granţa grecéscă nu sunt favorabile. Trupele ce sunt mare parte din Asia nu pot suferi rigorile ierni în hainele lor uşóre şi pier mulţĭ de febre tifoide.

Pesta, 13 Ianuarie.

Camera seniorilor. — Contele Adrassy cere explicaţiunĭ asupra conduiteĭ urmate de guvernul austro ungar, în faţa proiectuluĭ de unire personală a Bulgarieĭ şi Rumelieĭ

D. Tisza respunde ca guvernul, de acord cu celelalte Puterĭ, face tóte sforţările sale pentru a ajunge la o soluţiune durabilă, şi că negociările continuă în acest sens.

Sofia, 13 Ianuarie,

Primul ministru Karavelow s'ar retrage chiar cu voea prinţuluĭ dacă o asemenea cerere s'ar face din Petersburg în formă acreditată. Dar ceĭ din Petersburg se înşélă dacă cred că aceasta ar fi un ce maĭ mult de cât o schimbare de persónă. Nicĭ disolvarea Sobranieĭ n'ar putea creia o majoritate pentru Zankow.

Opiniunea publică din Bulgaria e favorabilă reintrăriĭ ofiţerilor ruşĭ în oştire, dar certele ce existaŭ şi în trecut între ofiţeriĭ bulgarĭ şi ruşĭ s'ar ivi acum maĭ des şi maĭ pronunţat, ceea ce ar vătăma disciplina şi ar periclita raporturile ruso bulgare.

Berlin, 13 Ianuarie,

„Gazeta Germanieĭ de Nord“ aplaudă atitudinea energică a Engitereĭ şi spune că cele-l-alte Puterĭ marĭ nu vor tolera ca pacea să fie compromisă prin politica turburătóre a unuĭ Stat mic.

Berlin, 13 Ianuarie.

Vasul cuirasat, *Prinţul Frederic Carol* va fi armat îndată şi va pleca la Pireu.

CRONICA BUCURESCEANA

Mercurĭ, 15 Ianuarie

Plecărĭ.—Aŭ plecat din capitală d-niĭ Lupu Costache, prefectul de Covurluiŭ, care însă se va reîntórce în capitală peste câte-va ḑile.

—o—

Sosirĭ.—Aŭ sosit în capitală: d-niĭ Trăsnea şi Albu, prefecţiĭ de Brăila şi Neamţu.

—o—

Ofrandă. — D-na Emilia Chiriazopolu, născută Popovicĭ, a oferit asiluluĭ Elena Dómna 61 tablourĭ în pictură cu uleiŭ, un aquarel şi şése desemnurĭ în creion conté.

—o—

Consiliul superior al ministeruluĭ domenielor era să discute aséră proectul de lege lucrat de consiliul permanent pentru protegiarea industrieĭ naţionale.

—o—

O telegramă a principeluĭ Alexandru al Bulgarieĭ către d-na Pia Brătianu, soţia primuluĭ nostru ministru:

„Vĕ rog să primiţĭ sincerile mele mulţumirĭ pentru tot ce aţĭ avut bunătatea să faceţĭ spre a veni în ajutorul răniţilor noştri, bine-voind în acelaşĭ timp a esprima deplina Mea recunoşcinţă dómnelor carĭ aŭ luat parte la opera domnieĭ-vóstre de bine facere.

„*Alexandru*“.

—o—

Procesul dintre moştenitoriĭ d-neĭ Momolu şi o fiică naturală a aceştia, s'a judecat alaltăierĭ la tribunalul Ilfov. Se ştie că între moştenitorĭ este şi d. I. L. Caragiali autorul „Nopţeĭ furtunóse.“ Tribunalul a respins cererea aceleĭ fiicĭ naturale, dând moştenitorilor averea care se urcă la maĭ multe milióne. Decĭ putem considera de perdut pe d. Caragiali ca autor dramatic.

—o—

In şedinţa Camereĭ de alaltă-séră a urmat discuţia asupra interpeláreĭ d-luĭ Verusi, adresată ministruluĭ şcólelor, acest domn deputat a cerut la urmă să se dea în judecată d. Sturza pentru că a călcat legea instrucţiuneĭ. D. Sturza a rĕmas să rĕspundă în şedinţa următóre.

—o—

Faliment fraudulos. — După denunţarea unuĭ comerciant, d. N. San-Marin procuror, a prins pe d. Iosef Eisemberg, lipscan din str. Băraţieĭ, falsificându'şĭ registrele prăvălieĭ spre a [illegible] noŭ faliment precum [illegible] Numitul lucra cu a[illegible] unuĭ gramătic al sĕŭ [illegible] man fost puşcăriaş. A[illegible] restaţĭ.

Cartea v[illegible]

Filantropia

Cuvêntul *caritate* e nobil, dar şi *filantropia* e un cuvênt sfînt. Dragostea de omenire într'adevĕr ne scapă de egoism, cea maĭ înjositóre patimă.

Trebue să iubim omenirea, cu tóte slăbiciunile şi viţiurile eĭ, pentru că la urma urmeĭ fie-care avem micile nóstre miseriĭ pe care trebue să ni le ierte ceĭ-l'alţĭ.

Scris pe o bandieră cuvêntul *filantropie* are puterea d'a arunca raḑe de lumină plăcută asupra orĭ-căruĭ partid politic şi chiar asupra orĭ căreĭ facţiunĭ, şi cu tóte astea filantropia, printr'acéstă prerogativă, a devenit un mijloc fraudulos pentru ajungerea unor scopurĭ urîte, în loc să rĕmâe devisă celor ce caută să ajungă la un scop sfînt şi fără pată.

Dar nu trebue cu tóte acestea să nu urmăm *filantropia* cu saŭ fără jertfe ; nu vom face tot binele ce vroim, dar tot vom face bine. Şi fără voie sufletul se deschide la ideĭ generóse, pentru că omul care face bine se înnobiléză şi omul care se arată recunoscĕtor rĕmâne nobil şi omenirea devine maĭ bună... chiar fără să vrea.

Trăéscă filantropia, isvorul atâtor virtuţĭ vrednice de admiraţie şi de imitaţie!

ACTE OFICIALE

* S'a aprobat reprimirea luĭ Petroşanu Ioan în postul de şef de cantonier.

* S'a numit d. Hârbălăŭ Constantin în postul de conductor gradul III.

* S'a aprobat avansarea factoruluĭ postal Colesnicenco Andreĭ la clasa de şef de cantonier.

* Monitorul de ierĭ publică decisiunea d-luĭ ministru al instrucţiuneĭ publice prin care sunt permutaţĭ şi promovaţĭ maĭ mulţĭ institutorĭ şi institutóre în urma certurilor scandalóse constate la unele scolĭ primare din Bacăŭ, Brăila, Călăraşĭ şi Herţa.

Corpurile Legiuitóre

CAMERA

Şedinţa de la 14 Ianuarie.

Preşedinţia d-luĭ general D. Lecca.

Presenţĭ 94 dd. deputaţĭ.

D. N. Voinov se plânge de cele întîmplate la Focşanĭ cu ocasia alegereĭ colegiuluĭ III.

D. D. Sturdza [illegible]punḑênd d-luĭ inter[illegible] [illegible]ară că d-sa n'a ne[illegible] [illegible]ca predecesorilor sĕĭ. [illegible] la Iaşĭ a avut o [illegible] [illegible]us.i în care acesta [illegible]iile luate de d. mi[illegible] [illegible]l numéscă director [illegible] [illegible]eea ce a şi facut [illegible], în urmă d. Verussi a cerut ca să fie suplinit la catedra de estetică din Iaşĭ cu d. Peride, profesor de anatomie, acéstă cerere a fost respinsă şi de aci a urmat interpelarea.

Desordinea şi nedisciplina în şcolĭ provine de acolo că uniĭ profesorĭ nu 'şĭ fac datoriele.

D. ministru citéză esemplu de la liceul Sf Sava.

Probéză cu acte că acusaţiunile adusă de d. Verussi sunt neîntemeiate şi că mĕsurile eraŭ necesare şi bine luate.

Incepênd cu d-ra Teodora Gheorghiŭ, profesóră din Piteştĭ şi pentru care a fost

---

Foiţa „Universuluĭ„

48

DRAMELE VIEŢEĬ

Miliónele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTÂIA

Crima de la Grandval

XIV

Intâia vînḑare

— La un negustor.

— Ţi-aĭ vêndut tabloul ?

— Da, domnule George.

— Fără să 'mĭ spuĭ nimic ? Oh ! Luciene !

Tînĕrul turburat, plecă în jos capul sub privirea inchisitorială a profesoruluĭ sĕŭ.

— De ce ţi-aĭ vîndut tabloul, Lucian?

— Aveam trebuinţă de banĭ.

— Fără îndoială, dar nu puteaĭ să 'mĭ cerĭ mie ? Te-am refusat vre-o dată ?

— Aĭ fost tot-d'auna pentru mine de o bunătate excepţională, domnule George.

— Sciŭ ce 'ţĭ datorez ; tu escĭ prietenul, fratele meŭ.

— In casul acesta, domnule George, nu puteam încă să 'ţĭ cer d-tale.

— Ah ! alt ceva. Lucian, este uşor să vĕd că întrebările mele te cam încurcă.

Tînĕrul remase tăcut.

— Nu poţĭ să 'mĭ spuĭ de ce aveaĭ trebuinţă de banĭ ?

— Maĭ târziŭ, domnule George, veĭ afla.

— Păstréză-ţĭ secretul, Lucian ; n'am să 'ţĭ cer să mi-l destăinuescĭ ; dacă nu 'mĭ spuĭ azĭ tot adevărul, pricina e că nu trebue să 'l cunosc. Dar lasă, sciŭ că nu poţĭ face nimic pe care să nu 'l poţĭ spune ; în circumstanţa asta ca şi în tóte, sunt sigur că un simţimînt nobil te face sa lucrezĭ.

— Mulţumim, domnule George.

— Sciĭ bine, prietene, că nu te voiŭ bănui nicĭ o dată d'a fi nevrednic de tine însu-ţĭ.

Orĭ-cum, sunt cam mâhnit că nu mi-aĭ spus, ierĭ de pildă, că vroiaĭ să 'ţĭ vinḑĭ tabloul.

— Am făcut o greşală, domnule George.

— Póte.

— Da, trebuia să te însciinţez.

— Tabloul tĕŭ ar fi încă aicĭ. Vroiam să 'ţĭ fac o surprindere. Cât ţi-a dat pe Grupul tĕŭ de familie ?

— O mie de francĭ.

— La Petit aĭ fost ?

— Da, domnule George.

— E un preţ cinstit; acum câte-va zile în lipsa ta, un amator a venit aicĭ ; a privit, a privit mult tabloul tĕŭ ; trebue să vie în curînd. Eĭ bine, Luciene, amatorul acesta, fără să se tocméscă, ţi-ar fi plătit pe tabloŭ două miĭ de francĭ.

— Frumos preţ, domnule George ; cu tóte astea nu 'mĭ pare rĕŭ că m'am grăbit.

— Dragă Luciene, o dată ce tu escĭ mulţumit, sunt şi eŭ.

— Aveam neapărată trebuinţă de banĭ.

— Sunt convins. Dacă amatorul nostru ţine cu orĭ-ce chip să aibă tabloul tĕŭ 'ĭ voiŭ spune unde se află.

Intr'acest moment intră şi dómna George Ramel.

Ea observă pe dată roşéţa elevuluĭ, aerul luĭ încurcat.

— Ce este ? întrebă ea.

— Nimic, dragă Mietto, rĕspunse George

— Cu tóte astea, uitându-mĕ la Lucian, îmĭ vine a crede că l aĭ dojenit.

— Nu, vorbiam amêndoĭ. Lucian a eşit azĭ diminéţă, şi-a vêndut întêiul sĕŭ tabloŭ.

Tînĕra femee se uită lung la fratele sĕŭ de lapte.

— Este ce va, cugetă ea.

Şi atâta tot.

— Domnilor, zise ea cu mare gingăşie, am venit să vĕ însciinţez că o să mergem la masă.

George 'şĭ puse paleta şi pensulele pe o masuţă; pe urmă dând o pălmuliţă pe obrazul luĭ Lucian, strigă vesel:

— Eĭ bine, haĭ să dejunăm.

XV

Mia de francĭ a luĭ Lucian

Dómna Lureau asceptă cu o nerăbdare nespusă rĕspunsul la scrisórea sa către stăpânul caseĭ.

Ziua de sâmbătă şi cea de duminecă trecură în chinurile uneĭ asceptărĭ zadarnice.

— Va veni póte mâine îşĭ zise vĕduva.

Dar lunĭ nimic nu venise după cele d'întâĭ împărţirĭ de scrisorĭ în oraş.

— Aveaĭ dreptate copila mea zise muma fiiceĭ sale, d. Rabiot e neîndurat pentru noĭ.

Eugenia rĕspunse print'un semn din cap fórte însemnător.

La un-spre-zece şi jumĕtate pe când amêndouĕ nenorocitele se pregătiaŭ să mânânce ce-va, vĕḑură viind portărésa. Dómna Lureau începu să tremure.

— Ah ! ne aducĭ o veste rea, striga ea.

— Nu, dómnă Lureau, o veste bună din potrivă-

— Aşa dar stăpânul caseĭ s'a înduioşat.

— N'am să 'ţĭ spuĭ nimic din partea stăpânuluĭ caseĭ.

— Cu tóte astea aceea bună...

— Dómnă Lureau, étă cum stă lucrul : Maĭ adiniória, un tînĕr, oh ! un tînĕr frumos, cu un chip şi o privire dulce, politicos, de trébă, fórte cum se cade în sfîrşit, vine la mine.

Eugenia ridicase capul, tresărise şi se roşise.

Portărésa urmă :

„— Dómnă, îmĭ ḑise tînĕrul, d. Rabiot e stăpânul caseĭ acesteia ?

(Va urma)

Emile Richebourg

acusat că a transferat-o pe nedrept şi-ia luat direcţiunea uneĭ scoli d. ministru începe a citi raportul d-nuluĭ inspector general al scólelor în care se ţice că numita profesóre ducea o viaţă neregulată.

Maĭ multe murmure se produc în sală, maĭ mulţĭ deputaţĭ protestă...

D. prim-ministru rógă pe d. ministru Sturdza să nu citéscă maĭ departe şi să desvălue lumeĭ tóte rănile nóstre dupĕ cum fac a ţiĭ (aprobărĭ).

D. ministru D. Sturdza se supune poveţeĭ celuĭ maĭ bătrân şi ţise ca bine ar fi ca şi alţiĭ să asculte pe ceĭ bătrânĭ precum îĭ ascultă d-sa.

Cât priveşte pe profesorul Vrânceanu din Iaşi el a sustras acte din cancelaria gimnasiuluĭ şi citeşte raportul d-luĭ rector al Universităteĭ din Iaşi.

D. I. Poenaru Bordea, arată că d. ministru Sturza a călcat legea prin maĭ multe din decisiunile d-sale şi prin neconvocarea consiliuluĭ general al instrucţiuneĭ, şi zice că este contra legeĭ dispoziţia ca elevĭĭ absolvenţĭ a 4 clase primare să nu pótă intra în gimnasiŭ de cât numaĭ în urma unuĭ examen.

Şi ca elevĭĭ din institutele private să plătéscă 5 leĭ pentru a obţine un certificat public de 4 clase primare.

D. prim ministru are cuvêntul.

Declară că este hotărât să sfărâme cu trecut: orĭ cade sub votul Camereĭ orĭ merge înainte. Discuţia se închide.

Se pune la vot cu bile şi apel nominal moţiunea de trecere pur şi simplu la ordinea ţileĭ şi se primesce.

După aceea d-nĭĭ deputaţĭ aŭ trecut în secţiunĭ.

SENATUL

Şedinţa de la 14 Ianuarie

Preşedinţia d-luĭ general A. Cernat.

Presenţĭ 87 d-nĭ senatorĭ.

D. V. A. Ureche rógă a se lua în desbatere propunerea pentru înfiinţarea unuĭ liceŭ la Galaţĭ.

D. vice-preşedinte ţice că de óre ce nu este presinte nicĭ un d. Ministru nu se póte ţine şedinţa publică şi rógă pe d-nĭĭ senatorĭ a trece în secţiunĭ şi ridică şedinţa anunţând pe cea viitóre pentru 15 curent la ora 1 p. m.

Consiliŭ practic

Precauţiune în contra răceleĭ.—Bólele de pept sunt tóte grave; se póte ţice că în cele maĭ multe casurĭ aceste bóle provin din răcélă. De aci derivă necesitatea d'a face să scăpăm de răcélă. Când eşiţĭ din casă, iarna, acoperiţi-vĕ bine feriţi vĕ piciórele cât vĕ e cu putinţă de frig şi de umiditate, staţĭ departe de curentele de aer, maĭ cu sémă când sunteţĭ înăduşiţi, Aste precauţiunĭ vĕ vor feri de răcélă şi de ale lor grele consecinţe.

Spice din Străinătate

Grevă.—Ni se scrie din Neapoli că acolo a isbucnit o grevă între conductorĭ şi vizitiĭ tramvayurilor. Cererile grevistilor sunt cât se póte de drepte, de óre ce eĭ vor o mărire de salariŭ—care e ridicul şi o scădere a orelor de lucru.

Asemenea s'aŭ pus în grevă şi birjariĭ cari's în numĕr de 4000 şi maĭ bine.

Neapolul decĭ e cu totul lipsit de t ăsurĭ şi pare un oraş de provincie de óre-ce 'ĭ lipsesce nota sa cea maĭ caracteristică.

Birjariĭ unindu-se cu ceĭ-l-alţĭ grevistĭ făcură turburărĭ, oprind nisce tranwayurĭ ce fuseserĕ puse în circulaţie sub paza poliţieĭ şi a trupelor.

Sera eraŭ arestatĭ maĭ bine de o sută de ómenĭ.

Mulţĭ grevistĭ aŭ fost răniţĭ, şi între alţiĭ un tînĕr care în învălmăşélă căḑu sub rótele unuĭ tramway.

Asemenea aŭ fost răniţĭ şi câţĭ-va jandarmĭ.

Prefectul veni şi el în strada Toledo, unde e staţia tramwayurilor şi a omnibuselor şi unde era cea maĭ mare aglomeraţie de grevistĭ.

El le făgădui să le cerceteze cererile şi chiar să facă a li-se da dreptate şi i-a rugat să nu maĭ facă turburărĭ.

—o—

Iar nihiliştiĭ.—Acum douĕ lunĭ spioniĭ deteră de scire poliţieĭ din Petersburg că chiar în Capitală s'a format o nouĕ ligă nihilistă care pregătesce o lovitură. In loc de a pune mâna pe acéstă ligă, s'a preferit de a lăsa să se *cóca* lucru şi apoĭ de o dată a sdrobi pe conspiratorĭ. Revoluţionariĭ avea o tipografie secretă într'o casă aprópe de biserica regimentuluĭ de vînătorĭ, unde se tipăreaŭ o mulţime de foĭ volante nihiliste pentru poporul de jos.

In luna Decembre s'a tipărit o fóe volantă deosebită. Acésta a fost o pretinsă proclamaţie a Ţaruluĭ Alexandru III către ţĕranĭ, ce se referea la apropiatul jubileŭ de 25 anĭ al emancipăriĭ ţĕranilor. Acest jubileŭ cade la 19 Februarie.

In proclamaţie se punea în gura Ţaruluĭ următórele cuvinte: Rĕposatul meŭ părinte a scăpat pe ţĕranĭ de robie, dar *boieriĭ* au nimicit iarăşĭ planurile părinteştĭ ale mareluĭ Ţar. Eŭ Alexandru III iubind poporul ca şi tată-meŭ, sunt ţinut de nobilĭ arestat în palatul meŭ. Insă acum, la jubileul de emancipare eŭ dărnesc ţĕranilor tótă ţara; rĕsculaţĭ contra boerilor şi veniţĭ la Petersburg spre a mĕ scăpa din robie".—In nóptea de la 2 spre 3 Ianuare poliţia s'a pus pe lucru. Spre séră ca la 80 jandarmĭ deghizaţĭ aŭ intrat pe rând în casa tipografieĭ şi aŭ ocupat pe nesimţite tóte intrările, scarile, etc. Aprópe de casă, în dosul bisericeĭ, stăteaŭ ca la 300 jandarmĭ pentru orĭ-ce eventualitate. In câte-va minute tótă casa a fost blocată. Apoĭ s'aŭ fărîmat uşile şopronuluĭ, unde aŭ şi fost găsiţĭ conspiratorĭĭ, 12 la numĕr, bărbaţĭ şi femeĭ, toţĭ lucrând. Nihiliştiĭ s'aŭ opus cu desperare, apărându-se cu topórele în mână. S'aŭ rănit opt jandarmĭ, dintre care unu maĭ greŭ. N'a scăpat nicĭ un nihilist.

Ilustraţia nóstră

Gravura nóstră de aḑĭ represintă pe generalul Boulanger noul ministru de resbel din Francia. De tînĕr încă el 'şĭ-a dobîndit gradele în lupte şi espediţiĭ iar maĭ în urmă a adus marĭ servicĭ ţĕreĭ sale prin cunoscinţele sale vaste şi prin inteligenţa sa. In capul departamentuluĭ rĕsboiuluĭ va arăta negreşit aceeaşĭ vrednicie ca în cele-l-alte misiunĭ ce i-aŭ fost încredinţate.

ANECDOTA

Un domn propunea uneĭ tinere fete să ia în căsătorie pe un amic al sĕŭ, care era chior.

— E numaĭ chior? întrebă fata.

— Dar nu e destul? Ce vreĭ să maĭ aibă?

— Aş vrea să fie şi surd, atunceĭ l'aş lua cu plăcere.

Ultime Sciri

Viena 14 Ianuarie.

Nu pare, după cum spun jurnalele, că prinţul Cantacuzen se va întórce aşa de curând la Sofia, căcĭ atitudinea sa politică în Bulgaria este acum obiectul uneĭ anchete.

Viena, 14 Ianuarie.

Se vorbeşte de demersurĭ coercitive ce ar face maĭ în urmă puterile, dacă Grecia va refusa într'un mod definitiv de a desarma. Cu tóte astea, se speră că guvernul elen, dându-şĭ o socotélă maĭ exactă de gravitatea situaţiuneĭ, va termina prin a ceda.

Londra, 14 Ianuarie.

„Times" speră că demersurile făcute pe lângă guvernul elen vor fi de ajuns ca să reţie pe Grecia.—Alt-fel, acésta va afla că nu va putea să 'şĭ bată joc de marile puterĭ, fără să fie pedepsită.

Londra, 14 Ianuarie.

Lord Salisbury va presinta în curând Parlamentuluĭ un bil, ce pune în vigóre mĕsurile coercitive aplicabile Irlandeĭ.

„Daily News" spune că liberaliĭ se vor opune la adoptarea biluluĭ şi adaogă că d. Gladstone e gata să reia puterea dacă cabinetul e învins.

Parneliştiĭ sunt hotărîţĭ să dea sprijinul lor d-luĭ Gladstone.

Constantinopol, 14 Ianuarie.

Pórta a adresat prin telegraf representanţilor sĕĭ o circulară privitóre la chestiunea elenă.

Pórta reamintind sacrificiele teritoriale ce le-a făcut la cererea europeană, spune că orĭ care ar fi răbdarea sa şi iubirea sa de pace, ocrotirea drepturilor sale şi grija interesĕlor sale, 'ĭ comandă să accepte la cea maĭ mică provocare chemarea la luptă a Grecieĭ.

Circularea face pe guvernul elen responsabil de consecinţele ce vor putea resulta dintr'o situaţiune pe carea a creat o, şi cere o compensaţiune în faţa pagubelor ce 'ĭ causéză atitudinea Grecieĭ.

In fine, Pórta declară că înainte de a ajunge la mijlócele estreme, face un ultim apel marilor puterĭ, pentru că acestea să obţină o promisiune formală de demobilisare din partea Greciei.

Bucuresci 15 Ianuarie.

Colonelul C. Alexandrescu comandantul regim. I de roşiorĭ de la Constanţa, s'a întors din strĕinătate, pe deplin însănătoşit.

—o—

Perderile trupelor bulgare din ultimu resbel se ridică în total la 4000 ómenĭ din carĭ 2000 răniţĭ saŭ bolnavĭ. Sêrbiĭ n'aŭ făcut de cât 718 prisonierĭ bulgarĭ, ceĭ-l alţĭ sunt nisce paciniciĭ ţĕranĭ din districtele Trn, Vidin şi Bresnik. Bulgariĭ ar fi făcut din contra 1600 prisonierĭ sêrbĭ.

—o—

Din Bucovina vine scire că în luna acésta se deschid acolo la-societatea pentru literatura şi cultura română din Bucovina prelegerile publice. D. Dionisiŭ O. Olinescu va deschide ciclul prelegerilor cu *Anticităţĭ din Bucovina* urmat fiind apoĭ de domniĭ dr. Demetriu Onciul, Cocă, Simionoviciĭ, Socoleanu, Drogli, Mesieder.

Inregistrăm cu o nespusă bucurie astfel de evoluţiunĭ la fraţiĭ noştri.

—o—

Se aude că d. colonel Băicoianu, directorul general al ministeruluĭ de resbel se va retrage şi în locul d-sale se va numi d. colonel Carp.

—o—

„Românul" ţice că în curênd se va întruni în capitală comitetul permanent al infanterieĭ.

—o—

In Galaţĭ s'ar fi întâmplat un scandal Duminică séra, în sala Alcazar, la bal mascat, scandal la care ar fi fost amestecaţĭ procurorul local şi vice-consulul austro-ungar. Ministrul de justiţie a telegrafiat procuroruluĭ general de Focşanĭ să cerceteze casul. Vom da mâinĭ amănunte.

—o—

Din Comănescĭ, jud. Prahova se scrie că maĭ ăltăierĭ venind nisce norĭ groşĭ şi începând ploia, a căḑut grindină ca aluna şi douĕ ceasurĭ a fulgerat şi trăsnit necontenit iar pâraiele s'aŭ umflat aşa de mult că aŭ făcut stricăciunĭ.

—o—

Aḑĭ la 11 ore se va ţine un consiliŭ de miniştri la palat sub preşedinţa M. S. Regeluĭ; ierĭ s'a ţinut un alt consiliŭ sub preşedinţa d-luĭ Brătianu.

—o—

Prefect la Focşanĭ se ţice că se va numi d. I. Guriţă.

—o—

Se aude iarăşĭ că d. Nacu, actual ministru al financelor, 'şĭ va da demisiunea.

—o—

D. Fronescu, prefectul de Ilfov a plecat în inspecţie prin judeţe.

—o—

Biserica Bucur din capitală a fost prădată alaltăierĭ nópte de tot ce era înnăuntru. Poliţia a pus mâna pe Costache Stefănescu asupra căruia cad bănuelĭ.

Pentru corespondenţiĭ noştriĭ din judeţe

Fiind-că sunt uniĭ corespondenţĭ carĭ cu tóte că suntem la 15 ale luneĭ şi cu tóte că le-am făcut invitărĭ şi rugăminţĭ repetate, nu 'şĭ aŭ achitat încă datoria luneĭ trecute, ne-am hotărît a publica numele corespondenţilor noştriĭ începând cu aceĭ carĭ se ţin maĭ mult de cuvênt şi sfârşind cu ceĭ reĭ de plată, spre a 'ĭ cunósce atât lumea cât şi cele-l-alte administraţiĭ de ţiare. Incepem dar:

G. Cârjan, Ploescĭ, a plătit.
I. Sofer, Galaţĭ, a plătit.
Stamatescu, T. Severin, a plătit
Brumer şi Predovicĭ, Iaşĭ, a plătit
M. Luis, Focşanĭ, a plătit
G. Coşovénu. Craiova, a plătit.
A. Hausman, Ploescĭ, plătit.
Fraţiĭ N. Garbis Calafat aŭ plătit.

Mâine vom continua lipsindu-ne aḑĭ spaţiul.

Foiţa „Universului"

45

TESTAMENTUL
PRINCIPELUI BISMARCK
PARTEA ÎNTÊIA
Desmoşteniţiĭ
IV

Dómna Berta Drossel

D-na Drossel se gândia adânc, de şi propunerea avea pentru dênsa ce-va ispititor, totuşĭ rĕspunse cu o mare gróză:

— Dar, d-nă, de se va afla, mĕ aşteptă o mare pedépsă. D-ta mĕ îndemnĭ să deviu bigamă.

— Dar cum vreĭ să se afle? Creḑĭ că lumea se ocupă de ómenĭĭ săracĭ care se căsătoresc spre a se ajuta să trăéscă? Da, s'ar afla d'un bogat, d'un prinţ că este bigam; vestea ar merge din gură în gură ca fulgerul. Dar cine vreĭ să se ocupe de d-vóstră? Şi dacă s'ar afla teaşteptă o mare pedépsă. Dómne! dar care mare pedépsă? Cine creḑĭ că nu sufere pedépsă pe lumea acésta? cine nu îndrăsnesce nimic. O mumă, pentru a 'şĭ păzi copilaşiĭ de lipsă trebue tot să îndrăsnéscă şi să fie ageră; póte că bărbatul d-tale este mort, după o absenţă aşa de îndelungată.

Dacă femeea Drossel se îngrozise la început de propunerea îndrăsnéţă a vĕduveĭ, acum acea gróză dispărea cu încetul.

— Ce ţi-ar remânea alt de făcut? continuă d-na Dusselhof. Aĭ putea de sigur să cerĭ divorţ; dar 'ţĭ trebue 70 de talerĭ taxă la tribunal; trebue să iaĭ un avocat căruia o să 'ĭ daĭ arvună 30 de mărcĭ; pe urmă procesul póte să dureze maĭ mulţĭ anĭ, în timpul cărora va trebui încă să depuĭ multe taxe. Presupune că la proces se presintă bărbatul d-tale de óre ce chiemarea luĭ se publică în tóte gazetele ast-fel că veĭ fi cheltuit toţĭ baniĭ în zadar căcĭ cine 'ţĭ va garanta că dênsul n'o să te părăséscă din noŭ. Aĭ putea negreşit să cerĭ un act de pauperitate, dar aşa soĭ de acte se acordă fórte rar la procese de dispărţenie.

Cu aceste cuvinte vĕduva încheiâ.

Bolnava ţinându-şĭ mereŭ copilul în braţe, plecase capul şi ofta din greŭ. 'Şĭ ţicea că vĕduva avea mare dreptate şi că dânsa se găsea indisolubil legată de acel om miserabil.

Un simţ de resvrătire se deştéptă totd'auna în ceĭ maĭ liniştiţĭ ómenĭ când se vĕd neputincioşĭ contra uneĭ puterĭ ce 'ĭ apasă pe nevinovate.

Tocmaĭ acest simţ căutase vĕduva să 'ĭ 'l aţîţe şi i se păru decĭ natural că bolnava să radice capul şi cu espresia uneĭ marĭ durerĭ să ţică:

— Nu, nu vreaŭ să staŭ maĭ mult în acéstă mizerie, vreaŭ să fiŭ o dată stăpână pe mine; aĭ dreptate dómnă, voĭ face ceea ce m'aĭ sfătuit; dacă şi Wilhelm (ast-fel era pronumele luĭ Steinbruck) se va învoi, 'l voĭ lua de bărbat.

Acésta era tot ce voia vĕduva şi nu'ĭ rĕmânea acum de cât să aducă şi pe zidar la aceeaşĭ hotărîre; când 'ĭ va fi făcut vinovaţĭ de crima de bigamie şi posibilĭ de pedépsa aspră pe care o prevede legea, atunceĭ putea cu adevĕrat să 'ĭ considere de perduţĭ, căcĭ era lesne să găséscă pe Drossel şi să 'l facă a 'ĭ denunţa.

Declara că plécă a se înţelege ea însăşĭ cu Steinbruck; că fiica acestuia, aflându-se acasă, o va trimite să deretice prin camera bolnaveĭ dând ast-fel ocasie zidaruluĭ să 'şĭ esprime gândirea în voie.

Aşa a şi făcut. Când s'a aflat singură cu Steinbruck, a început vorba despre Elisa. L'a întrebat dacă dênsa 'l informase despre ce va în privinţa tînĕruluĭ Pohl, dacă 'l însciinţase despre probabilitatea uneĭ congedierĭ de la fabrică.

Zidarul nu scia nimic; se arătă tot atât de mirat pe cât şi de speriat de ceea ce 'ĭ spunea vĕduva. Se învoi numaĭ de cât să îndemne pe Elisa a face casă cu cocoşatul.

După ce maĭ vorbi încă şi alte lucrurĭ despre Elisa arătând grijă mare de viitorul eĭ, aduse cu meşteşug conversaţia asupra situaţiuneĭ zidaruluĭ vorbindu'ĭ de aplecarea ce avea către d-na Drossel.

(Va urma)

Varlam Horst.

Foița „Universului„

186

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XXV

(Urmare)

— Iți poruncesc să facĭ tot ce 'ți va cere ea, părea că spune aceea căutătură.

Ducele luă un scaun, se așeză lângă pat și pentru întâia óră 'și scóse pălăria înnaintea Doroteeĭ.

— Puneți-vĕ, puneți-vĕ pălăria, excelența, ḑise acésta, vĕ rog. O biată femee cutézĕ a vĕ cere ce va; puneți-vĕ pălăria pe cap dacă vreți să 'mĭ faceți plăcere.

Ducele 'și puse pălăria.

— Ce vreĭ de la mine? ḑise el.

— Don Juan fu arestaț ca autor al atentatuluĭ săvârșit asupra persónei luĭ don Rodrigo Calderon.

— Așa e; tóte indiciile sunt contra luĭ.

— Eĭ bine; eŭ vreaŭ ca probele acusătóre dacă sunt, să fie distruse.

— Nu e tocmaĭ ușor.

— Sciŭ; cum sciŭ asemenea că donna Clara Soldevilla nevastă sa s'a aruncat n zadar la piciórele regeluĭ; sciŭ că Majestatea Sa regina a sprijinit viŭ rugămințile favoriteĭ sale, de óre-ce donna Clara este nu numaĭ damă de onóre ci și prietenă a regineĭ și maĭ sciŭ în sfîrșit că regele n'a fost induioșat și că a respuns regineĭ că n'are putere să se amestece fiind vorba de o afacere dusă deja înnaintea tribunalelor.

— Veḑĭ bine, Doroteeo, că regele...

— Dar sunteți maĭ puternic de cât regele.

— Eŭ?

— Da, d-vóstră. Un singur cuvînt al d-v. e de ajuns să oprésca mersul justițieĭ, spre a deschide porțile uneĭ temnițe. Faceți ca don Juan să ésă teafăr și sănătos din temniță, eŭ o voesc, o doresc, monsignore; pentru că, pe cât timp îl voiŭ sci nenorocit, nu voiŭ avea nici o-dihnă, nicĭ linisce, nicĭ ticnă. Și pe urmă vreaŭ să 'mĭ datorésca ce-va; și libertatea, monsignore, nu e cel maĭ mare bun? nu va uita că ea 'ĭ vine de la mine; dacă nu pot ocupa un loc în inima luĭ, cel puțin va trăi în mintea luĭ amintirea că i am făcut un bine.

— Il iubescĭ mult așa dar? întrebă ducele îngrijat.

—Până la mórte, monsignore. Dacă mărturisirea mea vĕ supără, iertați-mĕ pentru sinceritatea mea. Monsignore, trebue să 'mĭ faceți ceea ce vĕ cer.

Ducele aruncă o privire spre ușa pe unde eșise bufonul, și esită cât-va.

— Nu pot, ḑise în cele din urmă.

— Da, da, puteți, stărui Doroteea, puteți orĭ ce.

— Nu aș cuteza, rĕspunse ducele cu privirea pironită tot la ușă.

— Imĭ trebue libertatea luĭ don Juan și asigurarea că nu va fi supărat! ḑise Doroteea cu un ton poruncitor.

— Nu mĕ pot pune maĭ presus de lege.

— Trebue s'o faceți în circumstanța asta, ḑise glasul răgușit al bufonuluĭ, vorbind de după ușă.

Ducele tremură auḑind acest glas.

— Nu ți-am spus, duce de Lerma, să facĭ tot ce va vroi ea? N'aĭ priceput óre? ḑise bufonul, intrând în odaie.

Ducele se mânie fórte văḑându se tratat ast-fel de bufon, în fața uneĭ a treia persóne, și îngână câte-va vorbe. Bufonul se apropiă de dênsul posac și amenințător.

— N' aĭ nicĭ o grijă, Doroteo, ḑise el; nu plânge; nu te maĭ ruga; ducele va face tot ce este de trebuință să facă, ducele nu 'ți póte refusa nimic. Aicĭ în salonul vecin, excelență, se află tóte cele trebuincióse de scris, sciŭ unde locuesce licențiatul Sarmiento, scrie-ĭ și să sfîrșim o dată, de óre-ce Doroteoĭ nu 'ĭ place să ascepte.

— E prea mult! ḑise ducele tremurând de necaz.

— Da, într'adevĕr, e prea multă încăpățînare din parte ți.

— Nu vĕ supărați, excelență, vĕ rog, vĕ implor, ḑise Doroteea.

— Nu maĭ trebue să te rogĭ, copila mea; eŭ sunt sclavul tĕŭ și Lerma e al meŭ. Ierĭ aĭ vrut să se aresteze don Juan și a fost arestat; azĭ vreĭ să fie liber, și azĭ va fi liber, de óre-ce excelența și eŭ unul... între noĭ ne înțelegem.

— Nu 'ți e fricĭ óre că va veni o zi în care să te căieścĭ de ceea ce facĭ acum?

— Am maĭ făcut și alte crime pentru femeea asta și nu m'am maĭ căit; maĭ maĭ târziŭ rĕsbună-te cum îĭ vrea de mine, dar azĭ fă ceea ce 'ți cere dênsa.

Și cu un aer poruncitor arătă duceluĭ de Lerma ușa ce dădea în salon. Ducele se sculă mașinal, și eși din iatac. Se apropie de o masă, și scrise, apoĭ închise scrisórea, și o dete bufonuluĭ. Ecă-ĭ coprinsul:

„Bunul meŭ Ruy Perez Sarmiento, în dată ce veĭ primi acésta, fă să înceteze tóte cercetările spre a afla pe autorii atentatuluĭ comis asupra persónei luĭ don Rodrigo Calderon; pune în libertate pe don Juan Tellez Giron și pe don Francisc de Quevedo y Villegas, și păstrézĕ scrisórea asta, în schimbul căreia ți se va da un brevet de auditor la Curtea Regală din Mexic. Mâine la orĭ-ce oră, mĕ veĭ găsi în biuroul Secretariatuluĭ de Stat, saŭ acasă la mine. Dumnezeŭ să te păzéscă *Ducele de Lèrma.*

(Va urma).

Em. Fernandez y Gonzalez

CASA DE SCHIMB

TOMA ȚACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4.

In noul Palat Dacia-România

Pe ḑiua de 14 Ianuarie 1885.

	Cumpăr.	Vêndute
5% Rentă Amortisabile	93 1/4	93 3/4
5% Rentă Rom. perpetuă.	87 1/2	88 1/2
6% Obligații de Stat	85 3/4	86 1/2
6% „ C. F. R. R.	—	—
5% „ Municipale	72 —	73 —
10 fr. „ Case p. 300 l.	206 —	212 —
5% Scr. funciare Rurale.	84 —	84 1/2
7% „ „ „	101 —	102 —
5% „ „ Urbane.	80 1/2	81 1/2
6% „ „ „	89 1/2	90 1/2
7% „ „ „	95 1/2	96 1/2
Im. cu prime Buc. 20 l. buc.	31 —	33 —
Acț. Banc. Nat. a Rom. 500 l.	— —	— —
„ Soc. Cr. Mob. Rom. 250 l.	— —	— —
„ „ Rom. de Cons. 500 l.	— —	— —
„ „ de Asig. D.-R. 200 l.	— —	— —
„ „ „ Naționale 200 l.	— —	— —
5% Municipale nuoĭ.	— —	— —
Acț. Banca Prevederea.	— —	— —
DIVERSE		
Aur contra Argint	15 1/2	16 —
„ „ Bilete bancă.	15 1/2	16 —
Florinĭ Wal. Austr.	2 01	2 03
Mărcĭ Germane.	1 23	1 25
Bancnote franceze	99 —	100 —

Pomadă Italiană cu basă vegetală, infailibilă pentru a face să reiasă pĕru pe capul cel maĭ complectamente pleșuv, în timp de 50 ḑile, până la etatea de 50 anĭ, dacă rădăcina pĕruluĭ nu este cu totul stârpită. Acéstă pomadă opresce căderea pĕruluĭ, orĭ care ar fi causa ce a produs'o.

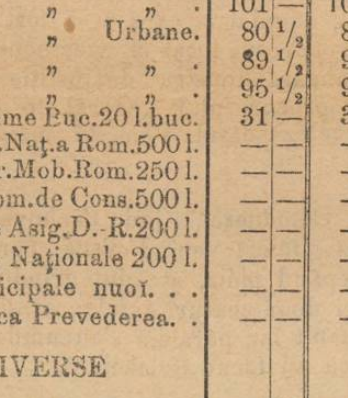

După ceră

Pomada italiană 'mĭ-a redat din pĕrul capuluĭ și sprincenele la vêrsta de 56 anĭ; vĕ rog bine voiți a 'mĭ maĭ trimete patru borcane și primiți banĭ în sumă de leĭ 18 (adică leĭ opt-spre-ḑece) prin mandat postal.—Cu stimă Const. Pisca, Craiova.

„**Pomada Italiană** 'mĭ redă viața pĕruluĭ; aveți bună-voință a'mĭ maĭ trimete două flacóne. Nu pot îndestul a vĕ mulțumi. — Niculescu, Babadag.“

Prețul unuĭ borcan leĭ 4.50.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ“, Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

UNICUL MAGASIN

pentru

Articole de Doliŭ

I. PETROVICI (M-me **Amalie**)

15, Calea Victorieĭ, 15

Asortat cu tóte articolele necesare doluluĭ pentru dame și copiĭ, póte într'un moment procura orĭ cuĭ, cu jumĕtate prețul asupra celor comandate, cele maĭ fine și elegante costume complecte de doliŭ.

Rog dar pe Onor. Public de a lua notă de cele ce preced în asemenea ocasiunĭ.

26-3-11 Cu tótă stima I. Petrovioĭ

Colecțiunea completă a ḑiaruluĭ *Necesarul* pe anii 1884—85; două prea frumóse volume de 272 paginĭ fie-care, format mare care coprind peste 90 de nuvele, scrise de ceĭ maĭ buni autorĭ, șése romane complecte; opera „Viața împĕrăteselor Romane“, care a obținut un succes așa de strălucit în cursul publicăreĭ sale; un mare numĕr de articole sciințifice, igienice, agricole, etc.; între care sunt de remarcat scrierea „Vade-Mecum pentru mume saŭ tălmăcirea bólelor copilărieĭ și întâiele ajutóre“, „Cartea experienței“, citirĭ morale pentru familie, etc. etc. avênd și peste 100 de ilustrațiunĭ din cele maĭ variate. Prețul: un volum 3 fr. ambele volume 5 fr.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ“, Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Premiata pudră „Excelsior“ e o pudră invisibilă, de o finețĕ nespusă, care pe lângă că are *parfumul cel maĭ suav*, și că nu conține nicĭ o materie *vătămătóre* are proprietatea infailibilă d'a face pielea de o albéță și de o frăgezime extra-ordinară. Ea preservă contra încrețiturilor și face să dispară petele dând pieleĭ o frumusețe constantă. Putem asigura că pudra „Excelsior“ e superióră orĭ-căreĭ pudre cunoscute până acum.

Cutia leĭ 2.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucureseĭ.

Fleur du bouquet de Noce pentru înfrumusețarea peliței; frumusețea și junețea eternă. Acéstă preparație e alésă, dă imediat, chiar la prima întrebuințare o moliciune delicată, o albéță de marmură, înfățișérea și parfumul crinuluĭ și al roseĭ, figureĭ, brațelor, gâtuluĭ și mânelor, înlătură petele de roșéță și de sóre, și tóte nefrumusețile peliței, redă feței arse brune de sóre colórea primitivă. Miracol de frumusețe, peliță încântătóre, isvor de juneță. Flaconul leĭ 5.

Se vinde numaĭ la administrația „Universuluĭ“ Calea Dorobanților No 8, în dosul Episcopieĭ Bucurescĭ.

Alb de perle. Acéstă specialitate parfumată cu mirosul trandafiruluĭ este superióră orĭ-căreĭ preparațiunĭ pentru albirea, întărirea și înfrumusețarea pieleĭ.

Leĭ 1.50.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanților No. 8, in dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Benzina profumată

Curăță de pete stofele cu culorile cele maĭ delicate; se evaporéză complect în câte-va miuute, nelăsând nicĭ o odóre neplăcută. Flaconul leĭ 1.

Se vinde numaĭ la Administrația ḑiaruluĭ „Universul“ Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Lustraline Lichid care comunică orĭ-căreĭ pelĭ o magnifică strălucire. Neîntrecut spre a lustrui ghetele fără a întrebuința peria. Se întrebuințéză apoĭ cu mare succes spre a da o lucire frumósă cingătorilor, tocelor negre ale săbiilor, cozorócelor de la chipiurĭ, rănițelor, sacurilor de voiagiŭ, hamurilor, trăsurilor, etc.

Flaconul leĭ 2.50.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ“, Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Act de mulțumire

Sub-semnatul suferind de Laringită, anemie și tuse de mult timp am fost și în Clinica din Viena, pentru căutare, ast-fel că tratamentul fiind lung, m'am întors în țéră și singurul ce am urmat din cele prescrise, a fost laptele *Chefir Cumis*, unde după o cură de maĭ mult timp, ăstă-ḑi mĕ simț bine, tusea a dispărut, respirația ușurată precum și forțele redobândite, pentru care mulțumesc d-luĭ Flor Lukianoff fabricantul acesteĭ bĕuturĭ, ca aceluĭ ce datoresc recunoscința în urma recâștigăriĭ sănătățiĭ mele.

Sub-locot. **E. Kolorofsky**

Calea Griviței, 78.

Abonamente cu premiĭ extraordinare pentru Anul 1886
LA „UNIVERSUL“

PREȚURILE ABONAMENTELOR:

PENTRU CAPITALA:		PENTRU JUDEȚE:	
Pe un an	Leĭ 18.	Pe un an	Leĭ 20
Pe șése lunĭ	„ 9.—	Pe șése lunĭ	„ 10
Pe treĭ lunĭ	„ 4.50	Pe treĭ lunĭ	„ 5
Pe 1 lună	„ 1.50	Pe 1 lună	„ 2

Abonamentele încep la 1 și la 15 ale fie-căreĭ lunĭ

PREMII LA ABONAȚI

Fie-ce abonat pe un an, care va plăti treĭ leĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, (un frumos volum ilustrat de 100 paginĭ format mare), precum și 2 frumóse volume de 275 paginĭ, fie care coprinḑênd: *Viața Împĕrăteselor romane, complectă* și **5 frumóse romane** adică: *Donna Ana, Era Nebun? Regentul și Lucrătorul, Mariami Indiana, Fiul Ucigașuluĭ* și 80 frumóse povestirĭ, articole de igienă, economie, medicină etc. și maĭ mult de 100 ilustrațiĭ.—Fie-care abonat de șése lunĭ care ne va trimite 2 leĭ maĭ mult, va primi *Calendarul Universuluĭ pe anul 1886*, și un frumos volum de 250 paginĭ care coprinde 2 romane frumóse, 40 povestirĭ, articole de igienă, agricultură, economie, medicină etc. saŭ *Calendarul* și 3 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe 3 lunĭ care ne va trimite 1 leŭ maĭ mult va primi ca premiŭ un frumos volum de 192 paginĭ format mare, care coprinde maĭ bine de 30 frumóse povestirĭ, articole de igienă, agricultură, rețete pentru familiĭ etc., saŭ 2 frumóse romane.— Orĭ-ce abonat pe o lună care ne va trimite 50 banĭ maĭ mult va primi ca premiŭ *Calendarul Universuluĭ* saŭ un frumos roman.

Editura Tipografieĭ „Universul“ **Luigi Cazzavillan**, Calea Dorobanților, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 419. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie VINERI, 17 IANUARIE 1886.

ROMANIA BIBLIOTECA CENTRALĂ DIN BASSI

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte ḑilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCURESCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Leĭ 20
Pe șése luni - - - - „ 10
Pe treĭ luni - - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucurescĭ 16 Ianuarie

Lumea se întrébă curiósă saŭ îngrijată: fi-va orĭ nu rĕsboiŭ la vară? Negreșit, nu un rĕsboiŭ microscopic ca cel de maĭ dăunăzĭ, ci o sdravănă scărmănare între Rusia și Austria, un rĕsboiŭ la care să fim nevoiță póte a participa și noĭ.

Văḑênd pe grecĭ, serbĭ, bulgarĭ stând înarmaţĭ până în dinţĭ, neasceptând parecă de cât sosirea primăverei; spre a se apuca de nouĭ isprăvĭ, pere orĭ-cuĭ speranţa de pace. Bulgariĭ, ce e drept, și-aŭ meritat unirea și este cu neputinţă să n'o păstreze sub o formă orĭ alta, dar greciĭ nu vor să scie de nimic și cer o compensare în teritoriĭ, ca să nu fie bulgari maĭ marĭ ca dênșiĭ; serbiĭ, cu tóte învingerile ce aŭ suferit, se arată iarăși neînduplecaţĭ a se învoi cu mărirea bulgăréscă, lucru la care se maĭ adaogă apoĭ și nespusa amărăciune a luĭ Milan d'a fi fost învins, el un orgolios rege care se hrănesce cu legume și vânaturĭ sosite zilnic pe tren special de la Viena, de nisce grădinarĭ și d'un biet prinţ ce se culcă în tabără pe rogojină și mănâncă pâine négră cu soldaţiĭ.

Mare a fost, ce e drept, umilinţa acestuĭ rege când, dupĕ atâta fanfaronadă de vitejie, dupĕ un marș atât de triumfal până la hotar, cu primiriĭ și serbărĭ strălucite ca acea de la Nișŭ, cu aclămărĭ entusiaste din partea populaţiilor, s'a vĕḑut constrîns a se întórce cu nepus în masă, uitându'și în grabă objectele cele maĭ indispensabile persónei sale.

Decĭ dupĕ o catastrotă așa de mare, el nu 'și găsesce loc potrivit în regat și nu se va odihni până nu 'și va spăla rușinea, într'acésta consistă dupe noĭ prima causă pentru care serbii nu desarméză și pentru care caută a se apropia de Grecia. Acésta din urmă nu desarméză, nu maĭ puţin, ne vĕḑênd trebuinţa d'a începe dênsa întâĭ și apoĭ esercitându'și o tactică inaugurată nu de mult, aceea adecă d'a dobândi ţinuturĭ numaĭ cu atitudine amenințătóre, fără a vĕrsa o picătură de sânge.

Bulgariĭ aŭ cuvênt temeinic să nu lase pușca, căcĭ s'ar expune la o nouă încălcare din partea vecinilor sĕrbĭ, pe cât timp pacea definitivă nu s'a semnat. Cât despre acéstă pace se póte lesne pricepe că nu se va face acum, și că întrunirea de delegaţĭ ce va avea loc peste puţin în Bucurescĭ este spre a tărăgăni lucrul.

Nu numaĭ nu se vor înţelege dar vor găsi póte nouĭ motive de conflict care va reîncepe cu maĭ multă ură.

Și atuncĭ nu e cu putinţă ca Rusia și Austria să stea a privi, ele care 'și-aŭ întocmit atâtea interese în peninsula balcanică și care se gândesc a trage cele maĭ bune folóse din împrejurările actuale. Și când aceste douĕ puterĭ, carĭ de multă vreme 'și învĕluesc vechile resentimente cu protestărĭ de amicie și cu întâlnirĭ împărătescĭ, se vor ciocni, putea-vom noĭ să stăm linisciţĭ? O dorim dar nu o credem. Singurul lucru ce ne-ar rĕmâne de făcut ar fi a căuta să eșim din încurcătură dacă nu cu câștig cel puţin fără pagubă. Nu ne putem însă lepăda de convingerea că câștigul vine din întâmplărĭ marĭ când omul scie să trécă prin ele cu abilitate.

Din Constantinopole

(Corespondența particulară a „Universului“)

13 Ianuarie.

Sciţĭ ce resultat a avut memorandul patriotic al cretenilor către ambasadoriĭ strĕinĭ de aicĭ. Ca tot-d'auna, și în ocasia acésta, domniĭ diplomaţĭ rĕmaserĕ surḑĭ la cererile fórte drepte ale cretenilor, trimiţênd memorandul *ad acta*. Astfel se iaŭ în consideraţie la sfîrșitul vécului XIX, dorinţele unanime ale uneĭ naţiunĭ care nu cere nimic alt de cât libertatea și scăparea de sub un jug judecat acum de istorie.

Insula Creta este una din multele victime făcute de Congresul din Berlin, unde un areopag de ómenĭ cu vaḑă, în loc să ia în băgare de sémă binele popórelor, le calcă în picióre drepturile cele maĭ sfinte.

Rumelioţiĭ aŭ fost maĭ fericiţĭ de cât cretenii, de óre-ce, vĕḑênd că nu maĭ merge cu stăpânirea turcéscă, făcură o revoluţie și, fiind sprijiniţĭ pe dată de prinţul și de armata bulgară, scăpară definitiv de sub dominaţia acestuĭ guvern.

Pilda rumelioţilor însă 'n'ar fi rĕmas neurmată, dacă un trădător de rînd, împins de o putere streină, n'ar fi demoralisat cauza naţională a popórelor balcanice.

Acest trădător este regele Serbieĭ.

Un locuitor din Noua-Guinee.

Acum se cunosc cu esactitate tractativele începute în a doua jumĕtate a luneĭ octombre între Grecia și Serbia. Era vorbă de o acţiune solidară contra Turcieĭ, în care acţiune era să fie aliatele Bulgarieĭ.

Serbia cu pretextul, specios de altminterĭ, al echîlibruluĭ balcanic, sguduit de unirea Bulgarieĭ cu Rumelia, era să năvăléscă în Serbia vechie până la Kossova.

Grecia pe urmă 'și-ar fi justificat intrarea în rĕsboiŭ cu Turcia, aducênd ca pretext că guvernul musulman nu se hotărîse încă să 'ĭ dea teritoriul ce 'ĭ cedase tractatul din Berlin.

Este lucru neîndoios că dacă programa asta n'ar fi fost trădată, Macedonia și Creta s'ar fi rĕsculat pe dată.

Grecia chiar lucrase fórte mult pentru pregătirea acesteĭ rĕscóle.

Dar tóte pregătirile fură zadarnice.

Cum sciŭ toţĭ, trupele sârbescĭ, în loc să trécă graniţa sêrbo turcă, găsiră că era maĭ ușor de trecut graniţa sârbo-bulgară. Regele George, care era gata, remase înmărmurit. Macedonia și Creta nu ş̦e mișcară.

Este de nădăjduit că în tótă Europa civilisată nu se va găsi un singur împotrivitor la aspiraţiile cretenilor. Eĭ sunt grecĭ de limbă, de religie și prin datinele naţionale. Eĭ vor să se unéscă cu patria mumă. Atâta tot.

Uitaţi vĕ pe harta Candieĭ și citiţĭ numele geografice: Megalokastron, Elusta, Tybaki, Theodia, Etia, Aterinotako și așa maĭ în colo.

Ce origină aŭ ele? Turcéscă orĭ grecéscă?

Splendida insulă Creta este a Greciei, orĭ-ce ar ḑice diplomaţia europeană.

Când imperiul otoman îșĭ va lichida socotelile, ea va fi o provincie grecéscă. Și acéstă lichidare a socotelelor s'ar fi făcut póte deja, fără trădarea regeluĭ Milan.

Acum se tot vorbesce p'aicĭ că Serbia ar fi unită cu Grecia; dar nu 'mĭ vine nicĭ de cum a crede una ca asta. Póte numaĭ ca Milan să 'și fi vĕḑut greșala și să caute a se apropia acum de statele balcanice cu care n'ar fi trebuit să se ia rĕŭ.

Și ómenĭ politicĭ d'aicĭ se tem chiar ca nu cum'va să se întîmple acéstă unire și bănuesc că tóte propunerile de prietenie ale prinţuluĭ Bulgarieĭ sunt făcute numaĭ spre a înșela maĭ bine pe Turcia. De aceea tocmaĭ tractativele dintre Sultan și Bulgaria nu prea înaintéză mult.

Radu.

Spice din ţară

Sub-comisar practic.—Citim în „Galaţĭ“: Ḑilele trecute s'a furat un cal al locuitoruluĭ Costache Stefănescu din strada Săreĭ, acest oraș. Poliţia descoperind pe hoţ l-a arestat iar calul fu dat în păstrare comisieĭ despărţireĭ a IV-a până ce va fi reclamat de păgubașĭ.

Păgubașul însă— locuitorul Costache Stefănescu—s'a plâns că nu i s'a înapoiat calul până ce n'a dat 20 de leĭ unuĭ sub-comisar de la acea despărţire.

—x—

Trenul Mixt ce circula între Galaţĭ și Brăila s'a suprimat cu începere de ierĭ fiind restabilită circulaţiunea vaporuluĭ local.

—x—

O petiţiune a gălăţenilor adresată d-luĭ ministru de justiţie și prin care cer strămutarea curţeĭ de apel de la Focșanĭ la Galaţĭ o publică ḑiarul „Galaţĭ“ de alaltăieri.

—x—

O conferință la Galați.—La 12 Ianuarie, orele 2 p. m., s'a ținut la scóla No. 1 de băeți a Statului din Galați conferința literară a d-lui C. Ressu, în folosul societății „Prutul". De și timpul era nefavorabil totuși auditoriul a fost destul de numeros. Se observau și dame printre ascultători. Subiectul conferinței a fost: *Despre formele góle și fond*, studiu de morală socială, pe care conferențiarul l-a ilustrat cu diferite esemple din viața chiar a poporului nostru român. D. Ressu, ca tot d'a-una, și acum a vorbit cu mare claritate și logică. Cuvintele sale aŭ fost adese orĭ viŭ întrerupte de aplausele auditoruluĭ. Din parte-ne, ḑice „Galațiĭ, felicităm acest început de conferințe în orașul nostru, și dorim să se continue pe viitor și de alțĭ bărbațĭ luminațĭ.

Noutăți Telegrafice

Belgrad 14 Ianuarie.

Aŭ început să se adune din noŭ unele părțĭ din armată. Până la 27 Ianuarie cadrele trebue să fie deplin complectate, spre a pleca la graniță.

Londra 14 Ianuarie.

Camera comunelor,—D. Chamberlain întrébă dacă e adevĕrat că ministrul Engliterei la Atena a primit instrucțiuni să informeze pe d. Delyanis că guvernul englez e gata să trimeță o flotă în apele Greciei spre a împedica orĭ-ce acțiune navală contra Turciei.

D. Bourke respunde că nu s'a dat să se înțelégă asemenea lucrurĭ.

Londra 14 Ianuarie.

Camera comunelor.—D. Chaplin combate amendamentul propus în favórea agriculturiĭ, în proiectul de adresă la discursul tronuluĭ. El face din acésta o chestiune de încredere pentru guvern.

D. Gladstone sprijinesce amendamentul și declară că acceptă tótă responsabilitatea.

Constandinopol 14 Ianuarie.

Marele Vizir a prevenit pe guvernul elen, că dacă ar favorisa o mișcare revoluționară în Creta, Turcia va trimite îndată un ultimatum Greciei.

Atena 14 Ianuarie.

O telegramă a d-luĭ Gladstone sfătuesce pe Grecia să urmeze după părerile Angliei.

Constantinopole, 14 Ianuarie.

Sultanul a primit de la prințul Alexandru o scrisóre autografă, în care se trasézá soluțiunea cestiuneĭ rumeliote pe calea uneĭ directe înțelegerĭ și caută să arate, că tóte concesiunile, ce le ar face poporațiuniĭ bulgare în cele din urmă ar fi tot în avantagiul Tureiei. Alaltă-ierĭ s'a întrunit un consiliŭ extra-ordinar de miniștri spre a examina propunerile prințuluĭ Alexandru. Intre acestea este și cererea uneĭ rectificărĭ de graniță în Rodhope, după care unele sate ar veni la Rumelia orientală. Puterile exercită asupra Sultanuluĭ o presiune puternică spre a 'l face să accepte propunerile prințuluĭ Alexandru. Din parte-le Puterile se oferă a se obliga să oprésca pe Grecĭ și Sêrbĭ de la veleităților rĕsboinice declarându-le că le vor lăsa să sufere tóte urmările încăpățânăreĭ lor.

CRONICA BUCURESCEANA

Joŭ, 16 Ianuarie

Plecărĭ.—Aŭ plecat din Capitală: d. G. Cantacuzin, directorul căilor ferate, Craiova.

—o—

Sosirĭ.—Aŭ sosit în capitală: d. general Pilat; d. col. Dimitrescu Maican.

—o—

O nouă ordonanță va eși mâine de la prefectura poliției. D. prefect va invita pe locuitorii capitalei să 'și închidă bine porțile dosnice și să 'și drégă gardurile spre a nu intra hoțiĭ să 'ĭ prade, de óre-ce sergenții de oraș pĕzesc numaĭ stradele și nu pot străbate zidurile cu privirea, orĭ să 'și arunce ochiĭ peste coperișurĭ să vadă ce se petrece prin curțĭ.

—o—

Intrunirea delegaților turcĭ, sêrbĭ, bulgarĭ, carĭ vor hotărî condițiunile de pace între Serbia și Bulgaria, va avea loc la 23 Ianuarie curent, într'o sală frumos împodobită din localul ministeruluĭ de finance, de pe calea Victoriei.

—o—

Multumirĭ princiare.—Prințul Bulgarieĭ, pe lângă că a însărcinat pe agentul sĕŭ diplomatic din capitală să mulțuméscă dómnelor Pia Brătianu, Zoe Sturza și Irina Câmpineanu, că aŭ strîns ajutóre pentru rănițiĭ bulgarĭ, a făgăduit că în curând va veni să le mulțuméscă și în persónă pentru bunătatea d-lor.

—o—

Societatea preotilor și a psalților, „Ajutorul", era să ție adunare generală la 9 Ianuarie, dar fiind că nu s'aŭ strîns destuĭ membri, acea adunare a remas să se ție, aḑi 16 curent. La ordinea ḑileĭ este alegerea unuĭ comitet pentru 1886 și cercetarea lucrărilor comisiuneĭ de control pe anul trecut.

—o—

Femeĭ și fete telegrafiste avem și noĭ, dar, pe cât se ḑice, fac slujba fórte rĕŭ. De anul noŭ direcțiunea generală a poștelor a trebuit să scóță din funcțiune maĭ multe fete d'acestea din causă de negligență și imoralitate.

—o—

Ca complectare a scireĭ în privința prinderei tinerilor Alexandru și Gogu Pribegeanu pe când descuiaŭ casa de fer a cofetaruluĭ Rădulescu, maĭ dăm următórele amănunte:

Numiții aŭ fost prinșĭ tocmaĭ când eraŭ aprópe să comită furtul. La perchisițiunea domiciliară făcută de comisaru secției 4, s'aŭ găsit următórele objecte: 2 dălțĭ, diferite pile, ceară, tipare de cheĭ pentru case de fer, 3 cheĭ furate de la hotelul Simion, și douĕ cheĭ dintre care una făcută pentru casa de fer și alta în în lucru; tiparul acesteia era luat după încuitórea secretă de la casa de fer a d-luĭ Rădulescu. Numiți aŭ declarat că tot dênșiĭ aŭ comis spargerea de la d. Rădulescu din nóptea de 6 spre 7 Decembrie 1885 când aŭ furat 200 leĭ și un inel de aur care s'aŭ și găsit în locuința lor; că aŭ furat și de la d. I. M. Popp dupe strada Academieĭ No. 28 suma de 500 leĭ în Septembre 1885 precum și de la o chelneriță din otelul Simeon suma de 60 leĭ dintr'o ladă unde fata și 'ĭ păstra.

Rectificăm că nicĭ un domn inspector n'a stăruit ca ancheta efectuată de d nu comisar Scarlat Savul să se facă mușama din contră toți aŭ stăruit de a se face exemplu cu acești tinerĭ.

—o—

Spargere.—Alaltăieri nópte nisce pungași, având poftă de icre negre, aŭ spart prăvălia cea nouă a d-luĭ Staicovici din fața teatruluĭ și pe lângă un coș respectabil cu doritul aliment aŭ maĭ furat și o sticlă de șampanie, câte-va cutiĭ cu sardele și 30 de leĭ în argint și goleganĭ. Gardistul a declarat că nu scie chiar nimic de acéstă întâmplare de óre-ce spargerea s'a făcut pe din dos.

ACTE OFICIALE

S'a acordat d luĭ Ferdinand Micksche executorul de rigóre pentru a putea îndeplini funcțiunile de consul general al Austro-Ungarieĭ la Iași.

* S'a numit d. maior Lipan Gheorghe comandantul batalionuluĭ 8 vênătorĭ membru al ordinuluĭ *Coróna Românieĭ* în gradul de ofícer și pe d-niĭ căpitanĭ Vanghele Constantin și Iliescu Nicolae din acelașĭ Batalion, în gradul de cavaler.

S'a conferit crucea de cavaler a ordinuluĭ *Coróna Românieĭ* d-lor I. Dumitrescu și Sc. Al. Savu, comisarĭ aĭ poliției Capitaleĭ.

* S'aŭ făcut maĭ multe grațierĭ și reduceriĭ din pedepse la condemnațiĭ militarĭ.

Corpurile Legiuitóre

CAMERA

Ședința de la 15 Ianuarie.

Președinția d-luĭ general D. Lecca.

Presenți 79 dd. deputați.

D. C. G. Disescu citesce un proiect de lege, privitor la esplótarea minelor.

Se trimete de urgență la secțiunĭ.

Se amână desvoltarea interpelărilor d-lor V. Iepurescu și N. Voinov nefiind presenți miniștriĭ respectivĭ.

Se ia în desbatere proectul de lege pentru sporirea capitalurilor caselor de credite agricole.

Legea s'a primit.

D. P. Verussi rĕspunde la cuvintele ce 'ĭ a adresat d. ministru Sturdza.

D. N. Dimancea vice-președinte observă că d. Sturdza nu este presinte.

D. Verussi insistă a vorbi.

Ḑice că d. ministru Sturdza n'a rĕspuns la interpelarea d-sale.

Declară că n'a aprobat nicĭ odată decisiunile d-luĭ ministru Sturdza și le-a combătut prin maĭ multe articole publicate în „Liberarul".

Ḑice că d. Peride este medic și pict[illegible]

Se ia apoĭ în discuție proiectul pentru alipirea la județul Teleorman a uneĭ comune din județul Vlașca.

In urma uneĭ micĭ discuțiunĭ proiectul se amână pentru ca să fie maĭ bine studiat.

D. Lepădatu citește un proiect pentru a se acorda vĕduveĭ căpitanuluĭ Păun din Iași o pensiune viageră de 200 leĭ pe lună.

După aceea dd. deputați trec în secțiunĭ.

SENATUL

Ședința de la 15 Ianuarie

Președinția d-luĭ Al. Orĕscu.

D. G. Mârzescu adresează o întrepelare d luĭ ministru de justiție relativ la punerea în concordanță a unor legĭ cu constituția.

D. I. Ionescu întrebă dacă la ministerul de resbel s'a numit un titular căruia să 'ĭ pótă adresa o interpelare.

D. vice-președinte rĕspunde că d. I. C. Brătianu, prim-ministru, este însărcinat cu interimul aceluĭ minister.

D. D. Sturdza, ministru al instrucțieĭ, rĕspunde că vorbele d luĭ Isvoranu sunt numaĭ nisce jocurĭ de cuvinte și că întrebarea d-luĭ Isvoranu nicĭ nu 'și are locul.

D-nu V. Obedeanu ḑice că a luat informațiunĭ că comisiunea numită de Camera pentru studiarea tarifuluĭ autonom încă n'a început să lucreze, și propunerea d sale d'a se numi o comisiune și din partea Senatuluĭ este fórte la timp.

D. G. Mârzescu rógă pe Senat a numi o asemenea comisiune.

D. P. Tufelcică raportorele comisiuneĭ de verificare, citește raportul prin care se validéză alegerea de senator al colegiuluĭ I de Mehedințĭ făcută în persóna d-luĭ general dr. A. Fotino.

D. I. Isvoranu avênd cuvêntul combate acéstă alegere pe motiv că alesul este funcționar public.

Consiliŭ practic

Acum sunt dese răgușirile. Când acest accident se manifestă, îl putem opri gargarisându-ne cu următórea preparație:

Se pune un pumn de orz curățit de cójă într'un pahar mare de apă și se fierbe, până ce e redus la un sfert aprópe. Se strecóră decoctul printr'o cârpă curată și se topesc într'ênsul patru grame de piatră acră; în fine se adaogă de la 15 până la 18 grame de sirop diacodiŭ.

Acéstă preparație servesce mult cântăreților.

Folța „Universuluĭ"

44

DRAMELE VIEȚEĬ

Miliónele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTĂIA

Crima de la Grandval

XV

Mia de francĭ a luĭ Lucian

„— Da, domnule.

„— Aĭ ca chiriașă pe dómna văduvă Lureau?

„— Da, domnule,

„— In urma bóleĭ, a lipseĭ de lucru, acéstă dómnă a întârḑiat plata chirieĭ pe douĕ lunĭ și acum n'o póte plăti.

„— Vaĭ! da, domnule.

„— Viŭ de la d. Rabiot; mi-a spus că chitanțele chirieĭ sunt la d-ta.

„— Așa e, domnule.

„— Eĭ bine, am venit ca să ți-le plătesc.

N'am trebuință să spun cât eram de mirată, pare că visam.

Dómna Lureau 'și aruncă ochiĭ asupra ficeĭ sale, care acum sta cu capul în jos.

— Tînĕrul, urmă portăreasa, puse pe masă douĕ sute cinci-ḑecĭ de francĭ, ḑicênd:

„— Asta e totalul datorieĭ, nu 'ĭ așa dómnă?

— Da, domnule.

„— Bine-voiesce, decĭ dómnă, de 'mĭ dă chitanțele și ia țĭ banĭĭ.

Deschiseĭ dulapul, și dăduĭ chitanțele frumosuluĭ tînĕr. Pe urmă 'ĭ ḑiseĭŭ:

„— Domnule, aș vrea să sciŭ cine eșci, ca să pot spune, cel puțin numele d-tale dómneĭ Lureau.

„— Nu 'ĭ de nicĭ un folos, îmĭ rĕspunse el zîmbind."

Iși puse chitanțele în buzunar, mĕ salută fórte politicos și plecă.

Eacă istoria, dómnă Lureau. In sfîrșit, écă te liniscită pentru o bucată de timp; domnișóra Eugenia va găsi de lucru, d-ta te veĭ reîmputernici; și tóte vor merge bine.

— Dacă ar da Dumnezeŭ l dragă dómnă Grelut.

— Și nu bănuescĭ cam cine să fie acest tînĕr, dómnă Lureau?

— Nu, dómnă Grelut. Dar de sigur, este un prieten necunoscut și generos care se gândesce la noĭ.

— Póte că este antreprenorul pentru care lucra sărmanul d-tale bărbat.

— Da, póte, dómnă Grelut.

— In orĭ-ce cas, dómnă Lureau, écă un lucru care dovedesce să ómeniĭ cinstiți nu 's părăsiți de tótă lumea.

Haidem, d-ta să dejunezĭ și eŭ asemenea; m'am suit numaĭ de cât, mĕ grăbiam ca să te liniscesc, să 'ți pun puțin balsam pe inimă.

— Mulțumim, dómnă Grelut.

— La revedere, domnișóră Eugenio.

Și portărésa, femee fórte de trébă, eși voiósă.

Muma și fiica se puseră la masă și vorbiră cu totul de alte lucrurĭ de cât de chitanțele chirieĭ și de tînĕr. Amêndouĕ sciaŭ că necunoscutul generos era Lucian Morel. Dar dómna Lurean tăcea cu intenția; își avea ideea sa. Cât despre fată, ea n'avea ce să vorbéscă. Mumă sa îĭ ghici gândurile și lăcrămile ce se rostogoliaŭ în ochiĭ eĭ spuneaŭ în de ajuns că generositatea luĭ Lucian o atinsese fórte adânc.

— Este o primejdie pentru copila mea, cugeta vĕduva; acest tînĕr e necontenit în mintea eĭ; el o să 'mĭ ia inima feteĭ mele.

După masă, dómna Lureau scrise o scrisóre pe care o rugă pe Eugenia s'o ducă la biroul postal.

Citind adresa:

Domnuluĭ Lucian Morel

44, Strada Saint-Dominique-Saint-Germain.

In oraș.

Fata se turbură.

— Nu trebue óre să mulțumesc acestuĭ tînĕr? îĭ zise dómna Lureau.

— Așa e mamă.

Abia eșise Eugenia din casă spre a duce scrisórea, când un comisionar medaliat intră la portărésă, ținênd în mână un plic destul de voluminos.

— Dómna Lureau? întrebă el?

— Este aicĭ.

— Scrisórea asta e pentru dênsa.

— Bine, pune o pe masă.

— Trebue să i-se dea numaĭ de cât și în mână.

— In casul acesta am să i-o duc chiar acum. Este vre-un rĕspuns?

— Nu.

Comisarul plecă și dómna Grelut sui repede cele patru caturĭ.

— Dómna Lureau, zise ea intrând, o scrisóre pentru d-ta, și de sigur, cântăresce maĭ mult de cât greutatea sa; a adus'o acum un comisar. Nu e nicĭ un rĕspuns de dat.

— Sunt chitanțele, ghici vĕduva.

Luă scrisórea și 'ĭ rupse plicul,

Dar, zărind nisce bilete de bancă, făcu o mișcare repede de surprindere, și ascunse plicul sub mână, pe genuchĭ.

— Iți mulțumesc mult, dómnă Grelut, zise ea; étă azĭ de douĕ orĭ ți aĭ dat ostenéla d'a te sui pentru noĭ.

— Oh! o mică ostenélă, dómnă Lureau.

— Eugenia a eșit și se va întórce curînd; te rog, dómnă Grelut, să nu 'ĭ spuĭ nimic despre scrisórea acésta pe care mi-aĭ adus'o acum.

— Bine, bine, dómnă Lureau, voiŭ fi mută.

In dată ce plecă portărésa, vĕduva scóse din plic ceea ce el conținea; cele douĕ chitanțe de chirie, o scrisóre iscălită Lucian Morel și șépte bilete de bancă de câte o sută de francĭ, și unul de cincizecĭ.

(Va urma)

Emile Richebourg

AMORUL

De-ar fi amorul o nălucire
Al tinereţeĭ joc trecător,
N'ar lăsa urme şi suvenire,
Celor ce 'l gustă, până când mor.

E o schînteie de fericire,
Din cer căḑută pe-acest pământ,
E îngerésca astă simţire,
Ce nu dispare păn'la mormînt.

Amorul are farmecĭ bogate,
Privirĭ furişe, dulcĭ sĕrutărĭ,
Visurĭ de aur, din raiŭ furate,
Şópte gingaşe şi mângâierĭ.

Insă şi lacrimĭ destule are,
Nopţĭ de veghiere şi suferinţĭ,
Venin de mórte, chinurĭ amare
Şĭ ne 'mplinite miĭ de dorinţĭ.

De aceea nu e o nălucire,
Şi, fie dulce, fie amar,
El lasă urme şi suvenire
Până l'al vieţeĭ jalnic hotar.

Carol Scrob.

Urlaţĭ Ianuarie 1886.

Un rĕspuns

—o—

Un amic mĕ întrebase
Pentru ce daŭ la tipar
Ale mele versurĭ scurte
In foiţe ce dispar

Intr'o foae ca acésta
„Universul“ a 'ncăput,
Şi 'lŭ citesce o lume întrégă
Pe hârtie aşternut.

Eŭ, fiind o mică parte
Din întinsul univers,
In această mică fóe,
Mĕ arăt prin câte-un vers.

Iar de-o fi ca să dispară
Fóia şi cu versul meŭ,
Prea puţin îmĭ pasă mie,
Nu o să dispar şi eŭ ? !

Carol Srob.

Urlaţĭ, Iannarie 1886.

Curierul judiciar

Un proces pentru furt de copiĭ

Curtea criminală din Arnheim (Olanda) se ocupă acum de un proces care aminteşce pe acela al nenorociteĭ ducese de Chaulnes şi sócra sa ducesa de Chevreuse.

Este la mijloc acum o dómnă olandesă, dómna Bulkley, vĕduva unuĭ profesor renumit de englezesce, care s'a încercat să fure ginereluĭ sĕŭ doĭ copiĭ.

Ginerele e fiul d-luĭ Hoeck, hirurgul distins, obstreticul regineĭ, şi doctor renumit şi dênsul.

Hoeck a pierdut pe tînĕra sa soţie în 1883 şi de atuncĭ o ură profundă există între sócră-sa şi el; sócră-sa îl acusă neîncetat că a luat o guvernantă care 'ĭ este amantă.

Bĕtrêna Bulkley n'are altă preocupaţie de cât să'ĭ ia copiĭ.

O dată ea isbuti sa pue mâna pe nepoţelul William, pe când el se înturna de la şcólă, dar doctorul Hoeck isbuti s'o descopere cu copilul în Englitera.

Judecată la Haga, fu achitată, de órece ginerele depuse în favórea eĭ. Dar în dată ce fu liberată se gândi ca să'şĭ pue din noŭ în practică planul.

Unită cu fiică sa, contractă cu o casă englesă care 'ĭ închirie Yahtul cu vapor *Ceule* pentru 12.000 leĭ pe lună. Cumpără apoĭ pentru 2500 leĭ, provisiunĭ, haine de copiĭ, jucării. etc. ca să stea câte-va lunĭ pe mare, dupĕ săvârşirea furtuluĭ, spre a scăpa de orĭ ce căutare. Yahtul ascepta pe fugarĭ la Amsterdam.

Complicele eĭ, Kloppers, recrută 4 ómenĭ, care să execute furtul.

Dar unul dintre eĭ spuse tot poliţieĭ care făcu să se înroleze vre-o cincĭ agenţĭ d'aĭ sĕĭ în mica armată însărcinată de dómna Bulkley să pătrundă în casa luĭ Hoeck.

In séra indicată Kleppers şi excadra luĭ, înnarmaţĭ până la dinţĭ încunjurară casa doctoruluĭ.

Kapitori luaseră cu eĭ carne spre a face pe cânĭ să tacă. Dómna Bulkley şi fiică-sa asceptaŭ într'o trăsură în apropiere.

Când excadra năvăli în casă, găsi pe Hoeck înarmat cu douĕ revolvere şi înconjurat de aĭ sĕĭ.

Kloppers şi ómenii luĭ fugiră, cele douĕ femeĭ fură arestate.

Se făcu un proces în care pe lângă bătrâna Bulkley sunt împlicaţĭ şi toţĭ ceĭ l'alţĭ complicĭ aĭ eĭ.

Inaintea curţeĭ cu juraţĭ dómna Bulkley a ḑis că luase acéstă hotărîre din desperare, văḑênd că Hoeck nu 'şĭ creascea copiĭ după doctrina creştină,

Sentinţa încă nu s'a dat.

ANECDOTA

Un ţĕran însărcină pe un pictor să'ĭ desemneze pe sf. Anton în deşert.

Dupĕ cât-va timp, sfârşind lucrarea, pictorul o duse ţĕranuluĭ.

— Eĭ, ce dracu, d-le, n'aĭ făcut bine, e prea gol, să fi fost cel puţin un arbore.

— Fórte bine. Pictorul se aşeḑă numaĭ de cât şi desemnă un arbore dar aşa că ascundea cu totul pe sfânt.

— Acum vĕd fórte bine arborul, ḑise ţĕranul, dar sf. Anton unde este ?

— S'a ascuns dupĕ arbore fiindu'ĭ cald prea mult.

Ultime Sciri

Londra, 15 Ianuarie.

— Camera Comunelor.—Amendamentul d-luĭ Collingo în favórea micilor arrendaşĭ, a fost luat în consideraţie prin 329 voturĭ, contra 250, cu tótă opositiunea guvernuluĭ.

Se aştéptă de la un moment la altul demisiunea cabinetuluĭ Salisbury.

Londra 15 Ianuarie.

—Cabinetul şi a dat demisiunea.

Londra 15 Ianuarie.

Times aprobă cu tărie atitudinea d-luĭ Gladstone, în privinţa Grecieĭ.

El spune că, acéstă atitudine va împedica de a se produce turburărĭ în Orient şi va permite să se spere la o politică stabilă din partea Englitereĭ. Acest punt din urmă pare important jurnaluluĭ Cetăţiĭ, maĭ cu sémă în urma votuluĭ ce a avut loc în Camera Comunelor.

Viena, 15 Ianuarie.

—„Noua Presă Liberă“ anunţă că toate trupele bulgare care se găsesc la graniţa Turcieĭ aŭ primit un ordin de demobilisare.

Constantinopol 15 Ianuarie.

Orĭ-ce carantină a fost suprimată pentru proveninţele din Triest şi Veneţia.

Madrid, 15 Ianuarie.

Ducele de Sevilla a fost condamnat la 8 anĭ de închisóre; el va fi şters din cadrele armateĭ.

Bucuresceĭ 16 Ianuarie.

D. A. Filitis, preşedinte la Curtea de Apel din capitală, şi-a dat demisiunea, din motive de sănĕtate.

—o—

D. A. Cantacuzino, casier la regia tutunurilor se va numi director al imprimrieĭ Statuluĭ şi a „Monitoruluĭ oficial.

—o—

Se vorbesce de reînfiinţarea miceĭ naturalisaţiunĭ pentru a se putea acorda comercianţilor de prin oraşe, care vor cere-o. Când cine-va dobândesce acéstă naturalisaţiune are dreptul de alegere comunală.

—o—

Guvernul austro-ngar e hotărît să înfiinţeze camere de comerciu pe lângă consulatele din maĭ multe oraşe ale Orientuluĭ, începând cu Salonic. Aceste camere sunt menite a apăra comerciul austro-ungar.

In Bucurescĭ însĕ şi în Belgrad nu se vor înfiinţa asemenea Camere, fiind că comercianţiĭ supuşĭ fiind consultaţĭ asupra chestiuneĭ, aŭ declarat că sunt mulţumiţĭ cu legile ţĕrilor unde trăesc, şi cu modul cum ele se aplică.

—o—

Din Filipopolĭ se scrie că populaţia rumeliotă a deschis o subscriere al căreĭ produs este destinat pentru a oferi principeluĭ Alexandru al Bulgarieĭ, o sabie de onóre ca dar naţional.

—o—

Sĕptămâna viitóre se va face o mare vânătóre în judeţul Neamţu la care va lua parte maĭ multe persóne distinse din capitală precum şi diplomaţĭ.

—o—

S'a depus la Văcărescĭ factorul Grigorie Sterie care a sustras de la postă un grop cu banĭ.

—o—

Se anunţă din Vranja că trupele bulgare aŭ ocupat graniţele sĕrbo-bulgare la Vlasina. De asemenea Bulgariĭ aŭ ocupat Bregova şi acest fapt se consideră la Belgrad ca o provocare. Indignaţiunea e generală.

—o—

Adĭse întrunesce la ministerul de resbel consiliul superior sanitar al armateĭ.

—o—

La Focşanĭ s'a numit prefect d. Georgescu Sobieski.

—o—

D. Radu Mihaĭ, ministrul lucrărilor publice, precum a fost la Galaţĭ ast-fel va merge şi la Brăila spre a consulta pe comercianţĭ în privinţa construirĭ docurilor.

—o—

S'a aprobat un concediŭ de o lună d-luĭ general Fălcoianu.

—o—

Sesiunea camerilor va fi prelungită până la 1 Aprilie.

—o—

Din Sofia se scrie „Românuluĭ“ că zilele acestea a fost întâlnit, pe uliţă, un copil de 13 anĭ, care purta costumul de voluntar şi avea la pept douĕ medaliĭ de argint. Luându-se informaţiunĭ s'a aflat, că acest copil luase parte la atacul de la Slivniţa unde a arătat mult curagiŭ şi a fost rănit.

Principele Alexandru visitând spitalul îĭ a oferit o cruce de argint, dar cea-l-altă medalie îĭ a fost o dată de companiă voluntarilor.

Tot în acea companie a fost şi o domnişóră. Ea purta haine bărbătesc şi se angagiase fără voia părinţilor eĭ.

—o—

Deséră se întrunesc în localul Senatuluĭ deputaţiĭ şi senatoriĭ majorităţeĭ spre a se sfătui în privinţa maĭ multor proecte de legĭ depuse pe biuroul camereĭ.

—o—

Un fost sub-comisar, actual funcţionar la primăria capitaleĭ a nume D., a furat un portofoliŭ, ḑice „Românul“, din buzunarul d-luĭ P. S., în cafeneaua Fialcowski. O servitóre vĕḑându-l, l'a denunţat. Numitul ar fi primit o aspră lecţiune de la muşterii cafeneleĭ.

—o—

Din Constantinopol a venit depeşă a séră că vasul de resbel german care se afla acolo a plecat să se unéscă cu escadra englesă punându-se sub ordinele amiraluluĭ englez.

Asemenea aŭ plecat de la Tarent şi douĕ vase de resbel italiene pentru aceeaşĭ destinaţiune.

—o—

Marţĭ la otelul de Atena din capitală a murit grabnic o femee a nume Tinca servitóre la d. Leonida Veroclas. Se bănuesce că ar fi la mijloc o otrăvire.

—o—

Se va înfiinţa în ţară o societate de sericicultură cu un capitalde 300,000 leĭ.

Septemâna viitóre se vor întruni membriĭ fondatorĭ spre a discuta statutele.

Foiţa „Universului“

45

TESTAMENTUL
PRINCIPELUI BISMARCK

PARTEA ÎNTÊIA

Desmoşteniţiĭ

IV

Dómna Berta Drossel

'I desvoltă planul de căsătorie, cu acelea mijlóce de seducţiune care le întrebuinţase deja. Zidarul păru între tóte atras de ideea călĕtorieĭ la Hamburg unde împrejurările de muncă eraŭ maĭ favorabile ca în Berlin.

Când aranjase bine spiritul luĭ Steinbruck şi 'l părăsise spre a se întórce în camera eĭ, se auḑi sunând.

Deschise singură şi se găsi faţă în faţă cu factorul, care 'ĭ dete douĕ scrisorĭ; una pentru dênsa, alta, pentru Zidar; lucru curios, amêndouă adresele eraŭ scrise de una şi aceiaşĭ mână; nu 'ĭ trebui multă observare însă spre a recunósce pe una şi pe alta era scrierea luĭ Seldi.

Doritóre să afle însemnarea acesteĭ neaşteptate misive dete numaĭ de cât luĭ Steinbruck scrisórea luĭ şi se grăbi a se întórce în locuinţa eĭ spre a deschide pe a sa.

Când o percurse zîmbi.

— Incepe şi dênsul a lucra energic 'şĭ ḑise ea. Se vede că situaţiunea 'ĭ pare ameninţătóre din acea parte; de unde până aci declarase pe desmoşteniţĭ inofensivĭ neîngrijindu-se câtuşĭ de puţin de dênşiĭ, acum şi-a schimbat părerea şi mult aş da să aflu motivul acesteĭ schimbărĭ de óre ce vr'o primejdie directă nu cred să existe.

Se preumblă cât-va prin cameră, apoĭ se opri p'un fotoliŭ.

— Nu, cu omul acesta nu pot să am o încredere prea mare. De unde sciŭ că nu i-am devenit o sarcină eŭ care 'ĭ cunosc tot secretul care nu sunt de loc într'alt fel vinovată şi rĕspunḑĕtóre de crimele luĭ ? De unde sciŭ că el nu caută într'adins să mĕ împingă în acéstă acţiune primejdiósă, săpându-mĭ ast-fel o grópă adâncă în care să mĕ restórne când 'ĭ va veni bine ? Nu m'ar surprinde de loc aşa ceva şi de aceea trebue să fiŭ prevĕḑĕtóre.

„Căcĭ i-aŭ încredinţat totul, chiar putinţa d'a trăda pe cea maĭ intimă a luĭ amică, pe muma copiluluĭ sĕŭ ! Dar dacă acea iubire pentru copilă n'ar fi de cât o disimulaţiune din parte'ĭ ?

'Şĭ trecu mâinile pe frunte ca şi cum un' cuget rĕŭ i-ar fi venit.

„Da, aşa trebue să fie, continuă dênsa nicĭ o dată nu i-am presupus un pic de ioimă măcar saŭ de simţire; el e un egoit rece care continuă de silă drumul infamielor pe care a apucat fiind că nu se maĭ póte opri şi fiind-că trebue să grămădéscă crime peste crime spre a 'şĭ face din ele siguranţa.

„Ca dênsul de şirétă sunt şi eŭ ba încă maĭ de demult ! Atenţiunea nu 'mĭ va lipsi pe viitor in cele maĭ micĭ relaţiunĭ şi 'mĭ voĭ observa chiar corespondenţele. Ce motiv să fi având însă acéstă bruscă schimbare în privinţa desmoşteniţilor ?

'Şĭ sprijini capul pe mână şi se afundă din noŭ în gândirĭ. Dupĕ câte-va momente un surîs de mulţumire 'ĭ încreţi faţa şi glasul eĭ şopti aceste vorbe-

— Da, aşa este, se teme de Ferdinand Batinski !

El credea pe Pascal mort, şi vĕḑêndu'l apărênd acum ca un spectru resbunător, a fost cuprins de o mare grózĕ care trebue să fi lucrat maĭ mult, asupra consciinţeĭ luĭ neîmpăcate de cât asupra combinaţiunilor spiritualuĭ sĕŭ. Din parte'ĭ a avut dreptate. Dacă Batinski ar afla de la Pascal numele desmoşteniţilor şi s'ar pune cu dênşiĭ în legătură, tóte intrigile nóstre s'ar zădărnici. El nu scie măcar că Pascal cunósce locul unde victimele staŭ retrase, că a fost de nenumĕrate orĭ de le-a visitat. Mĕ îndémnă să fac tóte chipurile să le ucid saŭ să le trimit departe.

Aş fi curiósă să fac cunoscinţă aceluĭ Batinski, să vĕd ce om e şi întru cât am a mĕ teme de dênsul ; nu e nimic maĭ rĕŭ de cât când aĭ de combătut un adversar pe care nu 'l cunoscĭ.

Reluând scrisórea percurse iar.

— 'Mĭ ḑice să însoţesc pe Steinbruck sub un pretext óre-care, într'o nouă aventură din care va eşi cu o disperare maĭ mult în inimă. Trebue să 'l ascult încă.

Se îmbrăcă iute şi câscând puţin uşa pândi eşirea zidaruluĭ. Fiica luĭ se dusese deja. Femeea Drossel şi cocoşatul nu aveaŭ să ésă ast-fel că dacă uşa coridoruluĭ se deschidea era semn că Steinbruck părăsea locuinţa.

N'avu s'aşfepte mult ; Steinbruck s'auḑi curând deschiḑênd uşa odăeĭ sale, sporind cu paşĭ greoĭ prin gang. Inainte d'a pleca însă el maĭ intră o dată pe la d-na Drossel.

Vĕduva se folosi de acéstă ocasie spre a eşi gătită cum era, c'un şal negru pe cap şi pe umerĭ. Incuiă uşa, puse cheea în buzunar apoĭ se duse de bătu la uşa d-neĭ Drossel căreia 'ĭ ḑise, fără a intra înăuntru, că se duce până la Westen la o prietenă să 'ĭ céră ceva de lucru de óre-ce a isprăvit toţĭ banĭ ; o sfătui să se păzéscă de recélă şi de 'ĭ va trebui ceva să se adreseze d luĭ Steinbruck care se afla acasă.

Zidarul s'a sculat atuncĭ de pe lada unde stătea atuncĭ şi eşind la ivélă ḑise că era şi el gata să plece, şi încă tocmaĭ pe acelaşĭ drum cu vĕduva, adecă la Westend, unŭe 'l poftea un întrepriḑĕtor de clădirĭ la o consfătuire.

(Va urma)

Varlam Forst.

Foița „Universului„

187

Bucătarul Regelui

PARTEA TREIA

XXV

(Urmare)

După ce dete acéstă scrisóre bufonului, ducele eși din casa Doroteeĭ tremurând de furie, și fără să 'și ia măcar bună-ziua de la dênsa. Bufonul eși și el, ducând scrisórea ducelui de Lerma. Doroteea rămase singură în prada unei mari nelinisci. După un ceas unchiul Manolillo se reînturnă cu o hârtie în mână.

— Ordinul de punere în libertate? strigă actrița nerăbdătóre.

— Da, răspunse bufonul cu un glas răgușit; hârtia asta conține ordinul d'a se pune în libertate prea iubitul tĕŭ don Juan, asta-l-altă cuprinde un ordin la fel pentru don Quevedo, dar o opresc la mine; e important ca el să rĕmâe în temniță. Mulțumită hârtieĭ aceștia vei putea intra în turnul de Los Luganes în care se află arestat don Juan.

Cu tóte frigurile ce o chinuiaŭ Doroteea chiemă pe Casilda, se repeți jos din dat, se îmbrăcă, ceru lectica și eși.

XXVII

Nerăbdător, mâniat, neliniscit, don Juan se afla într'o odaie din partea de sus a turnuluĭ de Los Luganes. Lumina posacă a uneĭ zile posomorîte de iarnă abia pătrundea într'acea odăiță prin două ferestrui, și abia era de ajuns spre a se putea deosibi lucrurile.

Judecând după aparență fusă, don Juan fusese tratat cu óre-care băgare de sémă; câte vă mobile, nu de mare lux dar destul de frumóse, făceaŭ dintr'acéstă temniță un loc cu putință d'a fi locuit dacă temnița póte fi plăcută cum-va unuĭ arestant. Don Juan n'avea nicĭ o scire în privința motivuluĭ arestăreĭ sale, dar îl presupunea; nu putea fi altul de cât duelul sĕŭ cu don Rodrigo Calderon. Ceea ce 'l mâhnia și 'l chinuia era ideea că și Quevedo trebuia să fie închis; pentru că, dacă Quevedo ar fi fost liber, ar fi făcut tot ce i-ar fi stat prin putință ca să 'și libereze prietenul.

Don Juan se mai mâhnia apoĭ gândindu-se la starea în care trebuia să se afle Clara. In momentul arestăreĭ sale tînĕra sa soție leșinase; don Juan în prada celor mai grozave grijĭ se gândia la tóte amănuntele, la tóte circumstanțele fără ca să 'și aducă un singur moment aminte de Doroteea. In diminéța zileĭ următóre când paznicul aduse dejunul, don Juan se încercă să 'l întrebe dar paznicul răspunse cu respect:

— Sunt oprit d'a vorbi cu d-vóstră, și póte că mĕ compromit înșciințêndu-vĕ, de óre-ce aicĭ zidurile aŭ urechĭ. Decĭ să nu mĕ maĭ întrebați, fiind-că nu vĕ voiŭ putea răspunde.

Temnicerul eși, după ce ișe asta, și don Juan se găsi într'o nesiguranță maĭ mare de cât orĭ-când; încet încet ziua înnainta, și nerăbdarea luĭ crescea. După améză se auțiră nisce pași pe scară, se traseră zăvórele și se arătă temnicerul, zicând:

— Viŭ să vĕ înșciințez, senor, că este afară o femee care doresce să vĕ vorbéscă,

— O femee?... aĭ vĕțut'o?

— Are un vĕl pe față; dar pare să fie frumósă, și chiar o damă mare.

— Ah! e Clara, de sigur, ișe don Juan, gândindu se numaĭ la nevastă-sa, și uitând cu totul pe biata Doroteea.

— Dăma are o permisiune în regulă, iscălită de alcadele Ruy Perez Sarmiento, căreia i-s'a încredințat procesul d vóstră. Póte vorbi în secret cu d-vóstră, senor.

— Să intre, să intre! strigă cu nerăbdare don Juan.

— Intrați, senora, ișe paznicul, mergênd spre ușă.

O femee înfășurată în o mantilă, intră în odaie, și, cu un gest poruncitor, arătă pazniculuĭ să iasă. Ușa se închise în urma pazniculuĭ; și atuncĭ femea, dându-și la o parte mantila, înaintă spre don Juan, îl luă de mână și pironi asupră-ĭ doĭ ochĭ radioșĭ.

— — Doroteea! exclamă don Juan cu un glas dureros și mirat.

— Nu pe mine, ci pe *dênsa* o aseptaĭ nu 'ĭ așa, ișe Doroteea.

— Mărturisesc, senora, ca visita d-tale mĕ miră, ișe don Juan fórte turburat.

— De ce? te-aĭ îndoit óre de pretesugul meŭ? Credĭ că aș putea trăi în ticnă sciindu te nenorocit? Nu ți-am maĭ spus că voiŭ veghia neîncetat asupra d-tale, lucrând fără preget pentru fericirea d tale? Acéstă fericire era amenințată, am venit la d-ta; ți-s'a răpit libertatea, eŭ ți-o redaŭ.

— Libertatea! strigă don Juan în culmea uimireĭ.

— Da, ți-o aduc, adăogă Doroteea, arătând tînĕruluĭ o hârtie pecetluită.

— Pot decĭ eși d'aicĭ?

— Incă nu, răspunse cu tristeță Doroteea. Este o altă femee care te iubesce, și care înaintea luĭ Dumnezeŭ și a ómenilor își póte arăta amorul sĕŭ: o femee ce suferă din pricina d-tale, și care, spre a te scăpa, s'a aruncat la piciórele regeluĭ; ea n'a putut dobîndi nimic, și nicĭ nu scie locul unde escĭ închis!... nevasta d tale în sfîrșit, donna Clara de Soldevilla!

— Eĭ bine? exclamă don Juan.

(Va urma).

Em. Fernandez y Gonzalez

CASA DE SCHIMB

TOMA ȚACIU

No. 4. Strada Lipscani, No. 4.

In noul Palat Dacia-România

Pe ziua de 15 Ianuarie 1885.

	Cumpăr.	Vêndute
5% Rentă Amortisabile .	93 1/4	93 3/4
5% Rentă Rom. perpetuă.	87 1/2	88 1/2
6% Obligațiĭ de Stat . .	85 3/4	86 1/2
6% „ C. F. R. R.	— —	— —
5% „ Municipale .	72 —	73 —
10 fr. „ Caseĭ p. 300 l.	206 —	212 —
5% Scr. funciare Rurale.	84 —	84 1/2
7% „ „ „ .	101 —	102 —
5% „ „ Urbane.	80 1/2	81 1/2
6% „ „ „ .	89 1/2	90 1/2
7% „ „ „ .	95 1/2	96 1/2
Im. cu prime Buc. 20 l. buc.	31 —	33 —
Acț. Bănc. Nați. a Rom. 500 l.	— —	— —
„ Soc. Cr. Mob. Rom. 250 l.	— —	— —
„ „ Rom. de Cons. 500 l.	— —	— —
„ „ de Asig. D.-R. 200 l.	— —	— —
„ „ „ Naționale 200 l.	— —	— —
5% Municipale nuoĭ. . .	— —	— —
Acț. Banca Prevederea. .	— —	— —
DIVERSE		
Aur contra Argint. . . .	15 1/2	16 —
„ „ Bilete bancă.	15 1/2	16 —
Florinĭ Wal. Austr. . . .	2 01	2 03
Mărcĭ Germane.	1 23	1 25
Bancnote francese	99 —	100 —

Pomadă Italiană cu bază vegetală, infailibilă pentru a face să reiasă pĕru pe capul cĕl maĭ complectamente pleșuv, în timp de 50 zile, pênă la etatea de 50 anĭ, dacă rădăcina pĕruluĭ nu este cu totul stârpită. Acéstă pomadă oprește căderea pĕruluĭ, orĭ care ar fi causa ce a produs'o.

După eură

Pomada italiană 'mĭ-a redat din pĕrul capuluĭ și sprincenele la vêrsta de 56 anĭ; vĕ rog bine voițĭ a 'mĭ maĭ trimete patru borcane și primițĭ banĭ în sumă de leĭ 18 (adică leĭ opt-spre-ziece) prin mandat postal.—Cu stimă Const. Pisca, Craiova.

„ **Pomada Italiană** 'mĭ redă viața pĕruluĭ; aveți bună-voință a'mĭ maĭ trimete două flacóne. Nu pot îndestul a vĕ mulțumi. — Niculescu, Babadag. "

Prețul unuĭ borcan leĭ 4.50.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Frumósă Ocasiune

„LA HERCULES"

VINURI VECHI

PENTRU SERBĔTORI

Vin vechiŭ de duoi ani

NEGRU și ALB

60 BANI OCAUA

Saŭ un Clondir pecetluit 80 banĭ

Se găsesce și un dublu vin, tămâiósă și negotin negru.

Din causă că am o mare cantitate de 4000 vedre sunt decis a vinde cu 40% maĭ eftin ca orĭ și cine.

STRADA COLȚEI (Vis-a-vis de Primărie)

20—16 Sotir Christu

Praf dentifrice de Coraliu. Preparație specială care curăță repede dinții ceĭ maĭ neglijeațĭ și le dă tótă albĕța ivoruluĭ, precum și împedică stricăciunea și tóte bólele relativ la dinți.

Cutia mare leĭ 1.50. Cutia mică leĭ 1.

Se vinde numaĭ la Administrația diaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Colecțiunea complectă a diaruluĭ „Trebuinciosul" pe anul 1883, care coprinde 40 de povestirĭ din cele maĭ plăcute, renumita operă istorică „Viața împĕrăteselor romane, e mulțime de articole literare, sciințifice, igienice, agricole, etc.; un volum mare de 192 paginĭ, în folio, cu 35 ilustrațiunĭ fórte interesante, Prețul 2 leĭ.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Conurĭ mirositoare

Spre a parfuma și desinfecta salele. Se întrebuințéză aprinzêndu le vêrful. Răspândesc un miros fórte plăcut și igienic care curăță aerul stricat. O cutie 80 b.

Se vinoe numaĭ la Administrațió „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Vinnaigre Hygiénique Admirabil produs balsamic spirtos și tonic; de un parfum fórte plăcut, favorabil igieneĭ și consacrat grijelor de toaletă, menține corpul într'o stare înfloritóre de sănătate. Previne și risipește bubele, roșiața, petele, încrețiturile și orĭ-ce alterație a peleĭ, pe care o intinerește și o indulcește dânduĭ o aparență albă catifelată. Flac. leĭ 1.50.

Se vinde numaĭ la Administrația diaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

R. Emil Scrob

DENTIST

Execută aședarea dinților artificialĭ și orĭ-ce operațiune dentistică, în perfecțiune, cu *prețurile cele maĭ reduse* și prin sistemele cele maĭ nouĕ.

Accéptă eleviĭ, contra honorar moderat, de a'ĭ învĕța dentistica.

Locuința: *Calea Victorieĭ, No. 8*, vis-a-vis de Prefectura Poliției. 6—1

Renumita vindecătóre

Sub semnatul aduc la cunoscință că suferind de reumatism de maĭ mult timp, numaĭ Domneĭ Elena Ionésca, cu domiciliul în strada Sf. Stefan, No. 16, m'a putut vindeca, aducêndu-ĭ o mare mulțumire pe lângă o bună remunerațiune. Rog pe ceĭ ce sufer de acéstă bólă precum și de dropică, vătămătură, tuse grea, diferite rănĭ, junghiurĭ, pocițurĭ, umflătură, frântură de os și de scrântitură, de gâlcĭ, durere de dinți și măsele, trânjĭ și de diferite bóle secrete, pentru femeĭ și bărbațĭ. Pe ceĭ săracĭ nu 'ĭ vor costa de cât doctoriile trebuincióse.

Dumitru Drăghicĭ

De închiriat Casa cu No. 15 din strada Israelită se dă cu chirie în total pe termen de unul saŭ treĭ anĭ cu începere de la Sf. Gheorghe 1886.— A se adresa la d. Isac David Bally, tutore, strada Israelită No. 11. 15—2—1

De vêndare 2 perechĭ de case una în str. Ciclopilor No. 35 bis și cea-l altă în str. Griviței 127 în care locuește și proprietarul.

Anatherina *Elixir pentru dinți, pentru bólele gureĭ și dinților.* Acéstă licóre prin puterea ingredientelor din care e compusă este cel maĭ puternic preservativ pentru igiena gureĭ și pentru a face plăcut mirosul resuflăreĭ. Se compune din tonicĭ salutarĭ și e cel maĭ eficace leac pentru a preveni durerea dinților și stricarea lor. E fórte potrivit pentru ca să cureță și săîntăréscă dinții și pentru ca să păstreze curat smalțul lor; întărește gingiile și e chiar un puternic leac contra inflamațiilor de gingiĭ. Flaconul într'o elegantă cuie 2 leĭ.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Pastile pentru fumătorĭ Aceste pastile se recomandă d-lor fumătorĭ și celor care din vre-o mică indigestie séŭ bóle speciale aŭ miros urît în gură; încomodare fórte grea stând în companie. Cutia leĭ 1.

Se vinde numaĭ la adm. „Universuluĭ" calea Dorob. No. 8. Cu adăogare de 40 banĭ se trimite franco în tótă țara'

Mórtea șórecilor

Remediŭ fórte sigur și puternic. Pachetul leĭ 1.10.

Se vinde numaĭ la Administrația diaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Săpun cu fiere Unic și sigur mijloc spre a spăla orĭ ce pată. Specialitate pentru stofe de mătase și altele fără a le ataca culórea.—Bucata banĭ 70.

Se vinde numaĭ la Administrația „Universuluĭ", Calea Dorobanților, No. 8, în sopul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Scolarina. Noua descoperire infailibilă, spre a face să dispară la moment după hârtie saŭ țesătură albă petele de cernélă saŭ de culóre.—Flaconul leĭ 1.20.

Se vinde numaĭ la Administrația diaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Sticla Solubilă. Cea maĭ potrivită spre a lipi cristale rupte, porțelane, pământurĭ și orĭ-ce gen asemenea.

Flaconul leĭ 1.

Se vinde numaĭ la Administrația diaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Premiata pudră „Excelsior" e o pudră invisibilă, de o finețĕ nespusă, care spe lângă că are *parfumul cel maĭ suav*, și că nu conține nicĭ o materie *vătămătóre* are proprietatea infailibilă d'a face pielea de o albĕță și de o frăgezime extra-ordinară. Ea preservă contra încrețiturilor și face să dispară petele dând pieleĭ o frumusețe constantă. Putem asigura că pudra „Excelsior" e superióră orĭ-căreĭ pudre cunoscute până acum.

Cutia leĭ 2.

Se vinde numaĭ la Administrația diaruluĭ „Universul" Calea Dorobanților No. 8, în dosul Episcopieĭ, Bucurescĭ.

Fleur du bouquet de Noce pentru înfrumusețarea peliței; frumusețea și junețea eternă. Acéstă preparație e alésă, dă imediat, chiar la prima întrebuințare o moliciune delicată, o albĕță de marmură, înfățișérea și parfumul crinuluĭ și al roseĭ, figureĭ, brațelor, gâtuluĭ și mânelor, înlătură petele de roșĕță și de sóre, și tóte nefrumusețile peliței, redă feței arse brune de sóre colórea primitivă. Miracol de frumusețe, peliță încântătóre, isvor de juneță. Flaconul leĭ 5.

Se vinde numaĭ la administrația „Universuluĭ" Calea Dorobanților No 8, în dosul Episcopieĭ Bucurescĭ.

Editura Tipografieĭ „Universul" Luigi Cazzavillan, Calea Dorobanților, No. 8.—Bucurescĭ.

ANUL III.—No. 420. 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Provincie SAMBATA, 18 IANUARIE 1886.

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ROMANIA BIBLIOTECA CENTRALE DIN IASSI

ABONAMENTE PENTRU CAPITALA:
Pe un an - - - - Leĭ 18
Pe șése luni - - - „ 9
Pe treĭ luni - - - „ 4.50
Pe 1 lună - - - - „ 1.50

Apare în tóte ḑilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCURESCI.

ABONAMENTE PENTRU JUDEȚE:
Pe un an - - - - Leĭ 20
Pe șése luni - - - „ 10
Pe treĭ luni - - - „ 5
Pe 1 lună - - - - „ 2

Bucurescĭ 17 Ianuarie

Am publicat erĭ o scire cum că sesiunea camerelor se va prelungi până la 1 Aprilie. Acésta însémnă o cheltuia'ă maĭ mult pentru ţară de câte-va sute de miĭ de leĭ cu diurnele senatorilor și deputaţilor, o cheltuială care nu se face numaĭ de astă dată, ci aprópe în toţĭ aniĭ, fără ca s'o justifice împrejurărĭ deosebite în care s'ar afla ţara, orĭ reforme imediat trebuitóre. De ce nu s'a legiuit atuncĭ ca să fie de cincĭ lunĭ sesiunea ordinară pentru a se înlesni în ţară cultivarea gustuluĭ oratoric? In adevĕr, preţiosul timp al sesiuniĭ ordinare — preţios dupĕ cât costă—se trece în interpelărĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin nesăbuite și fără niciŭ un resultat practic, pornite cele maĭ multe de vr'un cârlig personal de cât din dorinţa bineluĭ general ast-fel că birniciĭ sunt nevoiţĭ a plăti p'un tînĕr avocat să debuteze în arta cuventărieĭ, orĭ pe unul maĭ bĕtrân să 'șĭ facă clientelă, orĭ p'un șef de opoșiţie să facă reclamă și să câștige aderenţĭ cliceĭ sale.

Se vor arunca și anul acesta acele câte-va sute de miĭ de leĭ, și dacă cel puţin ar fi ţara maĭ îmbelșugată dar... săteanul geme în colibă de lipsa mămăligeĭ și vitele rag și scurmă în bătătură de lipsa nutreţuluĭ, iar perceptorul 'ĭ ia lada și lăviceruł și puţinul mălaĭ din sac spre a le vinde pe nimic la târg, cum s'a întâmplat maĭ deunăḑĭ la Galaţĭ. Am putea ḑice că aceĭ banĭ carĭ se vor da spre a se maĭ ţinea încă vr'o lună în Bucurescĭ acele fiinţe de prin tóte înfundăturile ţĕreĭ spre a garnisi calea Victorieĭ, birturile și cafenelele, sunt preţul lăviceruluĭ smuls de sub ţĕran, preţul vaceĭ luĭ care 'ĭ prelungea chinul fómeĭ cu puţin lapte. S'ar fi putut ajuta cu aceĭ banĭ atâtea sate ce par adunăturĭ de morminte.

Putem fi maĭ mult ca siguri că, cu sacrificiul pentru formele nóstre constituţionale, se va perde și acéstă prelungire a sesiuneĭ în discuţiĭ de partide care, precum am maĭ ḑis, nu sunt ţara, saŭ în discuţiĭ persónele, saŭ cel mult se va face legĭ carĭ să se desfacă la anul, precum se întâmplă maĭ tot-d'a-una, de óre ce ele nu resum esperienţa moravurilor nóstre ci sunt saŭ amintirĭ din străinătate saŭ nisce teoriĭ abstracte pentru care ar trebui să se creeze o lume într'adins.

Vina este a direcţiuneĭ falșe ce am apucat și până nu vom îndrepte lucrul din rădăcină, care este scóla și educaţiunea naţională, nu vom scăpa de rele. Vom reveni.

DIN PARIS

(Corespondenţa particulară a „Universuluĭ“)

13 Ianuarie.

Cu tóte că, în declaraţia sa către Cameră, Freycinet căută să eludeze chestia amnistieĭ, Rochefort, precum v'am anunţat în precedenta mea scrisóre, n'a vrut să lase a trece neluată în semă acéstă chestiune și el propuse în Cameră amnistia tuturor condamnaţilor politicĭ.

Făcând acest lucru Rochefort era în dreptul sĕŭ, de óre-ce amnistia s'a aflat tot d'auna în fruntea programeĭ sale, și prin urmare el nu făcea de cât să urmăréscă îndeplinirea acesteĭ programe. Numaĭ singura luĭ greșală fu d'a vroi să împingă prea departe acéstă tesă; vroia să cuprindă în amnistie nu numaĭ pe arabiĭ osândiţĭ pentru revoltele din Algeria în 1865,1871 și 1880, ci și pe osândiţiĭ pentru abusurĭ electorale în alegerile din octombre.

Ast-fel el servia óre-cum interesele Drepteĭ car vrênd să se foloséscă de acéstă ocasie spre a doborî ministerul se uni la vot cu Extrema Stângă.

Era vorba nu d'a se decide asupra fonduluĭ chestiuneĭ, ci d'a i-se acorda urgenţa.

Ministerul se împotrivi credênd că făcuse în de ajuns cu graţierile de zilele trecute; dar coaliţia reacţionară cu radicaliĭ birui; și urgenţa fu aprobată cu majoritate de treĭ voturĭ.

Acéstă pierdere a cabinetuluĭ nu e mare, nicĭ nereparabilă de óre-ce e vorba maĭ mult de o chestie de precedenţă; și fórte probabil până la discutarea chestiuneĭ de fond se va putea face un acord între republicanĭ. Cu tóte astea lucrul acesta dovedesce că acordul între eĭ e fórte departe d'a fi săvârșit.

Săptămâna trecută se întreceaŭ care de care să predice acest acord, atât prin ḑiare cât și printre membriĭ Cabinetuluĭ, de óre-ce Goblet susţinuse într'un discurs rostit la Lyon necesitatea acestuĭ acord, necesitatea pe care o sprijinise și Lockroy într'un discurs ţinut la Paris.

Dar dacă acest acord e posibil cu vorba, când se trece la fapte se schimbă lucrurile.

Părerile diferitelor ḑiare republicane asupra acestuĭ incident urît sunt felurite.. Pentru foile oportuniste, radicaliĭ, stăruind asupra amnisteĭ, aŭ rupt pactul stabilit, aŭ trecut marginile. Pentru radicalĭ, din potrivă, guvernul, refusând amnistia, a pierdut dibăcia dovedită până atuncĭ, și a făcut un pas greșit.

Clémenceau declară în *Justice* că, primind programa luĭ Freycinet, radicaliĭ s'aŭ jertfit pentru că aŭ amânat puţin maĭ târziŭ revendicările lor principale, adică separarea Bisericeĭ de Stat, revisuirea Constituţiuneĭ, autonomia Parisuluĭ, etc. Ar fi fost deci un sacrificiŭ fórte mic pentru guvern să le acorde cel puţin amnistia, ca resplată a renunţărilor lor. Dar moderaţiĭ și oportuniștiĭ nu vor să pricépă lucrul acesta. Ba chiar incidentul amnistieĭ reaprinde urele adormite, dar nu stinse.

Se vorbise a doua zi după votul Camereĭ, că Goblet era să 'șĭ dea dimisia. Dar n'a fost nimic adevĕrat. Și *Républicque Française*—organul oportunismuluĭ—ḑice că ar fi trebuit să 'șĭ dea dimisia nu Goblet ci Lockroy și Granet, ceĭ doĭ membri radicalĭ aĭ ministeruluĭ.

Pentru că—ḑice că aceștĭ miniștriĭ aŭ fost luaţĭ pentru a se împăca partidele înnaintate. Deci dacă eĭ nu 'șĭ pot ţine liniscită partida, n'aŭ de cât să ple ce.

Nu cred că toţĭ vor ḑice ca „Republique Française“; dar este sigur că incidentul amnistieĭ n'a produs încurcăturĭ numaĭ luĭ Goblet ci întreguluĭ Cabinet Freycinet.

Probabil este însă că tóte lucrurile se vor linisci. *Trajan.*

O ardere în efigie.—(Veḑĭ pag. 3).

Spice din ţară

Incendiĭ.—In nóptea de 30 Decembre la Sulina aŭ ars casele d-luĭ Giacomo, strada Mircea No. 5, proprietatea d-luĭ P. Giacomo. Cu mare grije s'aŭ putut preserva casele vecine.

In ziua de 8 Ianuarie pe la orele 5 s'a aprins pe malul stâng al Dunăreĭ, în faţa oraşuluĭ Sulina, casele locuitoruluĭ Musti Usta, distrugêndu-le cu totul. Focul a luat de la trombele sobelor.

—x—

Sinucidere.—In ḑiua de 3 corent pe la orele 2 p. m. Nicolae Șerbănescu fost notar, 'șĭ a tras o lovitură de pistol în gură în una din camerile primărieĭ comuneĭ Potur, din plasa Babadagh, jud. Tulcea remânând la moment mort. Causele ce s'aŭ constatat că aŭ hotărît pe numitul a se sinucide, sunt că el, fiind însărcinat de perceptor cu vânḑarea biletelor pentru lemne, a sustras suma de leĭ 80, pe lângă aceasta a contribuit beţia și miseria, ḑice „Dunărea de jos.“

—x—

Banditĭ prinșĭ. — Se comunică din Isacea „Dunăreĭ de jos“, că zilele trecute poliţia de acolo, mulţumită d-luĭ poliţaĭ Ţino, a descoperit și prins cincĭ din com-

plicii banditului Enache Buzatu urmărit de atâta timp.

Intre obiectele prădate și găsite la acești individi, înaintați parchetului de Măcin, s'aŭ găsit doĭ lefți de aur de câte patru galbenĭ unul și 11 icosarĭ (irmilicĭ) tot de aur, carĭ compuneaŭ salba prădată de la Radu Dude din Rachel în séra de 27 Octombre 1885.

—x—

Dunărea este aprópe curată de gheţurĭ. Se speră că, dacă timpul va continua ast-fel, peste opt zile va reîncepe circulaţiunea vapórelor Galaţĭ-Tulcea.

—x—

Societatea pentru învĕţătura poporuluĭ român secţiunea Iașĭ, a hotărît să dea în folosul sĕŭ o representaţie teatrală în séra de vinerĭ 17 Ianuarie, cu concursul d-neĭ Ar. Manolescu și a d-luĭ V. Hasnaș. Programul este ales și variat.

—x—

Scóla normală din Ploescĭ a societăţeĭ pentru învĕţătura poporuluĭ român a fost găsită într'o mare mizerie de d. inspector Vitzu. Se ḑice în raportul d-sale că ordinea și disciplina sunt străine elevilor acesteĭ scóle, căcĭ la orele 9 ½, pe când visita acéstă instituţiune, n'a găsit nicĭ pe profesorĭ, nicĭ pe directer saŭ vre-o altă persónă care să fie însărcinată cu menţinerea ordineĭ pe timpul absenţelor numeróse ce fac profesoriĭ.

Că maĭ adesea orĭ se întîmplă ca două saŭ treĭ clase să nu aibă pe nicĭ un profesor până la orele 10. Că acéstă scólă devenise asilul tutulor scolarilor reĭ carĭ, fiind daţĭ afară din alte scóle saŭ remĕind repetenţĭ, la Ploescĭ cu mare facilitate eraŭ primiţĭ.

—o—

Omor. — Individul Theodor Marcovicĭ Volinschi ce era ca lucrător la cismăria luĭ Paraschiv Guţă din str. Cojocară desp. 4 în Galaţĭ, alaltă-ierĭ séră ambiĭ fiind turmentaţĭ de bĕuturĭ, s'aŭ luat la cértă și cel întâĭ a dat 2 loviturĭ de cuţit stăpânuluĭ sĕŭ.

Noutăţĭ Telegrafice

Constantinopol, 15 Ianuarie.

Cale indirectă. — O mare emoţiune a domnit ierĭ la Constantinopol în urma primiriĭ uneĭ depeșĭ, ce anunţă că 3 vase greceștĭ de resbel aŭ plecat la Creta, la știrea că o corabie turcească a prins un vas grecesc încărcat cu muniţiunĭ în apele Creteĭ.

Marele Vizir a trimes îndată la d. Conduriotti, însărcinatul de afaceri al Grecieĭ, pentru a-i cere explicaţiunĭ; dar d. Conduriotti dovedind că nu știe nimic privitor la faptul arătat, rĕspunse că va cere informaţiunĭ la Atena. Indată s'a ţinut un consiliŭ la care aŭ luat parte maĭ mulţĭ amiralĭ, dar nimic n'a transpirat din decisiunile luate.

Se crede că turciĭ vor lucra maĭ cu sémă pe continent, nefiind în stare să lucreze într'un mod eficace pe mare, și că ver lăsa Creta să se apere cu forţele carĭ se găsesc acum acolo, căcĭ o protecţiune eficace a Creteĭ ar necesita Turcieĭ cheltuelĭ ce nu le face acum.

Greciĭ din contra, eĭ nu vor păstra defensiva pe uscat și vor lucra maĭ mult pe mare.

Pórta a închiriat patru corăbiĭ pentru a transporta provisiunĭ și muniţiunĭ la Salonic și dincolo de graniţa grecéscă.

Complicaţiunile cauzate prin atitudinea Grecieĭ n'a permis Porţiĭ să se fi ocupat ierĭ de aranjamentul turco-bulgar. D. Tsanoff a vizitat ierĭ pe marele Vizir, pe principaliĭ miniștriĭ și pe toţĭ ambasadoriĭ, maĭ cu sémă pe d. Hanotaux, însărcinatul de afacerĭ al Franciеĭ.

D. Tsanoff va fi primit astă zĭ de Sultan.

Prinţul Alexandru cere că guvernamentul Rumelieĭ să 'ĭ fie încredinţat pe baza uniriĭ personale și nu ca să i se dea guvernămentul general al acesteĭ provinciĭ după cum propune Pórta.

Prinţul Alexandru refuză de a se retroceda Burgas dar va consimţiĭ a retroceda óre-carĭ sate musulmane din muntele Rodope. Pórta de altminterĭ nu va insista mult cu privire la Burgas. Cestiunea tributuluĭ și a datoriilor întârziate se va regula maĭ în urmă.

Acestea sunt, cu detaliile ce v'am telegrafiat la 23, bazele aranjamentuluĭ turco-bulgar, care se consideră că va fi resolvat în curând, afară de aprobarea Puterilor.

Belgrad 15 Ianuarie.

Guvernul bulgar a ordonat închiderea graniţeĭ de la 29 Ianuarie.

Niș 15 Ianuarie.

D. Mijatovicĭ și-a primit instrucţiunile. El va pleca la Bucurescĭ.

Sofia 15 Ianuarie.

D. Gueșoff însoţește pe Madjid-pașa, venind la Bucurescĭ. Șakir-pașa a plecat la Constantinopol.

Viena 15 Ianuarie.

Se comunică din Roma ziaruluĭ „Noua Pressă Liberă" că cea maĭ mare parte din ziare esprimă părerea că Italia trebue să dea concursul sĕŭ celor-l'alte Puterĭ în sforţarea ce o fac pentru a reţine pe Grecia.

Roma 15 Ianuarie.

Ziarul „Opinione" spune că Italia 'șĭ va reserva libertatea sa de acţiune, dacă resbelul va isbucni.

Paris 15 Ianuarie.

Prinţul Muntenegruluĭ va pleca spre St. Petersburg.

Paris 15 Ianuarie.

O grevă a isbucnit la Decazevile. Un inginer, d. Watrin, a fost omorît.

CRONICA BUCURESCEANA

Vinerĭ 17 Ianuarie

Cutia săracilor

Intrare: d. A. Bucuti din Băcău ne-a trimes 1 leŭ pentru cutia săracilor.

Mulţumirile nóstre.

Suma din urmă leĭ 42 banĭ 20, suma totală leĭ 43 și 20 de banĭ.

—o—

Cestiunea docurilor de la Galaţĭ și Brăila, a fost studiată și desbătută ierĭ la ministerul domenielor de comisiunea însărcinată cu acésta și care pe lângă planurile și documentele ministeruluĭ se va folosi și de părerile și datele comisiunilor speciale din acele orașe, spre a stabili planurile definitive și deosebite pentru fie-care din cele două porturĭ.

—o—

O nouĕ cupolă sistem Krupp a fost comandată de guvern în străinătate. Acéstă cupolă va costa 800.000 leĭ.

—o—

Bólele în capitală în sĕptemâna de la 5—11 Ianuarie aŭ fost: angina cu 3 victime, scarlatina cu 2, febra-tifoidă cu 4, bólele de pept cu 24 și cele de stomach cu 19 victime. In total aŭ fost 97 de morţĭ iar nascerĭ cu 58 maĭ mult.

—o—

Societatea Carpatiĭ am ḑis că la 24 Ianuarie curent în sala Orfeŭ va da „Serbarea Unireĭ" în amintirea memorabileĭ ḑile a anuluĭ 1859 când s'a proclamat unirea principatelor.

Auḑim că poliţia ar avea intenţie să interḑică acéstă serbare.

Ne declarăm în contra aceșteĭ intenţiunĭ.

—o—

Plecărĭ.—Aŭ plecat din capitală: d. T. Atanasiu, prefect de Tecuciŭ.

—o—

Biserica Bucur, cea maĭ veche biserică din capitală, am publicat și noĭ ca tóte, ḑiarele că a fost prădată de tot ceavea. Adevĕrul e că n'avea nimic de óre-ce preoţiĭ oficiând acolo numaĭ Sâmbăta 'șĭ aduc atuncĭ tot ce le trebue nelăsând nimic în cursul septămâneĭ. Totușĭ individul care a spart ușa s'a prins și se află arestat sub bănuéla d'a fi spart și prădat cu adevĕrat o altă biserică din capitală acum cât-va timp.

—o—

La conferinta delegaţilor serbĭ, bulgarĭ turcĭ, carĭ vor negocia la noĭ în capitală, și a nume într'un mare salon din localul ministeruluĭ de finance pacea, dintre Serbia și Bulgaria va trebui să fie representată și Europa. Baronul de Mayr, ministrul austro-ungar în Bucurescĭ, se ḑice că este însărcinat cu acéstă representare. Grecia va trimite ca representant al eĭ pe d. Gennadios, care va remâne și ministru pentru Romania post reînfiinţat de curând.

—o—

Spitaluluĭ Xenocrat din capitală i se va recunósce calitatea de persónă civilă. In acéstă calitate va putea primi orĭ-ce legăturĭ și donaţiunĭ. Un proiect de lege s'a și depus la cameră.

—o—

Un furt de vr'o 800 de leĭ se comisese deunăḑĭ la d. Stefan Stămbănescu din str. Polonă No. 99, fără a se sci de cine și cum. Dar după cercetărĭ amănunţite, poliţia a descoperit pe autorĭ carĭ sunt în numĕr de 3 și cărora le a dat locurĭ prin salónele de jos ale prefectureĭ. Cât pentru banĭ, eĭ fuseseră cheltuiţĭ.

—o—

Doritoriĭ de icre care spărseseră prăvălia d-luĭ Staicovicĭ, fapt despre care am vorbit ierĭ, aŭ fost în fine descoperiţĭ de poliţie. Dênșiĭ se numesc G. Ionescu, Corneliŭ și Stoica și sunt arestaţĭ. Se crede că tot dênșiĭ aŭ maĭ comis și alte două spargerĭ, dar în loc să ţie la tovarășie, dênșiĭ se acusă reciproc d'a se fi îndemnat a fura.

—o—

Un alt contrabandist a fost prins ierĭ nópte. Se numesce Ivan Petre și se crede a fi un om maĭ de ispravă de óre-ce nu era în nicĭ o tovărășie și 'ĭ aducea câte mult spirt d'o dată spre a se expune la întâmplărĭ neplăcute; dar aducea câte niţel și 'l vindea luĭ nea Spirea cârciumar din Piaţa Amzeĭ, om liniscit asemenea și cu care se înţelegea de minune. Cât privesce că de data asta l'a prins, apoĭ se mângâe cu proverbul că urciorul se sparge o dată.

Consiliŭ practic

Intrebuinţarea medicală a apeĭ pentru copiĭ și pentru adulţĭ.—Floyer a ḑis:

Cel maĭ bun mijloc d'a întări pe copiĭ slabĭ de constituţiune sunt spălările recĭ și băile recĭ făcute diminéţa și séra până la vêrsta de nouĕ lunĭ.

Leacul cel maĭ ușor și maĭ eficace spre a vindeca și a face să dispară viţiul de a răci, consistă în a ne spăla pe piept cu apă rece în tóte dimineţele.

Corpurile Legiuitóre

CAMERA

Ședinţa de la 16 Ianuarie.

Președinţia d-luĭ I. Agaricĭ.

Presenţĭ 97 dd. deputaţĭ.

Se dă citire raportuluĭ comisieĭ de verificare privitor la alegerea unuĭ deputat la colegiul III de Putna, făcut în persóna d-luĭ N. Mircea, sătean din Vrancea.

Raportul conchide pentru validare.

D. N. Voinov a declarat că se abţine de la verificarea acesteĭ alegerĭ.

D. N. Ionescu declară că nu ia cuvêntul spre a contesta alegerea făcută în persóna unuĭ sătén din Vrancea, spune însă că administraţia a ingerat și că s'aŭ comis neregularităţĭ și bătăĭ până la mórte, de care nu este strĕin d. deputat C. Cernat.

Cere ca să se trimită înaintea justiţieĭ pe culpabilĭ.

D. prim ministru ḑice că ceea ce s'a petrecut la Focșanĭ, se petrece și în alte ţĕrĭ și din aceste casurĭ escepţionale nu trebue să se aducă o acusaţie guvernuluĭ care nicĭ o dată nu a încurajat asemenea fapte.

Afacerea s'a trimis înnaintea parchetuluĭ și trebue să așteptăm ca justiţia să se pronunţe.

Foiţa „Universuluĭ"

45

DRAMELE VIEŢEĬ

Miliónele Domnuluĭ Joramie

PARTEA INTÂIA

Crima de la Grandval

XV

Mia de francĭ a luĭ Lucian

Era mia de francĭ luată pe tabloŭ.

— Ce vra să zică asta? murmură muma Eugenieĭ; trebue óre să mĕ sperii serios?

Și se grăbi ca să citéscă scrisórea.

Lucian scria:

„Dómnă,

„Domnișóra Lureau 'ţĭ-a spus de sigur „venirea sa de Sâmbătă diminéţa la d. „George Ramel nefiind acasă, eŭ am a„vut favórea d'a primi pe domnișóra „Lureau.

„Domnișóra fiica d-tale, dómnă, n'a cre„ḑut de cuviinţă să 'mĭ ascundă situaţia „grea în care vĕ aflaţĭ acum. Ea m'a „mișcat adânc, dómnă, și, obicinuit să vĕd „în fie-care ḑi pe ceĭ ce mĕ încunjură „rĕspândind bine-facerĭ, 'mĭ-a venit ideea „d'a vĕ ajuta.

„Domnișóra Lureau a bine-voit să pri„méscă prietenia ce 'ĭ oferiam; cu acest „titlu de prieten, pe care te rog să mi-l „acorḑĭ și d-ta, dómnă, viŭ să te conjur „a nu respinge darul saŭ, dacă preferĭ, „împrumutul ce 's fericit d'a ţi-'l face.

„Bine-voesce dómnă, d'a primi pentru „d-ta și pentru domnișóra fiica d-tale o„majul simţimintelor mele cele maĭ res„pectuóse.

„*Lucian Morel*"

— E fórte cum se cade, scrisórea asta, cugetă dómna Lureau, plină de delicateţă și de reservă, dar...

Un sgomot de pașĭ ce se auḑi pe scară 'ĭ tăie scurt reflecţiile.

Puse scrisórea, chitanţele și biletele de bancă în plic, pe care să grăbi apoĭ a 'l face să dispară.

Eugenia intră. Ea găsi pe mumă sa lucrând liniscită la o broderie. Se așeḑă fără să ḑică nimic și se apucă și dênsa să lucreze.

Scrisórea dómneĭ Lureau, pusă la postă la treĭ ceasurĭ și un sfert, fu primită de Lucian la cincĭ și jumĕtate.

Maĭ 'nainte chiar d'a o desface scia, că era de la dómna Lureau. Scrierea grósă, necorectă, tremurată, îl făcuse să ghicésca mâna mumeĭ Eugenieĭ.

Etă ce citi:

„Domnule,

„Azĭ diminéţă, un tînĕr a venit la por„tărésa caseĭ în care locuesc cu fiică„mea și a plătit cele două chitanţe întâr„ziate ale chirieĭ nóstre.

„Acest tînĕr n'a spus cine e, dar noĭ „scim, fiică mea și cu mine, că d-tale, „domnule, îţĭ datorăm acest noŭ act de „generositate.

„Trebue să 'ţĭ mulţumesc, domnule, și „o fac fórte sincer. Dar este alt ce-va „pe care aș vroi să ţi-o spun și pe care „nu cutez să 'l încredinţez hârtieĭ. Este „necesar decĭ ca sĕ te vĕd.

„Dacă n'aș fi o femee neputinciósă, aș „veni la d-ta; vaĭ! abia mĕ ţin pe pi„ciórele mele fără putere. Sunt nevoită „decĭ să te rog, domnule, că să viĭ să „vorbim un moment în modesta mea „locuinţă.

„Iartă-mĕ că cer acest lucru de la d-ta „și că 'ţĭ iaŭ ast-fel timpul; dar nu veĭ „refusa, sper, dă acéstă mulţumire uneĭ „femeĭ bolnave.

„Vino decĭ mâine, marţĭ, domnule. Te „voiŭ ascepta la treĭ ceasurĭ.

„Incă o dată, 'ţĭ mulţumesc, domnule, și te rog să creḑĭ în simţimintele de re„cunoscinţă ale devotateĭ d-tale servitóre.

„*Vĕduva Lureau*".

— Dómna Lureau nu primise încă scrisórea mea când mi-a scris, cugetă Lucian. Ce va fi avênd să 'mĭ spue! Voiŭ afla mâine, căcĭ voiŭ rĕspunde la invitaţia sa. Intr'adevĕr, a venit bine invitaţia asta, de óre-ce peste cincĭ, șése zile aș fi cerut voie să 'ĭ fac o visită. Domnișóra Eugenia n'are ce să maĭ caute aicĭ, și cum vreaŭ s'o vĕd, și des chiar, n'o voiŭ vedea pe stradă, ci la ea acasă, lângă mumă sa.

Tótă séra, el rĕmase pe gândurĭ, îngrijat. Era speriat, fără să scie de ce, de întrevederea ce era să aibă cu d-na Lureau.

Dacă, în mândria sa, bănuind scopul amesteculuĭ sĕŭ, vĕduva respingea mâna ce el îĭ întindea! Dacă ea era să 'l oprésca d'a maĭ vedea pe fiică-sa, d'a se gândi la ea, d'a o iubi!

Simţia nesigur temerile mumeĭ în privinţa feteĭ.

A doua ḑi, pe la 2 ore și jumĕtate după améză, dómna Lureau ḑise Eugenieĭ:

— Cele două termene întârziate fiind plătite ne scapă de multe grijĭ; nu maĭ avem să ne temem de proprietar, acum cel puţin. Dar datoria nóstră remâne aceeașĭ, căcĭ ceea ce nu maĭ datorăm d-luĭ Rabiot, datorăm altuia. Este decĭ de o mare trebuinţă, copila mea, ca tu să aĭ de lucru. Aĭ face bine, aḑĭ chiar, să te ducĭ prin cele două, treĭ case pe unde aĭ fost primită maĭ bine și să veḑĭ dacă nu aŭ să 'ţĭ dea ce-va. Dumneḑeule, orĭ cât ar fi de puţin, și chiar de ar fi prost plătit, tot vom putea trăi câte-va ḑile, și vom putea răbda putênd să asceptăm.

— Eĭ bine, mamă, mĕ duc.

— Așa, fata mea.

(Va urma)

Emile Richebourg